

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI CIURILA 2014 – 2020

CUPRINS

CAPITOLUL 1 – STRATEGIA DE DEZVOLTAREA DURABILĂ	5
1.1 Istoric	6
1.2 Concept	7
1.3 Agenda Locală 21	8
1.4 Documente cu caracter strategic realizate la niveluri ierarhice superioare	9
1.4.1 Contextul național	9
1.4.2 Contextul Regiunii Nord-Vest	11
1.4.3 Contextul județului Cluj	12
1.4.4 Programul Operațional Regional (POR)	13
1.5 Cadrul legislativ pentru elaborarea strategiei de dezvoltare	13
1.6 Scopul strategiei de dezvoltare locală	16
1.7 Metodologia de elaborare a strategiei	18
CAPITOLUL 2 – PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI CIRILA	22
2.1 Istoric, tradiții și așezare geografică	23
2.1.1 Istoric	23
2.1.2 Tradiții	41
2.1.3 Așezarea geografică	48
2.2. Relieful	49
2.3. Clima	52
2.4 Resurse primare și secundare	53
2.4.1 Rețea hidrografică	53
2.4.2. Solul. Mediu înconjurător – zone cu risc natural și antropic	57
2.4.3. Flora	58
2.4.4. Fauna	61
2.5 Organizarea spațială	62
2.5.1 Încadrarea în teritoriu și așezarea geografică	62
2.5.2. Infrastructura	63
2.5.3. Locuințe și patrimoniul cultural istoric	64
2.5.4 Serviciile comunitare de interes public	66
2.5.4.1 Serviciul de alimentare cu apă și canalizare	66
2.5.4.2. Serviciul de alimentare cu energie electrică, gaze naturale și termoficare	67
2.5.4.3. Alte servicii comunitare	67
2.6 Analiza problemelor de mediu	68
2.7 Economia locală	70
2.7.1 Forța de muncă și șomajul	71
2.7.2 Industrie	74
2.7.3 Agricultură	74
2.7.4 Turism	80
2.4.4. Spiritualitate locală. Viață artistică. Societate civilă	87
2.7.6 Comerț și servicii	91
2.8 Capitalul social	94
2.8.1 Populația	94
2.8.2 Starea de sănătate	97
2.8.3 Educația formală și informală	98
2.9 Asistența socială	103
CAPITOLUL 3 – PROBLEMELE ȘI POTENȚIALUL COMUNEI CIURILA	104

3.1 Coordonate ale cercetării calitative adresate actorilor locali reprezentativi ai comunei Ciurila	105
3.2 Coordonate ale cercetării cantitative adresate locuitorilor comunei Ciurila	113
CAPITOLUL 4 – ANALIZA SWOT A COMUNEI CIURILA	132
4.1 Analiza SWOT pentru domeniul strategic Infrastructură.....	134
4.2 Analiza SWOT pentru domeniul strategic Mediu	135
4.3 Analiza SWOT pentru domeniul strategic Economie	137
4.4 Analiza SWOT pentru domeniul strategic Social.....	139
4.5 Analiza SWOT pentru domeniul strategic Administrație Publică Locală.....	141
4.6 Analiza SWOT integrată a comunei Ciurila.....	142
CAPITOLUL 5 – VIZIUNEA PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNEI CIURILA	149
CAPITOLUL 6 – DIRECȚII STRATEGICE DE DEZVOLTARE ALE COMUNEI CIURILA PENTRU PERIOADA 2014-2020	151
6.1 Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic INFRASTRUCTURĂ.....	153
6.2 Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic MEDIU.....	156
6.3 Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic ECONOMIE.....	157
6.4 Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic SOCIAL	162
6.5 Direcții de dezvoltare pentru domeniul strategic Administrație Publică Locală.....	168
CAPITOLUL 7- PLANUL LOCAL DE ACTIUNE.....	171
CAPITOLUL 8 - STRUCTURI INSTITUȚIONALE DE IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE.....	187
CAPITOLUL 9 – POROFOLIUL DE PROIECTE	197
9.1 Domeniu strategic – Infrastructura	198
9.2 Domeniul strategic – Mediu	210
9.3 Domeniul strategic – Economie	216
9.4 Domeniul strategic – Social.....	226
9.5 Domeniul strategic – Administrație Publică Local	260
ANEXA 1 - PROBLEMELE ȘI POTENȚIALUL COMUNEI CIURILA, RAPORTUL CERCETĂRII CANTITATIVE.....	266

CUVÂNT ÎNAINTE

Stimați locuitori și apropiați ai comunei Ciurila, am deosebită plăcere să vă prezint „Strategia de dezvoltare locală a comunei Ciurila pentru perioada 2014–2020”

Pentru ca o comunitate să se dezvolte, iar dezvoltarea să fie durabilă, este necesară o strategie de dezvoltare la nivel local care să corespundă nevoilor reale identificate.

În contextul unei analize ample, am ținut cont de factorul uman care este elementul principal în identificarea nevoilor și oportunităților de care are nevoie comuna noastră și tocmai de aceea vreau să vă mulțumesc că m-ați sprijinit și ajutat de fiecare dată să găsesc soluțiile cele mai bune și oportunitățile necesare pentru continua înflorire și dezvoltare din toate punctele de vedere a localității în care locuim și pe care o reprezentăm cu mândrie.

În urma etapelor de consultări ale autorităților publice locale, consilierilor locali, actorilor principali locali, reprezentanților agenților economici și localnicilor, echipa de consultanți care a elaborat acest document a stabilit împreună cu grupurile mai sus amintite, obiectivele comunei noastre pentru perioada 2014-2020 și a identificat prioritățile și măsurile necesare îndeplinirii acestor obiective.

Mulțumesc tuturor celor ce au contribuit la elaborarea „Strategiei de dezvoltare locală a comunei Ciurila pentru perioada 2014–2020” și ne-a ajutat să elaborăm un astfel de plan, contribuind la dezvoltarea capacității instituționale la nivelul autorităților locale, pe de o parte, asigurând participarea și contribuția întregii comunități la consultările, dezbaterile și sondajele realizate de către echipa de consultanți, pe de altă parte.

Vă reamintesc faptul că scopul acestei strategii este de a demara și finaliza proiectele prin care vom reuși să dezvoltăm comuna pe care o reprezentăm. Proiectele pe care le-am întreprins până acum și cele viitoare sunt făcute pentru a îmbunătăți viața locuitorilor comunei Ciurila.

Îndeplinirea obiectivelor prezentei strategii reprezintă scopul principal al primarului și al tuturor compartimentelor din primărie.

Cu stimă,

POPA TEODOR CRISTINEL

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 1

STRATEGIA DE DEZVOLTAREA DURABILĂ

1.1 ISTORIC

Conceptul de dezvoltare durabilă (sustenabilă) s-a cristalizat în timp, pe parcursul mai multor decenii, în cadrul unor dezbateri științifice aprofundate pe plan internațional și a căpătat valențe politice precise în contextul globalizării.

În istoria recentă, prima semnalare a faptului că evoluțiile economice și sociale ale statelor lumii și ale omenirii în ansamblu nu mai pot fi separate de consecințele activității umane asupra cadrului natural s-a făcut în raportul din 1972 al Clubului de la Roma intitulat “Limitele creșterii” (Raportul Meadows). Documentul sintetiza datele privind evoluția a cinci parametrii (creșterea populației, impactul industrializării, efectele poluării, producția de alimente și tendințele de epuizare a resurselor naturale), sugerând concluzia că modelul de dezvoltare practicat în acea perioadă nu poate fi susținut pe termen lung.

Problematica raporturilor dintre om și mediul natural a intrat în preocupările comunității internaționale începând cu prima Conferință a ONU asupra Mediului de la Stockholm în 1972 și s-a concretizat în lucrările Comisiei Mondiale pentru Mediu și Dezvoltare, instituite în 1985. Această Comisie a prezentat în 1987 un raport intitulat “Viitorul nostru comun” în care s-a dat prima definiție acceptată a dezvoltării durabile – “o dezvoltare care satisface nevoile generației actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi”. Conceptul de dezvoltare durabilă reprezintă rezultatul unei abordări integrate a factorilor politici și decizionali, în care protecția mediului și creșterea economică pe termen lung sunt considerate complementare și reciproc dependente.

De la acest punct, problemele complexe ale dezvoltării durabile au căpătat o dimensiune politică globală, fiind abordate la cel mai înalt nivel la Conferința Mondială pentru Mediu și Dezvoltare Durabilă de la Rio de Janeiro în 1992, la Sesiunea Specială a Adunării Generale ONU și adoptarea Obiectivelor Mileniului în 2000, respectiv la Conferința Mondială pentru Dezvoltare Durabilă de la Johannesburg în 2002. Conform principiului de gândire globală și acțiune locală, s-au conturat astfel, programe concrete de acțiune la nivel global și local (Agenda 21 Locală).

“Agenda 21 Locală” promovează principiile dezvoltării durabile la nivelul administrațiilor locale. Succesul acestui program este condiționat de participarea publică a comunității locale și de promovare a dezvoltării descentralizate, oferind o abordare integrată

a problemelor sociale, economice și de protecție a mediului. Implementarea ei trebuie să conducă la definirea obiectivelor, politicilor și acțiunilor care să facă posibilă creșterea bunăstării și dezvoltarea comunității locale.

Capitolul 28 al Agendei 21 provoacă toate comunitățile locale să-și creeze propria lor agendă astfel încât aceasta să preia scopurile generale ale Agendei 21 pentru a le transpune în planuri și acțiuni concrete pentru o anumită localitate. Mecanismul de indentificare și soluționare a problemelor este reflectat în Planul Strategic de Acțiune pentru Dezvoltare Durabilă a localității.

România, ca parte semnatară a Convenției de la Rio, s-a angajat să întreprindă demersuri pentru realizarea acestui document, atât la nivel național, cât și la nivel local.

1.2 CONCEPT

Dezvoltarea durabilă este un concept holistic, care combină aspectele sociale, economice și naturale, fiind implicată în două probleme mari ale omenirii: capacitatea de a crea și cea de a distruge.

Domeniile principale ce caracterizează dezvoltarea durabilă sunt:

- domeniul economic (management eficient al resurselor) care are reperele: veniturile familiei, productivitatea afacerilor, stabilitate, echitate și eficiență
- domeniul natural (menținerea unei baze naturale a vieții, prin reducerea încărcărilor cu deșeuri a ecosistemului) care are reperele: sănătatea ecosistemului, prevenirea poluării, biodiversitate și resursele naturale
- domeniul social (nevoile societății) care are reperele: participare, consultare, egalitate, mobilitate socială și dezvoltarea instituțiilor.

Conceptul de dezvoltare economică durabilă reprezintă acea formă de dezvoltare economică în cadrul căreia se urmărește ca satisfacerea cerințelor prezente, de consum, să nu compromită sau să prejudicieze pe cele ale generațiilor viitoare. Preocupările tot mai accentuate privind dezvoltarea economică durabilă sau viabilă, sunt legate de un complex de probleme cu care se confruntă, în prezent omenirea, și anume: sărăcia în mijlocul belșugului; degradarea mediului înconjurător, extinderea necontrolată a urbanizării; nesiguranța ocupării unui loc de muncă; înstrăinarea tineretului; înlăturarea valorilor tradiționale; inflația, șomajul, crize monetare, economice și geografice etc.

Conceptul de dezvoltare durabilă exprimă procesul de lărgire a posibilităților prin care generațiile prezente și viitoare își pot manifesta pe deplin opțiunile în orice domeniu - economic, social, cultural sau politic, omul fiind așezat în centrul acțiunii destinate dezvoltării. Dezvoltarea economică durabilă presupune existența unor condiții economice, culturale și de mediu favorabile. Dacă din perspectiva istorică condițiile economice au avut un rol covârșitor în evoluția speciei umane, celelalte condiții nu mai pot fi astăzi ignorate, componenta economică reprezentând însă factorul esențial al dezvoltării.

Elementul central al conceptului de dezvoltare durabilă este prezentat de interacțiunea dintre populație, progres economic și potențialul de resurse naturale, evidențiându-se ca probleme esențiale: optimizarea raportului nevoi - resurse, obiective de atins, mijloace necesare, pe baza compatibilității lor reciproce în timp și spațiu. Trebuie să fie conceput și realizat un asemenea mediu economic care, prin intrările și ieșirile sale, se află în compatibilitate dinamică cu mediul natural, dar și cu nevoile prezente și viitoare ale generațiilor care coexistă și se succed.

Problema cheie a dezvoltării durabile o constituie reconcilierea între două aspirații umane: necesitatea continuării dezvoltării economice și sociale, dar și protecția și îmbunătățirea stării mediului, ca singura cale pentru bunăstarea atât a generațiilor prezente, cât și a celor viitoare.

1.3 AGENDA LOCALĂ 21

Principiile care stau la baza întocmirii Agendei Locale 21 sunt :

- Progresul social, condiționat de recunoașterea și admiterea nevoilor fiecărui individ;
- Protejarea eficientă a mediului;
- Utilizarea rațională a rezervelor naturale;
- Păstrarea unui nivel ridicat de creștere economică și ocupare a forței de muncă;

Avantajele Agendei Locale 21 sunt:

- Dezvoltare descentralizată;
- Promovarea de proiecte cheie pentru comunitatea locală;
- Asigurarea cadrului pentru finanțarea proiectelor locale de infrastructură;
- Promovarea parteneriatului public-privat;

- Implicarea tuturor actorilor locali.;

Instrumentele programului Agenda Locală 21 sunt:

- Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă;
- Planul Local de acțiune;
- Portofoliul de Proiecte Prioritare.

Strategia Locală pentru Dezvoltare Durabilă este un document pe termen lung, realizat prin efortul administrației publice și prin implicarea instituțiilor locale. Structura cuprinde trei părți:

- Istoric și capital natural (cadrul geografic, calitatea factorilor de mediu);
- Capitalul antropic, situația economică a zonei;
- Obiective propuse în vederea dezvoltării localității

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Durabilă reprezintă planificarea reală pe termen mediu și lung în vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute în strategia locală. Măsurile respective se concretizează prin programe și proiecte.

Portofoliul de Proiecte Prioritare cuprinde acele programe și proiecte care răspund comunității locale și care pot conține indicatorii de implementare ce urmează a fi realizați în viitorul apropiat.

1.4 DOCUMENTE CU CARACTER STRATEGIC REALIZATE LA NIVELURI IERARHICE SUPERIOARE

1.4.1 Contextul național

Planul Național de Dezvoltare este un concept specific politicii europene de coeziune economică și socială (Cohesion Policy).

Planul Național de Dezvoltare reprezintă documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală care orientează și stimulează dezvoltarea economică și socială a țării în concordanță cu principiile Politicii de Coeziune a Uniunii Europene. Planul

stabilește drept obiectiv global reducerea cât mai rapidă a disparițiilor de dezvoltare socio-economică dintre România și celelalte state membre ale Uniunii Europene și detaliază obiectivele specifice ale procesului pe 6 direcții prioritare care integrează direct/indirect cerințele dezvoltării durabile pe termen scurt și mediu:

- Obiectivul creșterii competitivității și dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere include, ca una dintre principalele subpriorități, îmbunătățirea eficienței energetice și valorificarea resurselor regenerabile de energie în vederea reducerii efectelor schimbărilor climatice;
- Aducerea la standarde europene a infrastructurii de bază pune accentul pe dezvoltarea durabilă a infrastructurii și a mijloacelor de transport prin reducerea impactului asupra mediului, promovarea transportului intermodal, îmbunătățirea siguranței traficului și protecția elementelor critice de infrastructură;
- Proprietatea privind protecția și îmbunătățirea calității mediului prevede îmbunătățirea standardelor de viață pe baza asigurării serviciilor de utilități publice, în special în ceea ce privește gestionarea apei și a deșeurilor; îmbunătățirea sistemelor sectoriale și regionale ale managementului de mediu; conservarea biodiversității; reconstrucția ecologică; prevenirea riscurilor și intervenția în cazul unor calamități naturale;
- Perfecționarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman are în vedere promovarea incluziunii sociale și întărirea capacității administrative pentru dezvoltarea unei piețe a muncii moderne și flexibile, îmbunătățirea relevanței sistemului de educație și formare profesională pentru ocuparea forței de muncă, stimularea culturii antreprenoriale;
- Dezvoltare economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol, silvic și piscicol conține prevederi privind utilizarea rațională a fondului funciar, reabilitarea ecologică a unor terenuri degradate sau poluate, siguranța alimentară, bunăstarea animalelor, încurajarea acvaculturii în zonele costiere;
- Obiectivul de diminuare a disparițiilor de dezvoltare între regiuni și în interiorul acestora.

1.4.2 Contextul Regiunii Nord-Vest

În ultima perioadă, în cadrul Comitetului Regional pentru Elaborarea în Parteneriat a Planului de Dezvoltare Regională (CRP) 2014-2020, au avut loc grupuri de lucru tematice în vederea revizuirii analizei regionale socio-economice pentru elaborarea analizei SWOT, revizuirea priorităților regionale pentru programarea și formularea strategiei regionale de dezvoltare pentru perioada 2014-2020.

Prioritățile regionale au fost stabilite în strânsă corelare cu cele din cadrul politicii naționale de dezvoltare, orientată spre atingerea obiectivului de coeziune economică și socială de către România în calitate de stat membru al UE.

România va beneficia de acces la fondurile care finanțează Politica de Coeziune, Politica Agricolă și Politica Europeană de Pescuit.

Prin elaborarea PDR și a Strategiei de dezvoltare pentru perioada 2014-2020 s-a creat cadrul de planificare care stă la baza stabilirii eligibilității proiectelor ce vor fi finanțate în regiune prin diferite programe. Partenerii regionali, precum și alte instituții, manifestă interes față de conținutul PDR, acesta constituind punctul de plecare în elaborarea altor documente de programare sectoriale și subsectoriale regionale:

- Planul Regional de Acțiune pentru Mediu;
- Planul Regional pentru Gestionarea Deșeurilor;
- Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesioanl și Tehnic;
- Planul Regional pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Strategia de dezvoltare este corelată cu politicile și reglementările comunitare, precum și cu strategiile de dezvoltare la nivel național. Obiectivele sale prioritare sunt orientate în principal spre domeniile de intervenție ale Instrumentelor Structurale și ale fondurilor europene care finanțează dezvoltarea rurală și pescuitul.

În anul 2020 se vor reduce disparițiile de dezvoltare între regiunea de Nord-Vest și celelalte regiuni ale țării în scopul creșterii nivelului de trai al cetățenilor.

Regiunea de Nord-Vest (Transilvania de Nord) este una din cele 8 regiuni de dezvoltare din România și include 6 județe: Bihor, Bistrița-

Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare, Sălaj. Suprafața regiunii este de 34.159 kmp, reprezentând 14,32 % din suprafața țării, cu o populație totală de 2.744.914 locuitori.

Regiunea cuprinde 421 unități administrativ-teritoriale: 6 județe, 42 de orașe din care 15 municipii, 398 de comune și 1.823 de sate. Regiunea dispune de o poziție geografică strategică, având granițe cu Ungaria și Ucraina cât și cu regiunile de dezvoltare Centru, Vest și Nord-Est din România.

1.4.3 Contextul județului Cluj

Strategia de dezvoltare durabilă a județului Cluj reprezintă un document de politici publice care are rolul de a trasa dezvoltarea pe termen mediu a județului. Strategia va fi un instrument pentru autoritățile locale și pentru comunitatea din județ care, acționând în parteneriat, vor stabili direcțiile prioritare și planurile de acțiune pentru concretizarea investițiilor în infrastructură, servicii sociale, educație, dezvoltare economică și mediu.

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare este creșterea economiei regionale prin dezvoltare policentrică și specializare funcțională pentru diminuarea disparițiilor intra-regionale, respectiv inter-regionale, la nivel economic, social și de mediu și creșterea standardului de viață regional.

Obiectivele specifice sunt următoarele:

- Creșterea atractivității regiunii prin îmbunătățirea competitivității activităților inovatoare în scopul obținerii unor produse cu valoare adăugată ridicată;
- Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale ca suport pentru susținerea activităților economice și sociale și polii de dezvoltare a regiunii;
- Dezvoltarea resurselor umane pentru creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și promovarea educației adulților și a formării continue;
- Promovarea dezvoltării durabile și diversificarea activităților din mediul rural
- Asistență tehnică.

1.4.4 Programul Operațional Regional (POR)

Programul Operațional Regional implementează elemente importante ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a Planului Național de Dezvoltare (PND), contribuind, împreună cu celelalte Programe Operaționale (PO), la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională a PND și al Cadrului Național Strategic de Referință, și anume diminuarea disparițiilor de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale UE.

Obiectivul strategic al POR constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, durabile și echilibrate teritorial a tuturor regiunilor României, potrivit nevoilor și resurselor specifice, cu accent pe sprijinirea dezvoltării durabile a polilor urbani de creștere, îmbunătățirea mediului de afaceri și a infrastructurii de bază, pentru a face din regiunile României, în special cele mai slab dezvoltate, locuri atractive pentru investiții.

Programul Operațional Regional va fi finanțat în perioada 2014 - 2020 din bugetul de stat și bugetele locale, fiind cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) – unul din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene.

1.5 CADRUL LEGISLATIV PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Legislația europeană și documentele strategice care au guvernat procesul de realizare a Strategiei locale de dezvoltare a comunei Ciurila au fost:

- *Strategia de la Lisabona a Comisiei Europene Revizuită*
- *Agenda Locală 21, adoptată în anul 1992, în cadrul Conferinței Națiunilor Unite de la Rio de Janeiro*
- *Politica de coeziune în sprijinul creșterii economice și al locurilor de muncă – Orientări*
- *Strategia Europeană de Ocupare*
- *Noua Strategie de Sănătate a Comunității Europene*
- *Programul de Acțiuni al Comunității Europene în domeniul sănătății și protecției*
- *Cartea Drepturilor Fundamentale în Uniunea Europeană*
- *Declarația Universală a Drepturilor Copilului*

- *Directiva pentru Tratatment Egal*
- *Directiva Operațională pentru Securitatea Socială*
- *Strategia Europeană de Ocupare*
- *European Charter of Local Self-Government*
- *Condiționalități ex-ante pentru accesarea fondurilor europene 2014-2020 în România*
- *Coordonatele majore ale procesului de programare al fondurilor europene 2014-2020 în România*
- *Diagrama cadrului partenerial în România*
- *Politica de Coeziune a UE 2014-2020*
- *Strategia Europa 2020 – O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii*
- *Programul Național de Reformă al României 2011-2013*
- *Programul de Convergență al României 2011-2014*
- *Recomandarea privind Programul național de reformă din 2011 al României și de emitere a unui aviz al Consiliului privind Programul de Convergență actualizat al României pentru perioada 2011-2014*

Alte reglementări și documente comunitare relevante avute în vedere la elaborarea strategiei sunt:

- *REGULAMENTUL (UE, EURATOM) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, EURATOM) nr. 1605/2002 al Consiliului*
- *REGULAMENTUL delegat (UE) al Comisiei din 29.10.2012 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE) Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii*
- *Rezumatul studiului de impact privind înlocuirea Regulamentului (CE) nr. 1083/2006*
- *Propunere de REGULAMENT de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională,*

Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006

- *Rezumat propunere de regulament pentru modificarea Regulament (CE) nr. 1080/2006*
- *Propunere de REGULAMENT privind dispozițiile specifice aplicabile Fondului european de dezvoltare regională și obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006*
- *Rezumatul studiului de impact privind înlocuirea Regulamentului (CE) nr. 1081/2006*
- *Propunere de REGULAMENT privind Fndul Social European și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006*
- *Rezumat propunere de regulament pentru modificarea Regulamentului (CE) nr. 1084/2006*
- *Propunere de REGULAMENT privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006*
- *Rezumat propunere de Regulament – Cooperare teritorială europeană 2014-2020*
- *Propunerere REGULAMENT privind dispozitii specifice pentru sprijinul din partea Fondului Eurpean de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană*
- *Rezumat propunere Regulament – Grupările europene de coperare teritorială (GECT)*
- *Propunere REGULAMENT de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind o grupare europeană de cooperare (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și punerii în aplicare a unor astfel de grupări*
- *Al treilea raport de Coeziune – Un nou parteneriat pentru coeziune, 2004*
- *Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1260/1999 privind prevederile generale ale Fondurilor Structurale*
- *Ghidul Comisiei Europene pentru elaborarea Planurilor și Documentelor de Programare pentru Fondurile Structurale*
- *Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1260/1999 privind prevederile generale ale Fondurilor Structurale*

- Ghidul Comisiei Europene pentru elaborarea Planurilor și Documentelor de Programare pentru Fondurile Structurale
- Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1685/2000 privind regului detaliate pentru implementarea Regulamentului 1260/1999 în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor aferente operațiunilor co-finațate de către Fondurile Structurale
- Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1783/1999 privind Fondul European de Dezvoltare Regională
- Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1784/1999 privind Fondul Social European
- Proiectele de regulamente comunitare privind managementului Fondurilor Structurale și de Coeziune în perioada 2007-2013
- Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul Social European
- Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul European de Dezvoltare Regională
- Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul Social European

1.6 SCOPUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Strategia locală de dezvoltare durabilă a comunei Ciurila reprezintă un document complex care oferă viziunea și drumul pe care îl parcurge comunitatea locală pentru a crea „o lumea mai bună”. Este un document de lucru flexibil și dinamic elaborat printr-un process participativ al comunității locale în concordanță cu prioritățile naționale de dezvoltare cuprinse în Planul Național de Dezvoltare. Aici ne regăsim aspirațiile, dorințele și eforturile în transformarea comunei Ciurila în cel mai dorit loc în care oricine ar dori să trăiască o viață sănătoasă, îndreptată spre valorile de familie, cu grijă și respect pentru viitorul generațiilor viitoare.

Strategia a fost elaborată pe experiența acumulată în cadrul proiectului Agenda Locală 21

aplicând metodologia proprie a administrației publice locale a comunei Ciurila și reprezintă un document programatic care răspunde nevoilor cetățenilor și îi responsabilizează în faza de concepție cât și în cea de implementare a lui.

În acțiunile noastre privind transformarea comunei Ciurila vom folosi strategia pentru a demonstra finanțatorilor locali, naționali, europeni sau internaționali coerența acțiunilor noastre și convergența proiectelor pentru care vom primi co-finanțare.

Strategia este documentul care ne arată calea spre o dezvoltare durabilă. De abilitatea în a folosi capacitatea comunității noastre, perseverența, profesionalismul, reconcilierea indiferent de convingerile politice sau confesionale și indiferent de vârstă, educație sau poziție socială, va depinde succesul punerii în practică a strategiei.

1.7 METODOLOGIA DE ELABORARE A STRATEGIEI

Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a comunei Ciurila pe perioada 2014-2020 a fost elaborată pornind de la principiul de bază conform căruia acest document trebuie să răspundă aspirațiilor comunității locale. Astfel, procesul de elaborare a strategiei a fost bazat pe participarea comunității încă din prima fază de elaborare, printr-o largă implicare și dezbateri publice.

Strategiile de dezvoltare fac posibilă coordonarea activă a proceselor de dezvoltare care au loc în teritoriu, luarea în considerare a caracteristicilor locale, a schimbărilor din mediul exterior și fac posibilă abordarea proactivă, realizată într-un mod inovativ, a proceselor de dezvoltare teritorială.

Realizarea strategiei de dezvoltare locală se poate construi pe baza răspunsurilor la următoarele întrebări fundamentale:

- Care este situația reală a comunei?
- La ce nivel am vrea să ajungem?
- Ce probleme trebuie să ridicăm și cum ajungem la acest nivel?
- Ce măsuri trebuie să luăm și care este modul de acțiune pentru a ajunge la nivelul dorit?

Răspunsurile la aceste întrebări se pot grupa în faze, creând astfel un sistem bine pus la punct.

În procesul elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală sunt implicați următorii actori de pe plan local:

- Administrația publică locală
- Comunitatea locală
- Firme private
- Reprezentanții societății civile.

Faza 1 – Colectarea datelor și analiza acestora

Această fază constă în diagnoza și analiza principalilor indicatori statistici din comuna Ciurila. Principalele date trebuie să vizeze informații privind:

- O prezentare succintă a zonei
- Datele fizico-geografice
- Caracteristicile generale ale economiei
- Domeniul Social
- Caracteristicile mediului.

Începerea demersului de planificare presupune studierea materialelor existente despre comunitate. Documentele care au ajutat pentru începerea adunării datelor sunt:

- Monografia comunității Ciurila
- Planul urbanistic general/planurile urbanistice zonale
- Strategia elaborată în trecut pentru ani 2009-2014
- Alte planuri/proiecte.

Pentru orice comunitate dintr-o regiune, documentele de referință în elaborarea unei strategii de dezvoltare locală sunt: Planul de Dezvoltare Regională, Strategia de Dezvoltare Județeană, Planul de Amenajare a Teritoriului Național, strategia GAL-ului din care comuna face parte.

Prin urmare, pentru colectarea de informații cu privire la prezentarea comunei, s-au studiat Strategia de Dezvoltare GAL Câmpia Transilvaniei, Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2014 – 2020, Programul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2014 – 2020, în faza de draft, Programul de Convergență România 2011 – 2014, Strategia Europa 2020, precum și date statistice.

În această primă fază se urmărește:

- Determinarea bazei economice
- Evaluarea structurii pieței forței de muncă
- Evaluarea nevoilor pieței forței de muncă
- Examinarea oportunităților și a constrângerilor dezvoltării economice
- Examinarea/evaluarea capacității instituționale locale.

Etapă culegerii datelor este una extrem de importantă pentru întreg procesul elaborării strategiei de dezvoltare locală. Adunarea datelor se realizează pe două niveluri:

- Culegerea datelor direct de la cei pentru care se elaborează strategia de dezvoltare. În această fază este important ca viitorul beneficiar să completeze (cât mai exact și folosind date cât mai recente) formularul privind evaluarea localității sau a zonei pentru care se elaborează planul de dezvoltare.
- Documentarea care se face folosind surse statistice oficiale, cum ar fi: anuare statistice, baze de date ale comisiilor județene sau naționale de statistică, alte surse și statistici oficiale. Acest tip de date ne permite o încadrare mai bună a zonei într-un context mai larg.

La această cercetare au participat un număr de 100 persoane. Rezultatul cercetării a constat într-un raport de cercetare care cuprinde o secțiune de probleme și efecte identificate ale acestora, precum și ilustrare grafică sau tabelară a rezultatelor obținute.

Cercetarea calitativă desfășurată a survenit din necesitatea unei formulări mai exacte a problemelor investigate, prin obținerea de informații de la persoane care dețin experiența și cunoștințele necesare. Acest tip de cercetare nu vizează cuantificarea reacțiilor persoanelor investigate și nici nu poate fi supusă unor interpretări de natură statistică, ci urmărește explorarea și înțelegerea atitudinilor, comportamentelor, motivațiilor. A fost elaborat un chestionar în care participanții sunt încurajați să își exprime liber propriile opinii față de principalele teme supuse discuției. Pe baza chestionarelor completate a fost realizată analiza datelor.

Plecând de la această bază de date urmează un alt pas important pentru elaborarea planului de dezvoltare și anume analiza SWOT. Specificul analizei SWOT este că acesta studiază concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi, cât și de cei negativi.

Faza 2 – Stabilirea strategiei de dezvoltare locală

Această fază cuprinde stabilirea scopurilor și criteriilor de dezvoltare, identificarea posibilităților de acțiune, respectiv dezvoltarea unei strategii pe obiective operaționale de dezvoltare.

În urma analizei SWOT sunt identificate punctele forte și cele slabe, oportunitățile de dezvoltare, dar și pericolele existente la nivelul comunității Ciurila.

Faza 3 – Selectarea proiectelor de dezvoltare locală

În această fază sunt prevăzute programele și proiectele de dezvoltare care vor fi incluse în strategia de dezvoltare. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agenda persoanelor sau a organizațiilor însărcinate cu implementarea lor.

Faza 4 – Pregătirea planului de dezvoltare general și implementarea

În această fază se stabilește orarul pentru implementarea programului de dezvoltare, se precizează nevoile de natură financiară, respectiv se derulează programul general de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Ciurila va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale, agreat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor sau avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente.

Strategia de dezvoltare locală se dorește a fi un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni, în final, strategia de dezvoltare locală fiind în consens cu aspirațiile locuitorilor comunei Ciurila. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității locale în implementarea strategiei de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

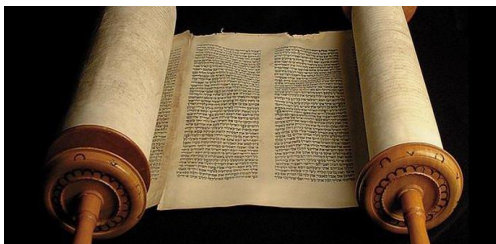
CAPITOLUL 2

PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI CIRILA

2.1 ISTORIC, TRADIȚII ȘI AȘEZARE GEOGRAFICĂ

2.1.1 Istoric

Cele mai vechi urme de viață în hotarele Clujului sunt plasate de specialiști în Paleoliticul mijlociu, cu circa o sută de mii de ani î. Ch., prin descoperirea unor resturi faunistice. Primele urme de locuire la Cluj datează din anii 5.000 î. Ch., prin vestigiile neolitice descoperite în zona Gura Baciului, cel mai vechi aspect al neoliticului românesc. Este normal ca valea Someșului să fi oferit în acele vremuri de cumpănă condiții optime de viață, așa după cum și celelalte văi ale afluenților să protejeze așezările prin bogăția faunei și florei.

Cercetările arheologice efectuate în anul 2005 pe Valea Hășdatelor, pe tronsonul viitoarei autostrăzi Transilvania, au scos la iveală urme ale locuirii pe acest teritoriu, prin așezările neolitice, precum și prin vestigiile romane descoperite.

Pe teritoriul comunei Ciurila au fost fixate câteva situri arheologice, dar s-au semnalat și descoperiri izolate privind viața și activitatea oamenilor pe aceste meleaguri, încă din cele mai vechi timpuri:

- situl arheologic de la Ciurila, autostrada Borș - Brașov, tronson 2B, km 32.600 – 32.900 – așezare neolitică și din epoca romană;
- situl arheologic Ciurila, tronson autostradă 2B, punct „La Tăieturi”, km 34.100 – 34.500, în zona colinară a Dealului Feleacului și a depresiunii Hășdate – urme de locuire civilă din neolitic;
- sit arheologic Pruniș, tronson autostradă 2B, km 31.720 – 32.600, punct „Șesul Silivașului” – urme de locuire civilă din neolitic;
- topor eneolitic la Sălicea – descoperire izolată;
- daltă neolitică la Săliște – descoperire izolată;
- daltă neolitică la Săliște, la marginea de est a satului – descoperire izolată;

Cel mai important sit este cel de la punctul denumit „La Cruce”, altitudine 547,5 m, între Șesul Silivașului și Valea Ciurilii, pe partea sudică a dealului terasat „Pe Coastă”, cu o

altitudine maximă de 663,5 m, coborând spre lac. Valea Ciurilii delimitează spre nord-vest aşezarea descoperită, iar spre sud-vest delimitarea se face de satul Filea de Jos şi de unul dintre lacurile formate pe Valea Hăşdatelor. Lacurile 2 şi 3 sunt alimentate de apele curate ale Văii Ciurili. În partea de sus a dealului se găsesc izvoare puternice, după cum se vede şi după vegetaţia bogată. Punctul a fost denumit „La Cruce” deoarece este o intersecţie spre localităţile Şutu şi Pruniş, de o parte şi de alta a drumului judeţean. Situl, cu o suprafaţă de peste 2 ha, include o aşezare neolitică cu două nivele de locuire:

- primul nivel, cel neolitic, cuprinde bordeie, locuinţe de suprafaţă şi o construcţie cultică;
- al doilea nivel prezintă o *villa rustica* de epocă romană;

Aşezarea neolitică se află pe traseul unui vechi drum care urma Valea Hăşdatelor, ce lega Valea Arieşului de cea a Someşului Mic. În apropierea sitului, Valea Ciurilii, pârâu cu debit variabil, îşi varsă apele în Valea Hăşdatelor, care aici are un sistem de lacuri, după ce şi-a colectat apele de pe versanţii nord-vestici ai dealului „Pe Coastă”. În zonă, pământul este arabil, cu un accentuat proces de humificare, peste un sol brun-roşcat de pădure. Pe dealurile din apropiere sunt parcele de fâneată şi păşunat.

Cu ocazia primelor săpături efectuate în anii 2003 şi 2004, în acest sit au fost descoperite materiale ceramice şi fragmente de chirpici datând din perioada târzie a neoliticului şi din epoca romană.

Locuirea neîntreruptă a zonei este dată şi de alte descoperiri ce acoperă o suprafaţă mai întinsă de pe Valea Hăşdatelor. La circa un km de situl „La Cruce” au fost atestate materiale din neoliticul dezvoltat (aspectul Lumea Nouă), la circa 2 km E, la Crăieşti, s-a pus în evidenţă o locuire a culturii Coţofeni, iar pe crestele dinspre sud sunt tumuli de la începutul epocii bronzului. La 5 km spre vest, la Vlaha, s-a descoperit o aşezare contemporană cu cea de la Pruniş. Prin partea de sus a aşezării de la Pruniş trece drumul roman militar strategic, ce unea castrulele de la Potaissa (Turda) şi Gilău. La Gilău se afla importantul castru roman „Ala Siliana”, unde a staţionat, până în veacul III e.n., o unitate de cavalerie adusă pe timpul împăratului Hadrian. Tot despre locuirea neîntreruptă a zonei oferă date descoperirile dinspre est de situl cercetat, la cca. 150 de metri, în Şesul Silivaşului, unde s-au pus în evidenţă materiale neolitice târzii, fără a se putea preciza dacă este un grup de locuinţe de la marginea aşezării de la Pruniş.

Conform stratigrafiei, locul constituie marginea unei așezări neolitice și zona unei *vilae rusticae romane*. Aceste locuri se întind spre est pe șesul Silivașului și Fântâna Badelui (pe traseul autostrăzii), precum și spre sud și nord față de autostradă. Terenul era propice pentru așezări, deoarece în apropiere a fost o sursă de apă potabilă, în unele locuri cu vegetație de baltă (pir și stuf) între Șesul Silivașului și Pe Coastă; expunere sudică; vizibilitate bună; pădurea aproape; bălți cu pești; pământuri fertile.

Este singura așezare neolitică descoperită și cercetată în zonă. Aduce informații importante despre arhitectura neolitică și despre organizarea spațiului de locuit, precum și despre dispunerea locuințelor și a zonei cu funcționalitate cultică. Locuirea neolitică are două faze:

- prima etapă cuprinde locuințe tip bordei cu două încăperi, cu pivniță (groapă pentru alimente) și gărlici;
- ultima fază are locuințe de suprafață și o construcție cultică (vatră-altar) înconjurată de o piațetă;

Așezarea neolitică târzie

Au fost cercetați 8.040 metri pătrați, spațiu în care au fost descoperite 80 de complexe corespunzătoare celor două faze de locuire: bordeie, locuințe de suprafață, șanțuri, gropi.

Din prima fază au fost cercetate șapte bordeie cu câte două încăperi și cu intrări (gărlici) care dădeau spre Valea Hășdatelor. Unul dintre bordeie, probabil al unei căpetenii locale, avea o încăpere în plus, amenajată ca o pivniță cu adâncimea de 1.40 m sub nivelul de călcare al bordeiului, intrarea fiind amenajată cu trepte săpate în lutul viu. Într-un alt bordei s-a descoperit o mare cantitate de ceramică, un căpăcel de vas de tip precucutian, cu buton marcat de o canelură, precum și un element arhitectural din lut, cu aspect de bust, decorat cu un ornament liniar adâncit. Ar putea fi lăcașul unui atelier. În partea sudică a unui bordei s-a descoperit un cuțit din silex, cu retușe pentru prinderea în mâner, iar pe cele două margini s-au aplicat, succesiv, retușe fine, abrupte. Această piesă este în stare perfectă de conservare.

În faza a doua, locuințele erau construite cu un sistem de stâlpi montați în pământ, cu unele porțiuni de fundație pe laturile mai umede. Aceste locuințe aveau suprafețe între 28 și 40 m., două sau chiar trei încăperi și erau dispuse N-NV, cu intrări, în general, spre V-SV, ridicate într-o oarecare ordine, putând indica existența unor străzi. În mijlocul porțiunii afectate de autostradă se găsea, într-o piațetă, o construcție de mari dimensiuni, bine păstrată, care avea în încăperea dinspre nord o mare vatră pentru ofrande, cu două nivele de

refacere, care era străjuită de un ansamblu arhitectonic alcătuit din două colonade, pe colțuri, iar în mijloc un idol monumental. În această construcție s-au descoperit peste 15 vase întregibile. Sub această masă de altar era o groapă rituală de fondare, cu multă cenușă și cărbune, dar puține obiecte. Întregul complex ritual a fost ridicat și dus la muzeu pentru a fi restaurat și reconstruit în sala de expoziție.

Așezarea neolitică de la punctul „La Cruce” aparține grupului cultural de sinteză Iclod – Petrești. Locuiri ale acestui grup au mai fost semnalate la Vlaha, Baci, Șardu, Fundătura-Poderei și Țaga. Acest orizont cultural se caracterizează prin faptul că locuirile sunt pe terasele unor ape curgătoare sau ale unor bălți (Țaga, Zau de Cîmpie, Ciurila).

Situl a fost cercetat, conform autorizației nr. 9/2005, de un grup de arheologi: Zoe Maxim responsabil, Adriana Isac, Diana Bindea, Tudor Tomescu, Rodica Gaciu.

Tot despre locuirea din perioada neolitică oferă date și descoperirile arheozoologice de pe teritoriul comunei Ciurila.

Astfel, în punctul „La Tăieturi” din locul numit „La Filea”, așezare care aparține neoliticului dezvoltat, în anul 2004, cercetătorii Cristian Roman și Felix Marcu au găsit resturi osoase de animale, arse și extrem de fragmentate. De la bovinele domestice provine un molar superior izolat, iar de la ovicaprine provin patru molari izolați care au aparținut aceleiași mandibule stângi a unui exemplar estimat a fi avut 25-26 luni.

În cursul săpăturilor arheologice desfășurate la Pruniș, în punctul numit „La Cruce”, s-au recuperat 20 de fragmente osoase animaliere, majoritatea calcinate. Resturile faunistice identificate aparțin la două specii domestice și una sălbatică:

- *bos taurus* – dentiție, humerus distal, vertebre, metatars drept;
- *ovis aries* / *capra hircus* radius – fragment diafizar nears;
- *sus scrofa ferus* – scapula dreaptă, nearsă, provenind de la un individ cu vârstă sub un an;

Aceste materiale provin din așezarea neolitică târzie, ce aparține sintezei culturale Iclod – Petrești.

21 de resturi faunistice au fost descoperite și cu ocazia săpăturilor din Pruniș, punctul numit „Șesul Silivașului”. Bovinele domestice sunt reprezentate prin 12 resturi anatomice (mandibule, vertebre, femur, tibie, astragal, calcaneu), de la ovicaprine provin două fragmente (un femur neepifizat proximal și distal și o tibie epifizată distal), iar porcul domestic (*Sus scrofa domesticus*) este reprezentat prin fragmente craniene ce pot aparține aceluiași individ.

Materialele arheologice de la „Șesul Silivașului” indică tot o locuire neolitică târzie, fără a se putea preciza dacă este sau nu marginea așezării descoperite în punctul numit „La Cruce”.

Urmele unei așezări rurale au fost descoperite în hotarul satului Pădureni, pe cursul superior al râului Clapa. S-au găsit resturi de cărămizi, ceramică fragmentară, un opaiț întreg și unul fragmentar, cuie din bronz și fier, precum și cinci monede imperiale din argint și din bronz.

În noua listă a monumentelor naturii, publicată în 2004, de Ministerul Culturii și Cultelor, sunt numite și următoarele locuri cu descoperiri arheologice de pe raza comunei Ciurila:

- la cota CJ-I-5-A-07158 – așezare descoperită la Sălicea, în vatra satului, din epoca bronzului;
- la cota CJ-I-5-A-07519 – sit arheologic de la Sălicea, punct „Gorganu”, „Făgetul Muntelui”, perioada de tranziție la epoca bronzului;
- la cota CJ-I-m-A-07159.01 – așezare, sat Sălicea, locul „Gorganu”, „Făgetul Muntelui”, perioada de tranziție la epoca bronzului, cultura Coțofeni;
- la cota CJ-I-m-A-07159.02 – necropolă, sat Sălicea, locul „Gorganu”, „Făgetul Muntelui”, perioada de tranziție la epoca bronzului, cultura Coțofeni;
- la cota CJ-I-5-A-07160 – așezare, sat Sălicea, locul „Creasta Feleacului”, perioada Latène.

Epoca romană. Începuturile evului mediu românesc

Pentru epoca romană, este singura *villa rustica* cercetată de pe Valea Hășdatelor, fiind datată cu monedă de la Hadrian, are un caracter economic, fiind un posibil post de pază a podului de peste Valea Ciurilii. La o adâncime de 0,2 m, într-un strat arabil negru-brun, au apărut blocuri de calcar provenind de la o construcție romană, distrusă de arăturile succesive.

Napoca romana devenise oraș în vremea împăratului Traian, la sfârșitul anului 177, cu numele atestat în inscripții Aelium Hadrianum Napocense. Devine capitală a Daciei Porolissensis și trebuie să fi dispus de un larg teritoriu cu așezări subordonate consiliului decurial, așa numitele *vici* și *pagi*. În zona din apropierea orașului sunt aduși coloniști „ex toto orbe romano” (Strabo), dar trăiesc și autohtoni, documentele referindu-se la Aelii originari din teritoriul napocensis, care servesc în Legiunea a III-a Augusta (Aelius Bitus,

Aelius Nigrinus). Acești ostași sunt copiii unor fruntași autohtoni dăruiti de Hadrian cu cetățenie romană.

În localitățile din preajma orașului existau proprietăți funciare, după jumătatea secolului al II-lea. Este cert că proprietarii de pământuri își lucrau terenurile cu ajutorul sclavilor care locuiau în așezările rurale, așa numitele *villae rusticae*, adevărate ferme producătoare de cereale – marfă. O asemenea așezare este și cea descoperită pe Valea Hășdatelor.

Se cunoaște faptul că la Cheile Turzii a fost o exploatare de piatră pe timpul romanilor, până astăzi păstrându-se nișe săpate în piatră, pentru păstrat unelte, sau figuri umane sculptate. În aceste cariere lucrau, de obicei, sclavii, condamnații și oamenii săraci. Cu siguranță, ca forță de muncă au fost folosiți și sătenii din apropiere, deci și din satele comunei Ciurila. Se cunoaște o inscripție din vremea lui Caracalla, din care rezultă că soldații aveau misiunea de a-i păzi pe cei care lucrau la carieră. Piatra era folosită de armata romană pentru castrul de la Potaissa.

În istoria Transilvaniei, o perioadă fără date concrete ale devenirii acestei provincii, este așa-zisul „mileniu întunecat”, adică perioada cuprinsă între retragerea administrației romane (271 d. Hr.) și începuturile evului mediu românesc (secolele IX- XII). Literatura istoriografică de specialitate abordează perioada regatului de mare întindere, cu centrul în Transilvania, fondat după înfrângerea hunilor sub Ellak, fiul lui Attila, de o confederație rebelă condusă de regele Ardarich și *gepizii* săi, populație înrudită cu goții, ajunsă aici în timpul migrațiilor confederațiilor anterioare. Este cert că acest regat se întindea și pe actuala vale a Hășdatelor, mărturie sunt necropolele gepide găsite într-o zonă ce tranzitează această cale de comunicare între Turda și Gilău – Cluj. Astfel, la Turda s-a descoperit o necropolă a unei prințese locale, monument funerar al unei aristocrate, poreclită „Franziska”, iar la Vlaha s-a găsit tot o asemenea necropolă gepidă. Dacă luăm în considerare și necropola regală de la Apahida, ce conține scheletele a doi regi, probabil în succesiune generațională, devine evident că în jurul Clujului era un puternic regat gepid, care cuprindea și zona Ciurilei de astăzi.

Despre ocuparea Transilvaniei de către maghiari, în veacul al XI-lea, relatează cronica în limba latină *Gesta Hungarorum*, scrisă de notarul anonim al regelui Bela al III-lea, în a doua jumătate a secolului al XII-lea. Acesta relatează amănunte despre luptele ducelui Gelu, stăpân peste numita *Terra Ultrasilvanæ*, cu ungurii conduși de Tuhutum, o expediție a unui trib maghiar dizident față de stăpânirea lui Árpád.

În cronică se spune că, granița de sud a teritoriului stăpânit de ducele Gelu era cumpăna de ape dintre bazinele hidrografice ale Someșului Mic și Arieșului, ceea ce ar coincide cu defileul Hășdatelor și, implicit, cu zona ocupată de satele comunei Ciurila. Cercetările recente par a indica promontoriul de pământ de la Cluj-Mănăstur a fi reședința voievodului Gelu, fapt care face să crească importanța căilor de comunicare dintre bazinul Someșului și cel al Arieșului, drum ales ca cel mai direct și mai ascuns de privirile dușmanilor fiind cel de pe Valea Hășdatelor. Cronicarul menționează rezistența îndârjită a conducătorilor voievodatelor la pătrunderea triburilor maghiare, este firesc să se afirme că o astfel de rezistență au opus și locuitorii Ciurilei, populația așezării participând la luptele voievodului Gelu.

Satele aparținătoare cetății Cluj, printre care și cele de pe Valea Hășdatelor, aveau obligația de a întreține și a apăra cetatea care, potrivit documentelor, își întindea hotarele până la cca. 35 – 40 km în jur. Pătura țărănimii de pe domeniul cetății erau acei *castrenses*, adică numiții „oameni ai cetății”. Voievozii conduceau uniunile de obști teritoriale în care erau grupate satele. Locuitorii obștilor lucrau pământul în devălmășie, dar se simte, cu timpul, o tendință evidentă de dezvoltare a posesiunii și a proprietății familiale, în detrimentul proprietății obștești, fapt valabil și pentru satele Ciurilei de azi.

Invazia tătaro-mongolă din 1241 a adus spaimă, distrugeri și moarte în satele din jurul cetății Cluj. Tradiția orală a transmis grozăviile săvârșite de cruzii invadatori, până în zilele noastre păstrându-se unele sintagme ale panicii, bătrânii încă afirmând: „Stai, că nu dau tătarii !”, sau „Mai știe hantătar...”

Retragerea triburilor invadatoare a dus la o relativă înviorare economică, feudalii încurajând repopularea așezărilor pustiite. Este acea tendință manifestată în epoca medievală timpurie de formare a marilor latifundii. Clasa în formare a feudalilor laici și eclesiastici acaparează, prin diferite mijloace, chiar și prin forță, pământurile devălmășite ale obștilor țărănești, astfel se ajunge la înființarea unor mari domenii regale, bisericești sau nobiliare. Multe sate își pierd libertatea, iar țăranii ajung iobagi. În contextul de feudalizare a Transilvaniei, apar actele oficiale justificative și localitățile apar menționate în documentele vremii, puține dintre acestea fiind păstrate.

Astfel, se găsesc înscrisuri care pomenesc despre existența, între 1366 – 1502, a unor cnezate și voievodate, la Ocoliș, din care făceau parte Surducul, Iara, Agrișul, Săliștea și Săcelul. Pentru anul 1448 este amintit cneazul de Ocoliș, Toma, care căzuse deja în servitute.

În actul de proprietate al cancelariei maghiare, emis de Capitlul Bisericii din Oradea la 6 octombrie 1278, se amintește despre existența unui stăpân al Țării Hășdatelor și despre existența mănăstirii de pe Muntele Petridului. Mănăstirea, care a jucat apoi un rol important în evenimentele din secolele XVII – XVIII, numără printre ctitori și locuitori ai comunei Ciurila. Mărturie stă un înscris din anul 1678, când mitropolitul de Suceava, Dosoftei, trimite Mănăstirii Petridului cartea sa „Viața și petrecerea sfinților”, cu o însemnare în slavonă: „Această sfântă carte se dă întru numele robului meu Leontie și Maria, anume Misira, și ctitorii sfintei mănăstiri, anume Toader Balica din Sălicea, Căldare Ion, Glava Toader din Petridul de Sus”.

Numele comunei

Numele comunei s-a format cu sufixul „-ila”, care are și forma „-ilă”. Cercetătorii aduc argumente privind originea traco-dacică a sufixului, trecut și prin filieră slavă. Important pentru denominație se dovedește radicalul „ciur”, sugerând o zonă filtrantă de trecere dinspre zona de deal către cea montană, în cazul nostru.

Toponimul se mai găsește în Parcul Național Retezat, aproape de complexul turistic Pietrele, sub forma „Șaua Ciurila”. Cu același sufix se formează numele Ciurilă și Burilă, personaje ale unor snoave populare care circulă în zona Satu Mare și în jurul Chișinăului. Personajele cu aceste nume sunt analogi ai perechii tradiționale: Păcală și Tândală. Numele Ciurilă apare într-un document sârbesc de la 1318. În cazul acestor nume, sufixul are o valoare peiorativă.

Se poate spune că numele satului ar proveni de la porecla unui întemeietor. Există o plantă *Salsola Ruthenica*, din familia chenopodiaceelor, cu tulpina ramificată și cu frunze subțiri, terminate la vârf cu un spin, care crește pe locuri nisipoase, dar și prin semănături, unde apare ca o buruiană. Acestei plante i se spune popular *Ciurlan* și, probabil, stă la baza poreclei celui care a pus temelia satului.

Toponimele perechilor de sate: Filea – Muntele Filii atestă fenomenul de roire.

Sufixul onomastic „-eanu”, care se întâlnește patronimic și la strămoșii istroromânilor, a format nume ca ***Ciurileanu, Pruneanu, Sălișteanu, Săceleanu***, indicând localitatea de origine, apartenența la comunitate.

Toponimul „Pruniș” s-a format cu ajutorul sufixului maghiar „-es”, care în română a devenit „-iș” sau „-eș”, sugerând o locație cu mulți pruni pe rod.

Etape ale atestării. Denumiri. Contemporaneitate.

Deși de prin secolul al XIII-lea încep să fie pomenite în actele oficiale diferite sate ale Transilvaniei, cu prilejul unor dării, granițe sau schimburi de moșii, localitățile comunei Ciurila apar disproporționat ca datare, unele fiind pomenite din secolul al XIII-lea, altele mult mai târziu, la două secole distanță. Faptul s-ar putea datora izolării zonei, cu terenuri puțin cunoscute de mișcările feudale și cu proprietari care s-au mulțumit cu pământurile și cu iobagii lor, fără să iște conflicte aprinse care ar fi dus la apariția în justiție, condiție ce necesita întocmire de acte justificative. Nici numele stăpânilor acestor pământuri nu apare, semn că nu erau printre marii proprietari, cei care își făceau titluri de glorie din a fi mereu în atenția colectivă.

Primele sate pomenite în documentele vremii au fost Prunișul și Sălicea, ca aparținătoare, spre sfârșitul secolului al XIII-lea, domeniului pe care îl avea Conventul de la Cluj-Mănăstur în zonă. La 12 iunie 1297, Capitlul din Oradea scrie voievodului Ladislau al Transilvaniei că a hotărnicit moșiile mănăstirii Cluj-Mănăstur. Hotarul de apus al moșiei mănăstirii pornea de la Micești (Mykus), „spre Pruniș - hotar cu moșia Sânbenedic, iar de acolo hotarul trecea prin Selicea și cobora pe Valea Gârboului”. Tradiția locală păstrează până astăzi numele unui drum care trece pe la vest de Ciurila și urcă spre pădurea „Pleş”, ca fiind „Drumul Mănăstirii”.

A. Ciurila

- în limba maghiară – Csűrűlye;
- atestare târzie, abia în Conscriptia Klein, din 1733, sub numele *Csurila*;
- la 1750, Conscriptia Aron, denumirea apare sub forma *Tsurila*;
- în Conscriptia făcută de generalul Bukow, în anii 1760 – 1762, localitatea apare sub denumirea *Csűrűllye*;
- anul 1805 – Conscriptia Dósa, numele apare – *Csűrűlye*;
- în anul 1824, satul este pomenit sub denumirea – *Csurillá* (fondul Arhivelor Statului, Cluj);
- forma *Csűrilye* apare într-un document din anul 1835;
- numele *Csurilla* îl găsim înregistrat la 1850 (Statistica Transilvaniei în 1830 și 1850);
- două denumiri sunt înregistrate în 1854: *Csűrűllye* și *Cirila*, în Buletinul Guberniului Provinciale pentru Marele Principat Transilvania, II, Mănunchiul IV (partea românească cu chirilice).

Satul este centrul de comună, important nod de drumuri care face legătura cu municipiile Cluj-Napoca și Turda, dar și cu zona turistică Băișoara și cu ieșirea spre drumul național către Oradea – Borș. Pe teritoriul satului, DJ 197 R are o lungime de 3 km. Rețeaua stradală a localității însumează o lungime de aproximativ 5 km., cu fluxuri de trafic mic,

îndeosebi local. Autostrada Transilvania traversează satul de la sud la nord, 345 de suprafețe de teren aflându-se pe amplasamentul acesteia, cu o suprafață totală de 395.345,82 mp.

Coordonate: - 46°39'03" latitudine nordică - 23°32'54" longitudine estică

Fus orar - EET (UTC +2)

Ora de vară (DST) – EEST (UTC+3)

B. Filea de Jos

- în limba maghiară Alsófüle - (în traducere „Urechea de Jos”);
- prima datare apare într-un document din 1450, sub denumirea de *Kenezius Voncsa de Alsofile* - nume luat după cneazul local, posibil Vancea;
- în 1456, localitatea este înregistrată ca *poss. Alsoffyle*, dar și cu denumirea de *Alsofyles*;
- la 1500 numele apare sub forma *poss. Alsofwle*;
- forma *Also-File* – în Conscripția de la 1733 a „tuturor preoților și locuitorilor români din Transilvania”, efectuată în timpul episcopului Ioan Inochentie Micu-Klein; pe Harta Iosefină a Transilvaniei (1769 – 1733 Sectio 094), localitatea apare sub numele de „A (Also) Füle”;
- în Conscripția de la 1750, a diacezei Făgărașului, întocmită de vicarul episcopesc Petru Pavel Aron, numele satului apare sub forma de *Fyle dye dsosz*;
- Conscripția românilor de la 1762 – satul este denumit *Alsó- Füle* (conscripția a fost făcută de generalul baron Nicolae Adolf von Bukow);
- la 1824 numele satului este scris în forma *Sila gyin Zsosz* (din Arhivele Statului, Cluj);
- recensământul oficial de la 1850 aduce numele satului mai aproape de forma românească, *Silea din szosz*;
- forma actuală a numelui apare scrisă în anul 1854, *Filea de Jos*, chiar dacă mai sunt documente cu forma maghiară *Alsó-Füle*.

Localitatea se află în partea de vest a comunei Ciurila, străjuită de dealul Mesteceni și udată de râul Valea Filii care izvorăște din hotarul satului Liteni, și se constituie un afluent de dreapta al râului Valea Hășdății. Fiind în apropierea muntelui, unde se menține zăpada până prin luna mai, primăverile sunt mai reci și încep mai târziu, dar toamnele sunt lungi și cu puține precipitații.

O legendă locală spune că aceste meleaguri ar fi aparținut unei contese de origine franceză, căsătorită cu un german. Soțul este provocat la duel pentru a-i apăra onoarea, dar nu supraviețuiește acestei încercări și contesa dăruiește pământurile oamenilor, nedorind să mai rămână în aceste locuri, unde fusese fericită.

DC 94 deservește localitatea, făcând legătura cu DJ 107L, pe direcția Turda sau Săvădisla – Cluj-Napoca. Drumul este nemodernizat, cu o lungime de circa 5 km. pe raza localității.

Altitudinea medie – 565 m.d.m.;

Suprafața pe care se întinde satul – 3 kmp.

Populația – 254 locuitori;

Fus orar – EET (UTC+2)

Ora de vară (DST) – EEST (UTC+3)

C. Filea de Sus

- în limba maghiară – Felsőfüle (Urechea de sus);
- la 1456 apare pentru prima dată numele satului în forma *poss. Felseffyle* sau *Felsewfyle*, în alte documente;
- Conscripția din 1733 oferă forma *Felső-File*;
- în Conscripția Aron, din 1750, satul are denumirea *File dye szusz*;
- numele satului apare în diferite forme, în anul 1824: *Felső- Füle* și *Sila gyin Szusz*, de fapt, o transcriere fonetică maghiară a pronunției românești, dovadă că cei care populau localitatea erau români;
- la Recensământul din 1850, satul apare cu denumirea *Silu din Szusz*;

- în Buletinul localităților din 1854, forma sub care este nominalizat satul este și maghiară, *Felső-Füle*, dar și actuala denumire *Filea de Sus*

Localitatea se află în partea de vest a comunei Ciurila, la o altitudine medie de 610 m.d.m. Populația este de 183 locuitori. DC 94 deservește localitatea, cu legătură către DJ 107L și are o lungime de 3 km pe raza localității.

Coordonatele satului - 46°36' 34" latitudine nordică - 23°28'55" longitudine estică;

Fus orar – EET (UTC+2)

Ora de vară – EEST (UTC+3);

O legendă încearcă să explice numele celor două sate Filea. Scriitorul Lukács József, în cartea „Clujul gotic”, apărută în 2007, povestește cum, după legendă, satele Filea de Jos, Filea de Sus și Săcel au ajuns în posesia Clujului. Localitățile au aparținut domeniilor cetății de la Liteni. Fiul castelanului de la Liteni a răpit-o pe fiica judei Clujului, deoarece judele nu voia să i-o dea de soție, și a dus-o în cetatea tatălui său. Ostași înarmați au fost trimiși s-o aducă pe domnița la Cluj, dar castelanul n-a deschis porțile, ci i-a întrebat ce doarec. Enervați, soldații au răspuns că vor cele două urechi ale femeii. Castelanul, văzând că atacatorii sunt hotărâți, le-a dat ce au cerut: satul Săcel, care în maghiară se numește Asszonyfalva, adică satul femeii și cele două sate Filea, care în maghiară se pot traduce prin Alsófüle (Urechea de jos) și Felsőfüle (Urechea de Sus). În locul celor două urechi ale femeii, a dat în schimb trei sate: satul femeii, cu urechea de jos și cea de sus.

Este o certitudine istorică faptul că cele trei sate, Săcel, Filea de Sus și Filea de Jos, au fost posesii ale Clujului care le-a primit ca donație regală, în anul 1526, confirmată în 1529. La Filea de Sus, Clujul a construit chiar și un centru de administrare a domeniului.

D. Pădureni

- în Conscriptia Klein, la 1733, denumirea este *Meyreu*; pe *Harta Iosefină a Transilvaniei*, din 1769 – 1733 (Sectio 095) localitatea apare sub numele de „Magyar Oszeg”;
- Conscriptia Aron, din 1750, înscrie satul cu numele *Mujereu*;

- în anul 1762, Conscripția generalului Bukow – *Maguarossag*;
- forma denumirii satului este oarecum explicită, într-un document de la începutul secolului al XIX-lea, din 1805 – *Magyáros Ág* (în traducere „Creangă de alun”);
- aceeași denumire, dar sub altă formă grafică, se găsește la 1825 – *Magyaróság*, dar se folosește și toponimul *Mujeró*;
- în Statistica de la 1850, numele satului este înscris mai aproape de forma românească folosită de locuitori – *Majereu*;
- Buletinul oficial din anul 1854 folosește numele *Magieruş*

Localitatea ocupă zona sudică a comunei Ciurila, având altitudinea medie 620 m.d.m. Este deservită de DC 92, cu o lungime de circa 3 km. pe raza localității, care face legătura cu DJ 107L.

Populația – 328 locuitori.

Coordonate - 46°36'32" latitudine nordică- 23°33'38" longitudine estică

Fus orar – EET (UTC+2)

Ora de vară – EEST (UTC+3);

Toponimul vine de la zona împădurită din împrejurimi, locuită de oameni strâns legați de ceea ce le oferea pădurea pe atunci. Defrișările nu au șters ideea de loc binecuvântat prin bogăția de lemn și cinegetică. Acest nume este atribuit și altor localități situate în perimetrul unor păduri care imprimă o stare de siguranță. Amintim doar câteva dintre acestea: o localitate contopită cu satul Chișineu-Criș; Făgădaiele, un cătun al satului Feiurdeni; o localitate din Banat; un cătun al localității Satu Mic, de lângă Lugoj; un sat din preajma Reghinului; localitate din județul Vaslui; chiar și o localitate componentă a comunei Chinteni, din județul Cluj, etc.

Numele actual, Pădureni, îl aflăm abia în documentele de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

E. Pruniș

- în limba maghiară – Magyarszilvás, „szilva” însemnând „prună”. Localnicii și documentele au preluat, în diferite forme, ideea că satul se remarcă prin bogăția în pruni, așa că tradiția locală păstrează formele: *Silivașul* și *Silivașul Unguresc*.
- prima atestare a localității – 1297, sub denumirea *poss. Ziluas*, sau, în alte documente, *zyluas*;
- în anul 1367 – numele apare sub forma *villa Ziluas*;
- Secolul al XV-lea propune forme ortografice diferite ale aceleiași realități legate de bogăția locului, dar oferă și elemente ale vieții sociale, cum ar fi plata quinquagesimei, un impozit plătit doar de comunitățile românești, dovadă a locuirii acestui sat de către români.
- la începutul secolului, în 1415, numele satului era trecut într-un document privind o judecată pentru pământ – *Zylvas*;
- în 1450 – satul este denumit *Syluas*;
- 1461 este anul în care localitatea este pomenită în circuitul dijmei – *census quinquagesimalis de Zylwas nobilium*; Din document reiese că „Zylwas nobilium” avea de plătit un impozit de o mie de dinari pentru 35 de oi.
- la sfârșitul secolului, în 1499, apare numele *Sylwas*;
- puține informații din secolul al XVI-lea, din anii 1587 și 1589 ne rămâne forma *Zyhoass*;
- abia la Conscriptia Klein, 1733, mai apare localitatea ca fiind *Szilvás*; pe Harta Iosefină a Transilvaniei (1769 – 1733) apare satul sub numele *M (Magyar) Szilvás*, în partea de nord a comunității pe hartă este marcat amplasamentul unui vechi conac – castel (*Altes Schloss*);
- Conscriptia Aron, de la 1750, reține numele *Szilvas*,
- În 1762, cu ocazia Conscriptiei Bukow, satul apare ca *Magyar Silvás*,
- statistica Transilvaniei, din 1850, denumește satul *Szilvasu* (un fel de românizare a toponimului maghiar);

- documentele din a doua jumătate a secolului al XIX-lea rețin denumirile de *Magyar-Szilvás* și forma românească *Silivaș*.

Satul ocupă o poziție în sud-estul comunei Ciurila. Altitudinea medie este de 607 m.d.m., iar populația numără 139 locuitori. Este străbătut de DC 91, care face legătura cu DJ 197L, cu o lungime de 2,5 km. pe teritoriul localității. Satul mai păstrează o suprafață de pădure de circa 21 ha.

Populație – 139 locuitori;

Coordonatele - 46°38'19" latitudine nordică - 23°33'55" longitudine estică

Fus orar – EET (UTC+2)

Ora de vară (DST) – EEST (UTC+3)

Toponimul vine de la numărul mare de pruni de pe raza satului, locuitorii având, chiar din secolul al XIII-lea, anul primei atestări, o atenție sporită pentru plantatul și îngrijirea prunilor, precum și pentru produsele obținute prin fermentare. Sufixul „iș” sugerează colectivitatea, numărul mare de pomi de același fel, așa cum s-au format și alte toponime: „frunziș”, „mărăciniș”, „lăstăriș” etc., fiind din acest unghi de vedere un toponim topografic.

F. Sălicea

Satul este situat în partea de nord a comunei, traversat de drumul județean 107R care face legătura cu centrul de comună, satul Ciurila, și cu municipiul Cluj-Napoca. Drumul este semi-modernizat, cu două benzi de circulație, are o lungime de 5 km. pe raza localității și face legătura cu municipiul Cluj-Napoca. Rețeaua stradală, nemodernizată, are o lungime de cca. 3 km. În perioada estivală și la sfârșit de săptămână fluxul pe DJ 107R este sporit, datorită accesului turiștilor spre salba de lacuri, spre Cheile Turzii sau către stațiunea Băișoara.

Coordonatele așezării: - 46°40'37" latitudine nordică - 23°31'32" longitudine estică

- denumirea în limba maghiară – Szelicse;

- altitudinea medie – 595 m;

- punctul cel mai înalt – Măgura Sălicei – 825 m, deal flancat de Pârâul Mașcului și de Pârâul Măgurii, ambele afluențe ale Văii Hășdății;
- populație – 283 locuitori;
- de pe teritoriul satului, fără precizări topografice, provin trei vase romane fragmentare, aflate în prezent la Muzeul de Istorie;
- atestare – anul 1297, sub denumirea *poss. Zeleche*;
- alte apariții în documentele secolelor XIV – XIX:
- în anul 1367 numele satului apare ca *Zelliche*;
- la 1415 localitatea este menționată ca fiind *Zelethe*;
- anul 1437 înregistrează satul în documente cu numele *Zelecze*;
- în Conscripția Klein, de la 1733, denumirea este apropiată de cea actuală – *Szelicsa*; pe Harta Iosefină a Transilvaniei (1769 – 1733 Sectio 095) localitatea apare sub numele de „*Seliste*”;
- la 1760, cu ocazia Conscripției Bukow, satul este numit *Szelitse*;
- în Buletinul Transilvaniei, din 1854, numele apare în două forme grafice: *Szelicse* și *Selicuța*;
- în primii ani ai secolului al XX-lea, numele este cel de astăzi: *Sălicea*.

G. Săliște

Satul este situat în estul comunei Ciurila, într-o zonă de dealuri, în parte acoperite de pâlcuri de pădure aparținând posesorului. Este deservită de DC 91, în lungime de cca. 3 km., care face legătura, prin Pruniș, cu DJ 107L. Un drum nemodernizat face legătura cu DJ 107R.

Coordonatele așezării : - 46°39'09" latitudine nordică - 23°35'04" longitudine estică

- altitudine medie – 515m;
- populație – 118 locuitori;
- fus orar – EET (UTC +2)
- ora de vară (DST) – EEST (UTC+3)

Numele satului este identic cu alte denumiri ale unor localități din România. Tot „Săliște” se numesc mai multe sate: din județul Sibiu, de lângă localități ca Brad, Marghita, Cehul Silvaniei etc.

Denumirea în limba maghiară – Tordaszelestye sau Szelistye;

Prima atestare documentară datează din anul 1418 – *poss. Zelesthe*. În secolele XV – XIX numele satului apare scris în diferite variante:

- în documentele din anul 1439 se disting două forme ale numelui: *Zellesche* și *Szeliche*;
- anul 1456 este important pentru informația dată prin toponimul folosit, în care se menționează organizarea locală ca un cnezat, care trebuie să fi fost condus de un cneaz localnic: *Kenezius de Zeliche*;
- alte forme aflate în documentele secolului al XV-lea: 1465 – *Zeliske*; 1467 – *Zelestye*; 1474 – *Zelesthyem*; 1477 – *Seresthye*; 1481 – *Seleste*; 1494 – *Selysthye*; 1498 – *Selisthye*;
- secolul al XVI-lea are doar trei forme cunoscute din documentele referitoare la satul Săliște; 1504 – *Zelysthye*; 1515 – *Sceleste*; 1517 – *Scelewsthye*;
- următoarea nominalizare a satului este abia după mai bine de două secole, cu prilejul Conscripției episcopului Klein, la 1733 – *Szelistye*;
- în Conscripția efectuată la ordinul generalului von Bukow, între anii 1760-1762, numele apare sub forma *Szeliste*;
- secolul al XIX-lea impune denumiri ca: în 1824 – *Szelistya* și în anul 1854, în „Buletinul Guberniului” – *Seliste*.

H. Șutu

Satul ocupă zona de sud a comunei Ciurila, este încadrat de dealuri, împădurite odinioară. Altitudinea medie este de 590 m.d.m. Localitatea are o rețea stradală de mică anvergură, cu o lungime de aproximativ 3 km.

- populația, la recensământul din 2002 – 127 locuitori;
- Fus orar - EET (UTC+2)
- Ora de vară – EEST (UTC+3);

- în limba maghiară – Sűtmeg (Aprinde)
- atestarea satului – în 1456, cu denumirea *poss.Swthmeg*;
- la începutul secolului al XVI-lea numele apare într-un act de vânzare-cumpărare, la 1500, sub forma *Swthmes*;
- abia după două secole, cu ocazia Conscripției Klein, în 1733, denumirea este notată ca fiind *Suth*;
- Conscripția Aron, din anul 1750, folosește o denumire apropiată de cea de astăzi – *Şutu*;
- pentru anii Conscripției Bukow, 1760-1762, localitatea este înregistrată cu denumirea *Sűtmeg*;
- aceeaşi denumire apare în actele anului 1854, *Sűtmeg*, dar şi numele de astăzi - *Şutu*.

2.1.2 Tradiții

A. Casa – liman al familiei

Pentru țăranul român din Transilvania, și nu numai, casa, ograda, pământul și animalele au constituit suportul sacru, material și sufletesc prin care au căpătat stare de grație de fiecare dată când îi învolbura istoria de zi cu zi.

Casele vechi ale satelor Ciurilei erau croite după tiparul tradițional transilvănean, de o aparentă simplitate, dar înnobilită cu personalizarea fiecărui gest al familiei. Cu toții trăiau în singura cameră care alcătua locuința propriu-zisă, rar se ridicau case cu două încăperi, dar și atunci traiul se împlinea tot în odaia de zi, acolo unde fiecare colț își avea o mică legendă casnică. Locuința din bârne sau chiar din chirpici era concepută cu ferestre mici, orientate spre uliță, avea tindă și corlan, unde se afla cuptorul de pâine. Casele se acopereau cu paie. Din lipsă de sticlă, la geamuri se puneau o piele de oaie bine argăsită și subțiată, prin care pătrundea un fir de lumină.

Mobilierul era simplu, confecționat din lemn, decorat cu creștături, iar uneori pictat. Principalele piese ale mobilierului erau patul, masa, scaunele, lavița, colțarul, polițele, blidarul, culmea și lada de zestre.

Colțul opus vetrei era destinat patului, locul cel mai important din punct de vedere decorativ. În prelungirea patului sta lavița lucrată dintr-o scândură, mai târziu înlocuită cu banca cu spătar. În secolele XVIII și XIX, patul era situat în continuarea vetrei, iar în colțul opus se așezau, în unghi, două lavițe prinse pe patru pari bătuți în pământ. Patul era înalt, acoperit cu perne și lepedeie, pe deasupra așezau un țol alb-negru, simbol al începutului și sfârșitului, al bucuriei de a trăi, dar și ca sol al trecerii în neființă, evenimente aflate în zodia patului - martor. Într-un alt colț al încăperii se afla un prici.

Masa era așezată în mijlocul încăperii, bătută pe cociumbi, simbol al stabilității, sau lipită de peretele sau de colțul dinspre răsărit, ca element de renaștere zilnică, fiind punctul care aduna familia în zilele de sărbătoare. Scaunele cu spătar au fost introduse în casa țărănească destul de târziu, spre sfârșitul secolului al XIX-lea.

Încălzirea se făcea prin cuptorul durat din lespezi de piatră și pământ, cu vatră, pe care trăgeau noaptea jăratecul care oferea și lumină. Pentru a lumina interiorul se folosea seu de oaie topit pus într-o farfurie. În seu introduceau o cârpă, drept fitil, și îi dădeau foc. Aprinderea cârpei se făcea de la o iască pusă pe o cremene lovită cu un amnar din oțel. Această formă de iluminat se numea *meciu*.

Element vechi, uneori păstrat până astăzi, este „culmea”, o bară de lemn fixată pe două grinzi ale tavanului, deasupra patului sau în jurul sobei. Inițial era folosită pentru uscat și atârnat hainele, mai târziu a căpătat un rol decorativ.

Tot cu rol decorativ, dar și pentru păstrarea vaselor de uz casnic, erau părțile de mobilier fixate pe perete (polițe, cuiere, blidare, colțare). Blidarele, mici dulapuri confecționate din lemn de fag, de obicei deschise, cu rafturi, serveau pentru păstrarea vaselor de uz continuu, și erau prinse de peretele apropiat vetrei. Polițele erau scânduri fixate pe perete, cu marginile decorate cu creștături, așezate de cele mai multe ori deasupra ușilor și ferestrelor. Pe pereți, în cuie, erau 2 – 3 rânduri de blide de pământ, vopsite în diferite forme, și icoane vopsite pe sticlă.

Lada de zestre a îndeplinit mult timp funcția dulapului, păstrând hainele și alimentele. Era așezată la loc de cinste, de obicei la capul patului. Era piesa cea mai fin decorată a interiorului, confecționată din lemn de fag, stejar sau frasin.

Pentru băut apă se folosea cofa de lemn, iar pentru mâncare, strachina și lingura de lemn.

Îmbrăcămintea tradițională s-a pierdut de-a lungul anilor, iar astăzi doar bătrânii își mai amintesc de costumele purtate de bunicii lor. Bărbații aveau plete și mustăți, umblau cu cioareci de lână albă, peste care curgea o cămașă albă din cânepă sau in, lungă până spre genunchi. Peste cămașă purtau o haină tot din lână albă, cu mâneci largi și fără guler. Iarna îmbrăcau o ținută de lână albă, cusută cu fire de mătăsă de diferite culori, care avea la piept și la mâneci cusut un postav de culori diferite. Se încălțau cu opinci din piele de bovină și pe cap aveau pălării din postav negru, cu vesca suflecată în sus. Femeile aveau poale din cânepă, lungi până la glezne, peste care se purta zadia țesută cu diferite forme pe orizontală. Cămașile din cânepă sau de in erau cu mâneci largi până la încheietura pumnului, unde aveau bodri încrețiți, strânși pe mână. Cămașile erau cusute cu arnici negru în diferite modele, atât la piept cât și pe mâneci. Peste cămași aveau catrințele. În picioare purtau opinci de piele, prinse în curele peste niște ciorapi albi de lână. Pe cap se purta năframa din lână subțire, în diferite culori, legată sub bărbie sau la ceafă. Iarna purtau și ele ținută cu mâneci largi. Acest port a dăinuit până spre începutul secolului al XIX-lea.

B. Obiceiuri și tradiții de peste ani

Colectivitatea rurală se încheagă în jurul unor obiceiuri și ritualuri locale, prilejuite de evenimente legate de calendarul naturii, cel care dictează ritmul ocupațiilor gospodărești. Semnele magice, citite mai mult cu sufletul, datinile transmise de înțelepciunea bătrânilor, comuniunea cu mereu reînviatele fenomene climatice, fac din comunitatea respectivă un conglomerat încheat de interese, speranțe și punți spirituale, prin care își păstrează nealterată imunitatea acceptată. Nici comuna Ciurila nu iese din tiparele generale de regăsire și supraviețuire prin tradiții locale, chiar dacă timpul și trepidația vieții de zi cu zi, au început să aștearnă mantia uitării pe unele dintre aceste obiceiuri care dau sevă miracolului colectivității.

În calendarul Creștin ortodox, ziua de 14 noiembrie marchează Lăsatul Secului, dată cu implicații asupra sfârșitului de an în comuna Ciurila. În acea zi nu se cosea, nu se torcea și nu se arunca gunoiul, în schimb se hrăneau păsările și animalele cu resturi de la masa festivă, semn al bunăstării ce va să vină. Tradiția populară spune că începând de la Sfântul Andrei, din 30 noiembrie, până la Bobotează, sunt interzise petrecerile, inclusiv nunțile. Tradiția postului Crăciunului este consemnată în Vechiul Testament, ca o metodă de purificare și, prin aceasta, de apropiere de divinitate. În satele comunei Ciurila, postul era însoțit de gesturi rituale, cum ar fi ungerea cu usturoi a porților, ușilor și ferestrelor spre a împiedica intrarea spiritelor rele în case. Până pe la începutul secolului XX, spiritele rele erau alungate prin zgomote sau chiar împușcături, astăzi folosindu-se pocnetul din bici. Postul este principala formă de devoțiune

prin care se arată recunoștința față de iubirea divină. Creștinul își dedică sacrificiul personal lui Dumnezeu.

Cel mai important obicei tradițional de Crăciun este colindatul. Cetele de copii începeau colindatul, urmate de tineri. Personajul cel mai interesant al cetei era turca, o mască pe care o avea un colindător, asemănătoare unei păsări sau animal. Colindau flăcăii și fetele primind pentru colindă colaci pe care îi vindeau apoi, cu banii obținuți pregătind „vergelul”, sărbătoarea trecerii în noul an, care era organizată fie la o casă anume, fie la căminul cultural. În casele oamenilor, la mare cinste era descântatul colacului, o urare de belșug și bunăstare: *„Să ai gazdă belșug și noroc/ Să-ți crească părul prin clop/ Și spatele prin cojoc”!* Aria colindelor laice precreștine s-a redus, fiind acceptate cântece religioase de Crăciun sau cele de tip „priceasnă”, favorizate de însăși biserica satului. Așa a fost înlăturat din repertoriul comunității bocetul de înmormântare, nu cu mult timp în urmă considerat a fi un gest obligatoriu, de compasiune, pentru cel dispărut din familie.

De Anul Nou flăcăii mergeau la urat. În dimineața Anului Nou, copiii obișnuiau să meargă cu Sorcova. Cetele de flăcăi mergeau cu Plugușorul, obicei agrar prin excelență prin care se proslăveau toate etapele muncii pentru a se pune pâinea pe masă.

La Buna – Vestire, în 25 martie, se curăță curțile și grădinile, focurile aprinse de gospodari vestesc intrarea în primăvară. Se spune că cel care aprinde primul foc în sat va avea parte de un an generos.

De Sângeorz, 23 aprilie, feciorii aduceau din pădure nuiele de mesteacăn și salcie cu care se împodobeau în chip de „moroii” și colindau pe la case cerând, de la poartă, să le fie date ouă. Oamenii îi udao cu apă, iar flăcăii căutau fetele casei pentru a le uda. De frica udatului, fetele se ascundeau prin pivnițe și poduri, uneori chiar întreaga zi.

Anul Ritual Creștin începea în Duminica Învierii, socotită ca sfârșit și totodată început de ciclu calendaristic, urmând arhaicul model al morții și reînvierii naturii, prin sacrificiul divinității. Cea mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an era Paștile, când cei morți au fost dăruiți cu viață, iar cei vii au fost scoși de sub jugul păcatului strămoșesc. De Paști se juca „românește”, roată, timp în care flăcăii ofereau feciorilor de 14 – 16 ani fete, spre a le juca, un fel de inițiere și trecere spre o altă vârstă. Seara, cei astfel inițiați își plăteau intrarea în rândul flăcăilor. De Paști se coceau cozonaci și se pregăteau ouă roșii, simbol al învierii. Legenda spune că, după răstignire, Pilat a fost invitat la un ospăț de mai-marii evreilor. El ținea, îngândurat, un ou în mână, moment în care a năvălit un centurion anunțând înspăimântat: „Hristos a înviat !”. Sceptic, Pilat a replicat că atunci o să învie, când se va înroși oul din mâna lui. Și, pe loc, oul s-a înroșit, iar Pilat, speriat, l-a scăpat din mână. A

două săptămână după Paști era consacrată morților, localnicii mergeau la mormintele celor dragi pentru a le duce ofrande.

Ispasul, praznicul Înălțării, se sărbătorește împreună cu Ziua Eroilor, în semn de recunoștință pentru cei care s-au jertfit pentru dreapta credință și pentru neamul românesc. La monumentele eroilor din satele comunei Ciurila se depun flori și se țin momente de reculegere. Gospodinele împodobesc casele și mormintele celor dragi cu crengi verzi, iar la geamuri se puneau crengi de leuștean. Înainte vreme, de Ispas se organiza o serbare câmpenească, cu joc și bucate alese, la locul numit „La Mureș”, o dumbravă împădurită, loc situat între satele Săliște, Sălicea și Ciurila, prilej de întâlnire cu oamenii locurilor.

Cu prilejul împreunatului oilor, oamenii se grupau pe străzi, delenii, susenii, cei de pe vale, iar măsurarea laptelui se făcea la miligrame, cu „cupele”, „pontierul” și „picul”. Cel cu lapte mai mult dădea de mâncare și de băut.

De Sânziene, închipuite ca niște fete frumoase care trăiesc în natură și dau puteri miraculoase florilor și buruienilor, se împleteau cununi din sânziene, florile galbene ce umpleau câmpul, căci, după acea dată, toate plantele dau îndărăt, adică nu mai cresc deloc. Cununile se aruncau pe casă, dacă se întâmpla să cadă cununa de pe casă, cei de acolo puteau să se aștepte la ceva rău, dacă cununa rămânea, fata din casa respectivă se aștepta la un măritiş grabnic. Alte fete mari puneau sânziene sub pernă, prin aceasta, se zice, că își vor vedea alesul. Uneori, flăcăii aprindeau o torță, numită „făclia de Sânziene”, semn al luminii binefăcătoare a Soarelui, aflat la moment de răscruce. La sărbătoarea Sânzienelor, ciurdarul avea drept la jumătate din banii pentru care fusese angajat, cealaltă jumătate o primea toamna.

Alt obicei urmărit cu interes era „cununa”, ritual cu care se încheia seceratul. Se pleca de la arie în convoi, în față, ducând cununa împletită din spice de grâu, era cel care avea recolta cea mai bogată, urmat de ceilalți, în ordinea bogăției recoltelor. Cununa era udată mereu, doar ultimul n-avea dreptul s-o ude, el însuși fiind udat de gazdele pe la care trecea convoiul, semn că va veni și la el bogăția. Se pornea de la ultima parcelă culeasă și se trecea prin tot satul, se intonau cântece care proslăveau recolta și gospodarii cinsteau alaiul. Când se ducea grâul la arie, accesul la batoză începea de la cel care avea producție mai bună, ceilalți urmând în ordinea bogăției.

În domeniul folclorului muzical tradițional, repertoriul, odinioară bogat, este inactiv, deoarece nu mai există ocazii periodice specifice de reprezentare (șezători, hore, nunți) și nici nu este un interes evident de preluare a tradițiilor din partea celor tineri, majoritatea plecați spre oraș. Cântecele tradiționale mai supraviețuiesc prin cei în vârstă, care le-au

învăţat de la strămoşi. Ei spun că înainte vreme se cânta la joc, la împreunat, la coarnele plugului, la sărbătorile care se ţineau cu sfinţenie, petrecute cu joc şi cu muzicanţi, în mijlocul satului. Jocul cu muzicanţi se desfăşura duminicile şi la toate sărbătorile religioase de peste an, de regulă într-un loc deschis sau într-o şură mare, în caz de ploaie. Flăcăul organizator, „tizeşul”, angaja muzicanţii pentru întregul an. Muzicantul avea o zi de clacă, la o gazdă, zi în care flăcăii participau la muncile momentului.

Din punct de vedere al tipologiei coregrafice, jocul era compus din: *românească* – un joc de perechi, lent, maiestuos, cu balansări şi întoarceri pe sub mână şi cu ponturi executate de bărbaţi; *mureşana* – este denumirea jocului ”Învârtita rară”, o învărtită mai vioaie al cărei pas de bază este cu piedică şi aparţine ritmului asimetric; *fecioreasca* – este un joc bărbătesc, la origine solistic, dar şi în grup, caracterizat prin figuri complexe, numite ponturi, cu salturi şi mişcări largi, împletite cu bătăi ale mâinilor pe diferite segmente ale picioarelor. Mai demult, toate activităţile economice ale satului erau însoţite de muzică: şezătoarea, claca, seceratul, desfăcatul, împreunatul oilor. Multe din aceste activităţi au dispărut, deci şi muzica specifică s-a pierdut.

Nunta era evenimentul de la care muzica era nelipsită. Se desfăşura după un ritual prestabilit: peţitul, cerutul fetei, strigarea în biserică, pregătirile în săptămîna nunţii, „dusul lăzii” miresei cu carul (sâmbăta, pe întunecat), împodobirea casei şi a curţii unde avea loc nunta. Duminica, nuntaşii placau de la mire la nănaşi şi apoi după mireasă, însoţiţi de muzicanţi, apoi se duceau la biserică. Alaiul avea în frunte *steagul*, confecţionat de flăcăi. Aceştia legau pe steag o năframă şi pe ea se legau primele colorate. Pe bota steagului se împletea sasău (o plantă care creşte în locuri umede) şi se împăna totul cu zurgălăi şi clopoţei. Pe drum, cântau şi descântau, iar numărul nuntaşilor creştea mereu. La revenirea de la biserică, mirii se întorceau roată pe lângă masa aşezată pentru ospăţ, timp în care se arunca peste ei cu grâu, să rodească. Farfuria de pe care se împrăştiau boabele de grâu era aruncată peste casă, semn de statornicie şi bogăţie. Oaspeţii aduceau câte un colac, peste care aşezau darul miresei: blide, câni, tingiri etc. Între mesele cu mâncăruri alese, era mereu joc. Prima dată juca mireasa cu nănaşul, apoi cu părinţii şi fraţii, după aceea cu mirele şi cu invitaţii. Dintre jocuri se distingea ceremonialul *joc al miresei*, fiecare putea juca mireasa, pentru scurt timp, după ce punea bani în blidul collector.

Nănaşii erau socotiţi părinţii spirituali ai mirilor şi aveau un rol crucial în desfăşurarea evenimentelor nunţii. Nănaşa împletea părul miresei şi, după ce termina jocul miresei, se retrăgea cu aceasta să-şi schimbe rochia şi „o făcea muiere”. Nănaşul îi promitea miresei o oaie cu miel, pentru a-şi arăta faţa acoperită cu o năframă, apoi se târguia cu fetele, care

amenințau cu furatul miresei, pentru a o răscumpăra. Dacă se fura pantoful miresei, tot nănașul era cel care îl răscumpăra. Dacă mireasa pleca în alt sat, se lega drumul și nănașul plătea sătenilor „o litră de jinars”, pentru a putea trece. Socăcița ducea nașului „găina friptă” și-i descânta. Nănașii făceau daruri mirilor: vase, găleți, lampă cu cigă sau cu flori, farfurii, linguri și doi colaci mari pe care se făcea cinstea: bani, prăjituri, țuică, etc.

De obicei, cei care botezau și cununau, nănașa și moașa, duceau copilul la biserică, pentru a fi botezat. Nănașa oferea pânza albă în care se învelea copilul, un costumaș, prosop, ștergar, prăjitură, un kg. de țuică și un colac mare, precum și un canceu cu apă pentru sfințit. În fâșia cu care se lega nou-născutul, nănașa puneă un nasture ca să crească drept copilul. Prenumele fetelor era ales, în 80% din cazuri, după cel al nașei de botez, în timp ce prenumele băieților era dat după cel al părinților sau al bunicilor.

(Informatori: Man Valeria a Cioaghi, 78 ani, din Ciurila; Manciu Ioan – Giobu, 74 ani, din Ciurila; Popa Ioan – Balmoș, 84 ani, din Ciurila; Tonea Valeria, 71 ani, din Filea de Jos).

Cu toate că există fenomenul migrației tinerilor, că populația satelor îmbătrânește constant, că poluarea realizată de instituțiile mass-media se manifestă obsesiv și că pierderea unor obiective de tip economic ale satelor duc la pierderea muzicii și dansului ce le însoțeau, totuși, sporadic, se mai manifestă folclorul local, chiar dacă, în prezent, doar ocazional. Acest fapt denotă că nu s-au uitat vechile obiceiuri păstrate în sufletele curate ale acestor minunați oameni simpli.

2.1.3 Așezarea geografică

Comuna Ciurila se situează în partea de sud-vest a județului Cluj, localizată între următoarele coordonate : 46 grade 39 minute 03 secunde latitudine nordică și 23 grade 32 minute 54 secunde longitudine estică. Potrivit Legii nr. 2 din 1968, comuna Ciurila este parte componentă a județului Cluj.

Distanța față de principalele localități din zonă:

- municipiul Cluj-Napoca – 20 km, acces pe DJ 107R
- municipiul Turda - 25 km, acces pe DJ 107L
- orașul Câmpia Turzii – 30 km, acces pe DJ 107 L

Comuna este așezată pe Dealul Feleacului (832 m), care este și cumpăna de ape între bazinul Arieș și bazinul Someș, coborând dinspre vârful Peana (827 m în Măgura Sălicii) către depresiunea Hășdate, în zona bazinului hidrografic al râului Hășdate. Acesta este un afluent al Arieșului și are ca zonă de izvorâre la 20 km de comună, din versantul de răsărit al Munților Gilăului. Pe raza comunei Ciurila, râul Hășdate primește ca afluenți de stânga Dumbrava Filei, Pârâul Ciurilii, Sălicea și Săliște, iar ca afluenți de dreapta, Livada și Valea Filii. După ce formează o salbă de cinci lacuri, râul sapă defileul Cheile Turzii, format prin ridicarea lentă a culmii de calcare jurasice.

În prezent (conform recensământ 2012), populația comunei este de 1613 locuitori, cu o densitate medie de 22,33 locuitori pe kilometru pătrat, locuitori dispuși în mai multe localități aparținătoare, după cum urmează:

- **Ciurila** – reședință de comună, localitate de rangul IV
- **Filea de Jos** – localitate de rangul IV
- **Filea de Sus** – localitate de rangul IV
- **Pădureni** – localitate de rangul IV
- **Pruniș** - localitate de rangul IV
- **Sălicea** – localitate de rangul IV

- **Săliște** – localitate de rangul IV
- **Șutu** – localitate de rangul IV

Comuna se întinde pe o suprafață de 72,22 km pătrați, având o altitudine medie de 562 m.d.m.

Fusul orar - EET (UTC +2)

Ora de vară (DST) – EEST (UTC + 3)

Codul poștal – 407230

Vecinii comunei Ciurila:

- spre sud-vest, comuna Băișoara
- la nord-est, comuna Feleacu
- la nord-vest, comuna Florești
- la est, comuna Petreștii de Jos și comuna Tureni
- către vest, comuna Săvădisla
- la sud, comuna Iara
- la nord, municipiul Cluj-Napoca

2.2. RELIEFUL

Relieful județului Cluj este în majoritate deluros și colinar, acestei structuri aparținându-i și relieful comunei Ciurila. Treapta dealurilor, conturată altitudinal de izohipsele de 400 m și 700 m, este reprezentată în zona comunei prin Dealul Feleacului și depresiunea Vlaha-Săvădisla.

Această treaptă morfogenetică se constituie ca o unitate de tranziție spre zona montană, cu aspect insolit, apropiat de cel al Podișului Someșan, căruia îi aparține. Altitudinile urcă

progresiv până la 756 m în vârful Feleac, 833 m în vârful Peana și 827 m în Măgura Sălicii.

Procesele de alunecare sunt favorizate de prezența marelor, argilelor și nisipurilor sarmațiene. Versanții sunt forme de relief specifice pentru dealurile din imediata apropiere a Munților Apuseni. Aceștia se caracterizează prin cumpene orientate pe direcția nord, ceea ce determină două expoziții predominante: cea sudică și cea nordică. Versanții cu expoziție nordică sunt mai abrupti și mai lungi (între 1.000 și 1.500 m), mediu înclinați, cu panta până la 18 grade. Au vegetație ierboasă bine încheagată, sunt mai puțin afectați de rupturi, eroziuni și alunecări, fapt care face să fie recomandați ca fânețe, ei mărginind bazinul depresionar subsecvent al Clujului (zonele Sălicea, Săliște și Filea). Versanții cu expoziție sudică sau nord-sudică sunt mijlociu și puternic înclinați, cu pante convexe, afectați de eroziuni de suprafață și de adâncime. Se întâlnesc asemenea versanți coborând în vetrele satelor. Pe acești versanți puternic înclinați, cu deluvii carbonatice mai profunde, întâlnim cernoziomuri bogate în humus. În lunca râului Hășdate și pe văile secundare, în condițiile unui microclimat mai umed, sub influența vegetației ierboase, se găsesc soluri aluvionare, soluri hidromorfe de tipul lăcoviștilor și solonchecuri de luncă propice agriculturii. Pe terasele interioare apar petice de cernoziom argiloiluvial, terenuri cultivate predominant cu cereale. Pe terasele superioare și pe versanți sunt evidențiate solurile brune, favorabile agriculturii, dar și soluri brune luvrice dezvoltate pe suprafețe puțin înclinate, având în bază gresii, argile sau marne.

Localitățile Filea de Jos, Filea de Sus, Șutu și Pruniș sunt așezate la poalele unor versanți stabili, fundația construcțiilor se poate face în stratele de argilă nisipoasă, cafenie sau cenușie, la adâncimi de până la doi – trei metri.

Masivul Feleacului se situează în partea de nord a comunei, având la bază șisturi cristaline peste care sunt așezate formațiuni sedimentare de vârstă miocenă: marne, marne nisipoase și nisipuri, dispuse în faza finală de existență a mării Sarmatice, perioadă în care depresiunea Hășdate funcționa ca și golf de mare,

de mică adâncime.

În cadrul acestor formațiuni sedimentare se observă așa numitele „concretațiuni de Feleac”, forme de precipitare și de rulare specifice pentru condițiile paleogeografice din zonă. Aceste formațiuni sedimentare au fost scoase la suprafață, în urma eroziunilor, sub forma unor bolovani sferici, de dimensiuni apreciabile.

În nordul localității Sălicea apar formațiuni sedimentare de vârstă tortoniană, reprezentate de calcare, gresii și conglomerate. Aceste calcare stau la baza dezvoltării unor procese carstice.

Energia mare de relief, determinată de masivitatea Feleacului, structura geologică și factorii climatici, generează procese de eroziune lineară a versanților, care se manifestă prin torente viguroase și active precum și procese de alunecări de teren, de tip monticular.

În spatele barierei culmii Sănduleștilor s-a format depresiunea Hășdatelor, iar pe valea Feneșului un uluc depresionar asimetric (Vlaha-Săvădisla). Depresiunea Iara-Hășdate face legătura cu Munții Gilăului, cea mai extinsă unitate montană din județul Cluj, munți formați aproape integral din șisturi cristaline prehercinice și granitoide.

Depresiunea reprezintă cel mai coborât nivel local din punct de vedere al altitudinii și are o orientare generală vest – est, fiind închisă în amonte de un șir de dealuri pe direcția nord – sud.

Valea Hășdatelor este trasată în formațiuni sedimentare de vârstă eocenă: marne, calcare, gresii. În lunca Văii Hășdate se găsesc chiar la suprafață formațiuni holocene, cum ar fi nisipurile și pietrișurile. Afluenții (pârâul Filea, pârâul Șutului, pârâul Pădureni) au sculptat mici bazine depresionare, locuri pe care s-au dezvoltat localitățile respective. Depresiunea Hășdatelor are componentă principală albia de luncă, afectată de procese de

înmlăștinare și gleizare și formația teraselor pe trei nivele. Nivelul întâi îl constituie terasele de 5–6 m, al doilea nivel este al teraselor de 8–12 m, terasele nivelului trei ajung până la 20 m. Aceste terase sunt utilizate agricol.

Pe teritoriul comunei mai apar forme de relief carstic (calcare), dezvoltat pe formațiuni sedimentare miocene. Acestea sunt reprezentate prin doline, alături de care apar și argilele.

2.3. CLIMA

La nivelul întregii țări, clima este temperat-continentală de tranziție, specifică Europei Centrale. Datorită poziției sale, clima județului Cluj exprimă etajarea reliefului, beneficiind de un climat continental moderat.

Clima comunei Ciurila este influențată de dealurile din jur, cu o durată medie de strălucire a soarelui între 1.800 – 2.000 de ore. Circulația atmosferică este preponderent vestică, ceea ce face ca în timpul iernii să predomine invaziile de aer de natură maritim-polară sau maritim-arctică din nord-vest, iar vara aerul cald din sud-vest, în cadrul activității ciclonice nord-mediteraneene.

Ceața și zilele cu cer noros sau acoperit prezintă o frecvență mare, ceea ce face ca temperatura medie anuală să fie de 7 – 8 grade C. Iernile sunt moderate, cu o temperatură medie de -4,3 grade C în ianuarie, iar verile sunt relativ calde, cu temperatura medie de 19,5 grade C în luna iulie. Primul îngheț apare în a doua decadă a lunii octombrie, iar ultimul îngheț în luna aprilie. Numărul mediu al zilelor de îngheț totalizează 120 – 130 de zile pe an. Prima zăpadă cade, în general, la începutul lunii noiembrie, fenomenul de ninsoare se înregistrează între 25 și 35 de zile pe an, iar stratul de zăpadă este prezent între 60 și 80 de zile pe an. Numărul anual de zile senine este între 75 – 125 de zile, iar numărul de zile cu cer acoperit variază între 135 – 160.

Temperaturile anului 2008 au fost ușor mai ridicate față de anii anteriori, dar fenomenul este general, se observă o creștere în fiecare an a temperaturii medii anuale față de

normala climatologică de 8,3 grade celsius. În zona comunei Ciurila s-au înregistrat temperaturi medii anuale mai ridicate de la an la an: 8,4 grade C în 2006, 8,7 grade C în 2007 și 10,1 grade C în 2008. În anul 2009 cea mai scăzută temperatură medie a aerului s-a înregistrat în luna februarie (-3,5 grade C), iar cea mai ridicată, în luna iulie (20,8 grade C). Datorită apropierii lanțului muntos, clima Ciurilei este una de adăpost, dar cu un climat umed și moderat termic. Sunt frecvente inversiunile de temperatură în zona depresionară (cantonarea aerului rece pe vale), în intervalul mai răcoros al anului (septembrie – martie), cu maxim de intensitate și frecvență în luna decembrie.

Cantitatea anuală maximă de precipitații este de 966 mm. În anul 2005, an cu activitate ciclonică intensă, cantitățile au ajuns la peste 1.500 mm., în schimb, în anii în care a predominat regimul anticiclonic, cantitățile de precipitații nu au depășit 600 mm. (1997, 2002). Față de normala climatologică de 557,5 litri pe metru pătrat, precipitațiile atmosferice în zona comunei Ciurila au variat, dar la un nivel mai ridicat: 788 l. în 2006, 698,5 l. în 2007 și 806,3 l. în 2008. La stația meteorologică Cluj-Napoca, la data de 13 octombrie 2010, în 24 de ore s-a înregistrat o cantitate de precipitații de 51,7 l./metru pătrat, același nivel păstrându-se la orizontul comunei. În masivul Feleacu, vârful Peana, se înregistrează între 600 – 700 mm. cantitatea medie anuală de precipitații.

Vântul bate cu o viteză de 4,5 m/s, din direcția nord-vestică și cu 3,9 m/s, din direcția vestică. Frecvența vânturilor dinspre sud are o valoare de circa 4%, iar perioadele de calm înregistrează o valoare de 31%.

Observațiile actinometrice de pe raza comunei oferă imaginea unui potențial radiativ caloric moderat, cu o valoare medie a radiației solare de 100-110 kcal/cm., pe an. Cele mai ridicate valori ale radiației solare se înregistrează în timpul amiezii, scăzând treptat către orele 17-18.

2.4 RESURSE PRIMARE ȘI SECUNDARE

2.4.1 Rețea hidrografică

Localitățile comunei Ciurila sunt situate pe Valea Hășdate, râu de ordinul hidrografic V, afluent al Arieșului, cu ramificații pe văile care coboară spre acest râu care izvorăște la 20 km de comună, din versantul de răsărit al Munților Gilăului și se varsă în Arieș lângă satul

Cornești. Bazinul de recepție al văii se dezvoltă pe o suprafață de 215 km. Râul nu are un debit mare (sub 1m cub/s), dar în perioada de topire a zăpezii sau în perioadele de ploi abundente se pot produce inundații, debitul putând atinge 35 – 40 mc/sec., maximul istoric atins fiind de 64,8 mc/s. Documentele istorice consemnează inundațiile din 1897, din aprilie 1932, sau din 1940, când datorită unei rupei de nori s-a format o viitură de 6 – 7 metri. Inundații au avut loc și în anul 2010, când, din cauza apelor crescute, trei case din Pruniș au fost în pericol de surpare.

De menționat că acest râu care dă și numele depresiunii se încadrează în categoria a doua de calitate, din cauza conținutului de fenoli. În anul 2006, Direcția Apelor a monitorizat râul Hășdate încadrându-l ca „stare ecologică foarte bună”, corespunzătoare categoriei I de calitate. Această încadrare s-a datorat prezenței unei bioceneze acvatice cu valențe și probe foarte bune (macronevertebrate bentonice). Din punct de vedere chimic, râul s-a încadrat în „starea chimică bună”, conform raportului încheiat.

Râul Hășdate a spart impozantele Chei ale Turzii, măreț monumant al naturii aflat la aproximativ șapte kilometri de comuna Ciurila. De la izvoare și până la intrarea în Chei, râul parcurge aproximativ 26 km., opintindu-se apoi în pereții calcaroși ai defileului, devenind vale-constructor. Pe teritoriul comunei Ciurila, râul are o lungime de cca 12 km.

Afluenții râului Hășdate sunt pâraie de ordinul hidrografic VI, câte un pâraie al fiecărui sat al comunei. Aceste ape beneficiază de un regim hidrografic de tip vestit transilvănean, cu ape mari de primăvară și toamnă, de tip nivopluviale, și ape mici de vară și iarnă.

Valea Ciurilii este cea care udă satul Ciurila, de la care-și trage numele, fapt valabil pentru multe hidronime din România. Valea are un debit de apă variabil, sensibil la intervalele ploioase, când iese din matcă, dar fără a produce pagube importante.

Un pâraie cu hidronim împrumutat de la numele satului pe care-l străbate este Valea Filii care se varsă în Valea Hășdatelor, după ce traversează satele Filea de Sus și Filea de Jos. La hotarul dintre cele două sate primește ca afluent pâraiele Reitea, apoi, din Filea de Jos culege firele de apă Haraghiș și Pâraie. Către ieșirea din sat mai adună pâraiele Tomnihaica și Rojina. Valea Filii are o lungime de 6 km., cu o suprafață a bazinului de 18 kmp. și o altitudine medie pe bazin de 619 m. Panta medie de scurgere este de 12,6 m./km., iar coeficientul de sinuozitate este de 1,20. În cursul mijlociu, pâraiele pun în evidență un mic

defileu în Dealul Pleșu (730,9 m.). Deși are un debit mic, sub 0,5 m cubi, în timpul ploilor abundente se revarsă, alimentat de firele de apă ce se rostogolesc de pe pantele dealurilor. Ultimele inundații mai consistente s-au semnalat în anul 2007.

Satul Pădureni este străbătut de pârâul Clapa, pe al cărui curs superior, în hotarul satului, au fost descoperite urmele unei așezări neolitice. Pârâul are o pantă medie de scurgere de 15,6 m./km.

Pârâul Sălicea izvorăște de pe versantul sudic al Feleacului, de la o altitudine de 700 m., are o lungime de 6 km., o pantă medie de scurgere de 29 m./km., o altitudine medie de 663 m. și un coeficient de sinuozitate de 1,03. Suprafața bazinului hidrografic este de 10 kmp.

Localitatea Săliște este străbătută de pârâul care-i poartă numele. Pârâul, de 6 km lungime, cu o suprafață a bazinului hidrografic de 10 kmp., izvorăște de la o altitudine de 740 m. și prin caracteristicile sale se apropie de categoria apelor de munte, având o pantă de scurgere de 37 m./km. și un coeficient de sinuozitate de 1,13.

Văile existente au caracter de maturitate, sunt de tip obsecvent, cu scurgere temporară și debite scăzute, între 0,150 – 0,250 m/s. Tipul de alimentare cu apă este atât de tip pluvial, cât și prin contribuție subterană, cu izvoare alimentare bine definite. Aceste izvoare existente pe versanții nordici au făcut posibilă alimentarea cu apă potabilă a localităților comunei. Calitatea apei subterane și a apelor văilor depinde de factori naturali și antropici. Le stă în putere locuitorilor comunei să curețe și să păstreze curate văile.

Alternanța neuniformă și înclinată a straturilor creează apariția și menținerea la parametri optimi a apelor freatice pe versanți, în special pe cei cu deschidere nordică. În

general, apa freatică este potabilă, dură și bogată în mineralizare. Apele freatice de adâncime se dezvoltă sub formă de structuri lenticulare. Adâncimea nivelului este destul de mare, cu valoare maximă de 18 – 23 m.

Complexul lacustru Ciurila, amenajat pe Valea

Hășdate, este compus din trei lacuri concepute în sistem cascadă, lacul Filea (Ciurila I), Șutu (Ciurila II) și lacul Pădureni (Ciurila III), între ele comunicând prin sistemul cursului natural. Sunt lacuri de atenuare a undei de viitură și cu funcție piscicolă.

Acumularea piscicolă de la Filea are o suprafață de 42 ha., lungimea este de 2,5 km, volumul însumează 1,413 mil. mc., iar adâncimea iazurilor este estimată la 1,5 m. Lacul B1, primul lac dinspre Filea, a fost populat în anul 2001 cu crap, putându-se obține trofee de până la 3 kg. Pe lacuri se pot obține capturi de șalău, caras, scobar și fitofag. Asigurarea la viituri este de 5%.

La nordul localității Sălicea se află un mic lac carstic, dezvoltat într-o dolină.

Apele subterane sunt în cantități mai însemnate în zona de luncă și a teraselor, la adâncimi de 1 - 5 m., sau chiar la suprafața solului în ariile înmlăștinate. Pe interfluvii, se pun în evidență linii de izvoare cu debite constante.

Printre ariile protejate din județul Cluj se numără și Pârâul Dumbrava, din partea de nord-vest a comunei Ciurila.

În clasificarea UICN (Uniunea Națională pentru Conservarea Naturii) ariile protejate se încadrează în două categorii:

- A. UICN III – monumente ale naturii
- B. UICN IV – Rezervații Naționale

Pârâul Dumbrava se încadrează în categoria rezervațiilor naturale, are o valoare botanică, datorită existenței orhideei „Papucul Doamnei”, cu denumirea științifică *Paphiopedilum*, orhidee care își are originea în sudul Chinei și în insulele din Oceanul Pacific. Numele vine din limba greacă: Paphos era un oraș în insula Cipru, iar „pedilon” înseamnă „papuc”. Această denumire a luat naștere datorită formei neobișnuite a pungii (labellum) florii care seamănă cu un papuc de damă. Funcțiile pungii sunt de a atrage insectele care se văd nevoite să se cocoate până dincolo de stamine, de unde pot colecta polenul. Aceste orhidee simpoidale nu au pseudobulbi, în schimb au lăstari robuști fiecare cu mai multe frunze de un model variat. Fiecare nou lăstar înflorește odată ajuns la maturitate, producând raceme între frunzele noi și succulente. Planta necesită o diferență de temperatură de la zi la noapte de cel puțin 10 grade C.

2.4.2. Solul. Mediu înconjurător – zone cu risc natural și antropic

Cuvertura de sol a comunei Ciurila, ca și toate solurile din unitățile depresionare submontane, este dominată de luvisoluri și cernoziomuri, cu potențial de fertilitate ridicat, cu o gamă largă de folosințe agricole.

În special pe pante, se mai găsesc soluri brune de pădure și soluri brune podzolice. Arealul se remarcă prin prezența, pe suprafețe relativ mari, a unor soluri cu caracter intrazonal (hidrisoluri, protisoluri-soluri neevaluate, histisoluri) care pun probleme pedoameliorative. Principalele procese care contribuie la degradarea cuverturii de sol sunt: eroziunea în suprafață și adâncime, hidromorfismul (excesul de umiditate), folosirea în practica agricolă a unor substanțe chimice și poluarea cu depuneri.

În Planul de Dezvoltare al județului Cluj, comuna Ciurila este socotită ca făcând parte din zona cu risc mediu. Se consideră zonă critică pentru comunele care-și dezvoltă vatra în ariile de contact a dealurilor cu zona montană, unde se practică o agricultură de subzistență, neperformantă, ce se extinde ca areal în dauna suprafețelor acoperite de pădure. Defrișări masive de pădure au avut loc acum mai bine de o sută de ani, după 1900, odată cu creșterea populației în zonă, pentru a face loc fânețelor, ceea ce a dus la degradarea constantă a suprafețelor forestiere. O dovadă a faptului că în vechime pădurile acopereau mare parte a teritoriului comunei este numele parcelelor rămase arabile în urma defrișărilor: *Mesteacăn, Dumbrava, Tăieturi, Priloage*.

În luna octombrie 2009, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca a efectuat un studiu pentru un aviz geotehnic în eventualitatea de a se ridica pe teritoriul comunei Ciurila un modern Centru Universitar de Cercetări Interdisciplinare în Biomedicină și Științele Vieții. Rezultatele investigației au arătat că terenul are o adâncime de îngheț de 0,80 – 0,90 m., iar în privința zonei seismice de calcul, valoarea de vârf a accelerației terenului de proiectare pentru cutremure în intervalul mediu de recurență, IMR = 100 ani, este: $a_g = 0,08$ g. și valoarea perioadei de colț, $T_c = 0,7$ sec. Rezultatele sunt încurajatoare pentru viitoarele construcții pe raza comunei, dar sunt, în anumite zone, și fenomene de risc privind producerea unor fenomene de alunecare de tip curgere plastică sau alunecări active, datorită unor pante de 8 – 10% și consistenței

reduse a pământului semicoezitiv existent în pământul de fundare. Concluzia a fost exprimată într-un raport cu valoare pozitivă pentru viitoare amplasamente de clădiri.

2.4.3. Flora

Termenul „Flora” provine din latină, fiind zeița romană a florilor și a tinereții, reprezentând totalitatea plantelor care cresc într-un areal geografic.

Flora (vegetația) este o componentă a cadrului natural în care omul își așterne împământarea. „Codrul, frate cu românul”, s-a transformat în lait-motivul existenței într-un spațiu undulat unic, deal-vale, o alinare pentru cei care subscriu afirmației grave pe care ne-a lăsat-o moștenire Lucian Blaga: „Veșnicia s-a născut la sat!” Pentru satul românesc, apropierea de natură a însemnat certificatul de naștere al unui suflet sensibil la „tot ce mișcă-n țara asta, râul, ramul”, a fost infuzia de încredere în zâmbetul care a survolat momentele de restriște, clipa de har care a supraviețuit luptei pentru supraviețuire. Un firicel de iarbă, o floare ascunsă la catrință, un lăstar „verde crud, mugur alb și roz și pur” sau un fag sprijinit de boltă au înnobilit senzația că noi, oamenii pământului, suntem permanența care ne apropie de „viața fără de moarte” a basmelor pe care le creăm trăindu-le.

Localitățile aparținătoare de comuna Ciurila, sat doinit în „visul codrilor de fagi (M. Eminescu), își descoperă valențele în această „gură de rai” a unei naturi generoase cu întreaga simfonie a vieții pe aceste meleaguri.

Pădurile din zona comunei Ciurila ocupau odinioară suprafețe mari pe versanții dealurilor, tăieri masive s-au efectuat în primii ani ai secolului al XX-lea, pentru a face loc fânețelor și terenurilor arabile. Ca urmare a acțiunii factorului antropic, pădurile s-au restrâns ca areal și se manifestă fenomenul de eroziune, cu efecte negative. Documentele arată că la nivelul anului 1955, comunei Ciurila i s-a atribuit o suprafață de 244,96 ha pădure, cuprinzând mai multe trupuri: Șesu – 154,37 ha, Pleșu – 81,46 ha, Sălicea – 9,13 ha.

Producția de lemn ce se realizează în medie din pădurile comunei este destul de scăzută, de cca. 700 mc. pe an, fiind destinată, în special, pentru foc. Un pericol constant îl

reprezintă furtul de lemne, tăierile abuzive și necontrolate prin care se pune în pericol chiar echilibrul ecologic al zonei. În anii din urmă s-au luat măsuri eficace pentru stoparea acestor tăieri.

În prezent, pădurile comunei se înfășoară în jurul fagului (*Fagus silvatica*), copacul sub care se știe că omul este mai apărat de trăsnet, datorită șuvițelor de ploaie îndrumate spre rădăcini, adevărate paratrăsnete. Fagul se pregătește vreme de 40 de ani până dă jirul, semințele lucii, oleioase, atât de căutate de mistreți.

În păduri se mai găsesc carpeni (*Carpinus betulus*), paltini (*Acer pseudoplatanus*), stejari (*Quercus ruber*), goruni (*Quercus petraea*) și frasini (*Fraxinus excelsior*). Se întâlnesc și pâlcuri de mesteceni (*Betula pendula*) și, mai rar, ulmi (*Ulmus glabra*). O pădurice de molizi (*Picea excelsa*) îmbracă dealul Mesteceni, din Filea de Jos, copaci plantați în anii 70 de elevii școlii din localitate. Prezent în toată aria comunei este, pe arii largi, salcâmul (*Robinia pseudocacia*), arbore melifer, care reține azotul din aer.

În interiorul pădurii de fag se întâlnește iedera (*Hedera helix*), una din lianele noastre, cu frunzele în trei colțuri, ca de pergament, lucii, verzi și cu vine galbene ori ruginii. Stratul ierbos al pădurii oferă plante interesante, cum ar fi: spânzul (*Helleborus purpurascens*), vioreaua (*Viola silvestris*), lăcrămioara (*Convallaria majalis*) sau vinarița (*Asperula odorata*), o plantă care crește în voie, căci nu-i gustă frunzele nici un ierbivor, din pricina unui suc mirositor ce conține cumarină, fapt care face să fie prețuită în industria parfumeriei.

Stratul arbustiv este format din noianul de arbuști de tot felul, care înfloresc obișnuit înainte de a da fagii frunze. Se întâlnește porumbarul (*Prunus spinosa*), alunul (*Corylus avellana*), păducelul (*Crataegus oxyacantha*), măceșul (*Rosa canina*), scorușul (*Sorbus aucuparia*) și lemnul-câinesc (*Ligustrum vulgare*), cel pomenit în cântecele poporului: „Foaie verde lemn cânesc/ Am să mă călugăresc...”

Pe pantele înșorite și uscate, bogate în carbonat de calciu, se găsesc plante caracteristice stepei, cum ar fi colilia (*Stipa capillata*), ovăsciorul (*Arrhenatherum elatius*), firuța (*Poa pratensis*) sau coada șoricelului (*Achillea millefolium*), plante inferioare din punct

de vedere nutritiv. În schimb, plante valoroase pentru pășunat umplu versanții expuși la umiditate: timoftica (*Phleum pratense*), care se dezvoltă din plin după prima coasă și dă un fân bun la coasă a doua; iarba – fânului (*Anthoxanthum odoratum*), cea care dă fânului un miros plăcut; aglica (*Spiraea filipendula*), care și ea răspândește un miros plăcut.

Pentru a preveni compromiterea culturilor trebuie stârpită vegetația ierboasă naturală, cum ar fi: pirul (*Agropyrum repens*), pălămida (*Cirsium arvense*), susaiul (*Sanctus asper*) sau mohorul (*Setaria viridis*).

Pe lângă ape crește iarba-ciutei (*Doronicum austriacum*), castravanul (*Cirsium erisithales*) – frate bun cu pălămida din câmpie, odogaciul (*Saponaria officinalis*)- din rădăcinile căreia bătrânii își aduc aminte că se făcea un ceai sudorific, precum și călțunul-doamnei (*Geum rivale*).

Lacurile din zonă respiră verde prin lintiță (*Lemna minor*), otrățelul-de-baltă (*Utricularia vulgaris*) și iarba-broaștelor (*Hydrocharis morsus-ranae*), care seamănă la frunză cu nufărul.

Rezervația naturală de pe valea Dumbrava Filei este renumită prin specia de orhidee ocrotită „Papucul doamnei”. Zona mlăștinoasă din jurul lacurilor și a cursului Văii Hășdatelor este propice pentru specii ca: stuful (*Phragmites australis*), rogozul de baltă (*Carex pseudocyperus*), papura (*Typha angustifolia*).

Din perioadele uscate și reci se păstrează relice stepice: lealea pestriță (*Fritillaria montana*) și iarba firezului (*Serratula raoliata*).

2.4.4. Fauna

Bogăția naturii în Valea Hășdatelor oferă un spațiu minunat pentru ornitofaună, reptile, animale și păsări de pradă sau rozătoare.

Datorită faptului că se constituie teritoriu ocrotit, Valea Hășdatelor oferă condiții favorabile dezvoltării faunei piscicole. Peștii care își caută adăpost pe sub rădăcini sau iau în stăpânire bulboanele sunt: cleanul (*Leuciscus cephalus*), zvârluga (*Cobitis taenia*), grindelul (*Nemachilus barbatulus*), porcușorul (*Gobio gobio*), boișteanul (*Phoxinus phoxinus*).

Lacurile pescăriei sunt vizitate de împătimiți lansetei, care pot obține trofee remarcabile. Lacul B1, primul lac dinspre satul Filea de Jos, a fost populat în 2001 cu crap (*Cyprinus carpio*), șalău (*Sander lucioperca*) și caras (*Carassius auratus gibelio*), dar se pot obține, din toate cele cinci lacuri amenajate, și exemplare interesante de somn (*Silurus glanis*).

Întinderile de ape sunt survolate de libelula comună (*Colopterix splendens*) și de fluturi (*Eublema suavis*). Spaima insectelor o constituie broasca roșie de munte (*Rana temporaria*), brotăcelul (*Hyla arborea*) și broasca râioasă brună (*Bufo bufo*).

Pe malurile apei se poate întâmpla să dăm de șarpele de apă (*Natrix tessellatus*), total inofensiv, de gușter (*Lacerta viridis*), dar și de șopârla comună (*Lacerta muralis*).

Ornitofauna este variată ca specii și numeroasă ca indivizi. Printre primii oaspeți ai primăverii se numără barza albă (*Ciconia ciconia*). Dintre speciile sedentare sunt des întâlnite în zona comunei: pițigoiul (*Parus major*), guguștiucul (*Streptopelia decaocta*), porumbelul (*Columba livia domestica*) și graurul (*Sturnus vulgaris*), iar dintre migratoare menționăm: lăstunul (*Apus melba*), ciocârlia (*Alauda arvensis*), cinteza (*Alauda arvensis*),

pitulicea (*Piloscopus sibilatrix*), privighetoarea (*Luscinia luscinia*), cucul (*Cuculus canorus*) și rândunica (*Hirundo rustica*). Pe balta lacurilor cuibăresc cufundarii (*Gavia stellata*), lișițele (*Fulica atra*), buhaiul de baltă (*Botaurus stellaris*), rațele (*Anas platyrhynchos*) și stârcii de noapte (*Nycticorax nycticorax*). Noaptea iese la vânătoare bufnița (*Bubo bubo*), dar se întâlnește și răpitor de zi, cum este acvila (*Hieraeus pennatus*).

Efectivele de vânat sunt valoroase. Dintre mamifere se remarcă mistrețul (*Sus scrofa*), vulpea (*Canis vulpes*), căpriorul (*Capreolus capreolus*), bursucul (*Meles meles*), iepurele (*Lepus europaeus transsilvanicus*), veverița (*Sciurus vulgaris*) și, din ce în ce mai rar, lupul (*Canis lupus*).

2.5 ORGANIZAREA SPAȚIALĂ

2.5.1 Încadrarea în teritoriu și așezarea geografică

Granița Zonei Metropolitane, comuna Ciurila este punct de legătură înspre partea muntoasă a județului Cluj, element de transfer a realităților și produselor zonei înspre comunele din jur (Săvădisla, Băișoara, Iara) și mai departe către împărăția moșilor.

Comuna Ciurila, situată la 20 km față de Cluj-Napoca, 25 km față de municipiul Turda și la 30 km de Câmpia Turzii, se întinde pe o suprafață de 72 km², având o populație de peste 1.500 de locuitori, dispuși în satul reședință de comună Ciurila și satele Șutu, Filea de Jos, Filea de Sus, Pădureni, Pruniș, Sălicea și Săliște.

Comuna este așezată pe Dealul Feleacului (832 m), care este și cumpăna de ape între bazinul Arieș și bazinul Someș, coborând dinspre vârful Peana (827 m în Măgura Sălicii) către depresiunea Hășdate, în zona bazinului hidrografic al râului Hășdate. Acesta este un afluent al Arieșului și are ca zonă de izvorâre la 20 km de comună, din versantul de răsărit al Munților Gilăului. Pe raza comunei Ciurila, râul Hășdate primește ca afluenți de stânga Dumbrava Filei, Pârâul Ciurilii, Sălicea și Săliște, iar afluenți de dreapta, Livada și Valea Filii. După ce formează o salbă de cinci lacuri, râul sapă defileul Cheile Turzii, format prin ridicarea lentă a culmii de calcare jurasice.

2.5.2. Infrastructura

Legătura dintre centrul de comună și satele Sălicea, Filea de Jos și Filea de Sus se face prin DJ 107R și prin DC 94, iar la celelalte sate se ajunge prin drumuri comunale, la Pădureni prin DC 92, la Pruniș și Săliște prin DC 91.

Drumurile comunei (lungime în kilometri):

Nr. crt.	Categorie drum	Denumire	Lungime totală (km)
1	Drumuri asfaltate	Drum (parte din DC 91) 2 - km asfaltați	10,3 km
2	Drumuri betonate	-	-
3	Drumuri pietruite	DC 91 pe o lungime de ~8,3 km DC 90; DC 92 - aflat în curs de asfaltare-	~16 km
4	Drumuri de pământ	Drumuri vicinale și de pășune	~40 km
TOTAL DRUMURI			66,3 km

Cea mai apropiată gara se află tot la Cluj-Napoca, distanțele fiind de 20 km față de Cluj-Napoca, 25 km față de municipiul Turda și de 30 km față de Campia Turzii.

Drumul județean DJ 107 R care tranversează comuna (20 km) este parțial asfaltat, dar necesită reparații în unele porțiuni (13 km neasfaltați ce traversează localitățile Filea de Sus și Filea de Jos); Drumul județean DJ 107 L ~10 km; drumurile comunale sunt pietruite, asfaltate (parțial), iar drumurile secundare sunt drumuri de pământ.

2.5.3. Locuințe și patrimoniul cultural - istoric

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, situația locuințelor la nivelul anului 2012, în comuna Ciurila este evidențiată în tabel.

INDICATOR	VALOARE
Locuințe existente – total	1081
Locuințe în proprietate majoritar privată	1081
Suprafață locuibilă – mp	43061
Suprafața locuibilă – proprietate majoritar privată - mp	43061

Deși are o economie preponderent agrară, turismul contribuie din plin la relansarea economică, comuna Ciurila dispunând de un fond turistic construit de excepție, care este valorificat.

Așezarea comunei Ciurila oferă condiții optime pentru turiștii aflați în drum spre Munții Apuseni. Cadrul natural, dominat de pădurea Făget, de dealurile care sprijină Munții Gilăului, aduc un număr mare de turiști, impresionați de perspectiva Cheilor Turzii, dar și de apropierea de stațiunea Băișoara și de spectacolul pe care-l alimentează la tot pasul drumul către Valea Ierii și de acolo către inima Apusenilor.

Întâlnim biserici vechi construite din lemn care sunt monumente istorice și anume:

- **Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” din satul Săliște**, construită în 1754, monument istoric;

Biserica actuală datează din 1754, are hramul „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” și se află pe lista monumentelor istorice, sub codul CJ-II-m-B-07748. Starea de conservare a bisericii-monument este bună, păstrând până astăzi mult din aspectul tradițional. A fost refăcut ancadramentul estic de intrare, ferestrele păstrează zăbrelele vechi, de fier, iar ușile

împărătești, de la sfârșitul secolului al XIX-lea, sunt înnegrite. Pictura interioară a fost realizată la sfârșitul secolului al XVIII-lea și restaurată parțial în 1998. Urmele picturii vechi se mai văd la baza iconostasului.

Patrimoniul bisericii cuprinde câteva icoane de lemn, datate ca fiind din secolul XIX: Arhanghelul Mihail, Maica Domnului cu Pruncul, două icoane reprezentându-L pe Iisus Pantocrator, una din acestea

fiind repictată. Biserica are în proprietate și trei icoane de Nicula. Două dintre aceste icoane prețioase (Maica Jalnică și Plângerea) sunt ținute afară, pe peretele de vest al lăcașului, fiind în pericol de a se degrada din cauza condițiilor atmosferice.

- **Biserica de lemn din Ciurila cu hramul „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”,** construcție a secolului al XVIII-lea;

Biserica din lemn, cu hramul „Intrarea în biserică a Maicii Domnului”, era datată din 1755 și socotită un monument istoric și de arhitectură. Conscripția de la 1733, a „tuturor preoților și locuitorilor români din Transilvania”, din timpul episcopului Inochentie Micu-Klein, înregistrează la Ciurila ”105 suflete de români uniți, biserică și casă parohială”.

- **Biserica de lemn din satul Pădureni,** construită în anul 1730, monument istoric;

Parohia este veche, fără a fi date precise despre înființarea ei. Biserica, în formă de navă, datează din anul 1750, cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, are o suprafață de 50 mp., fiind socotită a fi un monument de artă populară. Se află pe noua listă a monumentelor istorice, sub codul LMI: CJ-II-m-B-07732. Tradiția locală spune că a construit-o un meșter din Agriș, din lemn de stejar, acoperită cu șindrilă. Are absida și pronaosul poligonale, iar peste pronaos se înalță clopotnița cu foișor. Pridvorul este situat pe latura sudică.

Până în 1944, în loc de fundament era așezată pe grinzi groase, iar la cele patru colțuri sprijinită pe patru pietre mari. În acel an s-a efectuat o reparație capitală și biserica s-a ridicat pe o fundație din piatră, de 0,40 m. Fondurile pentru reparații au fost alocate de Comisia Monumentelor Istorice București.

Pictura murală, pe pânză, datează din anul 1793, și se datorează meșterului Vasile Popovici Zugravul (în tradiția locală, meșterul Paganici). Pictura a fost realizată pe o pânză fixată pe boltă, dar și pe pereți. Din cauza umidității rezultate din nerepararea acoperișului, pictura s-a degradat, fiind înnegrită pe anumite porțiuni și acoperită de felurite inscripții și zgîrieturi până la nivelul unei staturi de om.

Deși aspectul original este parțial alterat, starea de conservare a bisericii este bună. În anul 2004 a fost reparată, prilej cu care s-a acoperit cu tablă și s-a adăugat pridvorul de pe

latura sudică. Pridvorul a fost tăvănit. Din păcate, în peretele ce separa pronaosul de naos s-au deschis ferestre care taie pictura, iar pereții pronaosului au fost acoperiți cu scândură.

Monumentul se remarcă printr-un decor bogat, sculptat la nivelul ancadramentelor și al bolților, precum și prin brâul dublu al bisericii, întrerupt din loc în loc de cruci.

Pe teritoriul comunei Ciurila se mai întâlnesc și următoarele biserici:

- Biserica din Sălicea cu hramul "Sf. Vasile"
- Biserica din Pruniș cu hramul "Sf. Treime"
- Biserica din Șutu cu hramul "Sf. Arhangheli Mihail și Gavril"

2.5.4 Serviciile comunitare de interes public

2.5.4.1 Serviciul de alimentare cu apă și canalizare

În comună există alimentare cu apă doar în localitățile Ciurila, Fliea de Jos și Fliea de Sus, iar în localitatea Șutu rețeaua de alimentare cu apă se află în faza de execuție.

Alimentarea cu apă este realizată prin captarea de izvoare și conducte de aducțiune a apei, pe distanțe ce variază de la sat la sat: 2,6 km în Fliea de Jos, 2 km la Pădureni și Pruniș, 3 km la Sălicea și Ciurila. În localitatea Ciurila sistemul de alimentare cu apă realizat din 1993, deține și o stație de clorinare.

Localitățile Fliea de Sus și Șutu nu erau echipate cu elemente de captare sau distribuție a apei, populația folosind apa provenită din fântânile individuale care captează apele freatice. Stratul freatic existent are un debit constant, la nivelul tuturor satelor comunei și asigură pentru numeroase gospodării din aceste localități necesarul de apă potabilă, inclusiv pentru necesitățile animalelor. Calitativ, apa este bună, cu mici depășiri ale durității temporare și permanente.

Alimentarea cu apă este propusă într-un studiu de fezabilitate pentru restul localităților în care nu există o rețea de distribuție a apei provenită din captarea de izvoare. Localnicii se alimentează din surse proprii, calitatea apei fiind periclitată de lipsa instalațiilor de canalizare și epurare a apelor uzate și datorită depozitării necorespunzătoare a gunoaielor.

Localitățile comunei Ciurila nu sunt echipate cu rețea de canalizare în sistem centralizat. Pentru locuințele și obiectivele pentru care s-a realizat introducerea apei în interior s-au realizat bazine vidanjabile exterioare pentru decantarea și stocarea apelor menajere uzate. Apele meteorice sunt evacuate prin șanțuri sau rigole ce duc spre emisarii principali, dar multe din acestea sunt colmatate.

Există sistem de canalizare în faza de execuție doar în localitatea Șutu.

Alți indicatori semnificativi care relevă starea existentă privind alimentarea cu apă în comuna Ciurila în anul 2014 sunt evidențiați în tabelul următor:

INDICATOR	VALOARE
Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile – km	6,20
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile - mc/zi	94,00
Capacitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, total – mii mc	33,00
Capacitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, uz casnic – mii mc	33,00

2.5.4.2. Serviciul de alimentare cu energie electrică, gaze naturale și termoficare

Alimentarea cu energie electrică, la nivelul tuturor satelor comunei, s-a realizat în proporție de 100%, alimentarea făcându-se de la linia electrică aeriană de 20 kv din zonă, distribuția energiei electrice se realizează prin rețele de joasă tensiune, pe stâlpi din beton, care au înlocuit, în ultimii ani, stâlpii din lemn. Localitățile dispun de posturi de transformare 20/0,4 kv. În timpul condițiilor meteo nefavorabile mai există disfuncționalități, datorită căderilor de tensiune sub limitele admise, situații în care se intervine rapid de către Electrica Turda.

Niciuna dintre localitățile comunei nu este echipată cu rețea de distribuție a gazelor naturale, prepararea apei calde se face individual, în sistem local, pentru fiecare gospodărie, cu ajutorul combustibililor.

2.5.4.3. Alte servicii comunitare

Comuna Ciurila dispune de:

- rețea de energie electrică;
- acces la cablu TV și internet;
- rețea de telefonie: Telefonie fixă există doar în centrul de comună, unde sunt amplasate șase posturi telefonice. În schimb, majoritatea satelor comunei se află, parțial sau în întregime, în aria de acoperire a cel puțin unei rețele de telefonie mobilă.

Doar localitățile Pruniș și Săliște beneficiază de rețea de telefonie mobilă doar în anumite zone periferice sau mai înalte;

- colectarea deșeurilor este asigurată de compania de salubritate ADI ECO 5 ARDEAL – Mihai Viteazu. S-au luat măsuri pentru evitarea poluării organice, fizice și chimice a solului și a apelor. S-a interzis depozitarea rumegușului și a deșeurilor în luncile inundabile ale râurilor și pâraielor, precum și deversarea în apele curgătoare sau în lacuri a deșeurilor lichide menajere. Se face periodic analiza apelor de către instituțiile abilitate (Sanepid). Pentru evitarea degradării biodiversității prin suprapășunat s-au scos temporar pășunile degradate din circuitul agricol, până la refacerea lor ecologică.

DEȘEURI	PROCENT
Deșeuri ambalaje de hârtie și carton	15,57%
Deșeuri ambalaje plastic	84,43%

2.6 ANALIZA PROBLEMELOR DE MEDIU

Spațiul rural românesc se caracterizează prin resurse naturale aflate într-o stare de conservare în general bună, printr-un nivel ridicat de biodiversitate, asociat unei diversități de habitate și ecosisteme, de păduri și de peisaje agricole valoroase dar, în același timp, viitorul apropiat poate aduce provocări serioase: menținerea acestor valori naturale și lupta împotriva schimbărilor climatice.

Teritoriul României este alcătuit din trei tipuri de relief, prezentate într-o proporție relativ egală – câmpie, dealuri și munți, cu un nivel de diversitate pedo-climatică și geografică ridicat. România deține un mediu natural în cadrul căruia se integrează vaste arii rurale care se remarcă, în general, printr-o bună stare de conservare a resurselor naturale de sol și apă, prin varietatea peisajelor tradiționale și printr-o remarcabilă diversitate biologică. De asemenea, România are o moștenire naturală unică, reprezentată în principal de Munții Carpați și de către una din cele mai importante zone umede din Europa, Delta Dunării.

Diversitatea de specii și habitate, respectiv varietatea peisajelor rurale tradiționale sunt o rezultată a restructurării agriculturii (trecerea în ultimii 16 ani de la un număr mic de ferme comerciale mari la milioane de gospodării familiale de dimensiuni mici), a reîntoarcerii la un tip de agricultură tradițională și implicit a aplicării de practici extensive.

Dezvoltarea economică din ultima perioadă de timp din România nu a prea ținut seama de respectarea cerințelor specifice în domeniul protecției mediului. Din această cauză, în acest moment, comuna Ciurila, ca de altfel întreaga Românie, nu beneficiază de infrastructura corespunzătoare protecției mediului. În concluzie, putem afirma că în România nu există o educație civică similară nivelului Uniunii Europene.

Pe teritoriul comunei Ciurila au fost identificate o serie de aspecte de mediu critice, cu perspective de deteriorare calitativă.

Probleme de mediu critice (existente sau potențiale) din punctul de vedere al poluării atmosferei:

- Utilizarea în cantități exagerate a gunoierului de grajd;
- Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură.

Aspecte de mediu critice (existente sau potențiale) sub aspectul poluării apelor de suprafață și subterane:

- Poluarea apei cu nitrați;
- Inexistența unei rețele de canalizare.

Aspecte de mediu critice sub aspectul deteriorării solurilor:

- Defrișarea suprafețelor forestiere – are o influență directă asupra degradării peisajului, a valorii sale estetice și indirectă, prin fenomenele de alunecări de teren pe care le favorizează. Totodată, reducerea suprafeței ocupate de păduri influențează negativ echilibrul ecosistemului forestier.

Pentru a compensa efectele nocive asupra mediului, pe care le poate avea punerea în funcțiune a echipamentului electric, electroretailerul Debo.ro a lansat campania „Update pentru Natură”, prin care s-au plantat copaci pentru păstrarea echilibrului biologic. Proiectul a fost sprijinit de multe firme, fundații și ziare clujene. În cadrul acestui proiect, la data de 13 noiembrie 2010, în Filea de Jos, cu ajutorul a 250 de voluntari, s-au plantat 10.000 de salcâmi și stejari, pe o suprafață de două hectare.

2.7 ECONOMIA LOCALĂ

România se bucură de un potențial de dezvoltare important, însă nefolosit. Cu o suprafață totală de 238 mii km² și o populație de peste 21 milioane de locuitori, România reprezintă 6 % din suprafața totală a Uniunii Europene și 4 % din populația acesteia. Investițiile și competitivitatea din România constituie încă elemente care trebuie îmbunătățite, pentru a se reuși o accelerare a creșterii economice și asigurarea unei convergențe a veniturilor cu cele din UE.

După înregistrarea unui declin important, către sfârșitul anilor 1990, economia românească și-a reluat creșterea începând cu anul 2000 și a înregistrat o rată anuală medie de creștere de 5 %. Vârful acestei evoluții a fost atins în 2004, înregistrând o rată de creștere a PIB-ului de 8.5 % față de anul anterior.

PIB-ul a înregistrat în 2010 (date semidefinite) o valoare de 522561.1 milioane lei, ajungând în 2011 la 578551.9 milioane lei, la 143688.7 milioane lei în al patrulea trimestru al anului 2012, respectiv la 442262.5 milioane lei în trimestrul III al anului 2013.

Evoluția PIB în 2013, în al treilea trimestru, a fost în creștere.

Între anii 2001-2008, evoluția PIB s-a realizat în salturi, având evoluții pozitive. Începând cu anul 2009, sub efectul crizei economico-financiare, s-a declașat diminuarea creșterii economice.

Agricultura, siveicultura și piscicultura au avut în 2011 o contribuție de 11.3%.

În anul 2012, pe primele șase luni s-au menținut aceleași tendințe cu precizarea că agricultura cu celelalte componente a marcat un recul îngrijorător la final de an cu rezultatele concretizate în evoluția PIB.

În anul 2013, după datele trimestrului III, s-a observat o creștere a agriculturii, siveiculturii și pisciculturii cu 4.1 % față de trimestrul III din anul precedent. Activitățile de servicii, industrie, construcții și impozitele nete pe produs împreună, au avut o contribuție decisivă la scăderea PIB, ceea ce înseamnă un fapt negativ pentru economia României care deși s-a restructurat, a renunțat la o serie de subramuri ale industriei, angajându-se pe făgașul dezvoltării producției serviciilor, al construcțiilor ș.a.m.d., nu a reușit să facă față efectelor distrugătoare ale crizei, corelate și cu inexistența unui plan de guvernare anticriză adecvat. Subliniem că au avut o influență negativă asupra scăderii PIB toate ramurile economiei naționale, mai puțin agricultura, vânătoarea și silvicultura, pescuitul și piscicultura.

Zonele rurale dispun de un potențial de creștere substanțial și au un rol social vital. Conform definiției din legislația națională, zonele rurale din România acoperă 87.1 % din teritoriul țării, cuprinzând 45.1% din populație (la 1 iulie 2005, conform indicatorilor Institutului Național de Statistică) și anume 9.7 milioane de locuitori.

Densitatea medie a populației din zonele rurale a rămas relativ constantă de-a lungul anilor (la circa 45.1 locuitori/ km²). Definiția OCDE pentru noțiunea de ruralitate conduce la cifre ușor diferite, însă permite comparațiile pe plan internațional.

Deși asemănătoare din punctul de vedere al distribuției în teritoriu, populația României are un nivel de ruralitate mult mai pronunțat, ponderea populației rurale din România reflectă incidența mai mare a acesteia față de alte țări din UE, unde așezările rurale sunt mai puțin populate și la scară mai redusă, ca alternativă față de concentrările urbane. Multe dintre aceste comunități păstrează structura socială și modul tradițional de viață.

2.7.1 Forța de muncă și șomajul

Creșterea economică recentă, concentrată în mare parte în sectoarele urbane, non-agricole ale economiei, atrage populația activă în zonele urbane. Migrarea în exterior a populației rurale tinere, alături de îmbătrânirea populației rurale, conduce la un declin al forței de muncă disponibile din spațiul rural.

Populația rurală activă a scăzut cu aproape 7 % în perioada 2002-2005, ajungând la circa 4.5 milioane, în timp ce populația activă urbană a crescut cu 3 %. În cifre absolute, rata de ocupare a urmat îndeaproape această tendință, aproximativ 4.2 milioane de persoane având locuri de muncă în zona rurală.

Rata de ocupare a populației din mediul rural, raportată la totalul populației active rurale, cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani, a scăzut cu 6.8 % în perioada 1998-2005, atingând procentul de 61.6 % în anul 2005.

Ratele de participare și ocupare crescute din zonele rurale maschează șomajul ascuns. Rata de participare din zonele rurale depășește cu 5-10 % nivelul din zonele urbane în perioada 2002-2005, deși se înscrie pe o curbă descendentă.

Convergența dintre ratele de participare rurală și urbană a fost o consecință a îmbătrânirii constante a populației rurale și a atractivității crescute a pieței muncii din spațiul urban.

Rata de ocupare din zona rurală depășește și ea, cu un procent semnificativ, pe cea din zona urbană, rezultatul fiind o rată a șomajului rural mult mai scăzută (5.2 %) decât cel urban. (8.8 %).

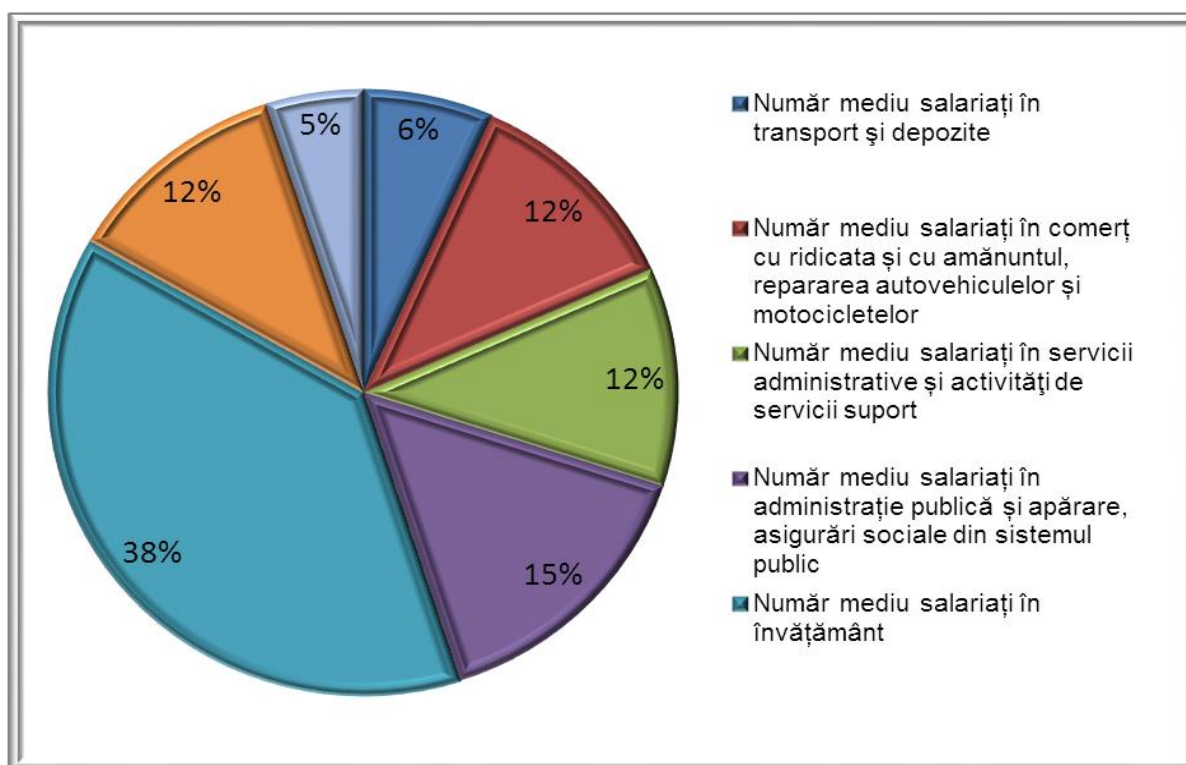
Numărul actual al șomerilor din spațiul românesc este 744.000, în timp ce numărul actual al șomerilor din spațiul rural reprezintă 33% din numărul total. În loc să reflecte existența unor ocazii de angajare mai bune, rata de ocupare ridicată din zona rurală indică o ocupare insuficientă – persistentă – a forței de muncă din această zonă.

Majoritatea locuitorilor din spațiul rural lucrează pe cont propriu, în special în agricultură, unde productivitatea și veniturile medii continuă să rămână scăzute, așa cum le indică ponderea ridicată a ocupării (32.2%) față de contribuția acestui sector la PIB (14 %).

În profil regional, tendințele privind gradul de ocupare al populației din totalul populației active se reflectă diferit, în funcție de specialitatea socio-economică zonală și de transformările complexe ce au avut loc în cadrul economiei naționale, ca urmare a procesului de restructurare. Din păcate economia de piață și-a pus amprenta clar asupra caracteristicilor pieței muncii în comuna Ciurila, determinând modificări semnificative de volum și structură a principalilor indicatori ai forței de muncă.

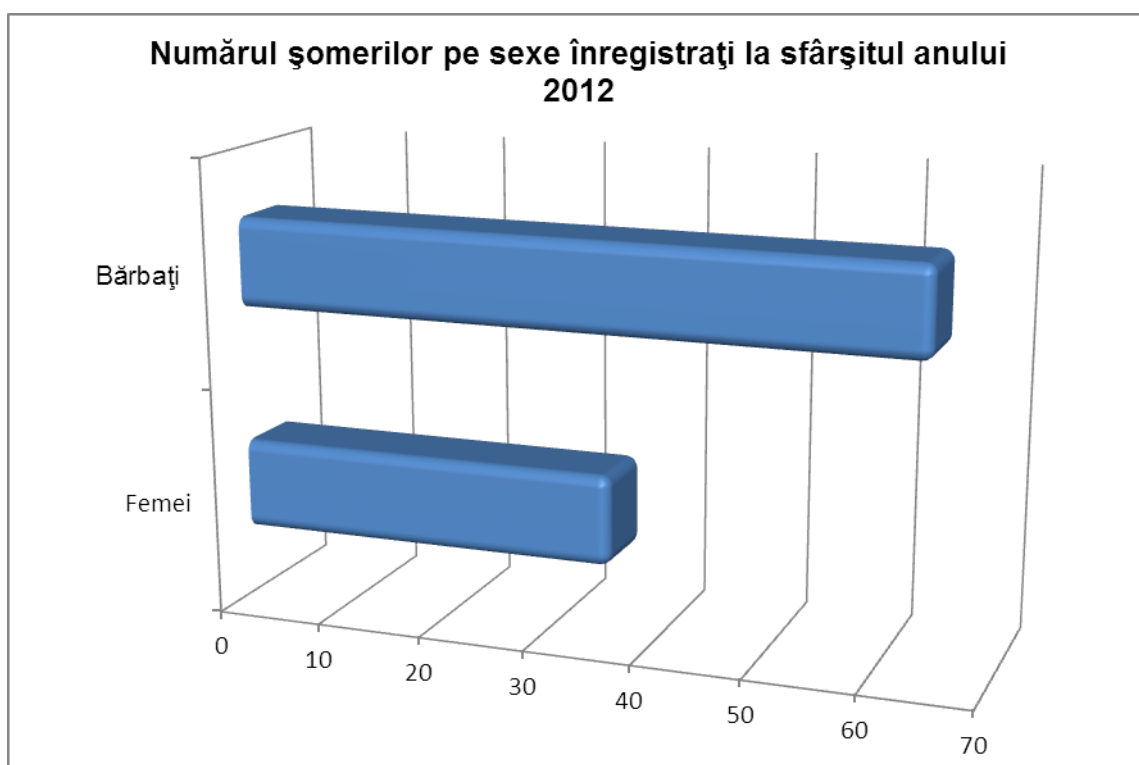
În prezent pe teritoriul comunei Ciurila, la nivelul anului 2012, s-a înregistrat un număr total de 60 de persoane salariate, după cum este evidențiat în tabelul și figura de mai jos.

INDICATOR	VALOARE
Salariați - total	60
Număr mediu salariați în transport și depozite	4
Număr mediu salariați în comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	7
Număr mediu salariați în servicii administrative și activități de servicii suport	7
Număr mediu salariați în administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	9
Număr mediu salariați în învățământ	23
Număr mediu salariați în sănătate și asistență socială	7
Număr mediu salariați în alte activități ale economiei naționale	3

Structura salariaților în comuna Ciurila, pe domenii de activitate

Pe baza graficului, se poate observa faptul că cea mai mare parte a populației active din comuna Ciurila lucrează în învățământ 38%, alte domenii de interes fiind comerțul și repararea autovehiculelor, servicii administrative și activități de servicii suport precum și sănătate și asistență socială.

Lipsa locurilor de muncă constituie o reală problemă pentru locuitorii comunei Ciurila. În anul 2012, conform informațiilor furnizate de Institutul Național de Statistică, existau în total aproximativ 137 persoane fără loc de muncă, din care 49 șomeri de sex feminin și 88 șomeri bărbați.

2.7.2 Industrie

Industria contribuie cu circa 24% la Produsul Intern Brut și asigură 26% din locurile de muncă din județ. În context regional, județul Cluj a contribuit în 2008 cu 22% la valoarea adăugată brută din industria Regiunii Nord-Vest. Sectorul industrial este dominat de ramurile industriei prelucrătoare (88,2% din cifra de afaceri totală din industrie), în timp ce industria extractivă și cea energetică dețin doar 2,9%, respectiv 8,9%. Dacă în anul 2006, producția industrială a județului reprezenta, în prețuri comparabile, doar 36,9% din nivelul înregistrat în 1990, în 2009 producția industrială era la peste 86% din valoarea celei din 1990. Această creștere rapidă este rezultatul apariției, în ultimii 5 ani, a unor noi unități industriale cu capital străin.

2.7.3 Agricultură

Viața comunei Ciurila a fost influențată decisiv de mișcarea revoluționară din Decembrie 1989, așa cum în toată țara s-au modificat prioritățile unui popor ieșit din umbra a mai bine de 60 de ani de letargie spirituală și socială. Comenzii unice i-au urmat ani de

recunoaștere de sine, ca popor cu adevărat stăpân pe propriile destine, proces început din anul 1990, ca o „naștere” grea, mereu la cuțite cu moștenitele implanturi sufletești menite să frângă zborul gândului liber. De aceea, poate, nu toate mișcările au avut amprenta chibzuinței, multe evenimente care păreau fezabile la un moment dat al revigorării s-au dovedit pietre de moară la gâtul verticalei dorite, gesturi aparent „normale”, dar pe un fond emoțional păgubos, au contribuit la o derută de moment și de viitor cu hotare trasate ambiguu.

Și în perioada de după 1989 principalele funcțiuni economice ale comunei Ciurila au rămas agricultura, serviciile cu caracter agro-industrial și comerțul.

A. Itinerar agricol contemporan

Agricultura s-a dezvoltat începând cu anul 1990 datorită redobândirii dreptului de proprietate. A crescut ponderea gospodăriilor individuale, fiind desființate fostele unități agricole de producție, spațiile acestora fiind achiziționate de persoane fizice sau juridice.

S-a schimbat destinația acestor spații, ele au devenit unități agro-industriale (abator) sau au fost demolate pentru valorificarea terenului de către noii proprietari. Pepiniera din zona de vest a comunei a continuat să funcționeze la parametri normali, și s-a investit în lacurile situate pe raza teritoriului administrativ al Ciurilei. Lacurile atrag pescarii amatori din întreaga Transilvanie.

O statistică a anilor 1990, 2010 și 2012 arată că nu s-a schimbat situația în privința suprafeței agricole totale, doar a scăzut ca pondere suprafața terenurilor arabile, în detrimentul pășunilor naturale, fenomen firesc datorită îmbătrânirii satelor și, implicit, a lipsei forței de muncă. Direcția de Statistică oferă următoarea situație înregistrată la finele anului 2012:

Situația statistică a terenurilor din comuna Ciurila (în ha.):

<i>Nr.crt.</i>	<i>Specificare</i>	<i>1990</i>	<i>2010</i>	<i>2012</i>	<i>Diferențe 1990-2012</i>
	SUPRAFAȚA AGRICOLĂ	5.390	5.390	5.390	-
1.	terenuri arabile	3.262	2.675	2.675	- 587
2.	pajiști naturale	2.103	2.690	2.690	+ 587
a.	din care – pășuni naturale	1.284	1.871	1.871	+ 587
b.	– fânețe naturale	819	819	819	-
3.	vii	0	0	0	-
4.	livezi și pepiniere pomicole	25	25	25	-
	SUPRAFAȚA NEAGRICOLĂ	1.832	1.832	1.832	-
1.	păduri	972	972	972	-
2.	ape	121	121	121	-
3.	căi de comunicație	99	99	99	-
4.	curți și construcții	193	193	193	-
5.	terenuri neproductive	447	447	447	-
	SUPRAFAȚA TOTALĂ	7.222	7.222	7.222	-

Modificări sunt în structura culturilor, în anul 2012 comparativ cu anul 2010 și în ceea ce privește producțiile realizate în anii respectivi. A crescut suprafața însămânțată cu cereale pentru boabe, implicit și producția crescut substanțial, devenind o latură a agriculturii cu interese de aprovizionare a piețelor din orașe. Chiar dacă suprafața însămânțată cu cartofi în 2012 a fost pe o suprafață de 85 ha față de 79 ha, cea din 2010, producția a fost mai puțină în 2012. În privința cultivării plantelor uleioase, a scăzut interesul pentru soia și rapiță, dar s-au însămânțat suprafețe importante cu floarea soarelui.

Structura culturilor și producții realizate:

Nr. crt.	Specificare	an 2010			an 2012		
		supraf. în ha.	prod. medie (kg/ha.)	prod. totală tone	supraf. în ha.	prod. medie (kg/ha.)	Prod. totală tone
	CEREALE BOABE	716	3.800	2.721	1.336	2.536	3.389
1.	grâu,secară	138	2.685	371	551	2.662	1.467
2.	orz de toamnă	25	3.020	755	130	2.500	325
3.	orzoaică primăv.	160	1.510	242	170	2.400	408
4.	ovăz de primăv.	85	1.600	136	80	1.700	136
5.	porumb boabe	308	3.950	1.217	405	2.600	1.053
6.	alte cereale	-	-	-	-	-	-
	PLANTE ULEIOASE	38	2.184	83	112	1.794	201
1.	din care – fl. soarelui	8	1.750	14	112	1.794	201
2.	- soia boabe	-	-	-	-	-	-
3.	- rapiță pt. ulei	30	2.300	69	-	-	-
	CARTOFI – TOTAL	79	15.228	1.203	85	1.100	935
1.	cartofi de primăvară	12	12.600	151	18	1.094	197
2.	cartofi de toamnă	67	15.700	1.052	67	1.101	738

În privința cultivării leguminoaselor boabe nu sunt decât date privitoare la anul 2012, atâta vreme cât se mai păstrau aceste semănături pe câmp, totul rezumându-se apoi la ce se lucrează în gospodării individuale. Același lucru și în cazul plantelor pentru alte industrializări, cum ar fi tutunul și sfecla de zahăr. Pentru anul 2012 scade și suprafața semănată cu plante de nutreț.

Deși suprafața livezilor este aceeași, 25 ha., pentru cei doi ani avuți în studiu, producția de fructe scade foarte mult în 2012.

Nr. crt.	Specificare	an 2010			an 2012		
		supraf. ha.	prod. medie kg/ha.	prod. totală tone	supraf. ha.	prod. medie kg/ha.	prod. totală tone
	legume – gosp. indiv.	88	16.700	1.470	34	2.088	71
	plante de nutreț	275	21.247	5.843	264	21.924	5.788
1.	trifoi	52	18.500	962	60	16.500	990
2.	lucernă	130	20.400	2.652	120	20.833	2.500

3.	alte leguminoase	30	15.800	474	25	21.040	526
4.	masă verde	45	23.000	1.035	40	26.050	1.042
5.	porumb siloz	18	40.000	720	19	38.421	730
6.	sfeclă furajeră	-	-	-	-	-	-
7.	suprafață arabilă	-	-	-	-	-	-
8.	pajiști naturale – m.v.	2.694	12.947	34.800	2.694	13.325	35.900
9.	pășuni natur.	1.875	12.400	23.250	1.875	13.090	24.560
10.	fânețe naturale	819	14.200	11.630	819	15.531	12.720

Producția medie și producția totală la plantele de nutreț sunt în scădere în 2012 față de 2010, excepție făcând masa verde și porumbul siloz.

Comunele din zona de vest a Clujului au fost declarate recent „zone fără organisme modificate genetic” (OMG). Referitor la această situație a comunei Ciurila în rândul aparținătoarelor zonei fără OMG, Primarul Teodor Cristinel Popa și-a manifestat reținerea, deoarece Consiliile locale nu pot interzice cultivarea acestor plante. În județul Cluj au fost autorizate doar două sate, Ciurila și Cojocna, pentru cultivarea porumbului modificat genetic. Uniunea Europeană acceptă doar două cazuri de modificări genetice: porumbul MON 810 și cartoful Amflora. Pentru Ciurila, operatorul „Ghio Impex” SRL Cluj a primit autorizație de a planta porumb modificat genetic pe o suprafață de 50 ha.

Parcul de mașini agricole al comunei rămâne deficitar. Numărul de tractoare și utilaje agricole din România a scăzut la începutul perioadei de tranziție, în ultima perioadă de timp începând să crească treptat. Parcul de tractoare și combine pentru producția de cereale a fost cel mai afectat.

În prezent, numărul tractoarelor reprezintă numai 40% din nivelul anului 1989, în timp ce numărul combinelor se situează la 77%. Pe de altă parte, numărul de tractoare a înregistrat o creștere ușoară, iar încărcătura de teren arabil/tractor s-a îmbunătățit, scăzând de la 62 ha, în 1989, la 54 ha, în 2005. Cu toate acestea, la momentul de față, parcul actual de mașini agricole este în mare măsură depășit, iar acest lucru duce la pierderi mari de recoltă și nu rezolvă problema campaniilor de recoltare lungi.

În ceea ce privește parcul de tractoare și mașini agricole, la nivelul comunei Ciurila acesta este, în general, uzat fizic și moral, insuficient numeric pentru practicarea unei agriculturi performante. La începutul anului 2012 existau în dotare:

- Tractoare - 47

- Pluguri pentru tractoare - 47
- Combine pentru recoltat cereale păioase - 5
- Cultivatoare - 70
- Grape cu tracțiune mecanică - 1
- Mașini erbicidat - 5
- Remorci - 19
- Mașini de recoltat sfeclă - 0
- Căruțe - 187
- Prășitoare - 0
- Semănători păioase - 0
- Mașini pentru recoltat porumb - 0

Condițiile naturale din comuna Ciurila sunt favorabile agriculturii, în special pentru culturi de: cereale, păioase, porumb, cartofi, plante furajere, legume.

În comuna Ciurila nu există însă un centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole, nu există hală agroalimentară și nu se organizează târguri de animale.

Locuitorii comunei Ciurila dețin (capete):

- Bovine – 434
- Porcine – 332
- Ovine – 8.686
- Caprine – 643
- Păsări – 3.712
- Cabaline – 165

Efectivele de animale au scăzut drastic pe parcursul perioadei de tranziție. Desființarea sau privatizarea cooperativelor agricole de producție și a fermelor de stat au avut drept rezultat apariția unor modificări structurale semnificative. Neputând utiliza spațiile și dotările tehnice din fostele unități de producție intensivă, micii agricultori s-au bazat pe creșterea animalelor, în principal pentru consum propriu.

2.7.4 Turism

Ceea ce-i conferă și mai multă atractivitate este potențialul turistic datorat reliefului, complexului lacustru, suprafețelor împădurite și îmbibate cu parfum de conifere, aerului curat și apei potabile oferite din belșug și gratuit.

Valorificarea frumuseților acestui colț de plai românesc se află doar în prima ei fază. Prin eforturile conjugate ale oamenilor locului și ale aleșilor lor, dar și cu ajutorul forurilor județene și centrale, se pot crea condiții ca tot mai mulți oameni să se bucure de o viață plăcută și fericită.

Așezarea comunei Ciurila oferă condiții optime pentru turiștii aflați în drum spre Munții Apuseni. Cadrul natural, dominat de pădurea Făget, de dealurile care sprijină Munții Gilăului, aduc un număr mare de turiști, impresionați de perspectiva Cheilor Turzii, dar și de apropierea de stațiunea Băișoara și de spectacolul pe care-l alimentează la tot pasul drumul către Valea Ierii și de colo către inima Apusenilor.

Rezervația Pârâul Dumbrava din localitatea Ciurila, monument al naturii, care are o suprafață de 0,5 ha a fost înființată în anul 1974 și adăpostește o specie de orhidee ocrotită: **Papucul Doamnei**. Caz rar, în aceste locuri se întâlnește și o algă rară, *Synurophyceae*, acoperită cu solzi de silicat și spini. În cadrul rezervației, se interzice orice tip de acces și culegerea plantelor ocrotite.

Printr-un Ordin al Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile s-a instituit regimul de *Arie naturală protejată* a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a sitului ecologic european „Natura 2000”. Unul dintre aceste situri menționate este Făgetul Clujului, sub indicativul ROSC 10074, din care Ciurilei îi revine un teritoriu de 2%.

Orhideele (Orchidaceae) formează o familie de plante în cadrul monocotiledonatelor. Este cea mai diversificată și răspândită dintre familiile de plante superioare; familia orhideelor conține peste 30.000 de specii și peste 200.000 de hibrizi.

România poate fi considerată în ansamblu ca o imensă grădină botanică populată cu orhidee sălbatice. Botanistul de renume mondial Soo, denumit Pașa al Orhideelor, este născut în Odorheiu Secuiesc și sute de cercetători din străinătate fac referire la orhideele pe care le putem găsi în România. Față de acest interes doar Sângele Voinicului (*Nigritella rubra*, *nigra*) și Papucul Doamnei (*Cypripedium calceolus*) sunt protejate prin lege. Protecția lor a fost legiferată în anii 1938 și 1939.

Caracteristici pentru papucul doamnei

Papucul-doamnei (*cypripedium calceolus*) este o floare de o deosebită frumusețe: «când o vezi pentru întâia oară, te oprești în fața ei ca în fața unui tablou vestit, dorit să-1 vezi aievea. Deodată, nu-ți dai seama: e o bijuterie de safire, rubine și diamante, cum pare când picătura de rouă se oprește în corolaei, sau un fluture rar, ori vreun colibri rătăcit prin plaiurile noastre.» Aceasta este descrierea pe care i-a făcut-o savantul român Ion Simionescu gingașei orhidee, cunoscută sub numele de papucul-doamnei

Papucul doamnei este o plantă anuală, care răsare primăvara. Tulpina prezintă numai 3-5 frunze și o singură floare în vârf, asemănătoare unui mocasin, aspect care i-a adus și numele de "papuc". Planta crește până atinge o înălțime de maxim 20-30 cm. Orhideea înflorește din iulie până în septembrie.

Plantele formează un grup mic de frunze de verde deschis. Tulpina poartă în vârf floarea de un galben intens. Floarea apare de obicei spre sfârșitul primăverii și începutul verii. După înflorire, plantele intră într-un proces de hibernare. Papucul doamnei este considerat una dintre cele mai fermecătoare plante, dar este rar întâlnită în grădini.

Solul preferat

Floarea crește în special în zonele cu soluri calcaroase, ușor acide, în regiuni însorite sau în apropierea pădurilor de fag. Floarea crește atât în zonele joase, apropiate de nivelul mării, cât și în regiunile înalte din Alpi. Planta a fost întâlnită în zonele cu sol cu PH netru, dar și acid. Pentru întreținere, orhideea are nevoie de un sol cu un nivel de umiditate mediu spre umed. Creșterea are loc lent.

Legenda

Între minunile naturii nu pot fi uitate orhideele, splendori ale lumii plantelor, ce cresc în zonele calde ale planetei noastre, cu forme și culori foarte variate și puternic parfumate. Florile lor sunt de culoare roșu-sângerieu, având un pintene ce le face să semene cu un papuc și de aceea noi le numim "papucul doamnei", fiind o plantă ocrotită prin lege, pentru a nu fi distrusă de nesocotința celor care o culeg. Floarea este prea frumoasă pentru ca oamenii să nu-i fi căutat povestea!

Legenda spune că pe aceste meleaguri ar fi poposit zeița Venus, zeița frumuseții și a primăverii din mitologia romană. Se povestește că la poalele munților Rarău erau trei ciobani cu turmele de oi. Era primăvară și întreaga natură mustea de viață. Pădurile înverzite și cântecul duios al fluierului te îmbiau la vraja și la dragoste între oameni. Venus stătea lungită pe iarba moale sub un stejar și asculta fermecată glasul fluierului, uimită de frumusețea celui care cânta, un cioban, pe nume Ionică. Dar și zeița era răpitor de frumoasă și de grațioasă, fiind înveșmântată într-un val alb-liliachiu, cu o coroniță de flori pe frunte. Jupiter, tatăl tuturor zeilor, de teamă că zeița va rămâne pe Pământ de dragul ciobanului cu fluier, slobozi un fulger teribil și îi porunci zeiței să se întoarcă în lăcașul zeilor, care era vârful Olimp. În graba mare însă, ascultându-i porunca, Venus și-a pierdut papucul din piciorul stâng. Ionică, ciobănașul, găsind papucul, mare i-a fost mirarea când a văzut că papucul nu poate fi urnit din loc, ca și cum ar fi prins rădăcini. Și într-adevăr până seara, în jurul papucului zeiței au crescut câteva frunze verzi, late, cu nervuri arcuite în jurul lor. Frământat de gânduri Ionică ciobănașul a adormit lângă papucul uitat de zeiță, visând că aceasta îi spunea: "Să nu miști papucul din locul lui pentru că el se va transforma în cea mai frumoasă floare ce va împodobi văile munților voștri". Ionică s-a trezit dimineața vesel, rămânând pironit locului ceasuri întregi pentru a vedea împlinirea minunii visate. Si minunea se împlini!

În vecinătatea rezervației naturale de tip floristic (**Pârâul Dumbrava**) se află mai multe obiective de interes turistic pe lângă lăcașuri de cult, și anume:

- Pensiunea „Domeniul regilor”;
- Pensiunea „La Mesteceni”;
- Pensiunea „Reor”;
- Zoo-parcul „Moara de Vânt”;
- Centrul de Călărie „Napoca Sport Horse”;
- Lacurile din lunca râului Hășdate;

În ultimii ani, s-au ridicat case de vacanță pe teritoriul comunei, tot mai mulți clujeni preferă să-și petreacă ceasurile de liniște mângâiați de briza muntelui, de adâncă intimitate pe care le-o inoculează peisajele comunei Ciurila, atât de aproape de zbaterea municipiului Cluj-Napoca, dar atât de departe de tribulațiile zilnice ale urbeei.

Zona localității Sălicea este printre cele mai căutate amplasamente din jurul Clujului, aici s-au ridicat și sunt în construcție peste 100 de case. Orașenilor gata să evadeze din capcana betoanelor zilnice, le stau la dispoziție pensiunile, cu aplecare firească spre confort și bună dispoziție, a celor care au investit în asemenea lăcașuri de odihnă și relaxare.

Pensiunea „**Domeniul regilor**” este situată la 15 km. de municipiul Cluj-Napoca, la o deviere din drumul județean 107R ce urcă spre satul Ciurila. Într-un peisaj dominat de pădurea de fagi, pensiunea oferă imaginea unui conglomerat de lemn măiestrit lucrat, cu zidărie din piatră și frontoane parte componentă a peisajului.

Opt camere duble și un apartament își așteaptă oaspeții, care pot beneficia de servicii complete la restaurantul deservit de un personal competent și cu o bucătărie condusă de un maestru bucătar galonat la concursuri.

Iazul propriu aprovizionează bucătăria cu pește proaspăt. La demisol se află crama și un club de fitness, saună și jacuzzi. Pentru doritori se pot închiria ponei și cai pentru drumeții ecvestre. Dintre facilități se disting: sala de conferințe, spălătorie rufe, călcatorie, acces internet wireless, terasă, loc de joacă pentru copii.

La 14 km. de Cluj-Napoca, în apropierea satului Sălicea, își așteaptă turiștii pensiunea „**La Mesteceni**” . Este o construcție finalizată în anul 2009, care îmbină modernul cu tradiționalul.

De pe terasa pensiunii se oferă panorama întregii zone, cu vedere spre munții Gilăului și spre văile cu pășuni amenajate ca spații de joacă pentru copii, bănci pentru relaxare și un iaz umbrat de sălcii.

Cele 10 camere cu băi proprii au o încărcătură de mobilier rustic, din lemn de brad, iar fronturile sunt pictate manual de artista Monica Vaupre. La etajul I există un spațiu de petrecere a timpului liber, cu posibilități de lectură și de accesare a jocurilor de societate. Restaurantul, cu o capacitate de aproximativ 50 de locuri servește mâncăruri tradiționale românești, dar și produse de bucătărie europeană.

Într-un cadru natural nealterat, la aproximativ 13 km. de municipiul Cluj-Napoca, la intrarea în satul Sălicea, se află pensiunea „**Reor**”, la o altitudine de 600 m., aceasta este cea mai nouă construcție dintre locurile de agrement din comuna Ciurila.

Turiștilor li se oferă 18 camere, mobilate cu bun gust, cu televizor, telefon, cablu, o piscină încălzită și o sală de mese unde pot servi masa 60 de persoane. Bucătăria modern utilată oferă produse tradiționale din zonă, dar și din alte regiuni, vinuri de calitate, din podgorii renumite. Se pot organiza excursii în împrejurimi, călare sau cu căruța. Se asigură transport rapid la aeroportul Cluj-Napoca și la gară.

Cabana Nairda, situată în Sălicea oferă spațiu de cazare pentru aproximativ 24 de persoane, în cele șase camere de care dispune, are o bucătărie complet echipată și abonament la televiziune prin satelit.

Continuă să se investească în zona comunei, astfel, în anul 2010 s-a solicitat acordul de mediu pentru construirea de pensiune turistică la Sălicea, titular SC Fun Village SRL, precum și un acord pentru o pensiune agroturistică „Amurg”, la Sălicea, beneficiar SC Gloriess SRL. Este în definitivare un centru de agrement și o grădină de vară, beneficiar SC Agrement BMT SRL.

În hotarul localității Sălicea, într-o zonă împădurită, s-a amenajat, după model german, un parc zoologic cu animale pe placul copiilor și nu numai: căprioare, iepuri, ponei, păuni, fazani, porcușori de Guineea, maimuțe, care așteaptă mângâierile celor mici.

Măgarul, lama, căpriorii și cerbii sunt printre animalele cele mai apreciate de către copii, fiind deseori dispuse să ia mâncarea direct din palmă.

Tot aici sunt ponei de călărit, un loc de joacă cu groapă de nisip și multe elemente specifice unei ferme ce merită explorate.

Parcul, a fost conceput de germanul Wilhelm Dietrich, are în jur de 5 hectare, a primit denumirea de „**Moara de Vânt**” și este primul zoo-parc din țară. Traducerea mot-à-mot, din limba germană, este „parc de mângâiat animale” (streichelzoo în germană, petting zoo în engleză).

Parcul zoologic are acum un loc de joacă pentru copii, loc de picnic, chiosc. Ultimele facilități construite pentru animale sunt: ȋarcurile pentru câinii de pază, ȋarcuri pentru capre și oiȃe, voliere pentru fazani, balta pentru raȃe și gâȃște și adăposturi pentru măgar, lama și cerbi.

La 15 km. de Cluj-Napoca, în localitatea Sălicea, s-a ridicat în anul 2009, Centrul de Călărie „**Napoca Sport Horse**”, un loc perfect pentru agrement, situat la o margine de pădure, într-un peisaj mirific.

Construcȃia ridicată în 2009 este situată la o margine de pădure oferind o priveliȃte încântătoare către valea Sălicei, locul ideal pentru a petrece timpul liber dedicat naturii și miȃșcării, un loc perfect pentru agrement. Dincolo de Centrul de echitaȃie, se întind hectare întregi de dealuri și păduri, un tablou mirific din care puteti face parte printr-o plimbare calare.

Centrul are dotări de nivel internaȃional, deȃine maneȃ acoperit, cu tribune, boxe cu adaptori automate, jȃgheaburi, duȃuri pentru cai, ȃelărie, vestiare, duȃ pentru vizitatori și cursanȃi, bucătărie și bar.

Proprietarul centrului, Alin Căȃinaȃ, campion naȃional la călărie, proba de obstacole rezervată amatorilor avansaȃi, îȃi propune să atragă căt mai mulȃi iubitori de cai, să ofere momente de recreere prin călăria în aer liber sau în maneȃ, să stimuleze afecȃiunea copiilor pentru acest nobil animal-calul, și să pregătească viitori campioni dintre tinerii cursanȃi antrenaȃi de maestrul emerit al sportului Pancă Teodor Cornel.

Cei peste o sută de abonați ai Centrului se bucură de prestația celor 20 de cai și a poneiului Zorro, cel mai alintat de către copii.

Alte obiective de interes turistic este: complexul lacustru Ciurila, amenajat pe Valea Hășdate, care este compus din trei lacuri concepute în sistem cascadă, lacul Filea (Ciurila I), Șutu (Ciurila II) și lacul Pădureni (Ciurila III), între ele comunicând prin sistemul cursului natural.

Sunt lacuri de atenuare a undei de viitură și cu funcție piscicolă. La nordul localității Sălicea se află un mic lac carstic, dezvoltat într-o dolină.

Un obiectiv de interes social este: **Căminul de bătrâni** Casa Betsaida, situat într-o zonă superbă cu o atmosferă liniștită și curată. Investiția oferă 18 camere, mobilate cu gust, cu televizor, o piscină încălzită, camera de zi și o sală de mese unde se poate servi masa. Căminul de bătrâni din comuna Ciurila oferă asistență 24/24 și control medical săptămânal pentru persoanele vârstnice.

2.4.4. Spiritualitate locală. Viață artistică. Societate civilă

Domeniul cultural este bine reprezentat în Ciurila, comuna dispunând de cămin cultural în localitatea Ciurila (clădire care a fost reabilitată în urmă cu doi ani), localitatea Pădureni (clădire reabilitată în urmă cu patru ani), localitatea Filea de Sus și Filea de Jos (imobile aflate în proprietatea comunei Ciurila ce urmează a se reabilita prin fonduri proprii), localitatea Șutu (activitatea culturală este desfășurată în fosta școală, acest imobil fiind concesionat pe 25 de ani), iar în localitatea Sălicea există un proiect depus și aprobat în privința construirii unui cămin cultural.

Există un amfiteatru în aer liber în localitatea Sălicea unde au loc festivități și spectacole.

Un cântăreț de muzică populară reprezentativ pentru comuna Ciurila este Sergiu Sotelecan.

Din localitățile comunei Ciurila s-au ridicat oameni adevărați, care au încercat, prin posibilitățile, munca și talentul lor, să fie demni reprezentanți ai colectivității: profesori, ingineri, medici, cercetători, economiști, juriști etc. Cei care au rămas acasă, să își îndeplinească rostul, sunt, fiecare în parte, părți componente ale acestui efort colectiv de a menține în prim-plan o comunitate unică prin gestica spre bunăstare și bună-cuviință - comuna Ciurila. Rândurile de față se vor un omagiu tuturor personalităților comunei, adică fiecărui locuitor în parte, Oamenilor.

Celor care s-au împlinit prin har și evlavie muncii, care au făcut cunoscut numele comunei în țară și dincolo de hotare, le sunt dedicate încercările noastre de a îi urma, fie doar pe diagrama urcușului spre mâine:

- *Profesorul **Ion. I. Russu***

Ion I. Russu s-a născut la 4 decembrie 1911 în satul Săliște, din comuna Ciurila, în apropierea Turzii. Tatăl său era învățător. Ion I. Russu a urmat liceul la Turda, apoi Facultatea de Litere și Filosofie la Universitatea din Cluj.

Între 1933-1936 a fost trimis cu o bursă pentru studii post-universitare la Roma, în cadrul Școlii Române din capitala Italiei.

Anii petrecuți la Roma, ca și următorii, până prin 1940, ne relevă o latură mai puțin cunoscută a viitorului savant: preocupări de filosofie, de filosofia istoriei, de politologie, de artă, prin relatările trimise unor publicații de cultură din România.

După revenirea în țară a fost profesor secundar, apoi asistent universitar, șef de lucrări la Institutul de Studii Clasice. Titlul de doctor în litere l-a obținut în 1942 la Sibiu, unde Universitatea clujeană se afla în refugiu.

Cariera sa universitară a fost de scurtă durată. Cel care nu se abținuse de la accente critice în privința regimului totalitar de dreapta a procedat la fel față de regimul comunist de curând instaurat în România. „Să rămânem credincioși adevărului” ar fi spus el de la catedră, în 1947, studenților anului I al Facultății de Litere și Filosofie din Cluj. „Să-i rămânem credincioși măcar în această sală, fiindcă de îndată ce coborîm în stradă, ne întâmpină peste

tot numai minciuna...” I. I. Russu a fost îndepărtat prin urmare de la catedră, rămânând ulterior, până la pensionare, cercetător la Institutul de Istorie și Arheologie al Academiei.

În anii 60 și 70 era o incontestabilă autoritate în domeniile lingvisticii antice și epigrafiei, recunoscut ca atare în România și în străinătate. Deja la Roma scrisese un consistent studiu despre limba și populația Macedoniei în antichitate, deschizând una din orientările esențiale ale cercetătorului de mai târziu: antichitatea traco-daco-illiră. S-a adăugat mai târziu remarcabila sinteză despre illiri (Illirii. Istoria – Limba și onomastica – Românizarea).

A abordat cu profesionalism problema limbii traco-dacilor, în mai multe lucrări (Limba traco-dacilor, Elemente autohtone în limba română. Substratul comun româno-albanez, Etnogeneza românilor. Fondul autohton traco-dacic și componenta latino-romană). A fost cel mai de seamă specialist român în domeniu și unul din cei mai însemnați pe plan internațional. Până astăzi și-au păstrat valoarea cercetările sale asupra religiei dacilor (Religia geto-dacilor. Zei, credințe, practici religioase) ori asupra soartei dacilor după cucerirea romană, asupra diasporei dacice (Daco-Geții în Imperiul roman).

Înțelegând ca nimeni altul valoarea documentară a inscripțiilor latine din Dacia, epigrafistului I. I. Russu îi datorăm volumele Inscripțiile Daciei romane, cu prezentarea acestor izvoare (text, traducere în românește, comentarii riguroase).

- **Gavriil Pop (1818 – 1883)**

- preot și istoric român, născut la Sălicea;
- membru corespondent al Academiei Române;
- specialist în civilizația romană – afirma la 1870: „Am dorința ca datinile moștenite de la străbunii noștri să se conserve în popor, spre a fi pururea dovadă despre originea noastră romană.”;
- autor al unor aforisme celebre, cum ar fi: „Ești inteligent dacă nu crezi decât jumătate din ceea ce auzi; ești înțelept dacă știi care jumătate!”

- **dr. Octavian Felecan**

- primul prefect român al județului Turda;
- ctitor al bisericii din Sălicea;
- fiu al satului Sălicea.

- **prof. univ. dr. Eugen Ghișa (1909 – 1984)**

- născut la Filea de Jos;
- botanist, florist și descoperitor de specii;

- director al Grădinii Botanice din Cluj-Napoca
- placă comemorativă descoperită la data de 12 septembrie 2009.
- se numără printre fondatorii Catedrei de Botanică de la Școala Agronomică din Cluj.

- **Pop Nastasia**, născută în Ciurila;
 - se numără printre cei care au înființat, în anul 1992, Societatea de Horticultură și Silvicultură (SHST) din România (printre membrii fondatori).

Anul 2011 găsește comuna Ciurila într-un evident proces de aliniere la perspectivele sociale, economice și culturale ale prezentului. Profesionalismul Primăriei, al Consiliului Local și efortul zilnic al oamenilor localităților comunei au făcut posibilă prioritizarea programelor prevăzute, pentru valorificarea eficientă a bugetelor ultimilor ani. Aceasta, în ciuda anilor de recesiune și frământări sociale. Începutul de secol XXI a fost dominat de priceperea și pasiunea Primarilor și a consilierilor locali, aleși prin încrederea locuitorilor din cele opt sate ale comunei, începând cu anul 1990. Cei care s-au aliniat votului obținut au fost primarii: **Popa Ștefan**, **Ciorțea Chirilă**, **Iepure Maria**, apoi, din anul 2000, **Vasile Morea**, care fusese consilier din mandatul precedent, și **Teodor Cristinel Popa**, cu mandat începând cu anul 2004 până în prezent, fost consilier și apoi viceprimar între 2000 – 2004. Viceprimar, începând cu anul 2004, este Vasile Morea, cei doi aleși, membri PDL, alcătuind un tandem de succes pentru destinele Ciurilei contemporane.

Perspectivelor deschise de acești aleși ai comunei li se raliază grupul operativ al conducerii actuale a comunei Ciurila:

Primar – **Teodor Cristinel Popa**

Viceprimar – *Vasile Morea*

Secretar – *Aurelia Popa*

Contabil – *Chiș Paula Corina*

Consilieri: *Tonea Valeria*

Ferțea Ovidiu

Morea Crina Iuliana

Vomir Pascu,

Mogoș Dominic

Felecan Cătălin

Muncaciu Nicolae

Sauliuc Bogdan Mihai

Trif Mariana

Cordiș Ioan Marcel

Ascensiunea comunei este și rodul efortului celor care conduc serviciile Primăriei, cei care lucrează direct cu oamenii, le cunosc și le rezolvă doleanțele și le preiau inițiativele:

Asistent social – *Costin Camelia*

Registru agricol – *Bocoș Mariana*

Casier – *Roman Marinela*

Bibliotecar – *Pavel Anca*

Asigurarea echilibrului comunei se datorează și acțiunilor Postului de Poliție, coordonate de șeful de post *Paven Vlad Mircea*, ajutat de *Moldovan Ioan* și *Bunea Mihai*.

Se poate afirma că în secolul XXI comuna Ciurila are anduranța gestului spre viitor, pregătește cu profesionalism ascendența așteptată de locuitori și își joacă cu discernământ rolul de vecin al municipiului și participant activ al viitoarei Zone Metropolitane.

Cei care se ridică la nivelul fervent al începutului de secol sunt înșiși oamenii locului, harnici, deschiși noului și stăpâni pe posibilitățile lor de formatori ai unui viitor dorit.

2.7.6 Comerț și servicii

Analiza activităților comerciale, de artizanat și servicii indică faptul că, în ciuda aparențelor, numărul de locuitori din zona rurală ocupați în activitățile de acest tip e nesemnificativ.

În realitate, datele INS cu privire la numărul de micro-întreprinderi fac referire doar la numărul unităților cu 1-9 angajați care desfășoară activități economice și care au fost identificate pe baza bilanțului contabil, document care nu este cerut și în cazul PFA și AF. Prin urmare aceste date nu includ numărul de PFA și AF. Totuși, venitul care poate fi obținut din aceste surse acoperă doar necesarul pentru subzistență, existând nevoia acută de dezvoltare a acestor activități, care pot contribui la dezvoltarea economiei rurale în ansamblul

ei. Sectorul micii industrii artisanale, dezvoltat în perioada comunistă sub forma cooperației, a înregistrat o scădere majoră după anul 1989.

Anul 2014 înregistrează pe raza comunei unități cu profil comercial, de construcții sau de producția și conservarea cărnii, dar și firme cu profil agricol. Extinderea activității acestor firme și înființarea altora noi, deoarece comuna se află în apropierea municipiului, ar oferi locuri de muncă localnicilor și posibilitatea de a accesa noi orizonturi sociale.

Toate cele opt sate ale comunei au magazine private, la Șutu activează amenajarea piscicolă SC. Piscicola SA. Cluj, iar în Pruniș și Sălicea sunt unități agro-industriale care produc băuturi spirtoase (țuicării). În satele comunei sunt și 33 de persoane fizice autorizate, precum și 5 asociații familiale sau societăți în nume colectiv, care își desfășoară activitatea în zonă.

Iată care sunt firmele și obiectivele sociale înregistrate, în prezent, pe raza comunei Ciurila:

- SC NEW ADONIS PRODSERV SRL, Ciurila, nr. 88A, anul înființării – 1997, 3 angajați, activitate – cultivarea altor plante nepermanente;
- SC ARTNOUVEAU SRL – servicii turistice
- Popa Victoria PFA – comerț (magazin sătesc)
- Orosfai Cristian Dan PFA – agricultură
- Buda Vasile I.I – agricultură și zootehnie
- Copil Irina Teodora PFA – agricultură și zootehnie
- Societatea Agricolă Popas Ciurila – agricultură și zootehnie
- Lupea Stelian Mihai PFA – agricultură
- Bîrdea Crucița Claudia PFA – agricultură
- SC NOBLESSE GARDEN SRL – servicii (sală de evenimente)
- SC FUN VILLAGE SRL – servicii turistice
- SC GLORIES SRL – servicii turistice
- SC ADRENALIN PARK SRL – servicii de agrement (PaintBall)
- SC GERROM THERMOHAUS – parc de animale
- SC GHIO IMPEX SRL – agricultură și zootehnie
- SC MAPAMOND SRL – agricultură (producție ciuperci) PRO ECO RURAL SRL – agricultură (pepinieră)
- SC DOMENIUL REGILOR SRL - servicii turistice

Se remarcă și firmele care asigură echilibrul social al comunei:

- *Câmpeanu Bogdana Mara* – Cabinet medical de medicină dentară, sediu - Ciurila, nr. 11;
- *Circa Viorel Octavian* – Cabinet medical de medicină de familie, sediu – Ciurila nr. 11;
- *Opriș Daniel* – Cabinet medical veterinar, sediu – Ciurila, nr. 60;
- Composesoratul Pădure Pășune Făget Ciurila, sediul – Ciurila, nr. 91;
- Parohia Ortodoxă Ciurila, Ciurila, nr. 48;
- Parohia Română Unită
- Biserica Apostolică Penticostală, Ciurila, nr. 25;
- Cabinet medical stomatologic, dr. Ilea Monica Valeria, sediu - Ciurila, fn.;
- Cabinet medical „Iftimia Rodica Elena”, sediu – Ciurila, nr. 15;
- Societatea Agricolă Popas Ciurila, sediu – Ciurila, nr. 17;
- Societatea Agricolă Ardealul, Ciurila;
- SC Servicii Agricole SRL, sediu – Sălicea, nr. 73
- Moara Ciurila.

Dezvoltarea edilitară

În comuna Ciurila, proiectele de dezvoltare derulate sau în curs de derulare sunt prezentate în tabelul următor:

NR. CRT.	DENUMIRE LUCRARE	STADIU
1	Realizare rețea de apă-canalizare și asfaltare drumuri în Șutu – măsura 322	În curs de execuție
2	Reabilitare cămin cultural în Sălicea	În curs de execuție
3	Asfaltare drum și construcție cămin cultural în Pădureni – măsura 322	Finalizat
4	Reabilitare cămin cultural în Ciurila	Finalizat
5	Asfaltare drum în Pruniș	Finalizat
6	Reabilitare drum prin pietruire în Săliște (DC 91)	Finalizat
7	Reabilitare sediu primărie - Ciurila	Finalizat
8	Realizare amfiteatru în aer liber - Sălicea	Finalizat
9	Construcție grădiniță în Ciurila	În curs de execuție

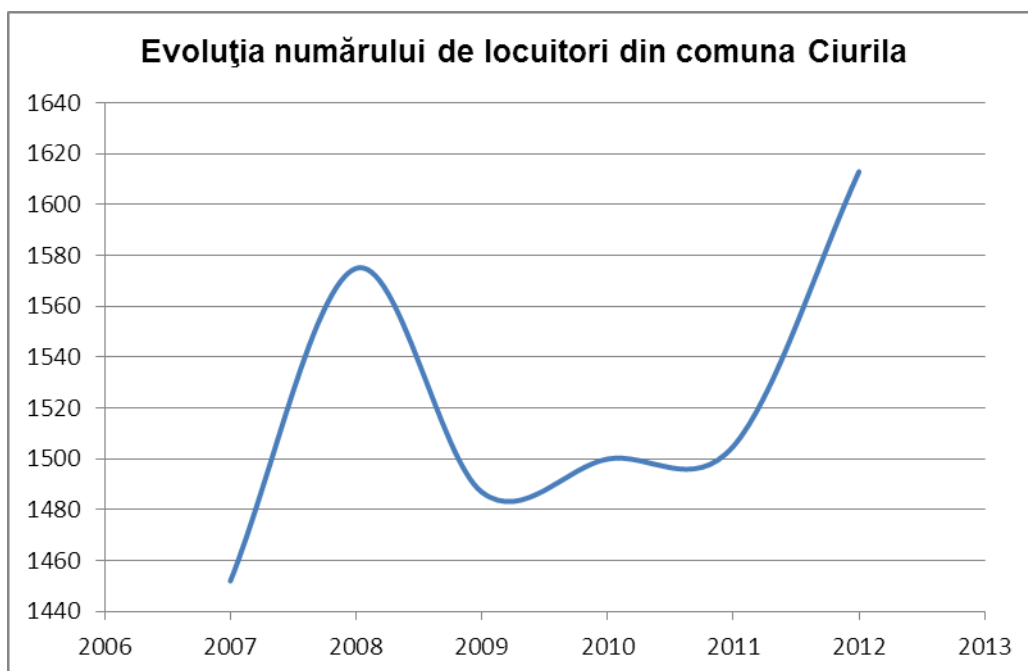
10	Înființare teren de sport în Sălicea – măsura 322	În curs de execuție
11	Realizare rețea de apă în Filea de Sus și Filea de Jos	Finalizat

2.8 CAPITALUL SOCIAL

2.8.1 Populația

În prezent, comuna Ciurila are o populație de 1.563 de locuitori, cu o densitate medie de 21,15 locuitori pe kilometru pătrat, locuitori dispuși în mai multe localități aparținătoare.

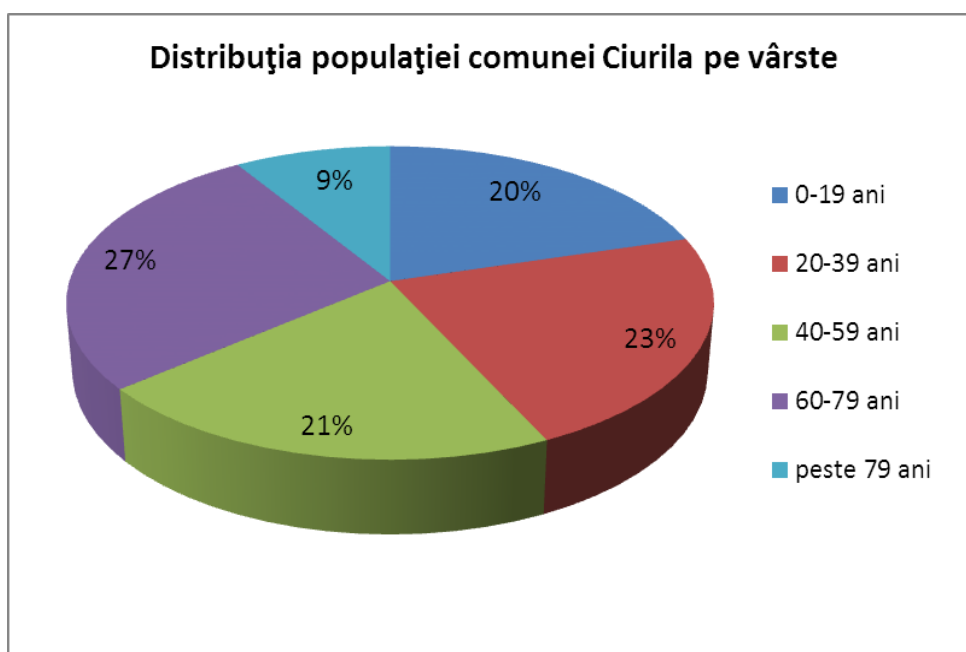
În figura de mai jos este evidențiată evoluția populației comunei Ciurila în perioada 2007 - 2012. Conform graficului, se observă o ușoară scădere a numărului de locuitori ai comunei în ultimii 3 ani (2009 - 2011), aceasta putându-se baza atât pe fenomenul de îmbătrânire a populației, cât și pe considerentul că tot mai mulți tineri aleg să locuiască în orașe.

În comună există 1081 locuințe, acestea fiind toate locuințe private.

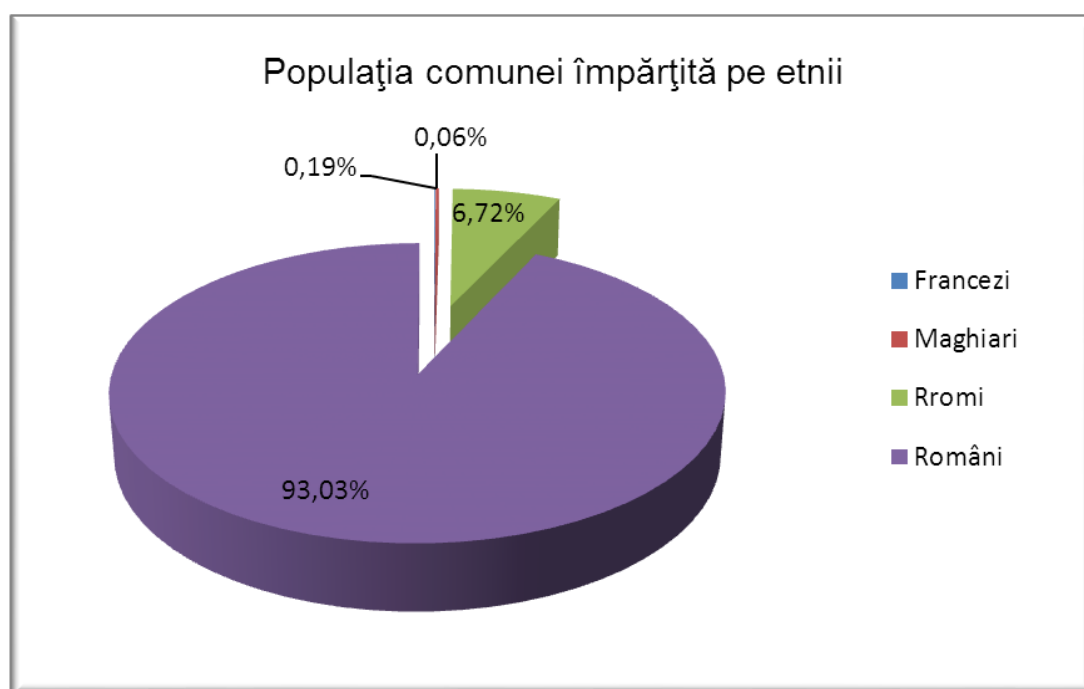
Structura pe vârste a populației comunei Ciurila conform recensământului din 2012, este redată în tabelul și figura de mai jos:

STRUCTURA PE VÂRSTE A POPULAȚIEI COMUNEI CIURILA	
CATEGORIE DE VÂRSTĂ	NR. PERSOANE
0-4 ani	87
5-9 ani	72
10-14 ani	77
15-19 ani	93
20-24 ani	90
25-29 ani	100
30-34 ani	81
35-39 ani	93
40-44 ani	111
45-49 ani	71
50-54 ani	76
55-59 ani	80
60-64 ani	86
65-69 ani	102
70-74 ani	124
75-79 ani	126
80-84 ani	98
85 ani si peste	46
Total populatie	1613

Așadar, în comuna Ciurila, populația este distribuită relativ uniform pe toate categoriile de vârstă, existând copii și tineri de până la 19 ani (20%), persoane apte de muncă, cu vârste între 20 și 59 de ani (44%), dar și persoane cu vârstă mai înaintată, 36%.

În ceea ce privește distribuirea populației pe etnii, majoritatea locuitorilor comunei Ciurila sunt români, în procent de 93,03%, rromi 6,72%, maghiari 0,19% și un procent nesemnificativ de 0,06% din locuitori sunt de etnie franceză.

2.8.2 Starea de sănătate

Apropierea comunei Ciurila de municipiul Cluj-Napoca și de Municipiul Turda constituie un avantaj pentru locuitorii comunei, care pot apela la serviciile Spitalului Județean Cluj și a Spitalelor Clinice și de Specialitate de pe raza celor 2 municipii.

Reforme din domeniul sanitar au produs modificări în structura organizatorică a acestui sistem și la nivelul comunei Ciurila, dispensarele medicale, care au asigurat asistența primară, transformându-se în cabinete medicale individuale, unde își desfășoară activitatea medicii de familie.

În ideea aducerii tinerilor în comună, Primăria și Consiliul Local au rezolvat și problema medicului de familie. Dacă tinerii medici repartizați la Ciurila nu stăteau mult timp la post din lipsă de sediu adecvat și datorită faptului că numărul asiguraților era mic (cca. 400 de oameni), începând cu anul 2009 s-au creat condiții pentru o bună funcționare a asistenței medicale. Drept urmare, începând din octombrie 2009, s-a stabilit medicul Circa Viorel – Octavian, cu patru zile pe săptămână de consultații la sediul primit și o zi de lucru în teritoriu. Numărul asiguraților a crescut la 440 de localnici. Medicul are în grijă și căminul pentru bătrâni din Sălicea, o locație bine dotată, unde, în prezent, există posibilitatea de a se extinde numărul persoanelor internate la aproximativ 300. Tot din toamna anului 2009 s-a stabilit și medicul stomatolog Câmpeanu Bogdana Mara.

În cursul anului rețeaua publică de ocrotire a sănătății de pe raza comunei cuprindea :

- Nr. cabinete medicale individuale – 3 (2 cabinete destinate medicinei umane în Sălicea și Ciurila, ultimul cabinet fiind pus la dispoziție de Primăria Comunei Ciurila, în care profesează doctorul Circa Viorel Octavian și 1 cabinet stomatologic, spațiul fiind pus la dispoziția medicului Câmpeanu Bogdana Mara, de către Primăria Comunie Ciurila)
- Nr. cabinete de stomatologie - 1 cabinet
- Nr. farmacii - 1
- Nr. farmaciști - 1
- Nr. medici - 2 (un medic de familie și un medic stomatolog)
- Nr. asistente medicale - 1

În vederea îmbunătățirii stării de sănătate a populației din comună, se impun anumite cerințe în domeniile:

- Planificarea modernă;
- Descurajarea avorturilor;
- Protecția familiei;
- Protecția femeilor gravide
- Acțiuni de educare pentru sănătate din partea medicilor din cadrul cabinetelor medicale individuale.

2.8.3 Educația formală și informală

Învățământ

Pentru dezvoltarea rurală, omul are o importanță deosebită. Educația, cunoștințele și calificarea influențează dezvoltarea rurală și diversificarea economiei rurale. Îmbunătățirea și menținerea unui nivel adecvat al infrastructurii de bază reprezintă un element important în dezvoltarea socio-economică. Cu toate acestea, pentru o dezvoltare bună, formarea profesională are o mare influență.

„Școala e tot ce vezi și tot ce auzi. Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” (Nicolae Iorga)

Înființarea de școli constituie fapte de cultură decisive în acțiunea de ridicare a neamului. Prima școală cu limba de predare română în zona de care aparține comuna Ciurila este semnalată a fi fost la Turda, în anul 1647, după cum este semnalat evenimentul în lucrarea „Învățământul românesc în date”, scrisă de Mihai Bordeianu și Petru Vladcovschi.

Educația și formarea sunt esențiale pentru comunitățile rurale, dar în ceea ce privește infrastructura școlară există discrepanțe evidente. Deși se poate spune că numărul de școli din mediul rural depășește necesitățile populației, calitatea educației este redusă, pe de o parte din

cauza slabei dotări a infrastructurii educaționale, iar pe de altă parte din cauza nivelului de pregătire/experiență al profesorilor.

Cele mai multe dintre școli au nevoie de renovări, mobilier, utilități de bază și material didactic. Infrastructura și facilitățile aferente educației profesionale și educației primare constituie instrumente importante pentru conversia forței de muncă agricole în forță de muncă non-agricolă. Structurile de învățământ profesional și primar sunt esențiale pentru reconversia profesională a lucrătorilor agricoli, deoarece majoritatea agricultorilor au doar cunoștințe elementare.

Nivelul scăzut de instruire se reflectă în calitatea forței de muncă din mediul rural, fiind un factor restrictiv pentru dezvoltarea economică din această zonă. Diversitatea activităților economice nu este susținută de lucrători cu formare sau experiență specifică diverselor tipuri de meserii, deoarece sistemul educațional nu a fost adaptat cerințelor specifice din mediul rural.

Instituțiile de învățământ din spațiul rural, reprezentate de grădinițe, unități primare și gimnaziale sunt slab dotate în ceea ce privește materialul tehnic și didactic. Tehnologia IT și echipamentele hardware și software sunt rar întâlnite în cadrul școlilor din spațiul rural în timp ce echipamentul necesar formării profesionale sau pentru ucenici este învechit sau lipsește. O problemă suplimentară o constituie dificultatea de a atrage personal calificat în zonele rurale.

Infrastructura sistemului educațional a comunei Ciurila este asigurată de o singură unitate școlară în care se desfășoară învățământul preșcolar, primar și gimnazial (inclusiv special).

Nr. Crt.	Denumire	Efectiv preșcolari	Efectiv clasele I-IV	Efectiv clasele V-VIII
1.	Școala gimnazială Ciurila	24	46	44

Pregătirea elevilor este asigurată de colectivul de profesori, care au continuitate în unitățile de învățământ conform recensământ 2012:

Nr. Crt.	Statutul cadrelor didactice	Titulari
1	Personal didactic învățământ preșcolar	1
2	Personal didactic învățământ primar	3
3	Personal didactic învățământ gimnazial	8
TOTAL		12

Școala din Ciurila este dotată cu calculatoare, imprimantă, copiator, scanner și conectare la internet.

Prin accesarea de fonduri guvernamentale, școala a fost reabilitată și modernizată în anul 2006-2007. S-au efectuat lucrări de reabilitare termică a clădirii prin realizarea încălzirii centrale, de refacere a acoperișului, montarea de geamuri termopane și parchetarea sălilor precum și lucrări de zugrăvit.

Baza materială a sistemului instituțional în care se desfășoară activitatea de educație și învățământ, conform recensământ 2012, dispune de:

- Săli de clasă și cabinete școlare: 7;
- Laboratoare școlare: 2;
- Calculatoare (PC): 14;
- Biblioteci: 2;
- Volume existente în biblioteci: 9598.

Un aspect favorabil pentru comuna Ciurila constă în dotarea la cele mai înalte standarde a școlii din localitate, aceasta putând fi cu ușurință comparată cu o școală dintr-un oraș sau municipiu. Totodată, cadrele didactice care predau la școala din Ciurila sunt bine pregătite și asigură o pregătire excelentă a elevilor din comună.

În comuna Ciurila nu există un liceu. Aceeași apropiere de municipiile Turda și Cluj-Napoca face ca preferințele elevilor să se îndrepte către școli și licee „de la oraș”.

Cultură

O componentă importantă a vieții satului este cultura, domeniu care poate contribui în mod specific la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără. Mijloacele

prin care se transmite cultura în mediul rural sunt: căminele și alte așezăminte culturale, bibliotecile, radioul, televiziunea și internetul.

În ultimii 10-15 ani s-a putut constata o continuă degradare a mediului cultural al României pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public, cât și din partea finanțatorilor privați. Această situație a căpătat aspecte alarmante în multe zone rurale, unde majoritatea căminelor culturale (cca. 97%) beneficiază de un sediu propriu, dotarea fiind nesatisfăcătoare (pentru cca. 80%), sau și-au încetat activitatea și servesc altor destinații.

Situația bibliotecilor este caracterizată și ea de o tendință descendentă, mai mult sau mai puțin asemănătoare cu a altor domenii din viața culturală a satelor. Cu toate că în anul 2012 se înregistra un număr de 8.239 de biblioteci, doar o mică parte dintre acestea desfășurau activități specifice.

În domeniul cultural, comuna Ciurila există două biblioteci cu 9598 exemplare și cinci cămine culturale, unul în Ciurila, Pădureni, Filea de Sus, Filea de Jos și unul în Șutu. Cele două cămine din Filea de Sus și Filea de Jos necesită renovări și dotări adecvate. Pe raza comunei nu activează formații artistice. Există un singur cântăreț de muzică populară- Sergiu Sotelecan.

Ordinea publică și protecția civilă

Asigurarea ordinii și liniștii publice

La nivelul comunei Ciurila, ordinea și liniștea publică sunt asigurate prin activitățile desfășurate de către postul comunal de Poliție Ciurila. Cei 3 lucrători ai postului de poliție soluționează petiții, sesizări ale cetățenilor comunei și aplică acolo unde este cazul, contravenții.

Pe linie de prevenire, agenții de poliție întreprind permanent controale. De asemenea supravegherea circulației rutiere este asigurată tot de postul comunal de Poliție, coordonat de șeful de post Paven Vlad Mircea, ajutat de Moldovan Ioan și Bunea Mihai. Postul comunal de poliție este dotat cu un autoturism ce asigură patrularea pe raza comunei.

Comuna nu dispune de un compartiment de Poliție Comunitară.

Protecția civilă

Protecția civilă este asigurată prin Serviciul Public Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Ciurila, format din 24 de persoane, cu următoarele atribuții:

- desfășurarea de acțiuni de informare și instruire privind cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor;
- verificarea modului de aplicare a normelor, a dispozițiilor și a măsurilor care privesc apărarea împotriva dezastrelor;
- acțiuni de intervenție pentru înlăturarea efectelor dezastrelor, salvarea, acordarea primului ajutor și protecția persoanelor și a bunurilor afectate de dezastre;
- acordarea de ajutor, în condițiile legii, persoanelor a căror viață este pusă în pericol în caz de inundații, alunecări de teren, accidente, explozii, precum și în caz de dezastre.

Persoanele care fac parte din SVSC sunt: Vomir Cristina, Popa Aurelia, Morea Vasile, Tonea Valeria, Opriș Daniel, Fertea Ovidiu, Mera Ioan, Felecan Sorin, Costin Camelia, Orosfai Dan, Mat Ciortea Benjamin, Buda Vasile, Pop Cristina, Circa Viorel Octavian, Roman Marinela, Bunea Susana, Vomic Calin, Ciortea Ovidiu, Cordis Paul, Ciortea Teodor Andrei, Medan Mihai, Popa T. Cristinel.

Serviciul public voluntar pentru situații de urgență al comunei Ciurila are acces la unele dotări, însă acestea sunt precare și trebuie îmbunătățite, respectiv aduse la standarde comunitare.

Dotările serviciului vountar pentru situații de urgență în 2014 constau în 3 motopompe, un utilaj de stins incendii, echipamente de protecție pentru voluntari si o încăpere destinată SVSU cu accesorii PSI.

La nivelul comunei sunt întocmite și aprobate:

- Planul de apărare împotriva inundațiilor, ghețurilor și poluărilor accidentale;

- Planul de evacuare al comunei Ciurila în situații de urgențe civile generate de dezastre.

2.9 ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Asistența socială presupune un ansamblu complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență pentru preservarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții.

Pe plan local, domeniul asistenței sociale este bine reprezentat, urmărindu-se cu prioritate ca toate cazurile să fie rezolvate la nivelul Primăriei Ciurila, fără a se depăși termenele legale de soluționare a petițiilor. Numai în situații deosebite, cazurile sunt preluate de către alte instituții abilitate. În cursul anului 2014, situația s-a prezentat după cum urmează:

- Dosare cuprinzând ajutorul social în plată - 96
- Alocații complementare - 60
- Alocații mono-parentale - 12
- Asistenți personali - 4
- Indemnizații pentru persoanele cu handicap grav - 17

De asemenea se acordă ajutoare de urgență atunci când acestea sunt solicitate și există bază legală pentru acestea. În altă ordine de idei, Primăria Ciurila se preocupă ca, prin atragerea de sponsorizări și din alte surse legal constituite, să ofere un sprijin material familiilor aflate în dificultate, în special cu ocazia Sărbătorilor religioase.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 3

PROBLEMELE ȘI POTENȚIALUL COMUNEI CIURILA

Identificarea problemelor cu care se confruntă comuna Ciurila, respectiv potențialul de dezvoltare al acesteia, s-a bazat atât pe utilizarea unor mijloace de cercetare de birou, dar mai ales pe desfășurarea unor cercetări adresate locuitorilor comunei, respectiv actorilor locali implicați în dezvoltarea acesteia.

Obiectivul general al cercetărilor adresate actorilor locali a constat în identificarea percepției reprezentanților comunității relativ la nivelul curent de dezvoltare al comunei Ciurila și în trasarea unor direcții de dezvoltare viitoare a comunei. Din necesitatea de a obține o înțelegere cât mai profundă și detaliată a aspectelor pe care le presupune obiectivul menționat, abordarea metodologică propusă a combinat cercetarea calitativă, focalizată pe desfășurarea unei ședințe de tip focus-grup, cu cercetarea cantitativă, axată pe aplicarea unui chestionar.

3.1 COORDONATE ALE CERCETĂRII CALITATIVE ADRESATE ACTORILOR LOCALI REPREZENTATIVI AI COMUNEI CIURILA

Cercetarea calitativă desfășurată a survenit din necesitatea unei formulări mai exacte a problemelor investigate, prin obținerea de informații de la persoane care dețin experiența și cunoștințele necesare. Acest tip de cercetare nu vizează cuantificarea reacțiilor persoanelor investigate și nici nu poate fi supusă unor interpretări de natură statistică, ci urmărește explorarea și înțelegerea atitudinilor, comportamentelor, motivațiilor.

În acest context, în 11 martie 2014 a fost organizată la sediul Primăriei Ciurila o ședință de tip focus-grup, cu o durată de două ore, la care au participat 25 persoane, reprezentanți ai comunității locale din comuna Ciurila, aceștia asigurând grupului o structură eterogenă din punct de vedere al profilului participanților – reprezentanți ai Primăriei Ciurila, consilieri locali, reprezentanți ai sistemului educațional (profesori și educatori care predau la școlile și grădinițele din comună), reprezentanți ai Bisericii, actori din mediul local de afaceri, respectiv reprezentanți ai Poliției locale.

A fost elaborat un ghid de interviu menit să puncteze și să dirijeze discuția de grup, participanții fiind încurajați să își exprime liber propriile opinii față de principalele teme supuse discuției:

- Nivelul de trai al locuitorilor din comuna Ciurila și schimbările survenite în ultimii ani în nivelul de trai al acestora;

- Principalele puncte slabe și probleme cu care se confruntă comuna;
- Principalele atuuri ale comunei Ciurila;
- Tipurile de proiecte aflate în derulare la momentul actual la nivelul comunei;
- Principalele tipuri de proiecte a căror implementare ar fi utilă pentru dezvoltarea comunei Ciurila, în conformitate cu principalele atuuri, probleme, oportunități și amenințări cu care se confruntă comuna.

O primă temă de discuție abordată în cadrul ședinței de focus-grup a fost cea referitoare la **nivelul de trai al locuitorilor comunei Ciurila** și la eventualele schimbări care au fost constatate în ultimii ani pe această direcție. Participanții la discuție au fost de părere că, în medie, nivelul de trai al locuitorilor din comună este unul mediu, existând *“și câteva vârfuri, dar și câteva situații realmente dramatice”*, situațiile dramatice menționate referindu-se la existența unor familii de rromi, respectiv la existența câtorva familii caracterizate ca fiind *“delăsate”*, care nu pot fi ajutate deoarece nu manifestă nici cea mai mică dorință de a-și îmbunătăți nivelul de trai. De asemenea, participanții au apreciat că sunt absolut evidente evoluțiile favorabile care s-au înregistrat din 1990 și până în prezent, evoluții materializate atât prin schimbările pozitive aduse gospodăriilor oamenilor din comună, cât și prin schimbările pozitive ale comunei, în ansamblul său.

În opinia reprezentanților comunității locale, nivelul de trai al oamenilor din comuna Ciurila a crescut ușor față de nivelul anului 2013; în plus, s-a constatat că *“sunt evidente aspirațiile oamenilor pe direcția creșterii nivelului lor de trai”*. S-a făcut referire la faptul că în comună există aspecte care pot fi dezvoltate, *“importante să le dezvolți, iar nucleul s-a dezvoltat deja: o primărie minunată, un cămin minunat, o biserică pusă la punct și toate celelalte din comunitatea noastră bine puse la punct”*.

În contextul discuției despre nivelul de trai al locuitorilor comunei, s-a afirmat că există discrepanțe semnificative între ștachetele ridicate și nivelul extrem de scăzut al implicării voluntare a oamenilor din comunitate, aceste discrepanțe generând în rândul unor locuitori ai comunei o stare permanentă de frustrare, de neîmpliniri, iar această stare determină apariția unor discuții și controverse inutile. În legătură cu implicarea scăzută a oamenilor din comună, s-a menționat dificultatea modificării mentalității indivizilor, în

sensul că este foarte greu să iei oamenii de la nivelul clasei întâia și să îi determini să conștientizeze că realitățile și mentalitățile s-au schimbat și că este esențială implicarea fiecăruia pentru a dobândi o viață mai bună.

O altă temă supusă discuției a vizat identificarea **principalelor puncte slabe ale comunei și a problemelor** cu care se confruntă comuna. Conform opiniei participanților la ședință, una dintre problemele majore cu care se confruntă comuna Ciurila este cea a lipsei locurilor de muncă. Există o categorie de locuitori ai comunei care sunt doritori să muncească, dar își găsesc cu foarte mare dificultate locuri de muncă; alți locuitori au reușit *“să depășească bariera limitei proxime și să își găsească un loc de muncă în altă parte”*. Un alt participant a menționat că *“a existat o perioadă în care în Ciurila nu prea existau șomeri, dar acum încep să apară din nou șomerii, în contextul în care la nivel național procentul șomajului a crescut și crește”*. Un alt motiv menționat în contextul problemei locurilor de muncă a fost cel al mentalității comuniste a oamenilor, care așteaptă să primească locuri de muncă: *“la noi se pleacă de la ideea: să ni se dea. Cine să ne dea?”*

În plan economic, una dintre principalele probleme menționate a fost cea a dificultății atragerii investitorilor în comună, specificându-se că dată fiind conjunctura economică din ultimii ani *“foarte greu am reușit să găsim investitori”*; *“este foarte greu să aduci acum investitori...sunt create facilități pentru atragerea de investitori, problema e să vină investitorii”*.

O altă problemă de factură economică este dată de insuficienta valorificare a antreprenoriatului, în pofida posibilității de accesare a unor fonduri nerambursabile pentru inițierea și dezvoltarea unei afaceri proprii. Locuitorii comunei au dat dovadă de reticență în privința accesării fondurilor nerambursabile, reticență care provine nu doar din lipsa resurselor materiale, ci și *“din procedura extrem de greoaie și de costisitoare de multe ori...unui potențial interesat de fonduri îi este foarte greu să facă nu știu câte drumuri la Cluj.”* Participanții la discuție consideră că birocrația aferentă demersului de accesare a fondurilor este foarte dificilă și complexă atât la nivelul României, cât și cea stabilită de Uniunea Europeană, că *“nu există specialiști în administrația publică ce să ajute la realizarea proiectelor, pentru că salariile sunt mici”* și în consecință, că ar trebui să se intervină în direcția simplificării procedurilor de accesare a fondurilor. În același context al problemei antreprenoriatului, în trecut, cu implicarea domnului primar Popa Teodor Cristinel și colaborarea cu firme de specialitate s-a urmărit eficientizarea activităților firmelor locale, un ajutor pentru cei cu inițiativă. Firma Wieser Consult a fost contactată pentru a oferi consultații de specialitate pentru proiecte finanțate prin programe SAPARD.

Printre acțiunile concrete ale firmei s-a numărat și dotarea unei ferme agricole din Pruniș cu tractor și mașini agricole, beneficiar fiind SC Ghio Impex SRL. Valoarea de investiție a acestui proiect finalizat se ridică la 105.000 E. Un alt proiect dus la final a fost achiziția unei combine și a altor utilaje agricole, beneficiar PFA Ghiolțan Liviu, din Pruniș. Valoarea de investiție, în acest caz se ridică la 260.000 E.

Comuna se confruntă cu probleme în planul agriculturii. Producătorilor locali le este foarte greu să se descurce individual, de aceea ar trebui ajutați, atât financiar, cât și, de exemplu, prin înființarea unei asociații a producătorilor. *“Nu poate să se descurce un om simplu de la țară, dar poate să se asocieze și să aibă perspectiva că trebuie să investească pentru a obține un produs ieftin pe care să îl poată valorifica sigur...Să primească bani cum se primesc în alte țări, unde sunt cooperativele...Omul să fie mulțumit că a dat un produs de calitate și că va fi plătit la timp, nu peste 10 sau 20 zile, timp în care altul învâрте banii de mai multe ori. Astăzi trebuie cumpărat îngrășământul, astăzi trebuie cumpărată sămânța, astăzi trebuie plătit omul care muncește etc.”* Deși o parte a locuitorilor din comună ar putea fi ajutați să devină producători de legume bio, cu siguranță *“ar exista probleme legate de desfacerea produselor, este foarte greu să le comercializezi”*, dat fiind că *“nu există centre de colectare interesate de așa ceva, nu este bine pus la punct sistemul de colectare a produselor bio, nu este bine pusă la punct piața de desfacere a acestora”*. Mai mult decât atât, numeroși consumatori încă cred că prețul produselor bio este nejustificat, manifestând scepticism față de producătorii produselor bio - *“dar ce i-ai făcut acestei roșii de e așa de scumpă?”*. În opinia participanților, alte obstacole care stau în calea dezvoltării agriculturii se referă la faptul că *“nu mai există nici o fabrică ce să proceseze legumele, băncile au reticență în acordarea creditelor”*. În acest context s-a considerat că ar fi necesare *“o creditare ieftină pentru agricultură și centre pentru colectarea mărfii”*.

O altă problemă menționată a fost cea de pe planul infrastructurii, fiind menționată problema rețelelor de apă și canalizare la nivelul întregii comune. Reprezentanții comunității sunt de părere că dacă se vor soluționa principalele probleme și anume rețeaua de canalizare, apă potabilă și infrastructură, atunci s-ar putea să se întoarcă și tinerii plecați în străinătate și că *“începând cu 2015 se va vedea explozia imobiliară din comuna, având în vedere distanța mică față de municipiul Cluj- Napoca”*.

Unele dintre problemele cu care se confruntă comuna Ciurila reprezintă de fapt probleme cu care se confruntă întreaga comunitate rurală românească. O astfel de problemă este cea a îmbătrânirii satului românesc și a migrației spre mediul urban, aspect ce l-a determinat pe unul dintre participanți să afirme *“comunitatea este îmbătrânită, satul curge*

la vale". În contextul oportunităților scăzute pe care le au locuitorii din mediul rural, s-a menționat existența acelei fracțiuni a locuitorilor care au lucrat 30-40 de ani la colectiv, au o pensie de 300-400 lei pe lună și se descurcă cum pot; *"dar ce te faci cu ceilalți, care nu au loc de muncă, nu au asigurare medicală, nu au nimic?"*

Lipsa populației de vârstă școlară reprezintă o altă problemă a comunității rurale, fiind argumentată și de drama părinților care pleacă la muncă în străinătate și lasă copiii în sat în grija rudelor apropiate sau chiar singuri. Calitatea procesului educațional are de asemenea un caracter problematic și nu doar în mediul rural, ci și la nivel național.

În contextul în care *"forța de muncă a viitorului apropiat, este cea a oamenilor pregătiți, școliți"*, s-a afirmat că *"...marea durere este că școala românească merge încă pe acumulări informaționale cantitative...și nu pe valorificări ale potențialului copilului, spre aplecarea lui, spre îndemânarea lui, adică nu este îndreptat spre practică...suntem făuritori de diplome care nu au niciun fel de acoperire în planul dezvoltării economice și substanțial materiale a unei nații din mijlocul căreia te-ai născut."* S-a mai menționat lipsa școlilor profesionale *"de pe vremuri"*, care aveau menirea de a-i ajuta pe elevi să deprindă abilități practice.

O altă problemă specifică întregului mediu rural românesc constă în degradarea valorilor și principiilor oamenilor, menționându-se că *satul românesc a trecut într-o altă fază, își pierde starea de sat autarhic, autentic și normal, în care moralitatea funcționa, rușinea și bunul simț erau evidente, și pentru că n-am reușit să ajungem la faza de orășean cu joben, baston și monoclu pe bulevard, atunci trăim drama unui țăran îndomnit sau a unui domn care nu se poate desprinde de țăranisme care n-au nimic în comun cu ceea ce însemna satul autentic pe vremuri"*.

În ceea ce privește **principalele atuuri ale comunei**, corelate cu potențialele oportunități care ar putea să derive din acestea, în opinia reprezentanților comunității locale comuna Ciurila *"prezintă niște oportunități extraordinare"*.

Comuna Ciurila are o poziționare geografică deosebită, prezentând o mare varietate de forme de relief.

Un atu deosebit de puternic al comunei îl constituie poziționarea sa la distanțe scurte față de Cluj-Napoca și Turda, iar acest aspect este foarte important *"pentru că viitorul nu va mai ține cont de 25-30 de kilometri pentru a te fixa într-o anumită zonă"*.

În plan industrial, comuna dispune de spații de dezvoltare în vederea construirii unui parc logistic în comună; *"problema este să vină investitorii...ar fi o gură de aer pentru oamenii din Ciurila"*. Un alt avantaj al comunei ar putea consta în prețurile terenurilor, care

nu sunt încă foarte ridicate (deși acest aspect poate acționa și în defavoarea locuitorilor), aspect care poate fi transpus în posibilitatea de a atrage cumpărători și investitori. S-a menționat că dacă ar apărea un investitor, indiferent de mărimea sa, acesta *“ar găsi forță de muncă, oportunități de turism sau semi-turism, de agrement, ar găsi acea liniște pe care nu ar găsi-o în altă parte”*.

Conform opiniei reprezentanților comunității locale, comuna Ciurila prezintă potențial atât pentru dezvoltarea agriculturii, cât și un potențial turistic desoebit. *“Turismul și agricultura la noi vor prinde poate cel mai repede”*. În plan turistic, comuna dispune de câteva locuri deosebite, au fost menționate rezervația Pârâul Dumbrava, complexul lacustru Ciurila - amenajat pe Valea Hășdate și compus din trei lacuri concepute în sistem cascadă: lacul Filea (Ciurila I), Șutu (Ciurila II) și lacul Pădureni (Ciurila III), zone care merită valorificate pentru a profita de oportunitatea dată de fenomenul de evadare din blocuri al locuitorilor din Cluj-Napoca; oamenii doresc să evadeze din oraș la sfârșit de săptămână și se vor îndrepta în acest scop și spre Ciurila. Dată fiind frumusețea acestor locuri, se pot organiza drumeții prin pădure, aspect ce subliniază oportunitatea marcării drumurilor din pădure ca trasee turistice. În comună există o serie de biserici, în cadrul discuției făcându-se referire la *“un triunghi de repere turistice: Biserica de lemn „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” din satul Săliște, Biserica de lemn din Ciurila care este absolut superbă și într-o poziționare geografică excepțională.”* Participanții la discuție consideră că sunt multe lucruri care se pot face pe direcția dezvoltării turistice a Ciurilei, menționând că *“este important ca cineva să le semnaleze, altcineva să le accepte și apoi din acest melanj de idei să apară ceva care să fie benefic pentru oamenii din comună”*. În plus, reprezentanții comunității apreciază că dezvoltarea turismului și agroturismului va lua amploare o dată cu dezvoltarea unei infrastructuri corespunzătoare, și atunci *“vor exploda turismul și agroturismul”* pentru că turiștii vor putea beneficia de *“condițiile de oraș în liniștea de la țară”*.

Comuna Ciurila prezintă potențial și pentru dezvoltarea agriculturii. Terenurile din comună se pretează la practicarea unei agriculturi ecologice. Față de perioada 2009-2010 când gradul de lucrare al pământului era de 40%, în prezent acest grad a crescut la 90%, această creștere fiind atribuită într-o mare măsură, desigur, și subvențiilor de la APIA. Locuitorii comunei care practică agricultura ar putea fi încurajați să devină producători de legume bio, dar în acest caz ar fi absolut necesară înființarea unei asociații a producătorilor din Ciurila sau stabilirea unor parteneriate cu lanțuri de magazine, deoarece în caz contrar este foarte dificil pentru un singur producător să se descurce pe cont propriu.

Spre deosebire de alte sate românești, în care tinerii părăsesc satul pentru a-și construi o viață mai bună la oraș, în comuna Ciurila există un număr semnificativ de tineri care sunt entuziaști, doritori să lucreze, preocupați de găsirea unui loc de muncă, fiind motivați de faptul că trebuie să își construiască un viitor. Existența acestor tineri *“reprezintă un atu foarte important pentru comună și pe care multe alte sate nu îl au”*.

Deși comuna se confruntă cu problema lipsei locurilor de muncă, s-a menționat că totuși există suficiente oportunități pentru cel care vrea să muncească pentru a-și asigura traiul de zi cu zi; *“în condițiile unui realism care nu trebuie pus sub semnul întrebării, fiecare dintre cei care sunt capabili să muncească își poate găsi ceva de muncă la nivel de subzistență; nimeni nu te va face gazdă, dar ca să poți să trăiești, ai de lucru dacă vrei”*.

Inițiativele antreprenoriale ale locuitorilor comunei ar trebui stimulate, iar în acest context este esențial *“să vrei să lucrezi și să încerci să vezi în mintea ta dacă poți face ceva ce altul nu poate să facă”*. Oamenii ar trebui ajutați să înțeleagă că *“atunci când vine cineva și spune: nu este una, nu este alta, acesta este un aspect constructiv pentru antreprenor, pentru că înseamnă existența unei oportunități”*.

În planul serviciilor și infrastructurii de sănătate, situația comunei este evaluată favorabil de către reprezentanții comunității, în comună existând două dispensare umane, o farmacie, un cabinet stomatologic, doi medici – un medic de familie și un stomatolog. În plus, în domeniul asistenței sociale, în localitatea Sălicea funcționează un centru de îngrijire și asistență a persoanelor în vârstă.

Comuna Ciurila are experiența unor **proiecte finalizate** și a unor **proiecte aflate în derulare la momentul actual**. Între proiectele care au fost deja finalizate se regăsesc: *construirea unui cămin cultural în Pădureni și reabilitarea căminului cultural din Ciurila; realizare rețea de apă în Filea de Sus și Filea de Jos; asfaltare drumuri în Pădureni și Pruniș; reabilitare drum prin pietruire în Săliște; reabilitare sediu primărie în Ciurila; realizare amfiteatru în aer liber în Sălicea*. În prezent, la nivelul comunei sunt în curs de derulare un proiect care vizează *rețeaua de apă și canalizare din Șutu*, proiecte *de asfaltare a drumurilor comunale din Șutu și Pădureni, reabilitarea căminului cultural din Sălicea, construire grădiniță din Ciurila și înființare teren sintetic de sport în Sălicea*.

În continuare, reprezentanților comunității locale li s-a solicitat să propună câteva tipuri de **proiecte a căror implementare ar fi utilă pentru dezvoltarea comunei Ciurila** în perioada următoare. Printre proiectele propuse s-au regăsit următoarele:

- Înființarea rețelei de apă în satele Pruniș, Săliște, Pădureni, Sălicea și extinderea și modernizarea acesteia în celelalte sate ale comunei în care aceasta există.

- Înființarea rețelei de canalizare în localitățile Ciurila, Filea de Sus și Filea de Jos
- Reabilitarea drumurilor comunale (ex. DC 91)
- Reabilitarea căminelor culturale din localitățile Filea de Sus și Filea de Jos
- Crearea unor spații de joacă
- Crearea unor locuri de agrement
- Înființarea unui centru SPA și a unui AquaPark
- Modernizare rețea de alimentare cu energie electrică cu lămpi economice și prelungirea rețelei de iluminat public
- Realizarea unui circuit pentru biciclete care să cuprindă mai multe localități.
- Înființare sală de evenimente multifuncțională/cămin cultural în localitățile Pruniș, Săliște, Șutu, Filea de Sus, Filea de Jos
- Reabilitarea bisericilor monument și apoi includerea acestora într-un circuit turistic
- Dezvoltarea agroturismului și a cicloturismului
- Promovarea imaginii comunei prin organizarea de evenimente precum Ziua Ciurila (în luna septembrie)

Reprezentanții comunității locale au fost rugați să precizeze modul în care își imaginează comuna Ciurila într-un orizont de timp de 10-20 de ani și să precizeze dacă au o **viziune** pentru dezvoltarea comunei. Pe baza temelor de discuție abordate anterior, s-a concluzionat că există premise de dezvoltare a comunei Ciurila. *“Eu nu îi dau 20 de ani comunei Ciurila pentru a fi o localitate foarte agreată și atractivă”*. Se consideră că punctele tari ale comunei și oportunitățile care derivă din acestea vor fi din nou valorificate; *“ce a fost va mai fi, vor începe din nou unii să își dea seama de oportunitățile din trecut și vor încerca să le revalorifice”*. Reprezentanții comunității locale își imaginează comuna prinsă într-un circuit rutier extrem de important, cu o infrastructură bine pusă la punct, cu o zonă centrală care să arate ca în orice oraș mic din vest, cu zone verzi, cu parcuri și spații de joacă pentru copii, cu un centru medical bine pus la punct, cu asistența socială foarte bine dezvoltată plecând de la centrul de îngrijire a persoanelor în vârstă existent în comună, cu gospodăria curate, îngrijite și amenajate cu bun gust, *“o comună compatibilă cu absolut orice localitate civilizată din Europa de Vest.”*

3.2 COORDONATE ALE CERCETĂRII CANTITATIVE ADRESATE LOCUITORILOR COMUNEI CIURILA

În completarea cercetării calitative, abordarea metodologică la care s-a apelat a cuprins și o componentă de cercetare cantitativă, în cadrul căruia un chestionar a fost utilizat ca instrument de cercetare, acest chestionar fiind aplicat atât reprezentanților comunității locale cât și locuitorilor comunei Ciurila (100 persoane).

Principalele obiective care au fost urmărite prin intermediul cercetării cantitative desfășurate au fost:

- Identificarea percepției reprezentanților comunității privind situația actuală a comunei comparativ cu situația din anul precedent, respectiv privind nivelul de trai al locuitorilor comunei;
- Măsurarea satisfacției reprezentanților comunității față de propriul nivel de trai;
- Identificarea situației curente a comunei Ciurila, din punctul de vedere al reprezentanților comunității, cu privire la o paletă largă de aspecte specifice pentru cinci domenii de dezvoltare: infrastructură, mediu, economie, social, administrație publică locală;
- Determinarea opiniei reprezentanților comunității cu privire la gradul de importanță al unor potențiale proiecte în contextul dezvoltării comunei Ciurila.

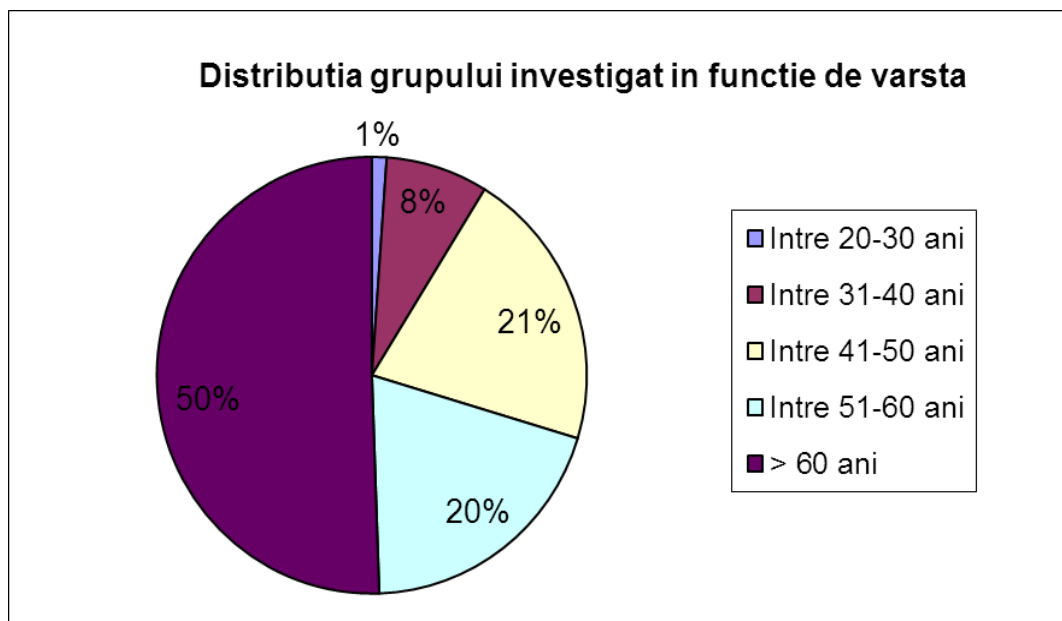
Chestionarul utilizat drept instrument de cercetare a fost conceput într-o manieră care să permită atingerea obiectivelor menționate. Majoritatea întrebărilor incluse în chestionar au fost întrebări închise, punând la dispoziția respondenților variante predefinite de răspuns din care să aleagă varianta care reflectă cel mai bine propriile opinii.

Astfel, de exemplu, respondenții au fost solicitați să aprecieze situația curentă din comuna Ciurila față de o serie de aspecte specifice celor cinci domenii – infrastructură, mediu, economie, social, administrație publică locală – utilizând în acest scop întrebări închise de tip scală, în cinci puncte, variantele de răspuns fiind *foarte proastă*, *proastă*, *nici proastă nici bună*, *bună*, *foarte bună*. O altă secțiune de întrebări a chestionarului a solicitat respondenților să aprecieze gradul de importanță al unor potențiale proiecte care să vină în

sprijinul dezvoltării comunei Ciurila, proiecte specifice pentru fiecare dintre cele cinci domenii care au fost menționate anterior.

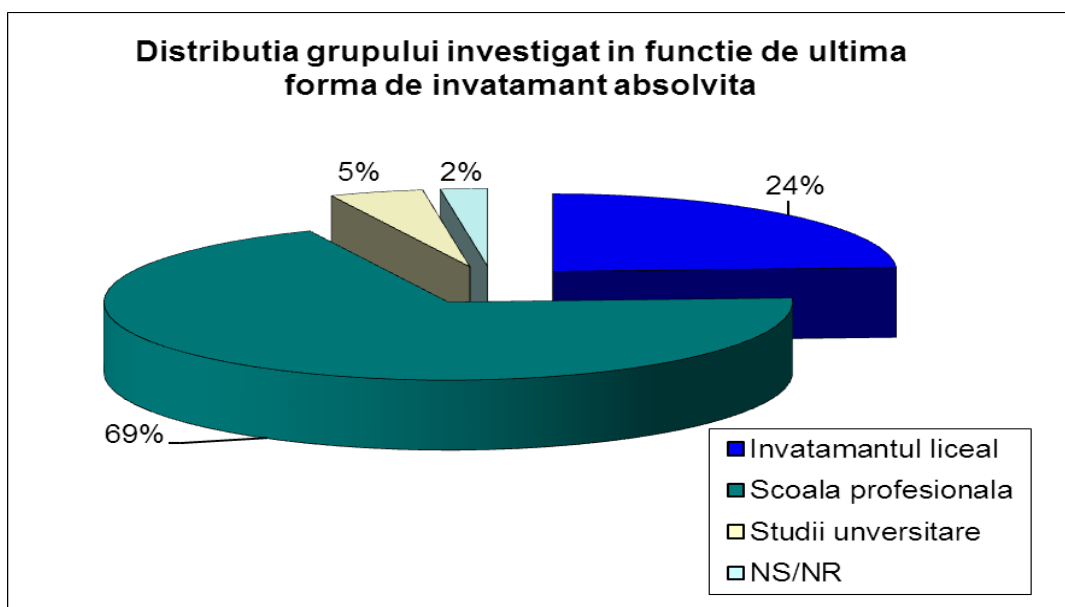
Structura eșantionului investigat în funcție de vârsta respondenților indică faptul că peste trei sferturi dintre persoanele analizate (91%) se regăsesc în categoria de vârstă 41-80 ani, în timp ce 9% dintre cei investigați au vârste cuprinse între 20 și 40 de ani.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

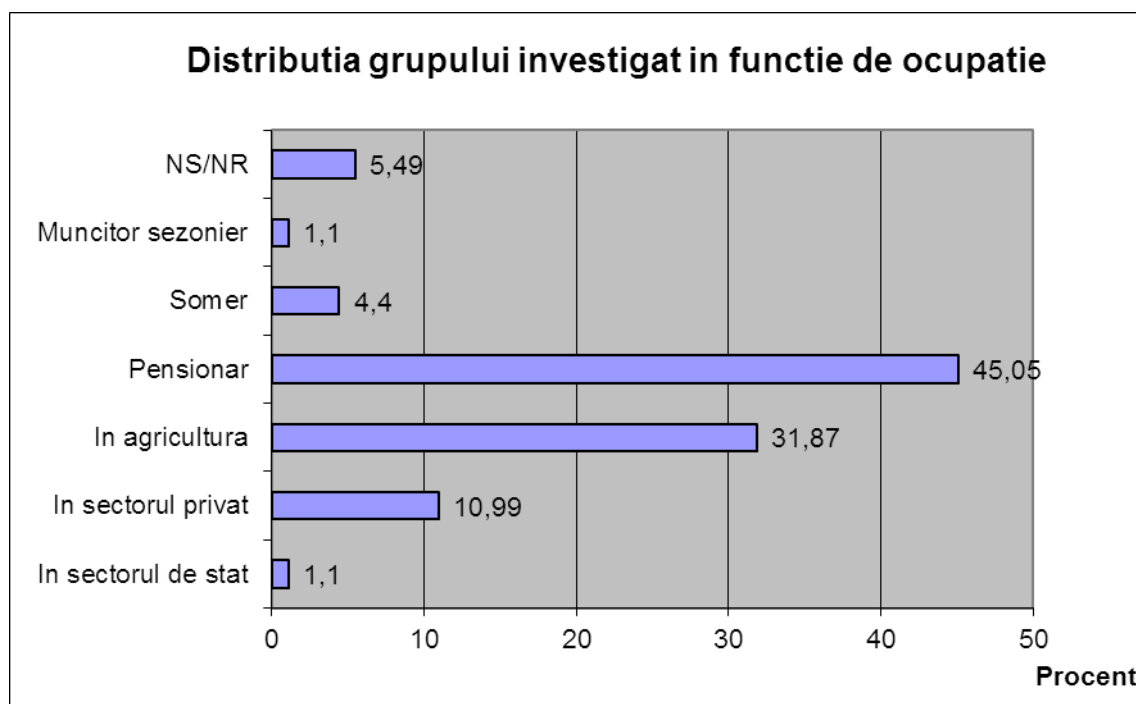
În ceea ce privește ultima formă de învățământ absolvită, cea mai mare parte a respondenților, 69,00%, au absolvit școala profesională, în timp ce 24,00% dintre cei investigați sunt absolvenți ai învățământului liceal; în structura grupului respondenți cu studii universitare 5,00%.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

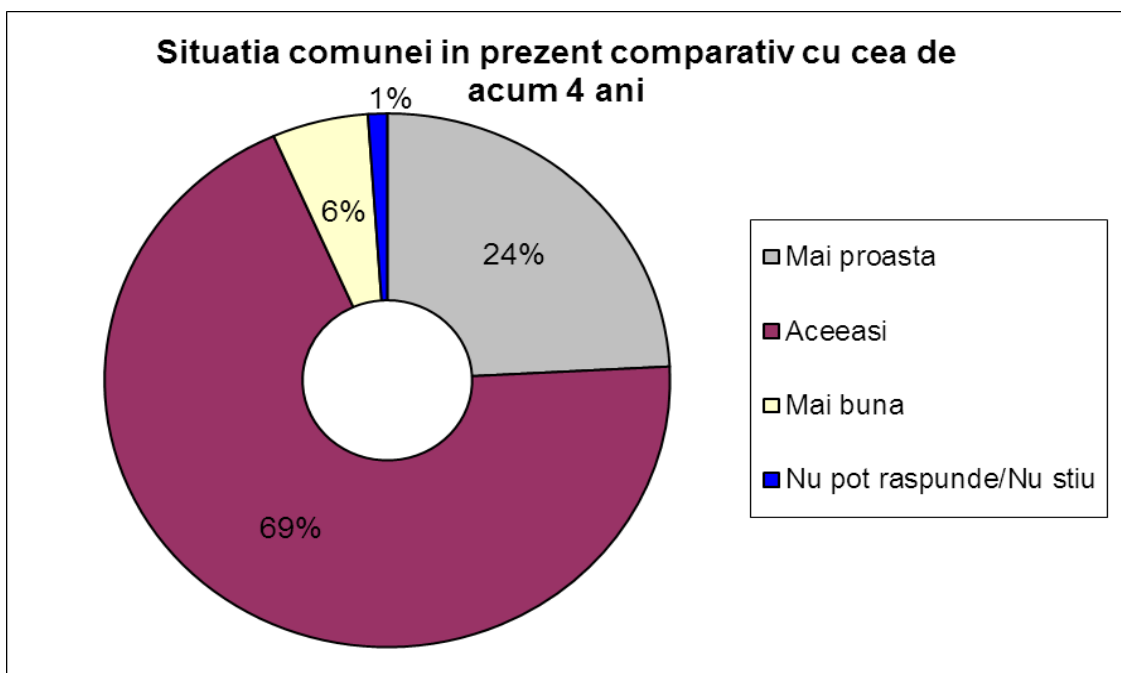

Raportat la ocupația persoanelor investigate: o treime este reprezentată de pensionari 45,05%, urmate de persoanele care lucrează în agricultură 31,87%, 10,99% sunt actori ai sectorului privat, alți 4,40% sunt reprezentați de șomeri și 1,10% sunt reprezentați ai sectorului de stat.

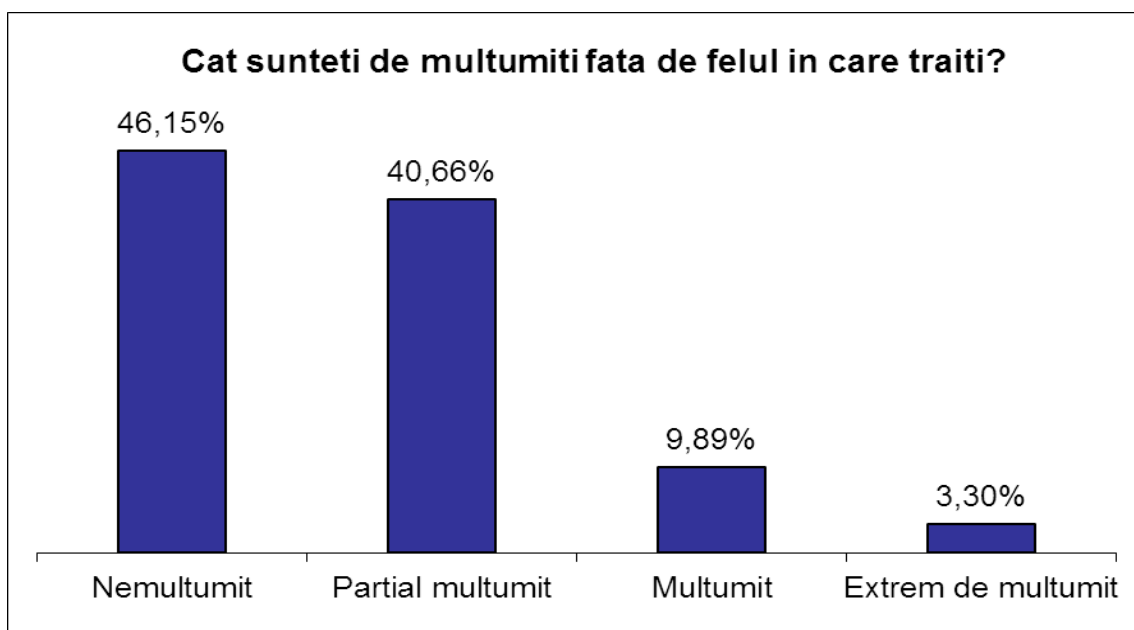
Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

Referitor la aprecierile pe care le-au făcut cei intervievați cu privire la situația din prezent a comunei, comparativ cu cea de acum patru ani, cea mai mare parte a celor intervievați (69,00%) a fost de părere că situația comunei este aceeași ca și acum patru ani, în timp ce 24,00% au apreciat că situația comunei s-a înrăutățit față de nivelul anilor trecuți. Doar 6,00% dintre respondenți au considerat că situația comunei este mai bună.

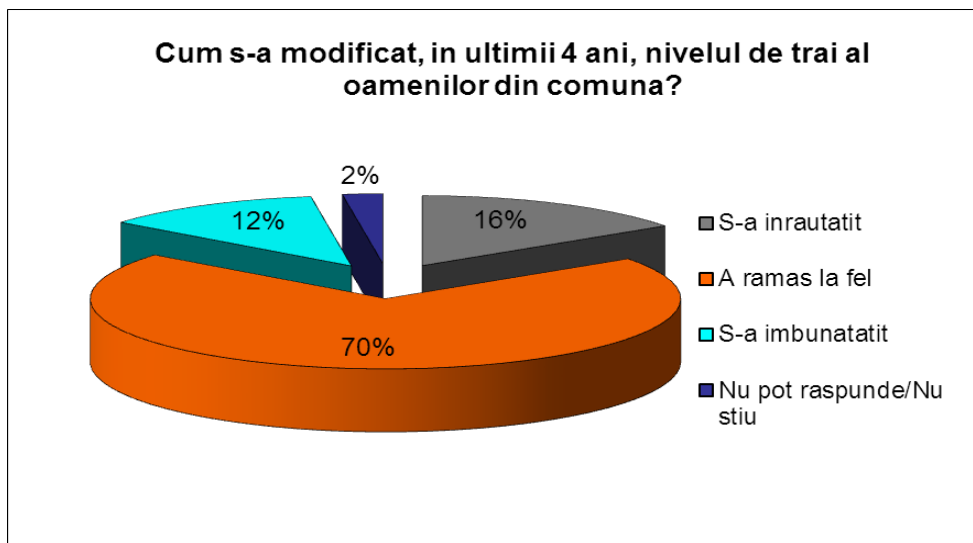

În ceea ce privește nivelul de satisfacție al locuitorilor față de felul în care trăiesc, cea mai mare parte a celor intervievați (46,15%) s-au declarat nemulțumiți de felul în care trăiesc, 40,66% s-au declarat parțial mulțumiți de nivelul de trai, 9,89% dintre persoanele investigate sunt mulțumite, în timp ce un procentaj de 3,30% din totalul eșantionului, s-au declarat extrem de mulțumiți de felul în care trăiesc.

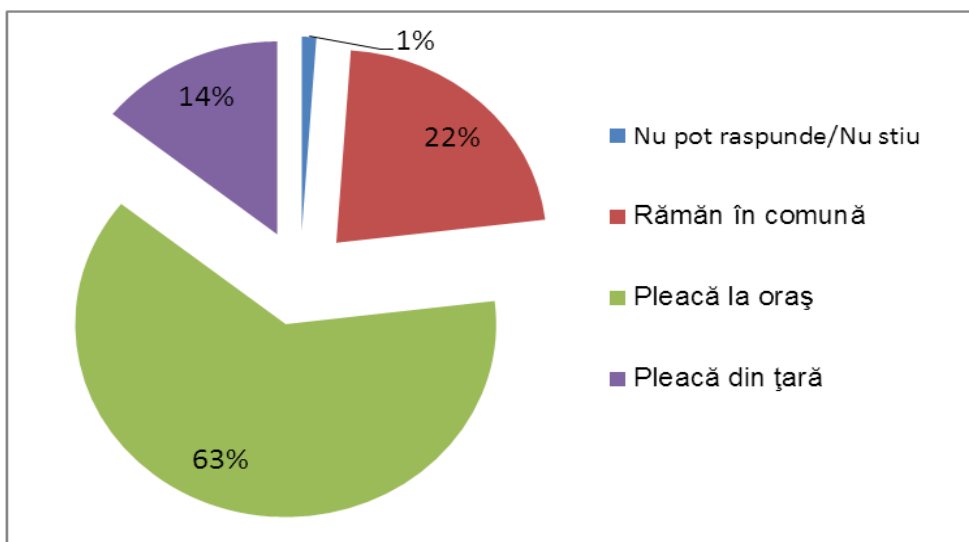
Referitor la aprecierile pe care le-au făcut cei intervievați cu privire la nivelul de trai, 70,00% au declarat că a rămas la fel ca și acum patru ani, 16,00% susțin că s-a înrăutățit, iar 12,00% susțin că nivelul de trai s-a îmbunătățit.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

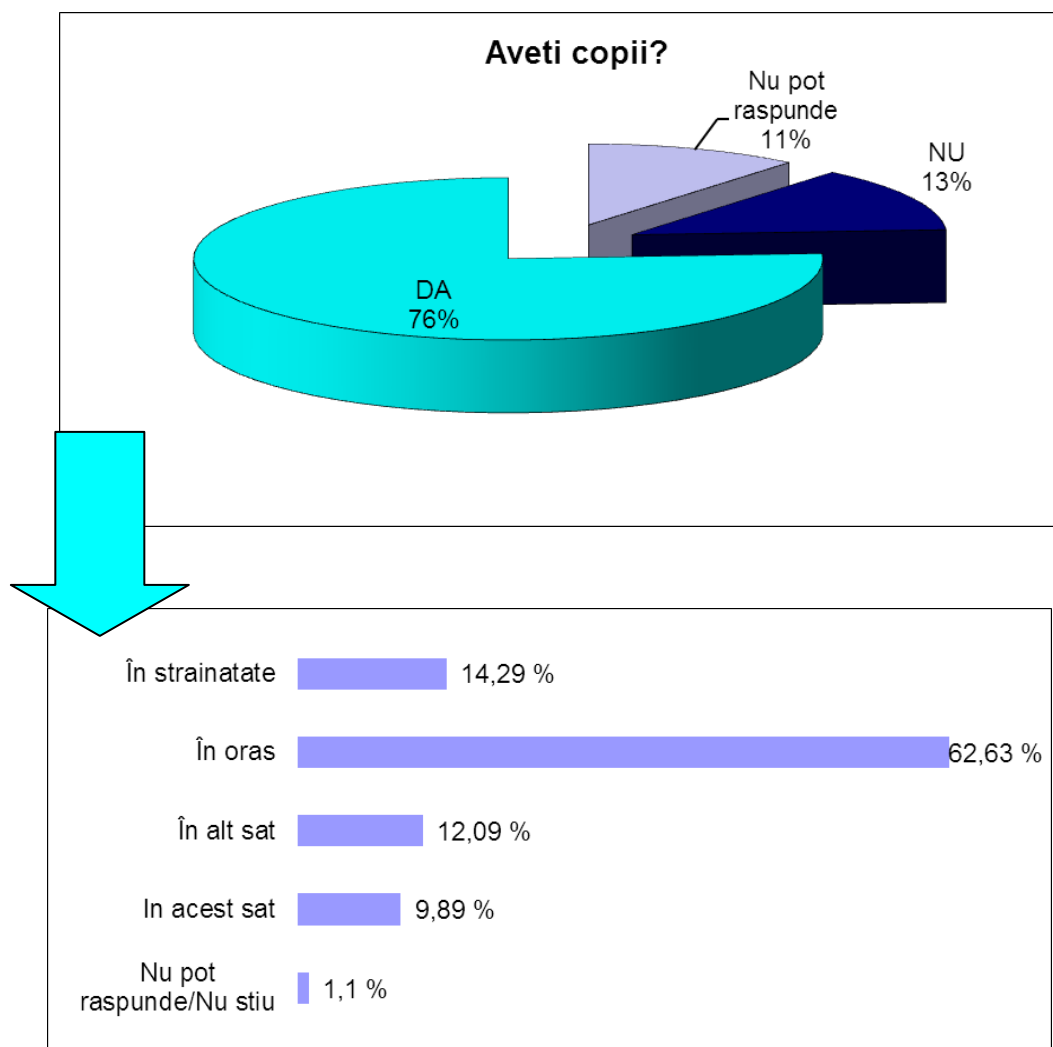
Expresie a dezvoltării socio-economice generale a comunei, sondajul realizat în comuna Ciurila a înregistrat o cifră impresionantă cu privire la migrația populației – mai mult de trei sferturi din respondenți (77,00%) au declarat că tinerii din localitate părăsesc comuna – mai multe de jumătate (63,00%) dintre ei menționând că se mută la oraș, în timp ce mai puțin de un sfert (14,00%) din toți subiecții intervievați indică migrația în afara țării a tinerilor. Această problemă acutizează îmbătrânirea populației, un alt punct slab al comunei, așa cum reiese din viziunea intervievaților.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

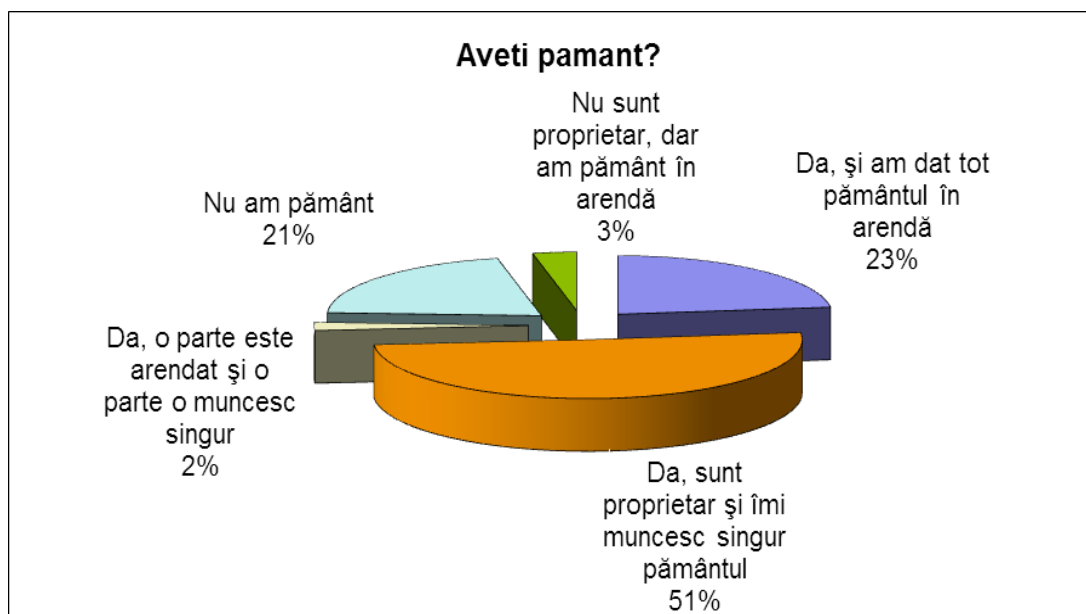
Deși numai 22% din respondenți cred că tinerii în general rămân în comună, în termeni de situație dezirabilă, 9,89% din cei intervievați văd propriul sat ca o șansă de realizare pentru proprii copii. „Tentația” urbanului generic – „la oraș” este îmbrățișată de mai mult de jumătate dintre respondenții ai căror copii nu au părăsit încă casa părintească.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

Pământul este deținut în proprietate de către locuitori în proporție de 76% dintre respondenți, dar există mai multe forme de proprietate:

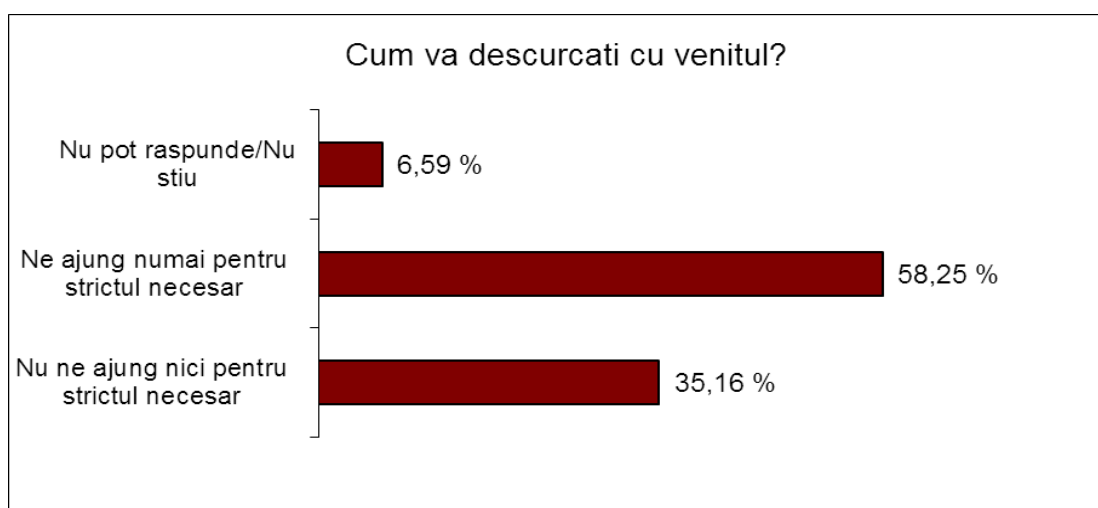
Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

Dintre cei care au pământ în proprietate, cei mai mulți își muncesc singuri pământul (51,00%), numai 2,00% își muncesc singuri o parte din pământ cealaltă parte fiind arendată, iar 23,00% dintre respondenți declarând că și-au dat pământul în arendă.

Aprecierea subiectivă a veniturilor

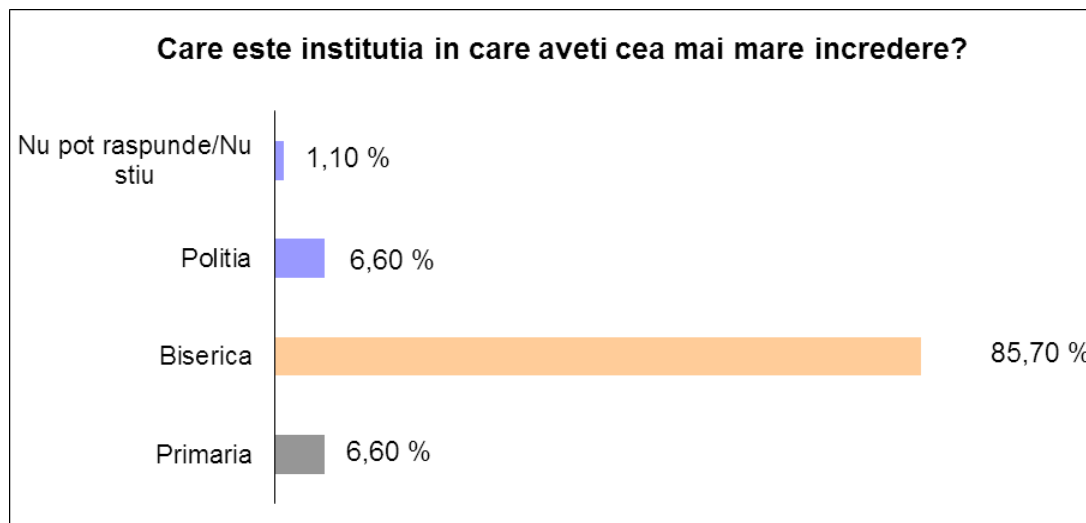
Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

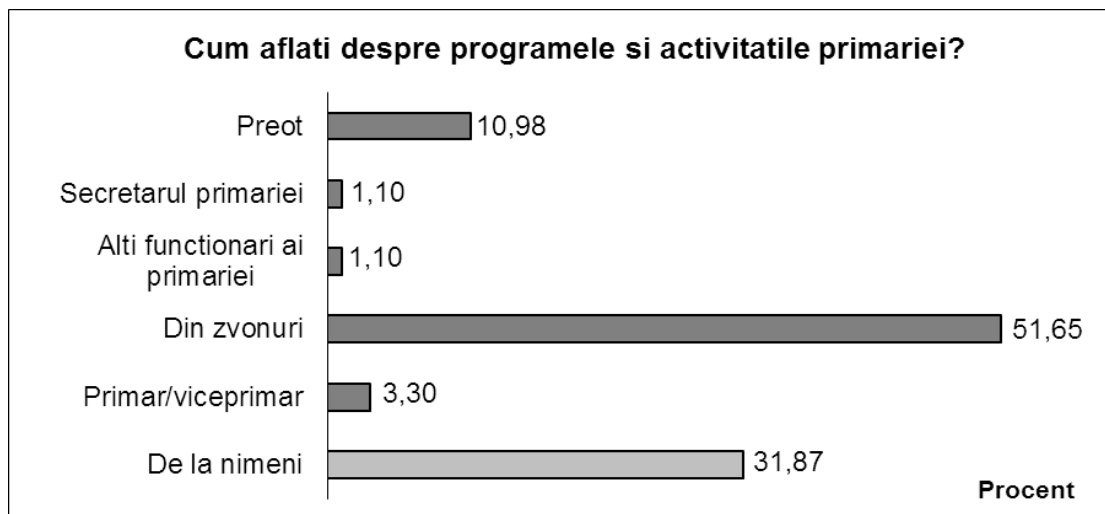
Încredere în instituții și participare cetățenească

Respondenții din comuna Ciurila identifică biserica drept instituția în care au cea mai mare încredere 85,70%, urmată de primărie și poliție, instituții menționate de 6,60% dintre respondenți.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

Surse de informare asupra programelor și activităților primăriei

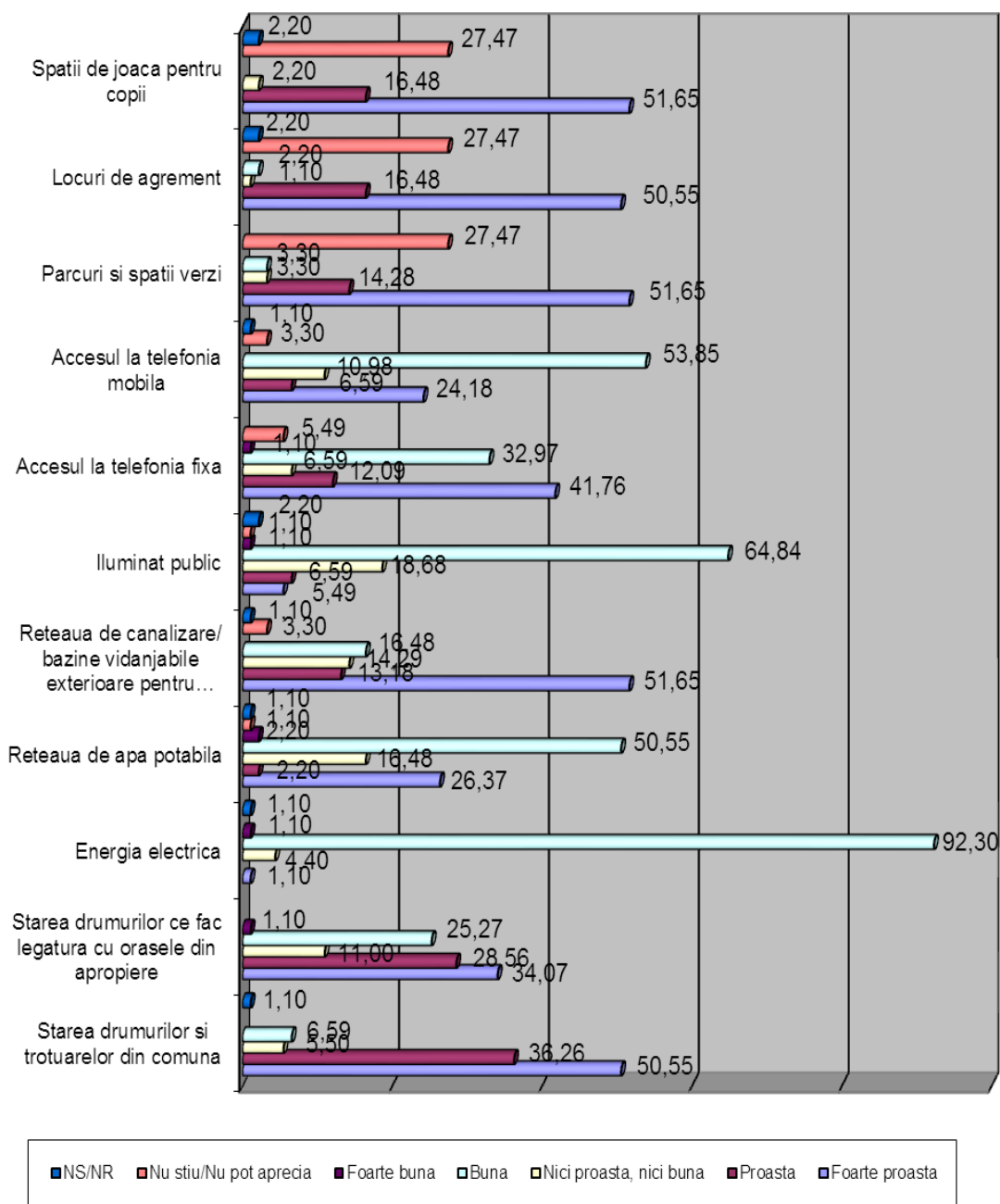
Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

În următoarea secțiune a chestionarului, respondenților li s-a cerut să aprecieze, pe baza unei scale în cinci puncte, situația curentă din comuna Ciurila relativ la o serie de aspecte specifice pentru fiecare dintre cele cinci domenii de dezvoltare. Tabelul de mai jos prezintă situația centralizată a răspunsurilor, pentru fiecare dintre aspectele supuse atenției fiind redată ponderile din totalul celor 100 persoane investigate a celor care au optat pentru fiecare variantă posibilă de răspuns în parte. Situația detaliată pentru fiecare aspect în parte, însoțită de graficele corespunzătoare, poate fi consultată în anexa 1.

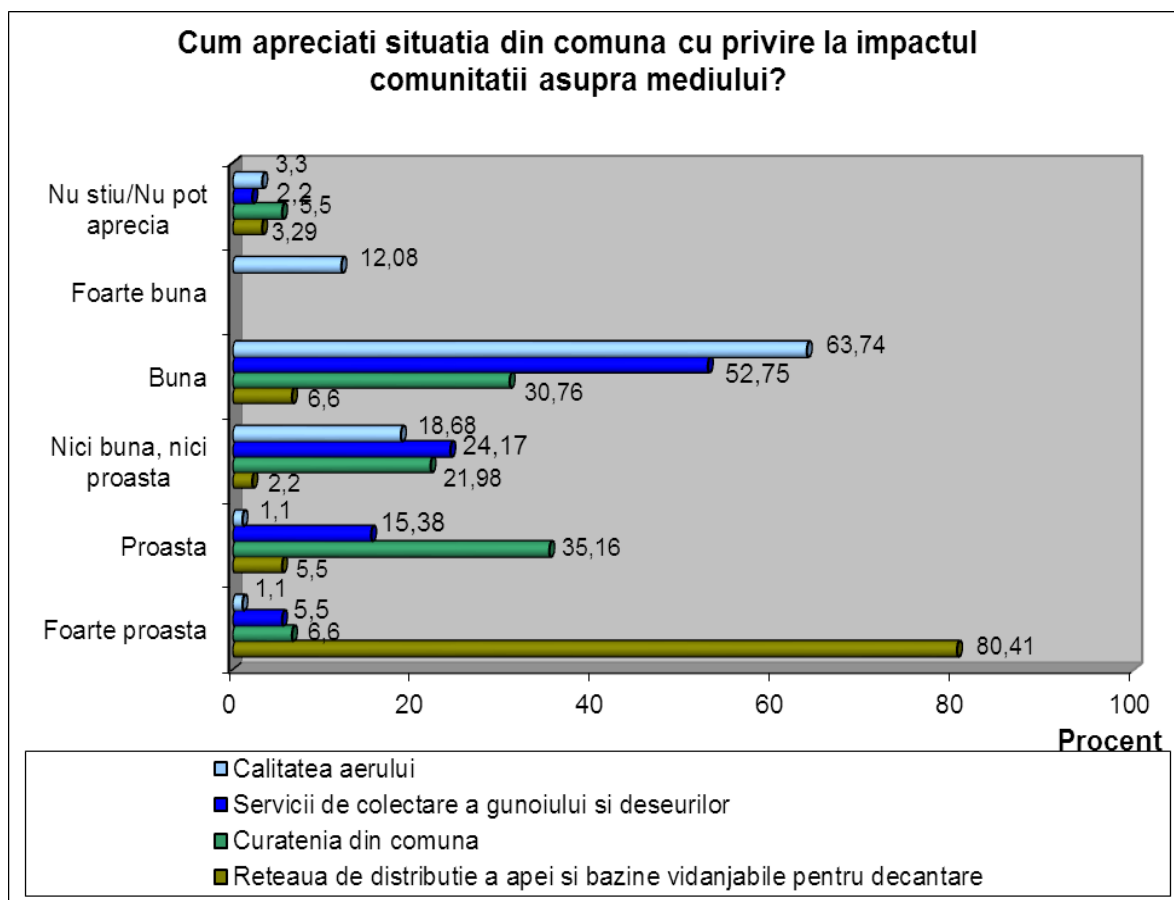
<i>Cum apreciați situația din comuna Ciurila privind infrastructura?</i>	<i>Foarte proastă</i>	<i>Proastă</i>	<i>Nici proastă, nici bună</i>	<i>Bună</i>	<i>Foarte bună</i>	<i>Nu știu/Nu pot aprecia</i>	<i>Fără răspuns</i>
	<i>Procent (%)</i>						
Starea drumurilor și trotuarelor din comună	50,55	36,26	5,50	6,59	-	-	1,10
Starea drumurilor ce fac legătura cu orașele din apropiere	34,07	28,56	11,00	25,27	1,10	-	-
Energia electrică	1,10	-	4,40	92,3	1,10	-	1,10
Rețeaua de apă potabilă	26,37	2,20	16,48	50,55	2,20	1,10	1,10
Rețeaua de canalizare/ bazine vidanjabile exterioare pentru decantarea	51,65	13,18	14,29	16,48	-	3,30	1,10
Iluminat public	5,49	6,59	18,68	64,84	1,10	1,10	2,20
Accesul la telefonie fixă	41,76	12,09	6,59	32,97	1,10	5,49	-
Accesul la telefonie mobilă	24,18	6,59	10,98	53,85	-	3,30	1,10
Parcuri și spații verzi	51,65	14,28	3,30	3,30	-	27,47	-
Locuri de agrement	50,55	16,48	1,10	2,20	-	27,47	2,20
Spații de joacă pentru copii	51,65	16,48	2,20	-	-	27,47	2,20

Cum apreciați situația din comuna privind infrastructura de baza?

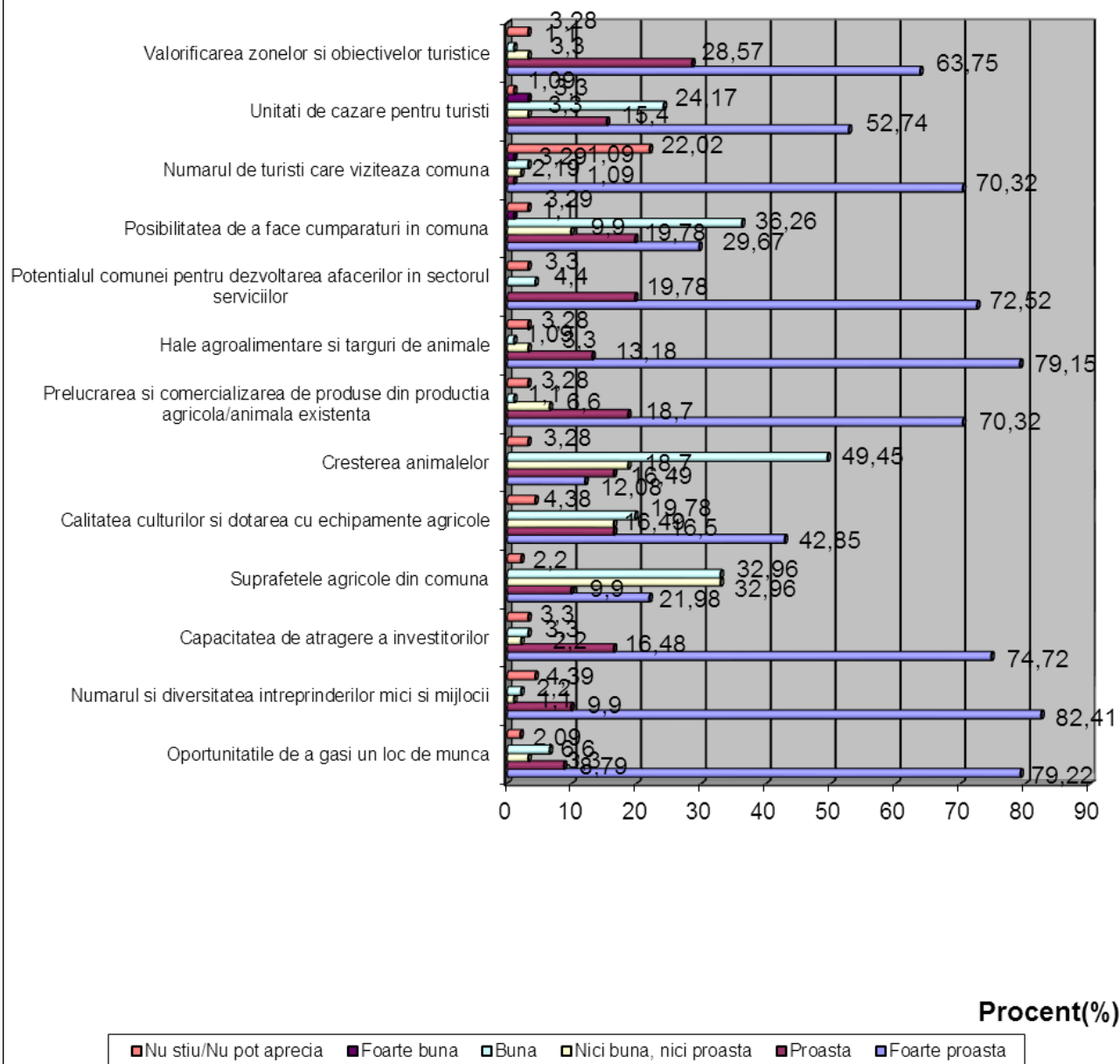
Cum apreciați situația din comuna Ciurila privind impactul comunității asupra mediului?	Foarte proastă	Proastă	Nici proastă, nici bună	Bună	Foarte bună	Nu știu/Nu pot aprecia
	Procent (%)					
Rețeaua de distribuție a apei și bazinele vidanjabile pentru decantare	80,41	5,50	2,20	6,60	-	3,29
Curățenia din comună	6,60	35,16	21,98	30,76	-	5,50
Servicii de colectare a gunoiului și deșeurilor	5,50	15,38	24,17	52,75	-	2,20
Calitatea aerului	1,10	1,10	18,68	63,74	12,08	3,30

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

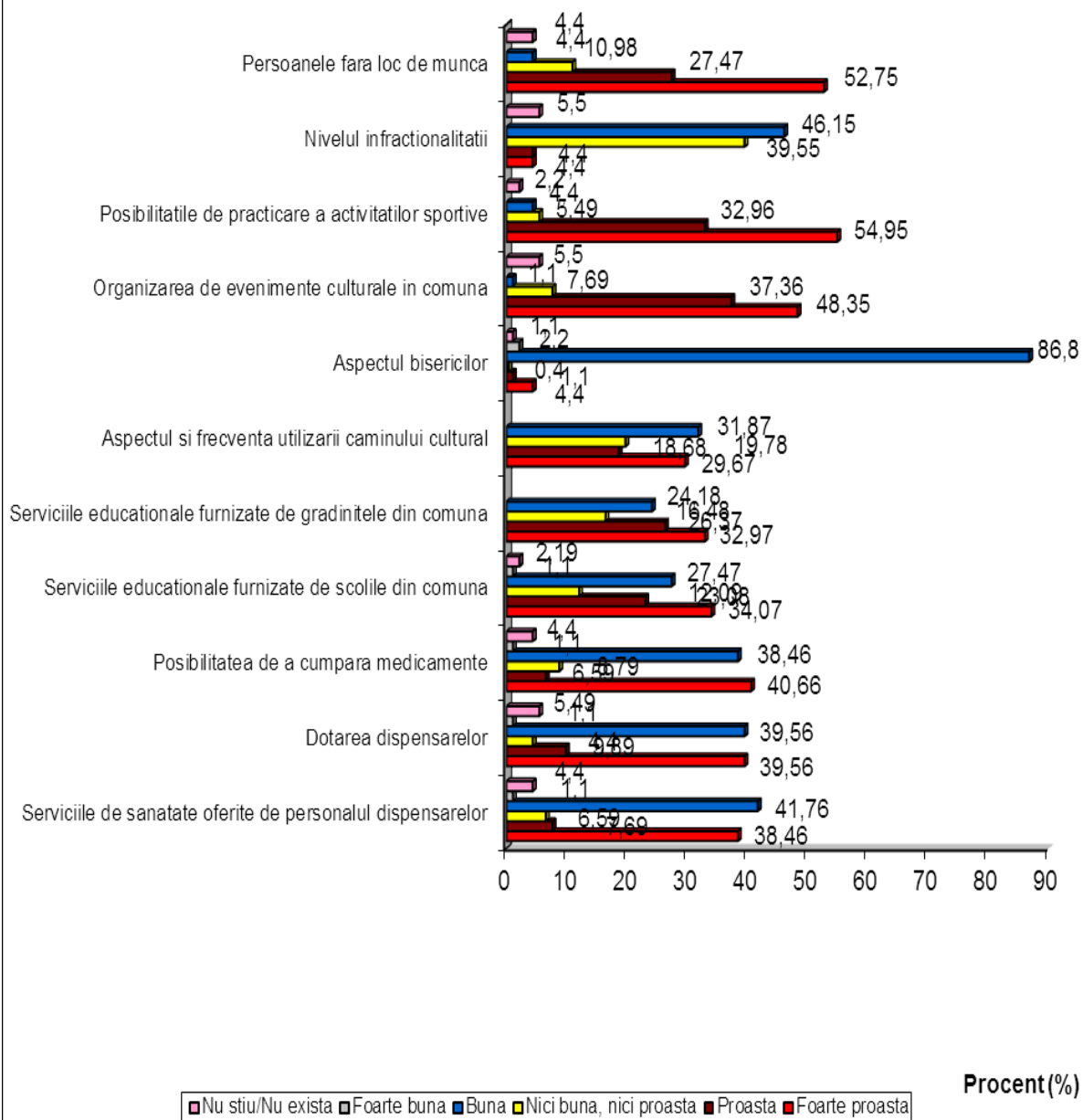
<i>Cum apreciați poziția comunei Ciurila privind situația economică?</i>	<i>Foarte proastă</i>	<i>Proastă</i>	<i>Nici proastă, nici bună</i>	<i>Bună</i>	<i>Foarte bună</i>	<i>Nu știu/Nu pot aprecia</i>
	<i>Procent (%)</i>					
Oportunitățile de a găsi un loc de munca	79,22	8,79	3,30	6,60		2,09
Numărul și diversitatea întreprinderilor mici și mijlocii	82,41	9,90	1,10	2,20		4,39
Capacitatea de atragere a investitorilor	74,72	16,48	2,20	3,30		3,30
Suprafețele agricole din comună	21,98	9,90	32,96	32,96		2,20
Calitatea culturilor și dotarea cu echipamente agricole	42,85	16,50	16,49	19,78		4,38
Creșterea animalelor	12,08	16,49	18,70	49,45		3,28
Prelucrarea și comercializarea de produse din producția agricolă/animală existentă	70,32	18,70	6,60	1,10		3,28
Hale agroalimentare și târguri de animale	79,15	13,18	3,30	1,09		3,28
Potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor	72,52	19,78		4,40		3,30
Posibilitatea de a face cumpărături în comună	29,67	19,78	9,90	36,26	1,10	3,29
Numărul de turiști care vizitează comuna	70,32	1,09	2,19	3,29	1,09	22,02
Unități de cazare pentru turiști	52,74	15,40	3,30	24,17	3,30	1,09
Valorificarea zonelor și obiectivelor turistice	63,75	28,57	3,30	1,10		3,28

Cum apreciați poziția comunei din punct de vedere al situației economice?

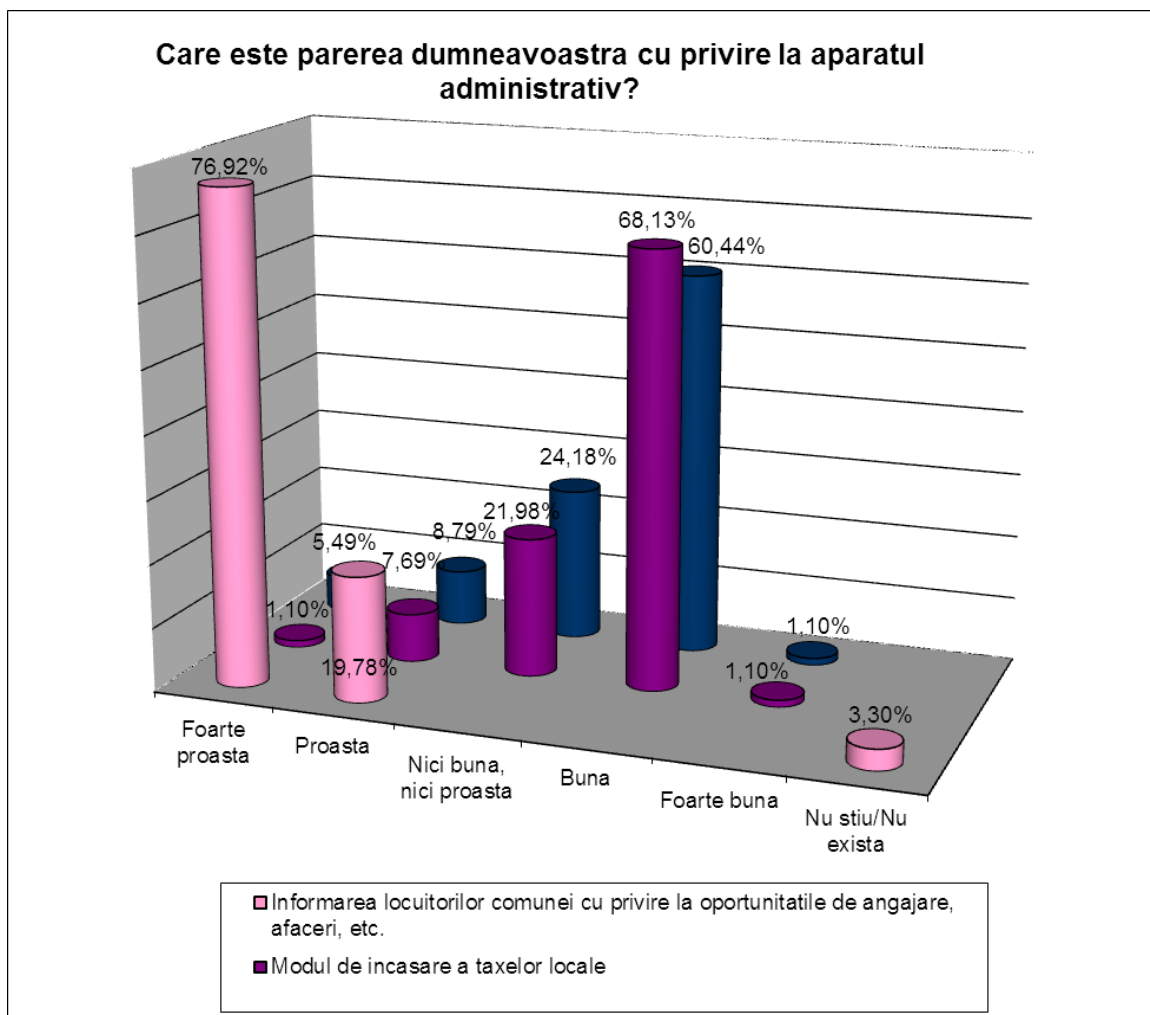
<i>Cum apreciați situația din comuna Ciurila privind serviciile sociale oferite locuitorilor?</i>	<i>Foarte proastă</i>	<i>Proastă</i>	<i>Nici proastă, nici bună</i>	<i>Bună</i>	<i>Foarte bună</i>	<i>Nu știu/Nu pot aprecia</i>
	<i>Procent (%)</i>					
Serviciile de sănătate oferite de personalul dispensarelor	38,46	7,69	6,59	41,76	1,10	4,40
Dotarea dispensarelor	39,56	9,89	4,40	39,56	1,10	5,49
Posibilitatea de a cumpăra medicamente	40,66	6,59	8,79	38,46	1,10	4,40
Serviciile educaționale furnizate de școlile din comună	34,07	23,08	12,09	27,47	1,10	2,19
Serviciile educaționale furnizate de grădinițele din comună	32,97	26,37	16,48	24,18	-	-
Aspectul și frecvența utilizării căminului cultural	29,67	18,68	19,78	31,87	-	-
Aspectul bisericilor	4,40	1,10	0,40	86,8	2,20	1,10
Organizarea de evenimente culturale în comună	48,35	37,36	7,69	1,10	-	5,50
Posibilitatile de practicare a activităților sportive	54,95	32,96	5,49	4,40	-	2,20
Nivelul infraționalității	4,40	4,40	39,55	46,15	-	5,50
Persoanele fără loc de munca	52,75	27,47	10,98	4,40	-	4,40

Care este parerea dumneavoastră cu privire la serviciile sociale oferite locuitorilor?

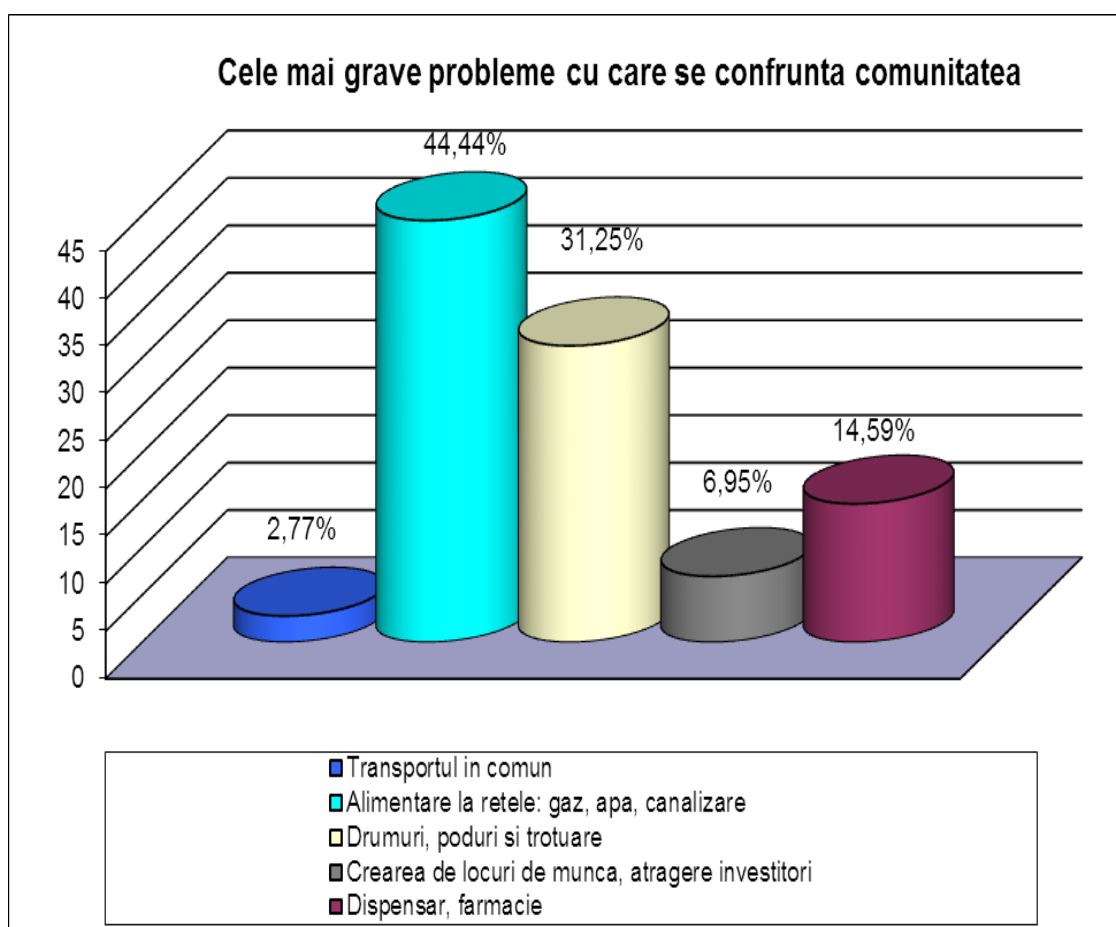
Cum apreciați situația din comuna Ciurila privind aparatul administrativ?	Foarte proastă	Proastă	Nici proastă, nici bună	Bună	Foarte bună	Nu știu/Nu pot aprecia
	Procent (%)					
Informarea locuitorilor comunei cu privire la oportunitățile de angajare, afaceri, etc.	76,92	19,78	-	-	-	3,30
Modul de încasare a taxelor locale	1,10	7,69	21,98	68,13	1,10	-
Liniștea și ordinea publică	5,49	8,79	24,18	60,44	1,10	-

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

Următoarea întrebare din chestionar a fost o întrebare deschisă, prin intermediul căreia persoanelor investigate li s-a solicitat să menționeze principalele probleme care în opinia dânsilor ar trebui rezolvate la nivelul comunei Ciurila. S-a constatat că, în opinia reprezentanților comunității, principalele probleme ale comunei care ar trebui să fie soluționate la momentul actual se referă la rețeaua de apă, canalizare și alimentarea cu gaze naturale (care nu există), starea drumurilor și a trotuarelor (care necesită lucrări de reparare/reabilitare/asfaltare), insuficiența cabinetelor medicale și a farmaciilor, respectiv insuficiența locurilor de muncă disponibile în comună.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

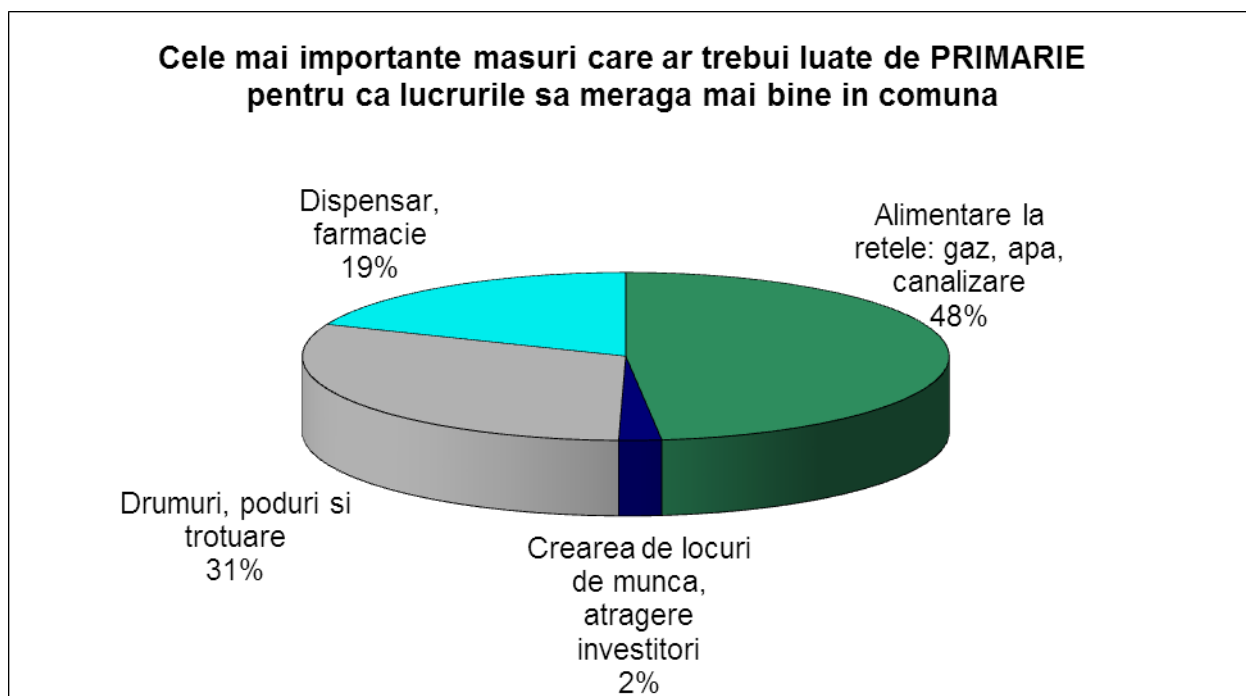

Domeniile care au primit cele mai bune evaluări din partea respondenților sunt și domeniile în care s-au produs cele mai multe schimbări. Acestea sunt reprezentate de iluminatul public, starea drumurilor ce fac legătura cu orașele din apropiere și rețeaua de apă potabilă introdusă în câteva localități din comună. Sunt apreciate tot în sens pozitiv, schimbările care au avut loc în privința:

dezvoltării turismului prin crearea de unități de cazare, serviciilor de sănătate oferite de personalul dispensarului, a salubrității și a bisericii sau a căminului cultural.

Raportându-se la viitor, subiecții au identificat ca necesitând îmbunătățiri rețeaua de apă (introducerea rețelei în toate localitățile componente ale comunei), rețeaua de canalizare, alături de rețeaua de alimentare cu gaze a comunei, drumurile și trotuarele din comună și în special dispensarele și farmacia. Un loc aparte îi revine unei dorințe difuze la nivel general de creștere a numărului locurilor de muncă, de atragere a investitorilor, dorința de schimbare legată de creșterea oportunităților de dezvoltare ale comunei, fenomenul putând fi legat, în percepțiile subiective ale intervievaților, și de scăderea ratei de migrație a tinerilor, stoparea fenomenului de îmbătrânire a populației, etc.

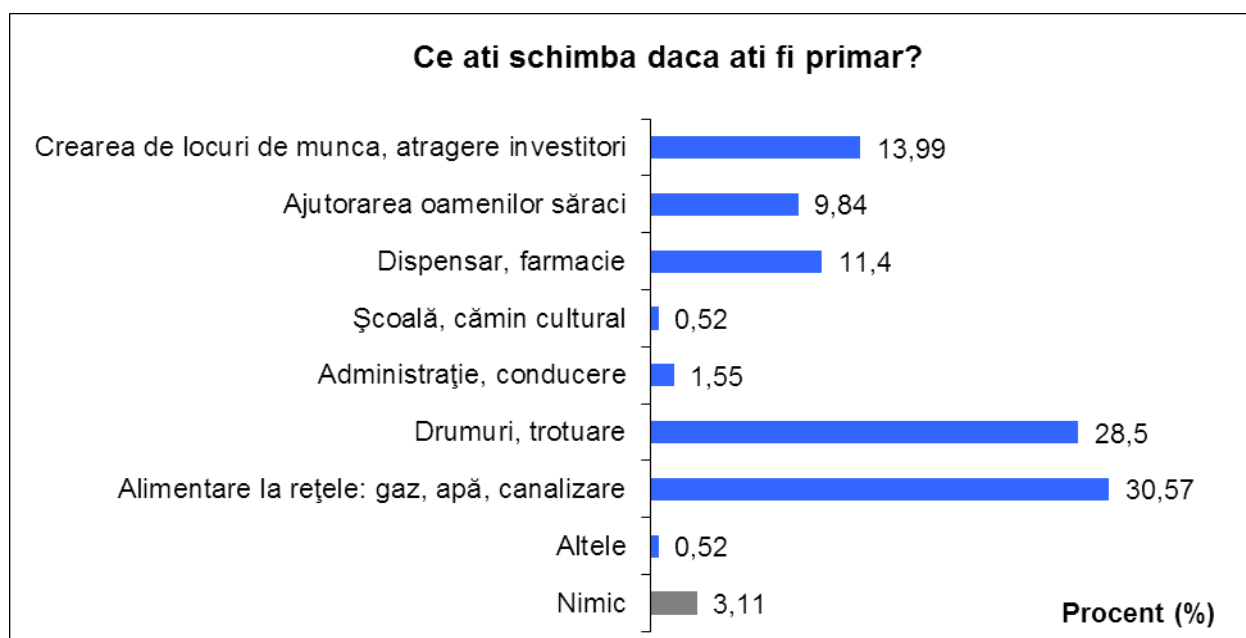
Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

Comparând răspunsurile subiecților referitoare la schimbările dorite în cadrul comunei se observă o continuitate între ce ar realiza fiecare respondent dacă ar ocupa funcția de primar și ce cred aceiași subiecți că ar trebui schimbat în cadrul comunei.

În momentul în care sunt poziționați ipotetic în locul primarului, respondenții identifică rezolvarea problemelor de alimentare la rețelele de apă, canalizare și gaz ca fiind o prioritate pentru dezvoltare generală a comunei, urmată de infrastructura (starea drumurilor și trotuarelor din comună), creșterea numărului locurilor de muncă și atragerea investitorilor, precum și îmbunătățirea serviciilor medicale (dispensarele, farmacia) printre cele mai importante responsabilități de îndeplinit în viitor.

Raport de cercetare CIURILA 2014-2020

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 4

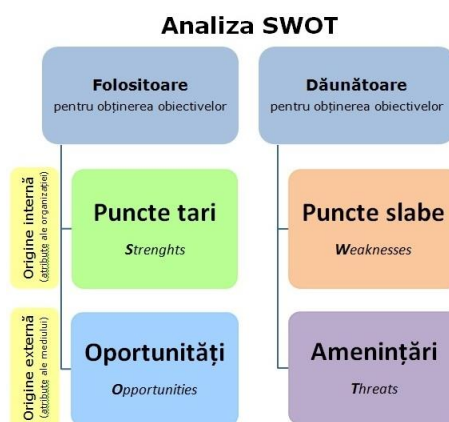
ANALIZA SWOT A COMUNEI CIURILA

Analiza SWOT reprezintă un instrument de analiză strategică, menit să prezinte într-o formă clară și succintă punctele tari (*Strengths*), punctele slabe (*Weaknesses*), oportunitățile (*Opportunities*) și amenințările (*Threats*) comunei Ciurila. Punctele tari și punctele slabe derivă din mediul intern al comunității și din resursele acesteia, în timp ce oportunitățile și amenințările provin din mediul extern, comunitatea neavând vreo influență asupra acestor factori.

Oportunitățile și amenințările pot fi potențiale sau reale. Se urmărește valorificarea adecvată a unor elemente ale punctelor tari, pentru a fructifica oportunitățile, respectiv remedierea punctelor slabe în scopul diminuării probabilității de producere a amenințărilor. În esență, analiza SWOT permite identificarea răspunsurilor la întrebarea “*Unde se află comuna Ciurila în prezent?*”.

În vederea realizării unei analize cât mai realiste și eficiente, s-a elaborat câte o analiză SWOT a comunei Ciurila pentru fiecare dintre cele cinci domenii strategice abordate - infrastructură, mediu, economie, social, respectiv administrație publică locală, iar ulterior, pe baza acestora, a fost întocmită analiza SWOT integrată a comunei, care nu își propune să aibă un caracter exhaustiv, ci să ofere o grupare sintetică a celor mai importante puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări care se manifestă la nivelul comunei Ciurila.

Elaborarea analizei SWOT aferente comunei Ciurila s-a bazat pe analiza de date statistice din surse organizate și realizate de consultant, pe analiza rezultatelor obținute în urma desfășurării cercetării calitative (ședința de tip focus-grup cu cei 25 reprezentanți ai comunității), respectiv pe analiza rezultatelor înregistrate în urma desfășurării cercetărilor cantitative (aplicarea de chestionare aceluiași reprezentanți ai comunității, respectiv a locuitorilor comunei).

4.1 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC – INFRASTRUCTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Localizarea comunei în apropierea municipiului Cluj-Napoca și Turda • Poziționarea comunei la distanțe similare față de trei orașe mari: Cluj-Napoca (la 20 km), Turda (la 25 km) și Câmpia Turzii (la 30 km) • Comuna este străbătută de două drumuri județene DJ 107R respectiv DJ 107L și trei drumuri comunale: DC 94, DC 92 și DC 91. • Existența rețelei de energie electrică • Existența rețelei de iluminat public • Acces foarte bun la telefonie fixă • Acces cu diferite grade de acoperire la telefonie mobilă • Acces la cablu TV • Internet-există la Primăria Ciurila, în cadrul școlii și de asemenea locuitorii comunei au acces la internet prin satelit; • Preocuparea la nivelul instituțiilor locale pentru derularea unor proiecte de reabilitare și conservare a infrastructurii.	• Stare necorespunzătoare a drumurilor și trotuarelor din comună • Insuficiente parcuri și spații verzi în comună • Insuficiente locuri de agrement în comună • Insuficiente spații de joacă pentru copiii din comună • Lipsa rețelei de gaze naturale • Lipsa rețelei de apă potabilă în unele localități componente • Lipsa rețelei de canalizare (există doar în localitatea Șutu în fază de execuție)

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local • Reabilitarea trotuarelor • Reabilitarea rețelei de iluminat public • Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi • Amenajarea locurilor de joacă pentru copiii din comună	• Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii • Neîncadrarea în proiecte datorită criteriilor de eligibilitate impuse de finanțatori • Instabilitatea politică și lipsa de continuitate a politicilor publice și fiscale

4.2 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC-MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Amplasarea comunei într-un cadru natural variat • Nivel ridicat al curățeniei din comună • Existența serviciilor de colectare a gunoiului și deșeurilor din comună • Calitatea bună a aerului • Varietatea florei și a faunei • Rețeaua hidrografică a comunei este	• Inexistența unei rețele de distribuție a apei potabile în toate localitățile comunei • Inexistența unei rețele de canalizare și a stațiilor de epurare în comună • Lipsa unui sistem de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole • Practicarea doar într-o foarte mică măsură a unei colectări selective a

subordonată râului Arieș	deșeurilor în vederea reciclării, re folosirii sau valorificării lor • Traversarea comunei de către DJ 107R și DJ 107L generează poluare fonică • Arderea miriștilor • Utilizarea în cantități exagerate a gunoiului de grajd • Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură • Defrișarea suprafețelor forestiere
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de apă în toate satele comunei • Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de canalizare și realizarea unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună • Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole • Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare a populației referitoare la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă	• Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii de mediu • Efectele poluării asupra stării de sănătate a populației • Mentalitatea de indiferență față de protejarea mediului înconjurător

4.3 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC- ECONOMIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Proximitatea față de mediul urban (municipiul Cluj-Napoca la 20 km) • Acces la căi de transport • Existența în comună a unui număr semnificativ de tineri care reprezintă forță de muncă • Existența în comună a unor terenuri și spații adecvate pentru dezvoltările economice • Potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor • Preocuparea autorităților locale pentru sprijinirea și stimularea dezvoltării mediului de afaceri • Posibilități relativ bune de a face cumpărături în comună • Condiții naturale favorabile agriculturii, în special pentru culturi de păioase, porumb, cartofi, legume • Potențial pentru obținerea de produse agricole ecologice • Potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului și a agroturismului	• Lipsa locurilor de muncă • Capacitate redusă de atragere a investitorilor în comună • Dezvoltare foarte redusă a sectorului IMM-urilor în comună, ca număr de IMM-uri și ca diversitate a profilului de activitate a acestora • Valorificare redusă a antreprenoriatului • Practicarea unei agriculturi de subzistență concretizată în productivitate și profitabilitate redusă a producătorilor agricoli • Fragmentarea excesivă a exploatațiilor agricole • Dificultăți legate de prelucrarea și comercializarea produselor realizate din producția agricolă/animală existentă • Inexistența în comună a unui centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole • Inexistența halelor agroalimentare și a târgurilor de animale • Număr redus al turiștilor care vizitează

• Ospitalitatea înăscută a locuitorilor din mediul rural	comuna • Lipsa unei strategii de marketing local și insuficienta promovare a produselor și serviciilor locale • Grad relativ scăzut al accesării de fonduri europene
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Crearea unui parc industrial în comună • Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună • Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor precum și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție • Promovarea obiectivelor turistice din comună • Construirea unui complex turistic și de agrement • Dezvoltarea sectorului IMM-urilor în domenii de producție și de servicii specifice mediului rural • Înființarea unei asociații a producătorilor agricoli din comună • Creșterea interesului pentru produsele ecologice, naturale și tradiționale	• Instabilitatea legislativă • Instabilitatea cursului valutar • Rata ridicată a dobânzii la credite • Grad redus de informare al agricultorilor în privința normelor europene • Complexitatea și dificultatea procedurilor birocratice pentru obținerea finanțărilor • Intensificarea mediului concurențial poate să defavorizeze anumite sectoare tradiționale • Migrația forței de muncă spre mediul urban sau în străinătate • Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia

4.4 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC - SOCIAL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- În comuna Ciurila există două dispensare medicale, unul în reședința de comună și unul în Sălicea, ambele dispensare având același medic de familie - Existența unui cabinet stomatologic - Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați cu privire la calitatea serviciilor medicale oferite de personalul medical din comună, la nivelul dotărilor dispensarului din comună, respectiv la posibilitatea de cumpărare a medicamentelor din comună (există o singură farmacie în localitatea Sălicea) - Existența în comună a unei școli cu clasele I-VIII, în care se desfășoară și învățământul preșcolar; - Existența în comună a două biblioteci - Calitatea bună a serviciilor educaționale furnizate de școala și grădinița din comună - Dotări foarte bune ale școlii din comună - Existența a trei biserici și un monument al naturii (Rezervația naturală de pe valea	- Număr în scădere al elevilor cuprinși în învățământul primar și cel gimnazial, pe fondul reducerii demografice a populației - Sistem educațional incomplet - nu există liceu în comună, ceea ce determină o cuprindere insuficientă a școlarilor în învățământul liceal - Nivel relativ scăzut al pregătirii școlare și profesionale a locuitorilor comunei - Inexistența unui centru de excelență pentru elevii cu rezultate deosebite - Posibilități medii de practicare a sporturilor în comună - Cultura civică slab dezvoltată, grad redus al participării civice

Dumbrava Filei) • Existența unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă • Proximitatea față de Cluj-Napoca, cu rol important în satisfacerea nevoilor de asistență medicală și socială, educație, cultură	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Înființarea și/sau modernizarea și dotarea dispensarelor din comună • Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială • Înființarea și/sau modernizarea grădinițelor și a creșelor din comună • Reabilitarea școlii și grădiniței (aflată în același imobil) • Înființare și modernizare (inclusiv dotare) after-school • Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol • Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copii • Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora • Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local • Restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale • Organizarea de evenimente culturale în comună	• Bilanț demografic negativ • Îmbătrânirea populației • Accentuarea fenomenului de migrare a populației spre mediul urban • Accentuarea fenomenului de migrare în străinătate a populației active, copiii rămânând în grija bunicilor sau a altor rude • Riscul de abandon școlar • Plasarea accentului pe pregătirea teoretică a viitoarei forțe de muncă în defavoarea aspectelor aplicative • Deteriorarea stării generale de sănătate a populației • Pierderea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului

4.5 ANALIZA SWOT PENTRU DOMENIUL STRATEGIC ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați cu privire la calitatea personalului Primăriei Ciurila • Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați referitor la informarea locuitorilor comunei cu privire la oportunități de angajare, afaceri, etc. • Grad mediu de satisfacție al actorilor locali investigați privind vizibilitatea acțiunilor administrației publice locale • Situație bună a liniștii și ordinii publice în comună • Dotări materiale adecvate • Personal instruit • Existența unui site al Primăriei Ciurila • Experiență în derularea de proiecte cu finanțare de la Uniunea Europeană și bugetul de stat	• Lipsa unor relații mai strânse între administrația publică locală și agenții privați • Caracter modest al site-ului Primăriei Ciurila, informații insuficiente și neactualizate postate pe site (http://www.e-primarii.ro/primaria-ciurila)
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Dezvoltarea unor relații de parteneriat în scopul dezvoltării instituționale • Desfășurarea unor programe de	• Reducerea personalului din sectorul bugetar • Migrarea personalului calificat către alte

training pentru funcționarii publici • Existența unor organizații profesionale ale funcționarilor publici • Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații • Proiecte de înfrățire ale comunei cu localități din străinătate și utilizarea schimburilor de experiență • Implicarea ONG-urilor specializate în rezolvarea anumitor probleme ale comunității • Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal	instituții publice • Lipsa implicării cetățenilor în problemele comunității
--	--

4.6 ANALIZA SWOT INTEGRATĂ A COMUNEI CIURILA

PUNCTE TARI
• Localizarea comunei în apropierea minicipiului Cluj-Napoca și Turda • Poziționarea comunei la distanțe mici față de trei orașe: Cluj-Napoca (la 20 km), Turda (la 25 km) și Câmpia Turzii (la 30 km) • Comuna este străbătută de două drumuri județene DJ 107R și DJ 107L și trei drumuri comunale: DC 94, DC 92 și DC 91 • Stare relativ bună a drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere • Existența rețelei de energie electrică • Existența rețelei de iluminat public • Acces foarte bun la telefonie fixă

- Acces cu diferite grade de acoperire la telefonie mobilă
- Acces la cablu TV
- Internet există la Primăria Ciurila, în cadrul școlii și de asemenea locuitorii comunei au acces la internet prin satelit;
- Preocupare la nivelul instituțiilor locale pentru derularea unor proiecte de reabilitare și conservare a infrastructurii
- Amplasarea comunei într-un cadru natural variat
- Nivel ridicat al curățeniei din comună
- Existența serviciilor de colectare a gunoiului și deșeurilor din comună
- Calitatea bună a aerului
- Varietatea florei și a faunei
- Rețeaua hidrografică a comunei este subordonată râului Arieș
- Proximitatea față de mediul urban (municipiul Cluj-Napoca la 20 km)
- Acces la căi de transport
- Existența în comună a unui număr semnificativ de tineri care reprezintă forță de muncă
- Existența în comună a unor terenuri și spații adecvate pentru dezvoltarea economică
- Potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor
- Preocuparea autorităților locale pentru sprijinirea și stimularea dezvoltării mediului de afaceri
- Posibilități relativ bune de a face cumpărături în comună
- Condiții naturale favorabile agriculturii, în special pentru culturi de păioase, porumb, cartofi, legume
- Potențial pentru obținerea de produse agricole ecologice
- Potențial semnificativ pentru dezvoltarea turismului și a agroturismului
- Ospitalitatea înăscută a locuitorilor din mediul rural
- În comuna Ciurila există două dispensare medicale cu un singur medic de familie
- Existența unui cabinet stomatologic și a unui medic stomatolog
- Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați cu privire la calitatea

serviciilor medicale oferite de personalul medical din comună, la nivelul dotărilor dispensarelor din comună, respectiv la posibilitatea de cumpărare a medicamentelor din comună

- Existența în comună a unei școli cu clasele I-VIII, o grădiniță (care-si desfășoara activitatea în același imobil cu școala) și o bibliotecă
- Calitate bună a serviciilor educaționale furnizate de școala și grădinița din comună
- Dotări relativ bune ale școlii din comună
- Existența a trei biserici și un monument al naturii (Rezervația naturală de pe valea Dumbrava Filei)
- Existența unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă
- Proximitatea față de Cluj-Napoca, cu rol important în satisfacerea nevoilor de asistență medicală și socială, educație, cultură
- Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați cu privire la calitatea personalului Primăriei Ciurila
- Grad ridicat de satisfacție al actorilor locali investigați referitor la informarea locuitorilor comunei cu privire la oportunități de angajare, afaceri, etc.
- Grad mediu de satisfacție al actorilor locali investigați privind vizibilitatea acțiunilor administrației publice locale
- Situație bună a liniștii și ordinii publice în comună
- Dotări materiale adecvate
- Personal instruit
- Existența unui site al Primăriei Ciurila
- Experiență în derularea de proiecte cu finanțare de la Uniunea Europeană și bugetul de stat

PUNCTE SLABE

- Stare necorespunzătoare a drumurilor și trotuarelor din comună
- Componente învechite ale rețelei de iluminat public
- Insuficiente parcuri și spații verzi în comună

- Insuficiente locuri de agrement în comună
- Insuficiente spații de joacă pentru copiii din comună
- Lipsa rețelei de gaze naturale
- Lipsa rețelei de apă potabilă în toate localitățile comunei
- Lipsa rețelei de canalizare
- Inexistența unei rețele de distribuție a apei în toate localitățile comunei
- Inexistența unei rețele de canalizare și a stațiilor de epurare în comună
- Lipsa unui sistem de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole
- Practicarea doar într-o foarte mică măsură a unei colectări selective a deșeurilor în vederea reciclării, re folosirii sau valorificării lor
- Traversarea comunei de către DJ 107R și DJ 107L generează poluare fonică
- Arderea miriștilor
- Utilizarea în cantități exagerate a gunoiului de grajd
- Utilizarea fertilizanților chimici în agricultură
- Defrișarea suprafețelor forestiere
- Lipsa locurilor de muncă
- Capacitate redusă de atragere a investitorilor în comună
- Dezvoltare foarte redusă a sectorului IMM-urilor în comună, ca număr de IMM-uri și ca diversitate a profilului de activitate a acestora
- Valorificare redusă a antreprenoriatului
- Practicarea unei agriculturi de subzistență concretizată în productivitate și profitabilitate redusă a producătorilor agricoli
- Fragmentarea excesivă a exploatațiilor agricole
- Dificultăți legate de prelucrarea și comercializarea produselor realizate din producția agricolă/animală existentă
- Inexistența în comună a unui centru de colectare, prelucrare și comercializare a produselor agricole
- Inexistența hanelor agroalimentare și a târgurilor de animale
- Număr relativ redus al turiștilor care vizitează comuna

- Lipsa unei strategii de marketing local și insuficienta promovare a produselor și serviciilor locale
- Grad scăzut al accesării de fonduri europene
- Număr în scădere al elevilor cuprinși în învățământul primar și cel gimnazial, pe fondul reducerii demografice a populației
- Sistem educațional incomplet - nu există liceu în comună, ceea ce determină o cuprindere insuficientă a școlarilor în învățământul liceal
- Nivel relativ scăzut al pregătirii școlare și profesionale a locuitorilor comunei
- Inexistența unui centru de excelență pentru elevii cu rezultate deosebite
- Posibilități medii de practicare a sporturilor în comună
- Cultura civică slab dezvoltată, grad redus al participării civice
- Lipsa unor relații mai strânse între administrația publică locală și agenții privați
- Caracter modest al site-ului Primăriei Ciurila, informații insuficiente și neactualizate postate pe site

OPORTUNITĂȚI

- Modernizarea drumurilor comunale
- Reabilitarea trotuarelor
- Reabilitarea rețelei de iluminat public
- Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi
- Amenajarea locurilor de joacă pentru copiii din comună
- Realizarea rețelei de apă în toate localitățile comunei
- Realizarea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună
- Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole
- Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare a populației referitoare la protecția mediului și la dezvoltarea durabilă
- Crearea unui parc industrial în comună
- Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună

- Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor, și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție
- Promovarea obiectivelor turistice din comună
- Construirea unui complex turistic și de agrement
- Dezvoltarea sectorului IMM-urilor în domenii de producție și de servicii specifice mediului rural
- Înființarea unei asociații a producătorilor agricoli din comună
- Creșterea interesului pentru produsele ecologice, naturale și tradiționale
- Modernizarea și dotarea dispensarelor din comună
- Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială
- Reabilitarea școlii și grădiniței din comună (grădinița se află în același imobil)
- Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol
- Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copii
- Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora
- Organizarea de evenimente culturale în comună
- Dezvoltarea unor relații de parteneriat în scopul dezvoltării instituționale
- Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici
- Existența unor organizații profesionale ale funcționarilor publici
- Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații
- Proiecte de înfrățire ale comunei cu localități din străinătate și utilizarea schimburilor de experiență
- Implicarea ONG-urilor specializate în rezolvarea anumitor probleme ale comunității
- Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal

AMENINȚĂRI

- Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii

- Neîncadrarea în proiecte datorită criteriilor de eligibilitate impuse de finanțatori
- Instabilitatea politică și lipsa de continuitate a politicilor publice și fiscale
- Lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse în domeniul infrastructurii de mediu
- Efectele poluării asupra stării de sănătate a populației
- Mentalitatea de indiferență față de protejarea mediului înconjurător
- Instabilitatea legislativă
- Instabilitatea cursului valutar
- Rata ridicată a dobânzii la credite
- Grad redus de informare al agricultorilor în privința normelor europene
- Complexitatea și dificultatea procedurilor birocratice pentru obținerea finanțărilor
- Intensificarea mediului concurențial poate să defavorizeze anumite sectoare tradiționale
- Migrația forței de muncă spre mediul urban sau în străinătate
- Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia
- Bilanț demografic negativ
- Îmbătrânirea populației
- Accentuarea fenomenului de migrare a populației spre mediul urban
- Accentuarea fenomenului de migrare în străinătate a populației active, copiii rămânând în grija bunicilor sau a altor rude
- Riscul de abandon școlar
- Plasarea accentului pe pregătirea teoretică a viitoarei forțe de muncă în defavoarea aspectelor aplicative
- Deteriorarea stării generale de sănătate a populației
- Pierderea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului
- Reducerea personalului din sectorul bugetar
- Migrarea personalului calificat către alte instituții publice
- Lipsa unei culturi a implicării cetățenilor în problemele comunității

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 5

VIZIUNEA PRIVIND DEZVOLTAREA COMUNEI CIURILA

Viziunea de dezvoltare a comunei Ciurila trebuie să reflecte ceea ce comunitatea intenționează să realizeze pe termen lung și totodată trebuie să asigure menținerea echilibrului între cei trei piloni ai dezvoltării durabile locale – dezvoltarea socială, dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător.

Comuna Ciurila dorește să devină o comunitate atractivă și agreată, comparabilă ca nivel de dezvoltare cu localitățile de dimensiuni similare din țările vest-europene, o comunitate care își propune să le ofere membrilor săi un nivel de trai confortabil, cu un mediu adecvat formării, muncii și petrecerii timpului liber, cu acces la servicii sociale de calitate.

Modernizarea căilor de circulație, includerea comunei în circuite rutiere extrem de importante, atragerea de investitori care să valorifice resursele comunei, să creeze locuri de muncă pentru oamenii din comună și să determine creșterea prosperității, atragerea de turiști care să se bucure de obiectivele turistice ale zonei, dezvoltarea serviciilor medicale, creșterea calității actului educațional desfășurat în școala comunei, dezvoltarea unui sistem de asistență socială foarte bine pus la punct, având ca punct de plecare existența în Sălicea a căminului de îngrijire a persoanelor vârstnice, dezvoltarea centrului civic cu parcuri, spații verzi și locuri de joacă pentru copii, și nu în ultimul rând, stimularea gradului de implicare civică a fiecăruia dintre locuitorii comunei – acestea sunt reperele viziunii de dezvoltare a comunei Ciurila pentru perioada 2014-2020.

Exprimată în formă concisă, viziunea privind dezvoltarea comunei Ciurila constă în *“dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea mediului, diversificarea economiei, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și forestiere, având ca obiectiv final creșterea calității vieții locuitorilor comunei Ciurila.”*

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 6

DIRECȚII STRATEGICE DE DEZVOLTARE ALE COMUNEI

CIURILA PENTRU PERIOADA 2014-2020

Dezvoltarea strategică a comunei Ciurila vizează cinci domenii strategice cheie: infrastructura, mediul, economia, domeniul social, administrația publică locală. Pentru fiecare dintre cele cinci domenii s-a stabilit câte un obiectiv general strategic, după cum se poate observa în figura de mai jos.

Domeniul strategic INFRASTRUCTURA

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sprijinul dezvoltării socio-economice durabile

Domeniul strategic MEDIU

Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valorificări durabile a resurselor naturale

Domeniul strategic ECONOMIE

Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local

Domeniul strategic SOCIAL

Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții

Domeniul strategic ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale

În scopul atingerii obiectivelor corespunzătoare celor cinci domenii strategice, comuna Ciurila trebuie să își focalizeze eforturile pe direcții de dezvoltare concrete. Astfel, în cadrul fiecăruia dintre cele cinci domenii strategice - infrastructură, mediu, economie, social, administrație publică locală - au fost identificate anumite direcții de dezvoltare prioritare, iar pentru fiecare direcție de dezvoltare în parte au fost stabilite obiective specifice.

Comuna Ciurila vizează atingerea obiectivelor specifice prin intermediul implementării de proiecte, fructificând în acest scop oportunitățile de finanțare europene și naționale disponibile. În continuare, pentru fiecare domeniu strategic, se prezintă în formă detaliată direcțiile de dezvoltare, obiectivele specifice, precum și tipurile de proiecte care permit îndeplinirea obiectivelor.

6.1 DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL STRATEGIC - INFRASTRUCTURĂ

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt infrastructura de transport, infrastructura energetică, infrastructura de comunicații și dezvoltarea urbană.

Obiectivul general strategic: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sprijinul dezvoltării socio-economice durabile

6.1.1. *Direcția de dezvoltare - Infrastructura de transport*

Obiectiv specific:

- Modernizarea infrastructurii de transport

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului sunt:

- Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local
- Reabilitarea trotuarelor
- Managementul și optimizarea traficului rutier

6.1.2. *Direcția de dezvoltare - Infrastructura energetică*

Obiectiv specific:

- Modernizarea infrastructurii energetice

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului sunt:

- Reabilitarea rețelei de iluminat public (eficientizarea consumului de energie electrică)

6.1.3. *Direcția de dezvoltare - Infrastructura de comunicații*

Obiectiv specific:

- Dezvoltarea telecomunicațiilor și îmbunătățirea accesului la internet

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului sunt:

- Conectarea la internet prin conexiuni broadband a instituțiilor publice din comună și promovarea conceptelor de e-guvernare, e-educație, e-sănătate

Explicații: 1.Termenul de bandă largă- "broadband"- este în general folosit pentru a descrie accesul la internet de mare viteză

2.Guvernarea electronică, reprezintă utilizarea de către autoritățile administrației publice centrale a aplicațiilor bazate pe tehnologia informației, în scopul: îmbunătățirii accesului la informațiile și serviciile publice ale autorităților administrației publice centrale, eliminarea procedurilor birocratice și simplificarea metodologiilor de lucru; îmbunătățirea schimbului de informații și servicii între autoritățile publice centrale și îmbunătățirea calității serviciilor publice la nivelul administrației publice centrale.

3.E-educație - oferă o soluție care oferă suporturi de curs, materiale didactice auxiliare în format digital.

4.E-sănătate reprezintă o serie de instrumente și servicii care utilizează tehnologii ale informației și comunicării (TIC) și care: pot îmbunătăți prevenirea, diagnosticarea, tratamentul, monitorizarea și gestionarea, aduce beneficii tuturor, eficientizând sectorul medical prin îmbunătățirea

accesului la îngrijiri medicale de calitate; include: schimbul de informații și date între pacienți, furnizori de servicii medicale, spitale, personalul sanitar și rețele de informare în domeniul medical.

- Extinderea accesului la internet a locuitorilor comunei prin înființarea unui punct de acces în cadrul Primăriei Ciurila

6.1.4. Direcția de dezvoltare - Dezvoltare urbană

Obiective specifice:

- Asigurarea accesului la o locuință decentă
- Modernizarea centrului civic

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Asigurarea accesului la o locuință decentă”:
 - Construirea de locuințe de serviciu pentru păstrarea specialiștilor în comună (personal medical, personal didactic etc.)
 - Construirea de locuințe sociale pentru familiile tinere sau aflate în dificultate
- Obiectivul specific “Modernizarea centrului civic”:
 - Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele comunei
 - Amenajarea de locuri de joacă pentru copii în toate satele comunei
 - Amenajarea unei piațete în localitatea Ciurila
 - Construirea unor spații de parcare amenajate în localitatea Ciurila
 - Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri comunale
- Mărirea gradului de confort din punct de vedere al iluminatului public și realizarea de economii privind consumul de energie
- Îmbunătățirea trotuarelor în vederea creșterii posibilităților de circulație a pietonilor
- Accesul locuitorilor comunei la locuri de muncă, servicii de sănătate, servicii educaționale, cultură, sport și agrement

- Acces la parcurile de joacă și de recreere a tuturor copiilor din comună
- Creșterea calității vieții populației comunei și îmbunătățirea stării de sănătate a locuitorilor datorită petrecerii timpului în aer liber

6.2 DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL STRATEGIC MEDIU

Obiectivul general strategic: Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valorificări durabile a resurselor naturale

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea managementului de calitate al apei
- Dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor
- Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă
- Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată
- Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole
- Implementarea unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor la nivelul comunei
- Amenajarea unui centru de colectare a deșeurilor re folosibile în Ciurila
- Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei cu privire la efectele negative ale unei gestionări necorespunzătoare a deșeurilor
- Programe de management al calității aerului
- Promovarea utilizării surselor de energie alternativă
- Promovarea practicilor de agricultură ecologică
- Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei privind aspectele legate de educația ecologică și protecția mediului

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Accesul populației la infrastructura edilitară
- Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației
- Reducerea poluării
- Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei
- Reducerea riscului de inundații

6.3 DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL STRATEGIC ECONOMIE

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt mediul de afaceri, agricultura, turismul și agroturismul, respectiv forța de muncă.

Obiectivul general strategic: Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local

6.3.1. Direcția de dezvoltare - Mediul de afaceri

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea mediului de afaceri local
- Stimularea inițiativelor antreprenoriale

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Dezvoltarea mediului de afaceri local”:
 - Crearea unui parc industrial în comună
 - Acordarea de facilități pentru investitori, în funcție de natura activității și beneficiile pe care aceștia le-ar putea aduce bugetului local
 - Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor care să valorifice resursele naturale ale comunei și care să răspundă nevoilor comunității
 - Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților nonagricole
 - Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi

- Stimularea introducerii și utilizării tehnologiei informațiilor și comunicării
- Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate, etc.)
- Desfășurarea unei comunicări eficiente cu toți investitorii interesați
- Organizarea unui dialog real între reprezentanții autorității publice locale și cei ai mediului de afaceri pentru a identifica noi oportunități
- Obiectivul specific “Stimularea inițiativelor antreprenoriale”:
 - Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună
 - Promovarea programelor guvernamentale pentru stimularea înființării microîntreprinderilor
 - Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației comunei

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Atragerea investitorilor în comună
- Încurajarea agenților economici locali de a dezvolta afaceri în comună
- Locuitori mai bine informați cu privire la oportunitățile de demarare de noi afaceri
- Creșterea numărului de locuri de muncă în comună și reducerea șomajului
- Creșterea nivelului de trai al locuitorilor comunei
- Creșterea competitivității economice generale pe raza comunei Ciurila

6.3.2. Direcția de dezvoltare - Agricultură

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei agriculturi de subzistență la o agricultură intensivă
- Consiliere și instruire în domeniul agricol

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei agriculturi de subzistență la o agricultură comercială”:

- Înființarea unei structuri asociative a producătorilor agricoli din comună, în scopul creșterii eficienței economice a exploatațiilor agricole, a puterii de negociere pe piețele de desfacere și a valorificării superioare a producției
- Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor precum și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție
- Sprijinirea agriculturii ecologice
- Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje agricole al comunei
- Reabilitarea și extinderea sistemului de irigații
- Înființarea unor centre de prestări servicii pentru agricultură (reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte, etc.)
- Organizarea unui targ de animale
- Înființarea unei hale agroalimentare

- Obiectivul specific “Consiliere și instruire în domeniul agricol”

- Diseminarea informațiilor privind standardele europene în domeniul agricol, zootehnic și ecologic și existența surselor de finanțare europene în cadrul politicii agricole comune
- Susținerea sectorului agricol local prin acțiuni de conștientizare a populației cu privire la efectele benefice

ale consumului produselor locale

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Practicarea agriculturii în conformitate cu standardele de mediu și tehnice în vigoare
- Creșterea productivității agriculturii
- Creșterea nivelului de trai al populației care lucrează în agricultură

6.3.3. Direcția de dezvoltare - Turism și agroturism

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii turistice
- Transformarea obiectivelor culturale din comuna Ciurila în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit turistic
- Promovarea comunei Ciurila

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii turistice”:
 - Dezvoltarea infrastructurii de cazare pentru asigurarea unui număr cât mai mare de spații de cazare în zonă (în 2012 existau trei unități de cazare cu 70 de locuri)
 - Dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism
 - Înființarea unui centru de informare și promovare turistică în comuna Ciurila
- Obiectivul specific “Transformarea obiectivelor culturale din comuna Ciurila în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit turistic”:
 - Promovarea turismului cultural, de agrement
 - Introducerea comunei Ciurila în circuite turistice culturale
 - Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic
 - Crearea și organizarea de evenimente și acțiuni axate pe specificul local
 - Schimburi cultural-turistice și proiecte de înfrățire a comunei cu alte localități din țară și străinătate
- Obiectivul specific “Promovarea comunei Ciurila”:
 - Promovarea comunei prin mass-media la nivel local și național
 - Elaborarea a diferite materiale de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură într-o limbă de circulație internațională, etc.)

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Creșterea numărului de turiști pe raza comunei Ciurila

- Realizarea unor circuite turistice care să cuprindă principalele obiective turistice de pe raza comunei
- Crearea de locuri de muncă
- Atragerea de noi investitori în comună
- Atragerea de noi venituri pentru administrația publică locală

6.3.4. Direcția de dezvoltare - Forța de muncă

Obiectivele specifice:

- Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și integrarea pe piața muncii a grupurilor dezavantajate

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivului menționat sunt:

- Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării adaptabilității angajaților
- Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri
- Promovarea oportunităților de ocupare pentru persoanele cu risc ridicat de excluziune
- Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Creșterea nivelului de instruire și calificare al locuitorilor comunei
- Creșterea ratei de ocupare a populației comunei

6.4 DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL STRATEGIC SOCIAL

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt sănătatea, protecția socială, educația și formarea, cultura și cultele, sport și agrement.

Obiectivul general strategic: Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții

6.4.1. Direcția de dezvoltare Sănătate

Obiectivele specifice:

- Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale
- Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile
- Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul creșterii stării de sănătate a acestora

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale”
 - Modernizarea și dotarea celor două dispensare umane din comună
 - Înființarea de dispensare și centre comunitare de îngrijire în comuna Ciurila
 - Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin atragerea unor specialiști cărora să li se ofere anumite facilități (locuință, mijloc de transport adecvat zonei, teren agricol etc.)
 - Înființarea la nivel local a unui serviciu pentru urgențe medicale
 - Crearea unei baze de date referitoare la starea de sănătate a populației din comună
- Obiectivul specific “Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile”:

- Înființarea unor noi servicii de sănătate (cabinet de planificare familială, centru pentru consiliere antialcool, antifumat)
- Obiectivul specific “Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul creșterii stării de sănătate a acestora”:
 - Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației
 - Derularea unor acțiuni de conștientizare a populației referitor la importanța efectuării analizelor medicale periodice
 - Derularea unor campanii de informare-comunicare-educare în rândul elevilor comunei privind igiena, educația sexuală, practicarea unui stil de viață sănătos, precum și efectele unor deprinderi nocive pentru sănătate - fumatul, consumul de alcool, consumul de droguri
 - Inițierea unor parteneriate ale autorității publice locale cu ONG-uri specializate pe probleme de sănătate

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Asigurarea accesului la servicii medicale a tuturor locuitorilor comunei
- Creșterea stării de sănătate a locuitorilor comunei

6.4.2. Direcția de dezvoltare - Protecție socială

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale
- Protecția familiilor aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale”:
 - Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială
 - Construirea de locuințe sociale pentru grupurile dezavantajate

- Dotarea cu echipamente speciale a unităților în care se prestează servicii sociale
- Inițierea de parteneriate public-private cu sectorul ONG și de parteneriate cu autorități publice locale pentru servicii specializate adresate persoanelor cu handicap, servicii specializate adresate copiilor în dificultate și care provin din familii monoparentale
- Dezvoltarea unui serviciu de asistență socială pentru nevoile speciale ale copiilor care provin din familii monoparentale sau care sunt lăsați în grija rudelor de către părinții plecați la muncă în străinătate
- Obiectivul specific “ Protecția familiilor aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap”:
 - Acordarea de sprijin material familiilor aflate în dificultate
 - Acordarea ajutoarelor sociale la zi persoanelor cu handicap grav pentru toate persoanele îndreptățite conform legii

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Oferirea de servicii de calitate cu privire la asistența socială pentru persoanele cu dizabilități sau care fac parte din grupuri vulnerabile din comună

6.4.3. Direcția de dezvoltare - Educație și formare

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii educaționale
- Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivelul comunei
- Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii educaționale”
 - Reabilitarea școlilor și grădinițelor din satele comunei (o școală care include și învățământul preșcolar)

- Înființare și modernizare grădinițe și creșe pe teritoriul comunei Ciurila
- Înființare after-school în comuna Ciurila
- Amenajarea spațiilor de joacă ale grădinițelor
- Înființarea cabinetelor medicale în școli și grădinițe
- Obiectivul specific “Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivelul comunei”
 - Desfășurarea de programe de consiliere și orientare școlară în scopul reducerii fenomenelor de absenteism și abandon școlar
 - Desfășurarea unor programe de tip “a doua șansă” destinate persoanelor care au părăsit școala de timpuriu
 - Înființarea unui centru de excelență pentru elevii care obțin rezultate școlare deosebite
 - Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educație
 - Promovarea spiritului civic în educație
- Obiectivul specific “Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ”
 - Desfășurarea unor programe de formare în psihopedagogie aplicată
 - Sprijinirea școlilor din comună în vederea desfășurării unor parteneriate și proiecte de schimb de experiență în domeniul învățământului, axate pe activități ca vizite de studiu, sesiuni de formare, conferințe, seminarii, schimburi de experiență și bune practici, școli de vară etc.

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Asigurarea unor condiții optime de desfășurare a procesului de educație și instruire al elevilor din comună
- Accesul la educație gratuită a tuturor copiilor din comună
- Asigurarea numărului de locuri necesare elevilor

6.4.4. Direcția de dezvoltare - Cultura și cultele

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii culturale

- Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei
- Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Dezvoltarea infrastructurii culturale”:
 - Reabilitarea și extinderea căminului cultural din satul Sălicea
 - Extinderea și modernizarea bibliotecii din comună - creșterea fondului de carte al bibliotecii, crearea unei biblioteci virtuale
 - Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local.
- Obiectivul specific “Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei”:
 - Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună
 - Organizarea de acțiuni culturale și festivaluri axate pe artă populară, meșteșuguri tradiționale, dansuri și cântece populare, gastronomie locală
 - Identificarea unor obiecte de cult, costume populare, unelte agricole și meșteșugărești specifice comunei
 - Înființarea unor centre de promovare a meșteșugurilor tradiționale
 - Editarea unui ziar local
- Obiectivul specific “Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult”
 - Promovarea unui dialog permanent între reprezentanții vieții religioase și reprezentanții administrației publice locale, ai serviciilor educaționale și familiile elevilor
 - Reabilitarea interioară și exterioară a bisericilor din comună și a celor trei biserici monument existente pe raza comunei
 - Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora
 - Restaurarea, conservarea și/sau dotarea așezămintelor monahale.
 - Construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces către așezămintele monahale și/sau obiectivele de patrimoniu de interes local.

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarelor **efecte**:

- Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități culturale
- Organizarea unui număr mai mare de evenimente culturale
- Revigorarea mediului cultural
- Consolidarea obiceiurilor și tradițiilor comunei, pentru a fi transmise mai departe tinerelor generații
- Ameliorarea condițiilor de desfășurare a activităților religioase

6.4.5. Direcția de dezvoltare - Sport și agrement

Obiectivele specifice:

- Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului
- Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului
 - Continuarea proiectului și lucrărilor de construire a terenului de sport, aflat în etapa de implementare
 - Organizarea periodică a unor competiții sportive, pe diferite categorii de vârstă și pe diferite sporturi
- Obiectivul specific “Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere”
 - Înființarea unor centre de recreere pentru tineret
 - Înființarea unei asociații a pensionarilor
 - Identificarea de noi posibilități de petrecere a timpului liber, valorificarea peisajului și a spațiilor deschise existente (ex. Efectuarea de drumeții prin pădure și marcarea drumurilor din pădure ca trasee turistice)

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarelor **efecte**:

- Desfășurarea activităților sportive de către locuitorii comunei în condiții optime de confort și siguranță

- Asigurarea unor standarde minimale de recreere și agrement pentru locuitorii comunei

6.5 DIRECȚII DE DEZVOLTARE PENTRU DOMENIUL STRATEGIC- ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

Direcțiile de dezvoltare vizate în cadrul acestui domeniu strategic sunt reforma administrației publice locale, respectiv ordinea publică și protecția civilă.

Obiectivul general strategic: Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale

6.5.1. Direcția de dezvoltare Reforma administrației publice locale

Obiectivele specifice:

- Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale
- Îmbunătățirea relației administrație publică locală - cetățeni
- Îmbunătățirea tehnicii din dotare

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale”:
 - Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene în perioada 2014-2020, axată pe:
 - Continuarea implementării proiectelor aflate în derulare
 - Urmărirea în permanență a surselor de finanțare active pentru care comuna Ciurila este aplicant eligibil
 - Creșterea permanentă a portofoliului de proiecte, prin întocmirea de proiecte noi, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare locală ale comunei
 - Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici

- Realizarea de parteneriate, schimburi de experiență, activități de înfrățire cu alte comunități rurale din județ, țară sau străinătate
- Elaborarea unor studii și statistici privind evoluția populației în comună, disponibilitatea resurselor umane, potențialul economic al comunei etc, ca instrument de asistare decizională în cadrul procesului de identificare a unor noi oportunități de investiții
- Obiectivul specific “Îmbunătățirea tehnicii din dotare”:
 - Realizarea unui ghid de bune practici în relația cu cetățenii
 - Creșterea nivelului de informare, consultare și participare la deciziile locale a cetățenilor și mediului de afaceri din comună
 - Activarea spiritului civic al cetățenilor și al conștiinței apartenenței la comunitate
 - Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei, la problemele de menținere a curățeniei în comună și de gestionare a deșeurilor
- Obiectivul specific “Îmbunătățirea tehnicii din dotare”
 - Achiziția de aplicații informatice pentru toate serviciile furnizate din cadrul administrației publice locale, pentru îmbunătățirea procesului de furnizare a serviciilor către populație
 - Actualizarea și îmbunătățirea conținutului site-ului Primăriei Ciurila, www.e-primarii.ro/primaria-ciurila
 - Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor la informații
 - Reducerea birocrăției și eficientizarea fluxurilor de documente în cadrul Primăriei Ciurila
 - Crearea unei identități vizuale a Primăriei Ciurila prin standardizarea elementelor de identitate vizuală (materiale informative, formulare tip, adrese, răspunsuri)

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Creșterea competențelor și expertizei angajaților din administrația publică locală referitor la gestionarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă

- Servicii de calitate oferite locuitorilor comunei de către funcționarii Primăriei Ciurila
- Eficientizarea activității funcționarilor Primăriei comunei
- Locuitorii comunei vor fi mai bine informați cu privire la toate aspectele legate de comună - evenimente, oportunități de finanțare, taxe și impozite locale, etc.

6.5.2. *Direcția de dezvoltare - Ordine publică și protecție civilă*

Obiectivele specifice:

- Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică
- Îmbunătățirea activităților de protecție civilă

Tipurile de proiecte care pot fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Obiectivul specific “Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică”
 - Reactualizarea planurilor de ordine și siguranță a comunei pentru identificarea și contracararea factorilor de risc la adresa ordinii publice
 - Îmbunătățirea calității activităților de relații publice, cu accent pe soluționarea reclamațiilor
 - Acțiuni comune pentru prevenirea și depistarea delictelor
 - Înființarea unui compartiment de Poliție comunitară
 - Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal
- Obiectivul specific “Îmbunătățirea activităților de protecție civilă”:
 - Dotarea Serviciului Public pentru Situații de Urgență al comunei Ciurila cu echipamente necesare pentru intervențiile în caz de dezastre
 - Conștientizarea și instruirea cetățenilor referitor la cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor

Ca urmare a implementării acestor proiecte, se vizează obținerea următoarele **efecte**:

- Compartimentul de voluntariat pentru situații de urgență mai bine dotat tehnic, cu posibilități de menținere a funcțiilor instituțiilor vitale, a condițiilor de comunicare directă și de intervenție în timp real, în scopul utilizării optime a resurselor aflate la dispoziție în caz de necesitate.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 7

PLANUL LOCAL DE ACTIUNE

DOMENIUL STRATEGIC INFRASTRUCTURĂ				
Obiectiv strategic 1: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii în sprijinul dezvoltării socio-ecomonice durabile				
Direcția	Obiective specifice	Măsuri / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
Infrastructura de transport	Modernizarea infrastructurii de transport	• Înființarea, extinderea, îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local • Reabilitarea trotuarelor • Managementul și optimizarea traficului rutier	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2020
Infrastructura energetică	Modernizarea infrastructurii energetice	• Reabilitarea rețelei de iluminat public (eficientizarea consumului de energie electrică)	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2020
Infrastructura de comunicații	Dezvoltarea telecomunicațiilor și îmbunătățirea accesului la Internet	• Conectarea la internet prin conexiuni broadband a instituțiilor publice din comună și promovarea conceptelor de e-guvernare, e-educație, e-sănătate • Extinderea accesului la internet a locuitorilor comunei prin înființarea unui punct de acces la internet în cadrul Primăriei Ciurila	FEDR, prin POS CCE Buget local	2014-2020
Dezvoltarea urbană	Asigurarea accesului la o locuință decentă	• Construirea de locuințe de serviciu pentru păstrarea specialiștilor în comună (personal medical, personal didactic etc.) • Construirea de locuințe sociale pentru familiile tinere sau aflate în dificultate	Buget de stat Buget local	2014-2020

	Modernizarea centrului civic	• Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în toate satele comunei • Amenajarea de locuri de joacă pentru copii în toate satele comunei • Amenajarea unei piațete în localitatea Ciurila • Construirea unor spații de parcare amenajate în localitatea Ciurila • Dotarea cu mobilier urban în toate satele comunei	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2018
--	---------------------------------	--	--	-----------

DOMENIUL STRATEGIC MEDIU				
Obiectiv strategic 2: Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și asigurarea unei valori durabile a resurselor naturale				
Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
	Dezvoltarea managementului de calitate al apei	• Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă, a rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comună • Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole	FC, prin POS Mediu Buget local	2014-2015
	Dezvoltarea unui sistem eficient de management al deșeurilor	• Implementarea unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor la nivelul comunei • Amenajarea unui centru de colectare al deșeurilor re folosibile în Ciurila • Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei cu privire la efectele negative ale unei gestionări proaste a deșeurilor	FC, prin POS Mediu Buget local	2014-2016
	Protejarea și îmbunătățirea factorilor de mediu	• Programe de management al calității aerului • Promovarea utilizării surselor de energie alternativă • Promovarea practicilor de agricultură ecologică • Creșterea gradului de conștientizare a locuitorilor comunei privind aspectele legate de educația ecologică și protecția mediului		2014-2020

DOMENIUL STRATEGIC ECONOMIE				
Obiectiv strategic 3: Creșterea capacității inovatoare și competitivității mediului de afaceri local				
Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
Mediul de afaceri	Dezvoltarea mediului de afaceri local	• Crearea unui parc industrial în comună • Acordarea de facilități pentru investitori, în funcție de natura activității și beneficiile pe care aceștia le-ar putea aduce bugetului local • Sprijinirea dezvoltării de IMM-uri care să valorifice resursele locale ale comunei și care să răspundă nevoilor comunității • Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților non-agricole • Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi • Stimularea introducerii și utilizării tehnologiei informațiilor și comunicării • Crearea unor baze de date la nivel local cu activele disponibile (imobile libere, terenuri care pot fi concesionate, etc.) • Desfășurarea unei comunicări eficiente cu toți investitorii interesați • Organizarea unui dialog real între reprezentanții autorității publice locale și cei ai mediului de afaceri pentru a identifica	FEADR, prin PNDR FEADR, prin POS CCE	2014-2020

		noi oportunități		
	Stimularea inițiativelor antreprenoriale	• Crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună • Promovarea programelor guvernamentale pentru stimularea înființării microîntreprinderilor • Promovarea culturii antreprenoriale în rândul populației comunei	FEADR, prin PNDR FSE, prin POS DRU Buget local Fonduri private Fonduri guvernamentale	2014-2020
Agricultură	Dezvoltarea agriculturii moderne, prin trecerea de la practicarea unei agriculturi de subzistență la o agricultură comercială	• Înființarea unei structuri asociative a producătorilor agricoli din comună, în scopul creșterii eficienței economice a exploatațiilor agricole, a puterii de negociere pe piețele de desfacere și a valorificării superioare a producției • Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție • Sprijinirea agriculturii ecologice • Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje • Îmbunătățirea parcului auto de mașini și utilaje agricole al comunei • Realizarea unui sistem de irigații • Înființarea unor centre de prestări servicii pentru agricultură (reparații utilaje, furnizare semințe, îngrășăminte etc.) • Organizarea unui târg de animale • Înființarea unei hale agroalimentare	FC, prin POS Mediu FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2020

	Consiliere și instruire în domeniul agricol	• Diseminarea informațiilor privind standardele europene în domeniul agricol, zootehnic și ecologic și existența surselor de finanțare europene în cadrul politicii agricole comune • Susținerea sectorului agricol local prin acțiuni de conștientizare a populației cu privire la efectele benefice ale consumului produselor locale	FSE, prin POS DRU Fonduri guvernamentale	
<i>Turism și agroturism</i>	Dezvoltarea infrastructurii turistice	• Dezvoltarea infrastructurii de cazare pentru asigurarea mai multor spații de cazare în zonă (stimularea înființării de pensiuni turistice și agroturistice, amenajarea unui spațiu de campare), susținerea activității de turism • Dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism • Construirea unui complex turistic și de agrement	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2020
	Transformarea obiectivelor culturale din comuna Ciurila în obiective turistice, inclusiv includerea lor într-un circuit	• Promovarea turismului cultural, de agrement • Introducerea comunei Ciurila în circuite turistice culturale • Implementarea și dezvoltarea agroturismului și a turismului ecologic • Dezvoltarea turismului școlar prin organizarea unor tabere (tabere de creație pentru pictură, pentru promovarea meșteșugurilor tradiționale etc.) • Crearea și organizarea de evenimente și acțiuni axate pe	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2020

	turistic	specificul local • Schimburi cultural-turistice și proiecte de înfrățire a comunei cu alte localități din țară și străinătate		
	Promovarea comunei Ciurila	• Promovarea comunei prin mass-media la nivel local și național • Elaborarea a diferite materiale și instrumente de prezentare și promovare a comunei (broșuri, pliante, catalog de promovare a comunei, site web de promovare, monografia comunei, broșură editată într-o limbă de circulație internațională, etc.)	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2020
Forța de muncă	Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și integrarea pe piața muncii a grupurilor dezavantajate	• Programe de formare, perfecționare, recalificare, reconversie profesională a adulților în vederea satisfacerii nevoilor locale ale pieței muncii și promovării adaptabilității angajaților • Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri • Promovarea oportunităților de ocupare pentru persoanele cu risc ridicat de excluziune • Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei în managementul producției și valorificării în domeniul agricol	FSE, prin POS DRU	2014-2020

DOMENIUL STRATEGIC SOCIAL				
Obiectiv strategic 4: Dezvoltarea socială și culturală durabilă și echilibrată a comunității și creșterea calității vieții				
Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
Sănătate	Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale	- Modernizarea și dotarea dispensarelor umane din comună - Înființarea și dotarea unui alt cabinet stomatologic în comună pe lângă cel existent în localitatea de reședință - Asigurarea necesarului de resurse umane în domeniul sănătății prin atragerea unor specialiști cărora să li se ofere anumite facilități (locuință, mijloc de transport adecvat zonei, teren agricol etc.) - Înființarea la nivel local a unui serviciu pentru urgențe medicale - Crearea unei baze de date referitoare la starea de sănătate a populației din comună	FEDR, prin POR Buget local Fonduri guvernamentale	2014-2018
	Facilitarea accesului la serviciile medicale pentru grupurile vulnerabile	Înființarea unor noi servicii de sănătate (cabinet de planificare familială, centru pentru consiliere antialcool, antifumat, centre comunitare de îngrijire)	FSE prin POS DRU	2014-2018
	Educarea locuitorilor comunei privind starea de sănătate în scopul	- Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației - Derularea unor acțiuni de conștientizare a populației referitor	FSE, prin POS DRU Fonduri Guvernamentale	2014-2020

	creșterii stării de sănătate a acestora	la importanța efectuării analizelor medicale periodice • Derularea unor campanii de informare-comunicare- educare în rândul elevilor comunei privind igiena, educația sexuală, practicarea unui stil de viață sănătos, precum și efectele unor deprinderi nocive pentru sănătate - fumatul, consumul de alcool, consumul de droguri • Inițierea unor parteneriate ale autorității publice locale cu ONG-uri specializate pe probleme de sănătate		
Protecție socială	Dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale	• Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială • Construirea de locuințe sociale pentru grupurile dezavantajate • Dotarea cu echipamente speciale a unităților în care se prestează servicii sociale • Inițierea de parteneriate public-private cu sectorul ONG și de parteneriate cu autorități publice locale pentru servicii specializate adresate persoanelor cu handicap, servicii specializate adresate copiilor în dificultate și care provin din familii monoparentale • Dezvoltarea unui serviciu de asistență socială pentru nevoile speciale ale copiilor care provin din familii monoparentale sau care sunt lăsați în grija rudelor de către părinții plecați la muncă în străinătate	FSE, prin POS DRU FEADR prin PNDR	2014-2020
	Protecția famililor	• Acordarea de sprijin material familiilor aflate în dificultate	Buget local	2014-2020

	aflate în dificultate, a persoanelor cu probleme sociale sau cu handicap	• Acordarea ajutoarelor sociale la zi persoanelor cu handicap grav, pentru toate persoanele îndreptățite conform legii		
Educație și formare	Dezvoltarea infrastructurii educaționale	• Reabilitarea școlilor și grădinițelor din satele comunei (o școală în care se desfășoara și învățământul preșcolar) • Înființarea de grădinițe și creșe în satele comunei Ciurila • Înfiinșare și dotare after-school • Amenajarea spațiilor de joacă ale grădinițelor • Înființarea cabinetelor medicale în școli și grădinițe	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2016
	Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivelul comunei	• Desfășurarea de programe de consiliere și orientare școlară în scopul reducerii fenomenelor de absenteism și abandon școlar • Desfășurarea unor programe de tip “a doua șansă” destinate persoanelor care au părăsit școala de timpuriu • Înființarea unui centru de excelență pentru elevii care obțin rezultate școlare deosebite • Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educație • Promovarea spiritului civic în educație	FSE, prin POS DRU Buget local	2014-2020
	Perfecționarea și formarea continuă a cadrelor didactice din	• Desfășurarea unor programe de formare în psihopedagogie aplicată • Sprijinirea școlii din comună în vederea desfășurării unor parteneriate și proiecte de schimb de experiență în domeniul	FSE, prin POS DRU Buget local	2014-2020

	unitățile de învățământ	învățământului, axate pe activități ca: vizite de studiu, sesiuni de formare, conferințe, seminarii, schimburi de experiență și bune practici, școli de vară etc.		
Cultura și cultele	Dezvoltarea infrastructurii culturale	- Reabilitarea celor două cămine culturale din satul Filea de Sus respectiv Filea de Jos - Extinderea și modernizarea bibliotecii din comună - creșterea fondului de carte al bibliotecii, crearea unei biblioteci virtuale	FEADR, prin PNDR Buget local	Buget local
	Creșterea interesului locuitorilor comunei pentru păstrarea identității și moștenirii culturale a comunei	- Revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor din comună - Organizarea de acțiuni culturale (sărbători) și festivaluri axate pe artă populară, meșteșuguri tradiționale, dansuri și cântece populare, gastronomie locală - Identificarea unor obiecte de cult, costume populare, unelte agricole și meșteșugărești specifice comunei - Înființarea unor centre de promovare a meșteșugurilor tradiționale - Înființarea unui ansamblu de dansuri și cântece populare - Editarea unui ziar local	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2020
	Sprijinirea cultelor religioase și a lăcașelor de cult	- Promovarea unui dialog permanent între reprezentanții vieții religioase și reprezentanții administrației publice locale, ai serviciilor educaționale și familiile elevilor - Reabilitarea interioară și exterioară a bisericilor din comună și a celor teri biserici monument existente pe raza comunei	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2018

		• Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora		
Sport și agrement	Dezvoltarea cadrului necesar pentru practicarea sportului	• Continuarea proiectului și lucrărilor de construire a terenului de sport (realizat pe măsura 322L), aflat în etapa de achiziție • Organizarea periodică a unor competiții sportive, pe diferite categorii de vârstă și pe diferite sporturi	FEADR, prin PNDR Buget local	2014-2016
	Dezvoltarea cadrului necesar pentru desfășurarea activităților de agrement și recreere	• Înființarea unor centre de recreere pentru tineret • Înființarea unei asociații a pensionarilor • Identificarea de noi posibilități de petrecere a timpului liber, valorificarea peisajului și a spațiilor deschise existente (ex. Efectuarea de drumeții prin pădure și marcarea drumurilor din pădure ca trasee turistice)	Buget local	2014-2020

DOMENIUL STRATEGIC ADMINISTRATIE PUBLICA LOCALA				
Obiectiv strategic 5: Creșterea capacității instituționale de acțiune a administrației publice locale				
Direcția	Obiective specifice	Măsurile / Tipuri de proiecte	Surse de finanțare	Termen de realizare
Reforma administrației publice locale	Îmbunătățirea capacității administrative a administrației publice locale	- Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene în perioada 2014-2020, axată pe: - Continuarea implementării proiectelor aflate în derulare - Urmărirea în permanență a surselor de finanțare active pentru care comuna Ciurila este aplicant eligibil - Creșterea permanentă a portofoliului de proiecte, prin întocmirea de proiecte noi, în conformitate cu prioritățile de dezvoltare locală ale comunei - Desfășurarea unor programe de training pentru funcționarii publici - Realizarea de parteneriate, schimburi de experiență, activități de înfrățire cu alte comunități rurale din județ, țară sau străinătate - Elaborarea unor studii și statistici privind evoluția populației în comună, disponibilitatea resurselor umane, potențialul economic al comunei etc, ca instrument de asistare decizională în cadrul procesului de identificare a unor noi oportunități de investiții	FSE, prin POS DRU FSE, prin PO DCA Buget local	2014-2020

	Îmbunătățirea relației: administrație publică locală – cetățeni	• Realizarea unui ghid de bune practici în relația cu cetățenii • Creșterea nivelului de informare, consultare și participare la deciziile locale a cetățenilor și mediului de afaceri din comună • Activarea spiritului civic al cetățenilor și al conștiinței apartenenței la comunitate • Conștientizarea cetățenilor cu privire la importanța implicării individuale pentru dezvoltarea economică a comunei, la problemele de menținere a curățeniei în comună și de gestionare a deșeurilor	FSE, prin PO DCS FSE, prin POS DRU Buget local	2014-2020
	Îmbunătățirea tehnicii din dotare	• Achiziția de aplicații informatice pentru toate serviciile furnizate din cadrul administrației publice locale, pentru îmbunătățirea procesului de furnizare a serviciilor către populație • Actualizarea și îmbunătățirea conținutului site-ului Primăriei Ciurila, http://www.e-primarii.ro/primaria-ciurila • Reducerea birocrăției și eficientizarea fluxurilor de documente în cadrul Primăriei Ciurila • Crearea unei identități vizuale a Primăriei Ciurila prin standardizarea elementelor de identitate vizuală (materiale informative, formulare tip, adrese, răspunsuri)	FEDR, prin POS CCE	2014-2020

<i>Ordine publică și protecție civilă</i>	Îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică	• Reactualizarea planurilor de ordine și siguranță a comunei pentru identificarea și contracararea factorilor de risc la adresa ordinii publice • Îmbunătățirea calității activităților de relații publice, cu accent pe soluționarea reclamațiilor • Acțiuni comune pentru prevenirea și depistarea delictelor • Înființarea unui compartiment de Poliție comunitară • Dotarea cu echipamente a serviciului public comunal	Bugetul de stat, bugetul local	2014-2020
	Îmbunătățirea activităților de protecție civilă	• Dotarea Serviciului Public Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Ciurila cu echipamente necesare pentru intervențiile în caz de dezastre • Desfășurarea unor acțiuni de conștientizare și instruire a cetățenilor referitor la cunoașterea regulilor și măsurilor de apărare împotriva dezastrelor	Bugetul de stat, bugetul local	2014-2020

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 8

STRUCTURI INSTITUȚIONALE DE IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Pentru a monitoriza progresele înregistrate prin implementarea proiectelor, administrația publică locală (APL) trebuie să-și pună la punct un sistem coerent și concret de urmărire a modului în care sunt realizate și mai ales a impactului pe care acestea le au asupra comunității.

Abordarea acestei maniere implică însă și participarea altor instituții guvernamentale și non-guvernamentale, fără de care monitorizarea nu ar fi completă. În acest sens, recomandata Agenție/structură de dezvoltare locală poate juca un rol determinant.

Este de preferat ca cele trei domenii (implementare, monitorizare și evaluare) să reprezinte preocuparea la nivelul unor structuri diferite, evitându-se cazurile în care aceleași structuri îndeplinesc concomitent rolurile de implementare și evaluare.

La nivelul APL trebuie să funcționeze un mecanism de monitorizare a implementării proiectelor pe axa: Primar - Viceprimar - Consiliul Local. De asemenea direcțiile din Primărie trebuie să aibă sarcini precise în activitatea de monitorizare a proiectelor implementate.

Partea de evaluare trebuie să fie asigurată de organisme independente (de preferat din afara APL) care urmăresc gradul de realizare al indicatorilor pentru fiecare din proiectele implementate. Pe lângă aceasta, foarte importantă este evaluarea impactului produs de respectivele proiecte asupra comunității locale. Este de subliniat că acest impact se poate evalua după o perioadă relativ mare după implementarea proiectelor.

Indicatorii socio - economici structurați pe domeniile strategice, care trebuie urmăriți anual sunt evidențiați în tabel.

Domenii	Indicator	Instituții responsabile surse de date
INFRASTRUCTURĂ		
<i>Drumuri</i>	Lungimea totală de drumuri europene, naționale, județene (Km)	CNADNR RAADPP Cluj
	Lungimea totală de străzi (Km)	Primăria
	Sporul anual de drumuri (%)	Primăria
<i>Rețele de distribuție</i>	Lungimea totală a rețelilor de distribuție apă (Km)	Comuna Ciurila
	Lungimea totală a rețelilor de canalizare (Km) - (în fază de execuție în localitatea Șutu)	Comuna Ciurila
	Sporul anual rețele de distribuție apă (%)	Comuna Ciurila
<i>Comunicații</i>	Număr total abonați rețele de comunicații	Furnizorii de servicii
	Sporul anual al conectării la rețele de comunicații (%)	Furnizorii de servicii
<i>Servicii publice</i>	Numărul total de cetățeni deserviți (anual)	Primăria
	Numărul de reclamații	Primăria
<i>Locuinte</i>	Număr de persoane fără locuință	DJS, Direcția patrimoniu
	Persoane fără locuință (% din totalul populației rezidente în comună)	DJS, Direcția patrimoniu
	Prețul mediu al unei locuințe, raportat la venitul mediu anual pe gospodărie	DJS, Direcția patrimoniu
	Locuințe fără acces la infrastructura de bază (energie, apă, canalizare) (%)	Direcția Urbanism, Companiile locale de distribuție
	Suprafața de locuit pe locuitor (mp)	Direcția Urbanism
	Rezidenți care achiziționează și dețin locuințe în proprietate	DJS
	Populație care locuiește în locuințe sociale	DJS
	Populație care locuiește în locuințe închiriate (%)	DJS

	Număr de locuințe convenționale	Direcția Urbanism
	Locuire în case (%)	Direcția Urbanism
	Locuire în apartamente (%)	Direcția Urbanism
	Locuire în alte tipuri de locuințe (%)	Direcția Urbanism
	Numărul de locuințe nou construite anual (locuințe sociale sau particulare)	Primăria
	Locuințe conectate la rețeaua de distribuție a apei potabile (%)	
	Locuințe conectate la rețeaua de energie electrică (%)	Electrica
MEDIU		
<i>Aer</i>	Numărul de zile în care concentrația de SO ₂ depășește valoarea maximă admisibilă (125μg/m ³)(media pe 24h)	IPM
	Numărul de zile în care concentrația de NO ₂ depășește valoarea maximă admisibilă (200mg/m ³) (media pe 24h)	IPM
	Numărul de zile în care concentrația de O ₃ depășește valoarea maximă admisibilă (125μg/m ³)(media pe 8h)	IPM
	Emisiile de CO ₂ /locuitor	IPM
<i>Zgomot</i>	Populație expusă nivelului de zgomot superior valorii de 65 db (media pe 24h)	IPM
<i>Apa</i>	Numărul de determinări privind parametrii chimici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile precise în standardele internaționale (OMS)	DJST
	Numărul de determinări privind parametrii biologici ai apei potabile efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele	DJST

	internaționale (OMS și Directiva 80/778EEC)	
	Numărul de determinări privind parametrii biologici ai apei recreaționale (de înbăiere) efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS)	DJST
	Numărul de determinări privind parametrii chimici ai apei recreaționale (de înbăiere) efectuate în decursul unui an care depășesc valorile prescrise în standardele internaționale (OMS) pe an	DJST
	Consumul anual de apă/locuitor (m3)	
<i>Clima</i>	Numărul de zile cu precipitații (media pe an)	IPM
	Zile cu soare (media pe an)	IPM
<i>Managemen tul deșeurilor</i>	Cantitatea de deșeuri solide (menajere și industriale) colectata anual (tone / locuitor)	IPM Serviciul de Salubritate
	Deșeuri solide (menajere și industriale) procesate la gropile de gunoi, incineratoare și unități de reciclare (%)	IPM Serviciul de Salubritate
	Volumul materialelor reciclate	Serviciul de Salubritate
	Cantitatea de deșeuri solide colectate anual	Serviciul de Salubritate
	Procentul deșeurilor reciclate în unități specializate	Serviciul de Salubritate
<i>Utilizarea terenurilor</i>	Creșterea suprafeței spațiilor verzi, anual	Primăria
	Numărul de terenuri de sport în fiecare localitate	Primăria
	Spații verzi cu acces public (m2/locuitor)	Direcția Urbanism
	Distribuția utilizării terenurilor (%) și terenuri neutilizate (%) in intravilan	Direcția Urbanism
	Suprafața urbană destinată activităților specifice de amenajare a teritoriului și conservare (%)	Direcția Urbanism
	Densitatea populației (locuitori / km2)	DJST
<i>Transportul</i>	Distribuția utilizării mijloacelor de transport,	

<i>local</i>	autobuz, autoturism, bicicletă (%)	
	Caracteristici ale transportului (scop, distanță și mijloc de transport)	
	Numărul de automobile înregistrate local /1000 locuitori	Poliția Rutieră
	Numărul de accidente rutiere cu consecințe grave (decese, răniri grave)/1000 locuitori	Poliția Rutieră
	Nr. mediu de pasageri în vehicule motorizate	Poliția Rutieră
<i>Energia</i>	Consumul total pe categorii de surse de energie (cărbune, electrică, petrol)	
	Consumul anual de energie electrică pe locuitor (kw / locuitor)	DJS
	Consumul anual de energie pe domenii de activitate (industrie, transport, locuințe) (%)	DJS
ECONOMIC		
	Distribuția forței de muncă (femei / bărbați) pe sectoare	AJOFM
	PIB/locuitor la nivel local	Adm. Financiară
	Numărul de companii cu sediul în municipiu	ONRC
	Numărul de firme înregistrate anual	ONRC
	Spații comerciale și birouri neocupate	Primăria
	Numărul de turiști/an înregistrați în unitățile de cazare	IJT
	Cifra de afaceri a companiilor private (Euro)	ONRC
	Numărul de firme pe domenii de activitate (producție comerț - servicii)	ONRC
	Aportul la PIB al firmelor funcție de domeniul de activitate (industrie – agricultură – turism)	ONRC
	Volumul investițiilor anuale (Euro)	ONRC

	Volumul investițiilor straine (Euro)	ONRC
SOCIAL		
<i>Populația</i>	Populația totală distribuită pe sexe și grupe de vârstă	DJS
	Populație cu vârsta sub 16 ani (%) și populație cu vârsta peste vârsta medie de pensionare (%)	DJS
	Numărul de persoane care părăsesc orașul	DJS
	Numărul de persoane care intră în oraș	DJS
	Populația de origine română (% din total)	DJS
	Alte naționalități (% din total)	DJS
<i>Gospodării</i>	Total gospodării	DJS
	Mărimea medie a gospodăriilor	DJS
	Gospodării cu o persoană (%)	DJS
	Gospodării cu familie (%)	DJS
	Gospodării deținute de pensionari	DJS
<i>Forța de muncă</i>	Populația activă (femei, bărbați, total)	AJOFM
	Personal angajat (femei, bărbați, total)	AJOFM
	Rata activității (femei/bărbați/total)	AJOFM
	Numărul total de șomeri	AJOFM
	Rata somajului (pe sexe)	AJOFM
	Șomeri bărbați/femei (%)	AJOFM
	Șomeri pe o perioadă mai mare de 1 an (%)	AJOFM
	Șomeri cu vârsta sub 25 ani (%)	AJOFM
	Numărul de locuri de muncă nou create	AJOFM
<i>Veniturile populației</i>	Venitul mediu pe gospodărie	DJS
	Distribuția veniturilor (femei/bărbați)	DJS
	Număr de familii cu venit peste valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent	DJS
	Număr de familii cu venit sub valoarea medie a veniturilor corespunzătoare unui trai decent	DJS

	Gospodării cu venituri mai mici de jumătate din venitul mediu pe economie	DJS
	Gospodării fără autoturism proprietate personală	DJS
<i>Cultura și recreere</i>	Rata anuală de vizionare a spectacolelor	Direcția Cultură
	Numărul de săli de concert și numărul de spectatori pe an	Direcția Cultură
	Muzee și numărul de vizitatori pe an	Direcția Cultură
	Numărul de biblioteci publice și cărți împrumutate anual	Direcția Cultură
	Facilități recreaționale pe cap de locuitor (Parcuri, instalații sportive acoperite și în aer liber)	Primăria, Direcția Județeană pentru Tineret și Sport
	Rata anuală de utilizare a facilităților recreaționale	Primăria Direcția Județeană pentru Tineret și Sport
<i>Sănătate</i>	Număr de policlinici pe 1000 locuitori	DJSP
	Număr de medici la 1000 locuitori	DJSP
	Frecvența și specificul bolilor	DJSP
	Numărul total de persoane în evidență	DJSP
	Speranța de viață la naștere (femei/bărbați)	DJSP
	Rata mortalității infantile	DJSP
	Rata mortalității datorate afecțiunilor cardiovasculare și respiratorii, pentru persoane sub 65 de ani	DJSP
<i>Securitatea și pacea socială</i>	Numărul de crime înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția
	Infracțiuni comerciale înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția
	Furturi de/din automobile înregistrate /1000 locuitori pe an	Poliția
	Numărul de polițiști comunitari	Poliția

<i>Educație</i>	Numărul de creșe și grădinițe (publice și private) /1000 locuitori	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care nu au trecut examenul de bacalaureat (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți ai cursurilor de învățământ liceal care urmează cursurile de învățământ superior (%)	Inspectoratul Școlar
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ primar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ secundar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) de învățământ liceal (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) ai cursurilor de învățământ superior (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Absolvenți (bărbați/femei) ai cursurilor de învățământ postuniversitar (%)	Inspectoratul Școlar DJS
	Procentul persoanelor cu acces la computere personale	Inspectoratul Școlar DJS
ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ		
	Număr de angajați în sectorul public	Primăria
	Cheltuiala publică anuală (Euro)	Primăria
	Datoria publică (%)	Primăria
	Gradul de încasare a obligațiilor (taxe, impozite, etc.) (%)	Primăria
	Managementul financiar al patrimoniului (bilanțul consolidat de venituri și cheltuieli al Primăriei)	Primăria
	Numărul de angajați în Primărie	Primăria
	Numărul de persoane din Primărie instruite / an	Primăria

Notații:

- CNADNR - Companiei Nationale de Autostrazi si Drumuri Nationale din Romania
- RAADPP Cluj - Regia Autonomă de Administrare a Domeniului Public și Privat a Județului Cluj
- DJS – Direcția Județeană de Statistică
- DJST - Direcția Județeană pentru Sport și Tineret
- AJOFM - Agenția Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Cluj
- ONRC - Oficiul Național al Registrului Comerțului
- DJSP – Direcția Județeană de Sănătate Publică

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

COMUNA CIURILA

CAPITOLUL 9

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

Portofoliul de proiecte s-a fundamentat pe cele 5 domenii strategice pe care s-a realizat strategia de dezvoltare a comunei Ciurila, pe baza rezultatelor obținute în urma derulării cercetărilor cantitative și calitative, precum și pe baza situației proiectelor care s-au implementat sau sunt în curs de implementare în acest moment în comuna Ciurila.

9.1 DOMENIUL STRATEGIC - INFRASTRUCTURA

Reabilitarea rețelei de iluminat public în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național de Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Îmbunătățirea rețelei de iluminat public și creșterea randamentului energetic la sistemele de iluminat

	• Adaptarea rețelei de iluminat la standardele europene, în acord cu CIE 115/1995 • Satisfacerea cerințelor de vizibilitate pentru drumurile publice conform cu norma română SR 13433/1999
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Mărirea gradului de confort din punct de vedere al iluminatului public • Economii în ceea ce privește consumul de energie
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei • Participanții la trafic
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, populația interviuată a răspuns că este importantă reabilitarea rețelei de iluminat public.

Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local, comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unui existent: DA Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Modernizarea drumurilor comunale va avea efecte benefice asupra dezvoltării economice viitoare a comunei, prin conectarea diferitelor zone la drumurile locale, îmbunătățirea legăturilor rutiere cu comunele învecinate și cu satele componente. Comuna Ciurila va deveni o zonă de interes atât pentru investitori, cât și pentru turiștii care vizitează sau tranzitează comuna.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri comunale • Accesul populației la locuri de muncă, servicii medicale, educație, cultură, recreere

	• Fluidizarea transportului de mărfuri cu impact direct asupra dezvoltării economice teritoriale echilibrate
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei • Participanții la trafic
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă modernizarea drumurilor comunale.

Reabilitarea trotuarelor din comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Refacerea trotuarelor din comună va avea efecte benefice în primul rând asupra locuitorilor comunei Ciurila, dar și asupra turiștilor care vizitează zona
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Îmbunătățirea trotuarelor în vederea creșterii posibilităților de circulație a pietonilor • Dezvoltarea unei rețele de trotuare necesare comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate

	•Elaborarea proiectului tehnic •Aprobarea proiectului •Pregătirea și depunerea cererii de finanțare •Contractarea proiectului •Organizarea licitațiilor •Monitorizare, evaluare, control •Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	•Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă reabilitarea trotuarelor din comuna Ciurila.

Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de apă potabilă în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unuia existent: DA Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Realizarea rețelei de apă potabilă în toate localitățile comunei va avea efecte benefice asupra dezvoltării economice a zonei prin: -Vor fi revigorate domenii ca proiectarea și construcțiile -Zona va deveni mai atractivă pentru investitori, activitatea acestora va genera venituri suplimentare bugetului local
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Accesul populației la infrastructură edilitară

Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației • Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă realizarea rețelei de apă potabilă din comuna Ciurila

Amenajarea, regularizarea și decolmatarea pâraielor în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea, regularizarea și decolmatarea șanțurilor din comună, efectele acestei investiții fiind benefice în primul rând locuitorilor comunei, dar și turiștilor ori persoanelor care tranzitează comuna..
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Creșterea posibilităților de circulație a pietonilor • Preluarea apelor pluviale și prevenirea inundațiilor
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate

	•Elaborarea proiectului tehnic •Aprobarea proiectului •Pregătirea și depunerea cererii de finanțare •Contractarea proiectului •Organizarea licitațiilor •Monitorizare, evaluare, control •Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	•Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă amenajarea regularizarea și decolmatarea șanțurilor în comuna Ciurila.

Amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea unor parcuri și spații verzi pentru locuitorii comunei, având ca scop creșterea calității vieții locuitorilor din comună și îmbunătățirea stării de sănătate a acestora prin petrecerea timpului în aer liber.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Acces la parcurile de joacă și recreere a tuturor copiilor comunei • Stimularea implicării părinților în educația copiilor
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei

Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă amenajarea parcurilor și a spațiilor verzi din comuna Ciurila.

9.2 DOMENIUL STRATEGIC - MEDIU

Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Sectorial Mediu, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Realizarea sistemului de canalizare și a stației de epurare și tratare a apelor reziduale, va avea efecte benefice asupra dezvoltării economice a zonei prin: • Vor fi revigorate domenii ca proiectarea și construcțiile • Zona va deveni mai atractivă pentru investitori, activitatea acestora va genera venituri suplimentare bugetului local
Rezultate ce se urmăresc a fi	• Accesul populației la infrastructură edilitară

obținute	
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației • Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei • Scăderea factorului de poluare • Reducerea efectelor unor riscuri naturale, cum ar fi inundațiile
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă realizarea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale din comună.

Construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Sectorial Mediu, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Realizarea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole, în comuna Ciurila, județul Cluj • reducerea riscului de inundații
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Securitatea și protecția cetățenilor • Atragerea de investitori
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Potențialii turiști ai comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului

	• Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă construirea sistemului de canalizare a apelor pluviale prin șanțuri și rigole în comună.

Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Tara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FC, Programul Operațional Regional, FEADR prin PNDR Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Sprijinirea eficienței energetice a clădirilor publice deținute de autoritatea locală
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirilor, șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a acestora; • Reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare; • Utilizarea surselor regenerabile de energie etc.

Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Anagajații sectorului public • Locuitorii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comună.

9.3 DOMENIUL STRATEGIC - ECONOMIE

Crearea unui parc industrial în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Atragerea investitorilor locali și străini prin crearea unui parc industrial în comuna Ciurila, județul Cluj
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Atragerea investitorilor străini și amplificarea relațiilor economice dintre firmele locale și cele străine • Încurajarea agenților economici locali de a dezvolta afaceri în comună • Creșterea numărului de locuri de muncă în comună și

	reducerea șomajului
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, crearea unui parc industrial în comună are o mare importanță.

Crearea unui birou unic în comuna Ciurila, județul Cluj, pentru sprijinirea antreprenorilor din comună	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Accesul locuitorilor comunei Ciurila, la informații cu privire la demararea unei afaceri, realizarea unui plan de afaceri și posibile surse de finanțare pentru acestea
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Locuitori mai bine informați cu privire la oportunitățile de demarare de noi afaceri • Crearea de noi întreprinderi • Stimularea activității economice pe raza comunei Ciurila • Creșterea numărului locurilor de muncă în comuna

	Ciurila
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	• Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, crearea unui birou unic pentru sprijinirea antreprenorilor din comună are o mare importanță.

Crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor în comuna Ciurila, județul Cluj și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Îmbunătățirea posibilităților de comercializare a legumelor și fructelor din producție proprie
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Centrele înființate vor asigura colectarea legumelor și fructelor din producție proprie • Dezvoltarea unei rețele de comercializare a produselor • Îmbunătățirea posibilităților de conectare la rețelele regionale de producție și distribuție • Îmbunătățirea promovării produselor din producție

	proprie
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în cadrul procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, crearea și dezvoltarea unor centre de colectare a legumelor și fructelor în comună și conectarea acestora la rețele regionale de producție și distribuție are o mare importanță.

Construirea unui complex turistic și de agrement în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: NU Proiect în continuarea unuia existent: DA Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Realizarea și dotarea cu echipamente și aparatura necesară a unui complex turistic și de agrement. Prin amenajarea unui complex turistic se urmărește îmbunătățirea spațiului destinat pentru recreerea și relaxarea cetățenilor comunei și atragerea unui număr mai mare de turiști.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Creșterea numărului de turiști în zonă și implicit a veniturilor populației • Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației comunei • Reducerea poluării

	• Reducerea factorilor de risc pentru sănătatea populației • Atragerea de noi investitori în zonă • Atragerea de noi venituri pentru administrația locală • Dezvoltarea de locuri de muncă
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, construirea unui complex turistic și de agrement în comună este important.

Construirea unui centru de informare turistică în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin acest proiect se urmărește promovarea obiectivelor turistice și a monumentelor de pe raza comunei Ciurila și creșterea numărului de turiști în această zonă
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Creșterea numărului de turiști pe raza comunei Ciurila • Creșterea numărului de locuri de muncă în comună • Realizarea unor circuite turistice care să cuprindă principalele obiective turistice de pe raza comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Turiștii comunei

Activitățile proiectului:	• Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă promovarea obiectivelor turistice din comună.

9.4 DOMENIUL STRATEGIC - SOCIAL

Înființarea, modernizarea și dotarea dispensarelor/cabinetelor din satele comunei Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Operațional Regional Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Obiectivele acestui proiect sunt: Reabilitarea fizică a dispensarului uman precum și înființarea de noi dispensare și cabinete medicale în satele comunei; Achiziționarea de echipamente și materiale necesare unei bune funcționări a dispensarului; Acordarea unor facilități medicilor (locuință, teren agricol, mijloc de transport adecvat zonei).
Rezultate ce se urmăresc a fi	• Desfășurarea activității de asigurare a serviciilor

obținute	medicale la standardele impuse de legislația în domeniu • Acordarea primului ajutor locuitorilor solicitanți • Îndrumarea și coordonarea către spitalele județene a persoanelor aflate în stare critică • Realizarea controalelor de rutină cu privire la starea de sănătate a populației
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă înființarea, modernizarea și dotarea dispensarelor din satele comunei Ciurila.

Îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială din comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FSE, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, FEDR, Programul Operațional Regional Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin acest proiect se urmărește dezvoltarea serviciilor publice de asistență socială din comuna Ciurila
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Oferirea de servicii de calitate de asistență socială pentru persoanele vârstnice din comună • Oferirea de servicii de calitate cu privire la asistența socială pentru persoanele cu dizabilități sau care fac parte din grupuri vulnerabile, din comună
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila

	• Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă îmbunătățirea serviciilor publice de asistență socială din comună.

Înființare și modernizare grădinițe și creșe în satele comunei Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Înființarea de grădinițe și creșe în scopul susținerii educației antepreșcolare și preșcolare din mediul rural • Lucrări de reabilitare a clădirilor • Dotarea cu echipamente didactice, echipamente pentru pregătirea profesională, echipamente IT și materiale specifice pentru documentare.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Asigurarea calității procesului de învățământ • Accesul gratuit la educație a tuturor copiilor comunei • Asigurarea numărului de locuri necesare preșcolarilor și

	antepreșcolarilor. • Asigurarea unei educații individualizate care să susțină nevoile și potențialul fiecărui copil • Crearea de noi locuri de muncă adaptarea la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă înființarea de noi grădinițe, precum și de creșe pe teritoriul comunei Ciurila.

Înființare after-school în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări:
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Lucrări de reabilitare și/sau construcție a clădirilor • Dotarea cu echipamente didactice, echipamente pentru pregătirea profesională, echipamente IT și materiale specifice pentru documentare.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Asigurarea calității procesului de învățământ • Accesul gratuit la educație a tuturor copiilor comunei • Asigurarea numărului de locuri necesare preșcolarilor și școlarilor • Asigurarea unei educații individualizate care să susțină nevoile și potențialul fiecărui copil • Crearea de noi locuri de muncă adaptarea la nevoile

	determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă înființarea unui after-school în Ciurila.

Reabilitarea și creșterea eficienței energetice a școlilor și grădinițelor din comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Lucrări de reabilitare a clădirilor • Dotarea cu echipamente didactice, echipamente pentru pregătirea profesională, echipamente IT și materiale specifice pentru documentare.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Asigurarea calității procesului de învățământ • Accesul gratuit la educație a tuturor copiilor comunei • Asigurarea numărului de locuri necesare preșcolarilor și școlarilor • Asigurarea unei educații individualizate care să susțină nevoile și potențialul fiecărui copil

	• Crearea de noi locuri de muncă adaptarea la nevoile determinate de dorința de a îmbunătăți gradul și calitatea ocupării forței de muncă
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă reabilitarea școlii și grădiniței din comună.

Împrejmuirea școlilor și grădinițelor din comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Lucrări de împrejmuire a clădirilor aferente instituțiilor de învățământ de pe teritoriul comunei.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Asigurarea delimitării spațiilor aferente școlilor/grădinițelor din comuna Ciurila • Creșterea gradului de protecție a școlarilor și preșcolarilor
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic

	• Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă înprejmuirea școlii și grădiniței din comună.

Programe de formare și instruire a locuitorilor comunei Ciurila în managementul producției și valorificării în domeniul agricol	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FSE, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin acest proiect se urmărește oferirea de programe specializate în managementul producției și valorificării în domeniul agricol, pentru locuitorii comunei Ciurila
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Locuitorii comunei vor avea cunoștințele necesare pentru valorificarea produselor pe care le dețin • Eficientizarea producției agricole • Eficientizarea valorificării produselor agricole
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori

Activitățile proiectului:	• Realizarea proiectului • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației intervievate a răspuns că este importantă formarea și instruirea în managementul producției și valorificării în domeniul agricol.

Reabilitarea căminelor culturale din satul Filea de Sus, respectiv Filea de Jos, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: NU Reparații/reabilitări: DA
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Obiectivele proiectului sunt de reabilitare, modernizare și dotare a căminelor culturale din localitatea Filea de Sus, respectiv Filea de Jos din comuna Ciurila.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Reabilitarea, modernizarea și dotarea căminelor culturale • Creșterea consumului de cultură în rândul locuitorilor comunei Ciurila • Regenerarea mediului cultural și a valorilor acestuia • Organizarea unui număr mai mare de sărbători și evenimente culturale

Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă reabilitarea căminelor culturale din satul Filea de Sus, respectiv Filea de Jos.

Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copii în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește să se amenajeze un centru de joacă și recreere destinat copiilor mici, se urmărește crearea unui spațiu prietenos, familiar, care să stimuleze imaginația și creativitatea. Un loc pictat în culori vii, o lume a basmelor și a jucăriilor care îi întâmpină, stimulând și educând simțul artistic al copiilor. • Prin implementarea acestui proiect, autoritatea publică locală se așteaptă să atragă atenția celor cu putere economică, pentru a demara proiecte de mai mare

	amplare în comunitate.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Acces la centru de joacă și recreere a tuturor copiilor comunei • Stimularea implicării părinților în educația copiilor • Desfășurarea numeroaselor activități artistice, festive (sărbătorirea zilelor de naștere ale copiilor), educative și sportive pentru și împreună cu copiii
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Agenții locali din comună
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copiii din comună este important.

Amenajarea unui centru SPA și a unui AquaPark în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea unui centru SPA și a unui AquaPark în comuna Ciurila, care să ofere locuitorilor posibilități multiple de petrecere a timpului liber, atrăgând totodată un număr ridicat de turiști
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Acces la un centru de recreere atât pentru locuitorii comunei dar și pentru turiștii și populația din localitățile învecinate, astfel încât să se dezvolte atât sectorul turistic cât și cel economic al comunei.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila

	• Potențialii turiști • Locuitori ai localităților învecinate
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, s-a evidențiat importanța amenajării unui centru SPA și a unui AquaPark în comuna Ciurila, atât pentru dezvoltarea economică, cât și pentru dezvoltarea turistică comunei.

Amenajarea unei baze sportive și a unui teren de sport cu gazon sintetic în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea atât a unei baze sportive cât și a unui teren cu suprafață sintetică de jos cu scopul de a promova activitățile recreative și de a încuraja locuitorii comunei să adopte un stil de viață mai sănătos, dar și de a încuraja organizarea de competiții sportive în comuna Ciurila.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Acces la o bază sportivă și teren de sport modern amenajate, atât pentru locuitorii comunei dar și pentru turiștii și populația din localitățile învecinate, astfel încât să se dezvolte atât sectorul turistic cât și cel

	economic al comunei.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii turiști • Locuitori ai localităților învecinate
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, s-a evidențiat importanța amenajării unei baze sportive și a unui teren sintetic de sport în comuna Ciurila, atât pentru dezvoltarea economică, cât și pentru dezvoltarea turistică a comunei.

Amenajare vestiar în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea de vestiare aferente bazei sportive și terenului de sport cu gazon sintetic, pentru a îmbunătăți condițiile de desfășurare a activităților recreative.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Vestiarele vor îmbunătăți condițiile de desfășurare a activităților sportive și recreative a sportivilor și locuitorilor din comuna Ciurila.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii turiști • Locuitori ai localităților învecinate

Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, s-a evidențiat importanța amenajării vestiarelor aferent bazei sportive și terenului sintetic de sport în comuna Ciurila, atât pentru dezvoltarea economică, cât și pentru dezvoltarea turistică a comunei.

Organizarea de evenimente și manifestări cultural-tradiționale, cu ocazia sărbătoririi zilei comunei Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiecte	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește promovarea, tradițiilor și obiceiurilor locale și totodată menținerea identității culturale. • Prin implementarea acestui proiect, autoritatea publică locală se așteaptă să atragă mai mulți turiști, dar și să angreneze în organizarea evenimentelor culturale mai mulți locuitori, în special tineri, astfel încât tradițiile și obiceiurile zonei să se perpetueze.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Creșterea numărului de turiști

	• Stimularea implicării tinerilor în organizarea evenimentelor locale • Perpetuarea tradițiilor și a specificului cultural al comunei Ciurila
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii turiști
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, organizarea de evenimente culturale, cu ocazia sărbătoririi zilei comunei, constituie un proiect de o importanță ridicată pentru dezvoltarea comunei Ciurila.

Amenajarea unui circuit de biciclete în comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește amenajarea unui traseu pentru biciclete, care să cuprindă mai multe sate ale comunei. Prin implementarea acestui proiect, autoritatea publică locală se așteaptă să dezvolte cicloturismul dar și să încurajeze activitățile recreative și adoptarea unui mod de viață mai sănătos de către locuitorii comunei.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Dezvoltarea cicloturismului și atragerea unui număr mai mare de turiști în comuna Ciurila; • Promovarea ciclismului și a unui mod de viață activ

	printre locuitorii comunei.
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Potențialii turiști ai comunei • Locuitorii comunei Ciurila
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, amenajarea unui circuit pentru bicicliști are o importanță ridicată pentru dezvoltarea comunei Ciurila, în special din punct de vedere turistic.

Înființare și dotare muzeul satului, comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect se dorește înființarea unui muzeu al satului în comuna Ciurila, prin care să se promoveze și perpetueze tradiția și obiceiurile specifice zonei.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Conservarea obiectelor și mobilierului tradițional, precum și a materialelor documentare cu însemnătate istorică și culturală pentru comuna Ciurila. • Stimularea activităților de turism, prin promovarea istoriei și a tradițiilor din comună.
Potențialii beneficiari ai	• Locuitorii comunei Ciurila

proiectului:	• Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, amenajarea și dotarea unui muzeu al satului în comună este important.

Extinderea cimitirelor din comuna Ciurila, județul Cluj și construirea de capele în cadrul acestora	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect, se urmărește extinderea cimitirelor din comună și construirea de capele în cadrul acestora
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților religioase • Regenerarea mediului spiritual al comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate

	•Elaborarea proiectului tehnic •Aprobarea proiectului •Pregătirea și depunerea cererii de finanțare •Contractarea proiectului •Organizarea licitațiilor •Monitorizare, evaluare, control •Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	•Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, extinderea cimitirelor din comună și construirea de capele este importantă.

Restaurarea, conservarea și accesibilizarea patrimoniului cultural imobil de interes local și a așezămintelor monahale, comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: DA
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Prin realizarea acestui proiect, se urmărește protejarea obiectivelor de patrimoniu cultural de interes local, inclusiv așezăminte monahale.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor are drept scop stimularea activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor. • Regenerarea și menținerea moștenirii spirituale a comunei • Creșterea atractivității zonei
Potențialii beneficiari ai	• Locuitorii comunei Ciurila

proiectului:	• Potențialii investitori • Turiștii comunei
Activitățile proiectului:	• Realizarea studiului de fezabilitate • Elaborarea proiectului tehnic • Aprobarea proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, restaurarea, conservarea și accesibilizarea patrimoniului cultural imobil de interes local este importantă.

9.5 DOMENIUL STRATEGIC – ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

Dotarea cu echipamente a serviciului public de gospodărire comunală și a serviciului voluntar pentru situații de urgență, din cadrul comunei Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEADR, Programul Național Dezvoltare Rurală Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență la nivelul comunei prin reducerea timpului de intervenție pentru acordarea primului ajutor calificat și pentru intervenții în situații de urgență - inundații, incendii, înzăpeziri, etc.
Rezultate ce se urmăresc a fi	• Compartimentul de voluntariat pentru situații de urgență

obținute	mai bine dotat tehnic, cu posibilități de menținere a funcțiilor instituțiilor vitale, a condițiilor de comunicare directă și de intervenție în timp real, în scopul utilizării optime a resurselor aflate la dispoziție în caz de necesitate. • Personal mai bine instruit, având competență în utilizarea echipamentelor moderne, a înaltei tehnologii, în scopul eficientizării serviciilor publice oferite cetățenilor
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Agenții economici și instituțiile publice din comună
Activitățile proiectului:	• Elaborarea Memoriului Justificativ • Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, dotarea cu echipamente a serviciului public comunal din cadrul comunei Ciurila este importantă.

Oferirea de programe de training pentru funcționarii publici din comuna Ciurila, județul Cluj	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unuia existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FSE, Programul Operational Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	• Oferirea de programe de instruire și specializare a funcționarilor din cadrul Primăriei comunei Ciurila, pentru oferirea unor servicii de cât mai bună calitate.
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	• Servicii de calitate oferite de funcționarii Primăriei Ciurila • Eficientizarea activității funcționarilor Primăriei comunei
Potențialii beneficiari ai proiectului:	• Locuitorii comunei Ciurila • Potențialii investitori • Agenții economici și instituțiile publice din comună
Activitățile proiectului:	• Elaborarea proiectului

	• Aprobarea începerii proiectului • Pregătirea și depunerea cererii de finanțare • Contractarea proiectului • Organizarea licitațiilor • Monitorizare, evaluare, control • Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	• Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, oferirea de programe de training pentru funcționarii publici din comună este importantă.

Crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor comunei Ciurila la informații	
Identificare și localizare proiect	
Țara:	România
Regiunea Proiectului:	Nord-Vest
Județul:	Cluj
Localitatea:	Comuna Ciurila
Categoria proiectului:	Investiții: DA Reparații/reabilitări: NU
Tipul proiectului:	Proiect nou: DA Proiect în continuarea unui existent: NU Proiect în curs de execuție: NU
Surse posibile de finanțare:	Fonduri nerambursabile - FEDR, Programul Operational Sectorial Creșterea Competitivității Economice Buget local Fonduri guvernamentale
Descrierea proiectului	
Obiective:	•Facilitarea accesului cetățenilor comunei Ciurila la informații
Rezultate ce se urmăresc a fi obținute	•Locuitorii comunei vor fi mai bine informați cu privire la toate aspectele legate de comună-evenimente, oportunități de finanțare, taxe și impozite locale
Potențialii beneficiari ai proiectului:	•Locuitorii comunei Ciurila •Potențialii investitori •Agenții economici și instituțiile publice din comună
Activitățile proiectului:	•Elaborarea proiectului •Aprobarea începerii proiectului •Pregătirea și depunerea cererii de finanțare

	•Contractarea proiectului •Organizarea licitațiilor •Monitorizare, evaluare, control •Auditul proiectului
Justificarea necesității implementării proiectului:	•Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Ciurila. De asemenea, în cadrul consultării comunității reprezentative a comunei, realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locală, majoritatea populației interviuate a răspuns că este importantă crearea unei platforme pentru facilitarea accesului cetățenilor comunei Ciurila la informații.

ANEXA 1 - PROBLEMELE ȘI POTENȚIALUL COMUNEI CIURILA, RAPORTUL CERCETĂRII CANTITATIVE

Obiectivul general al cercetărilor adresate actorilor locali și locuitorilor din comuna Ciurila a constat în identificarea percepției reprezentanților comunității relativ la nivelul curent de dezvoltare al comunei Ciurila și în trasarea unor direcții de dezvoltare viitoare a comunei.

În cadrul cercetării cantitative desfășurate, metoda de cercetare utilizată a fost sondajul, eșantionarea fiind nealeatoare, bazată pe raționament.

Eșantionul a fost compus din 100 persoane, cu o structură eterogenă din punct de vedere al profilului de activitate al subiecților. Structura eșantionului în funcție de vârsta subiecților cuprinde persoane cu vârste între 41-60 de ani (41%) și persoane din categoria de vârstă 25-40 de ani (9%). Cea mai mare parte a celor investigați (50%) sunt persoane cu vârste peste 60 de ani.

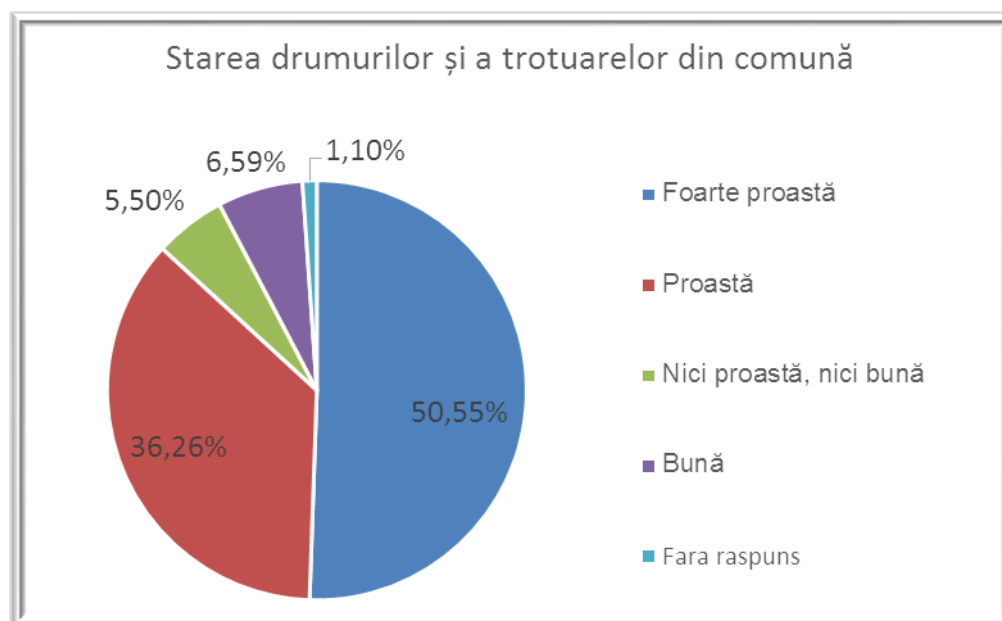
Instrumentul de cercetare utilizat a fost un chestionar conceput astfel încât să permită obținerea unor răspunsuri utile pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite.

Întrucât o parte a rezultatelor obținute în urma acestei cercetări au fost deja prezentate în cadrul capitolului 3, în cadrul prezentului raport se vor prezenta doar rezultatele detaliate referitoare la:

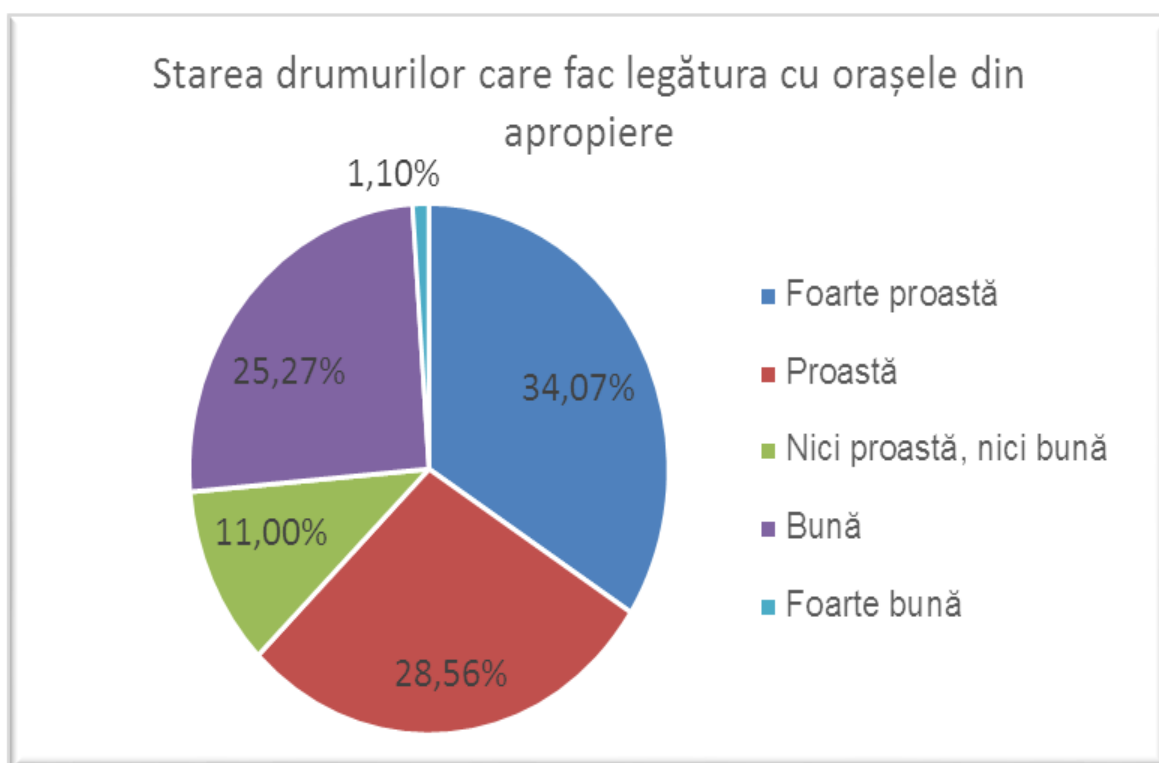
- Situația curentă din comuna Ciurila relativ la o serie de aspecte specifice pentru cinci domenii de dezvoltare – infrastructură, mediu, economie, social și, administrație publică locală
- Gradul de importanță al unor potențiale proiecte pentru dezvoltarea comunei Ciurila.

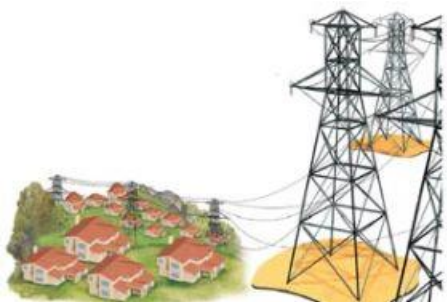
Rezultatele cercetării**Situația din comuna Ciurila privind aspectele specifice domeniului
Infrastructură**

Jumătate dintre locuitorii care au fost investigați (50,55%) apreciază că starea drumurilor și a trotuarelor din comună este foarte proastă, în timp ce o treime (36,26 %) apreciază starea acestora ca fiind proastă.

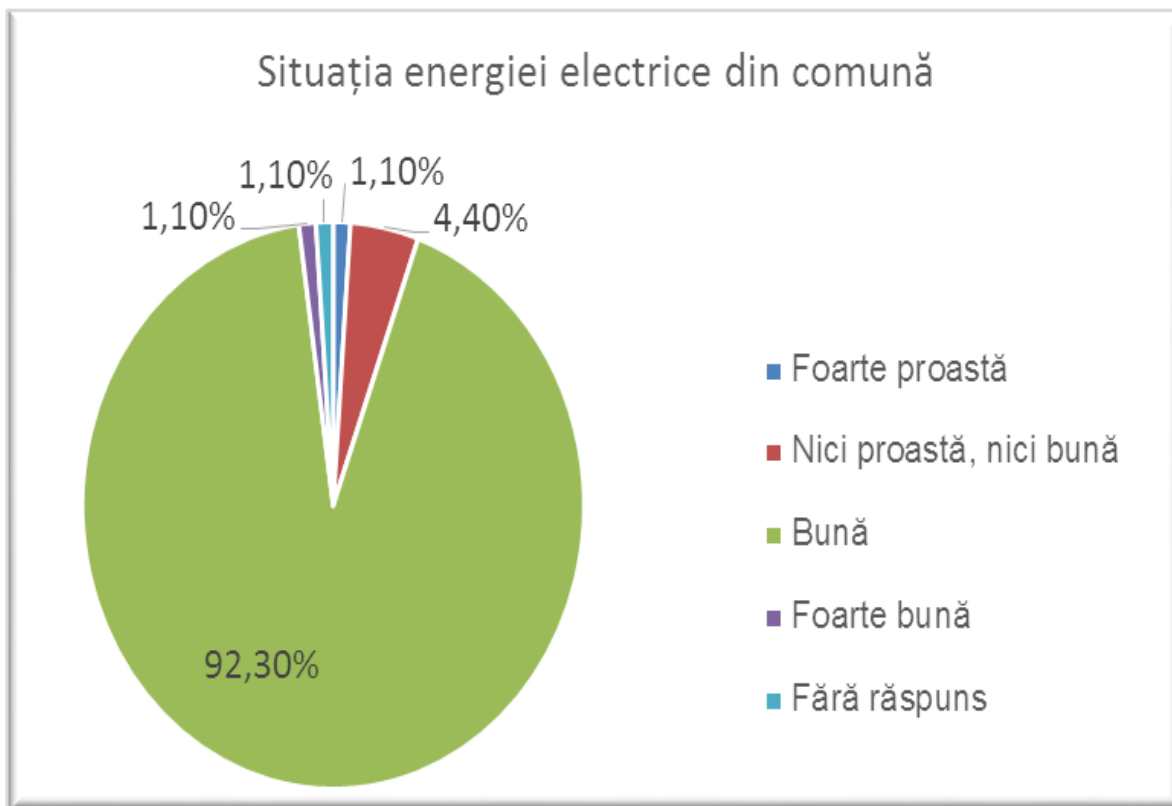

Starea drumurilor care fac legătura cu orașele din apropiere este foarte proastă în opinia a 4,07% dintre intervievați, proastă în opinia a 28,56% și bună în opinia altor 25,27 %.

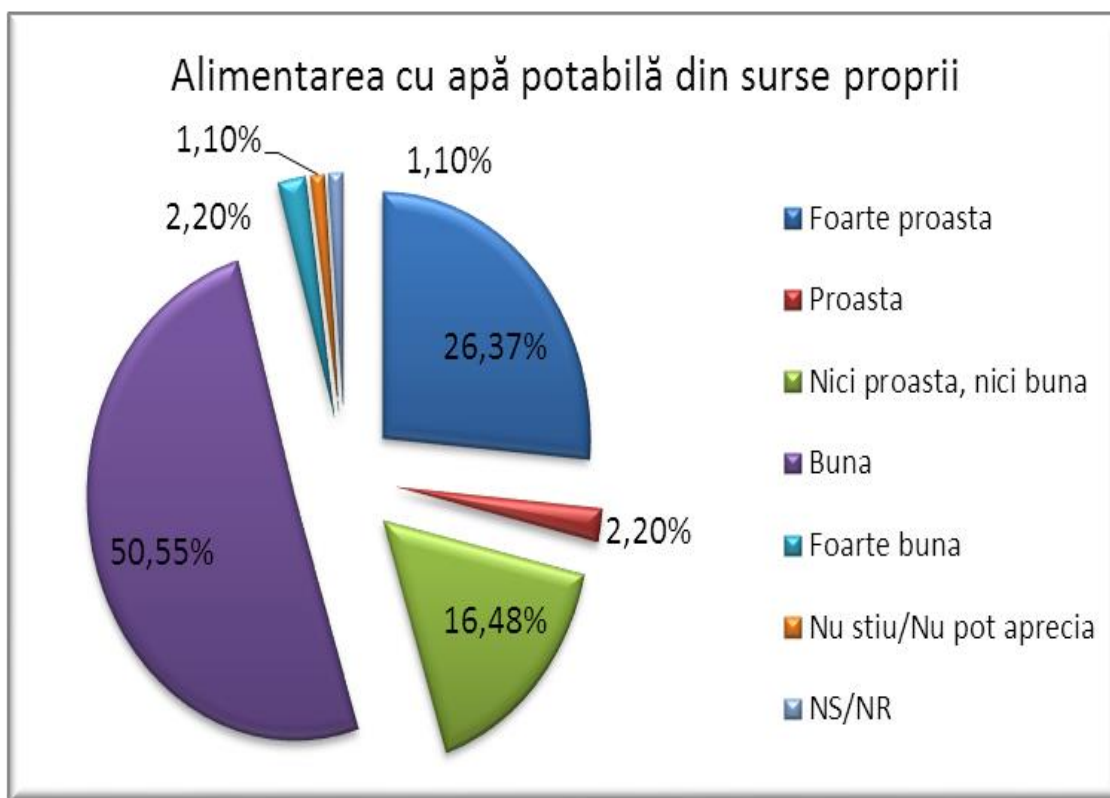

Persoanele investigate consideră că situația energiei electrice din comună este bună în proporție de 92,30%, respectiv nici proastă, nici bună 4,40% din respondenți, iar în ponderi egale persoanele investigate consideră că situația energiei electrice din comună este foarte bună, respectiv foarte proastă.

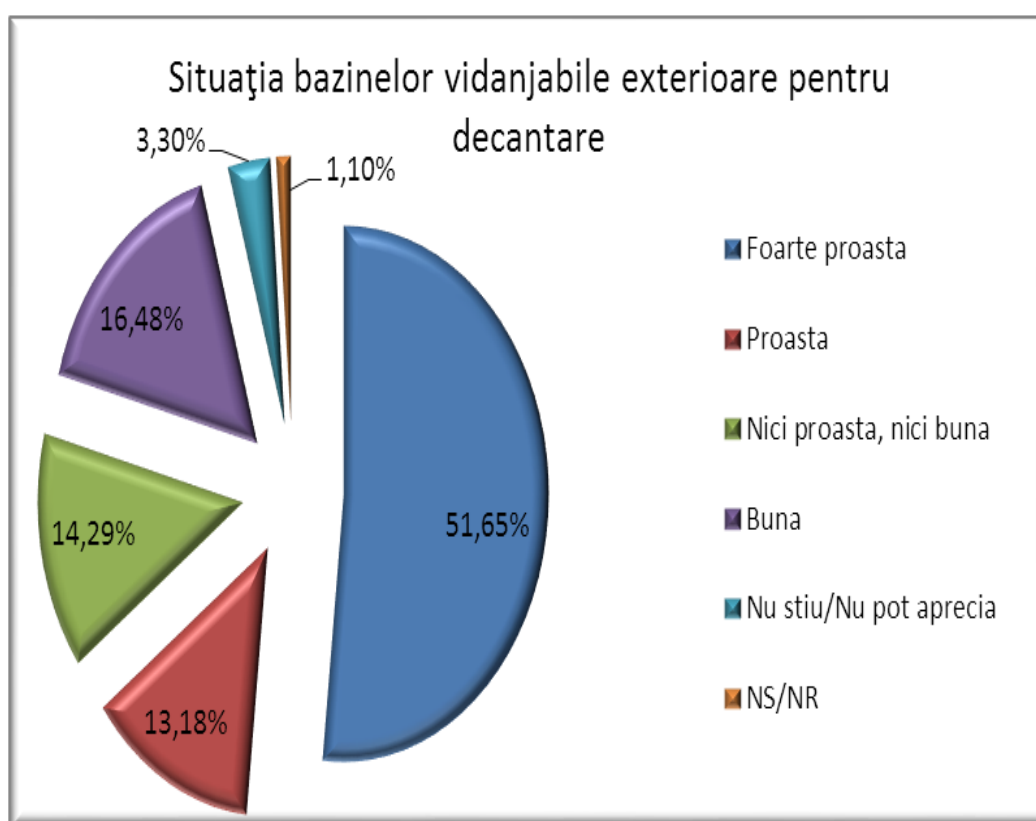

Rețeaua de alimentare cu apă este propusă într-un studiu de fezabilitate pentru localitățile care nu dețin o rețea de distribuție a apei potabile (Pruniș, Săliște, Pădureni, Sălicea), momentan în localitatea Șutu aceasta se află în fază de execuție. Localnicii în prezent, se alimentează din surse proprii, calitatea apei fiind periclitată de lipsa instalațiilor de canalizare și epurare a apelor uzate. Jumătate din respondenți 50,55% consideră bună "rețeaua" de alimentare din surse proprii, 26,37% o consideră foarte proastă și în procent de 16,48% respondenții o consideră nici proastă, nici bună.

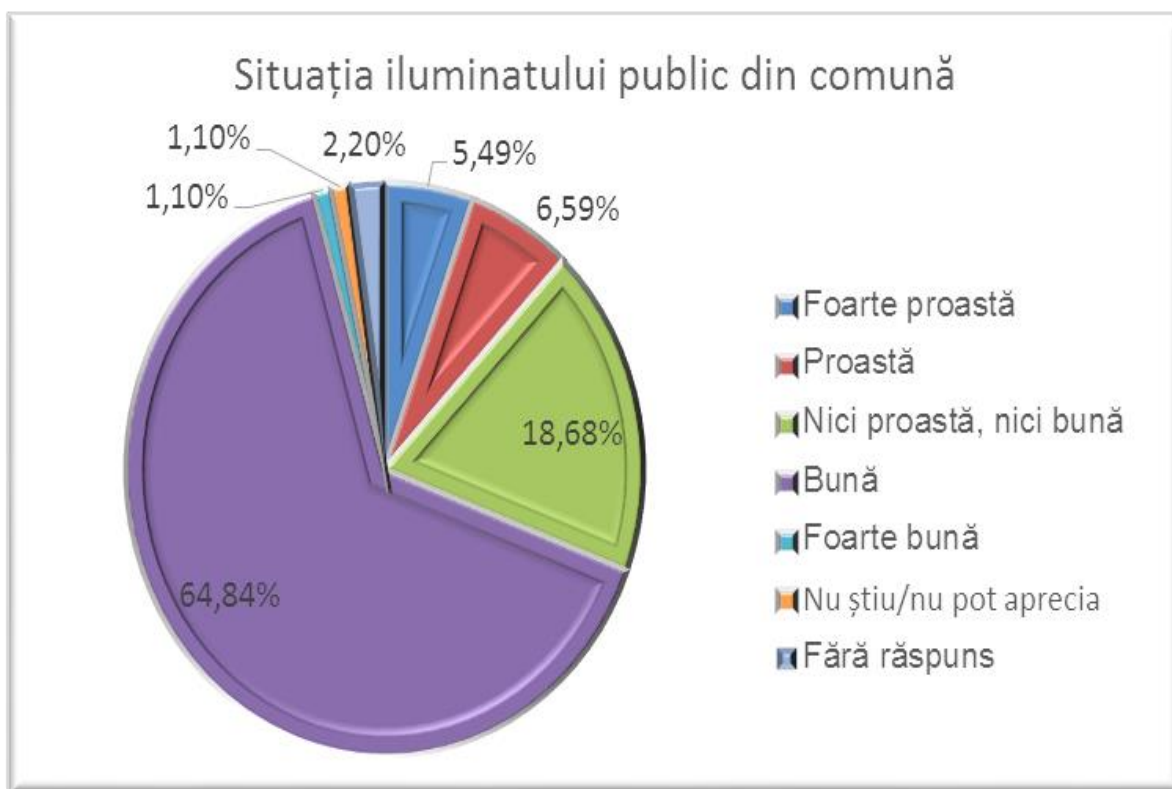
Localitățile comunei Ciurila nu dispun de rețea de canalizare în sistem centralizat. Pentru locuințele și alte obiective pentru care s-a realizat branșarea la rețeaua de apă, s-au realizat bazine vidanjabile exterioare pentru decantarea și stocarea apelor menajere uzate. Momentan în localitatea Șutu rețeaua de canalizare se află în fază de execuție.

Jumătate din respondenți 51,65% consideră foarte proastă situația bazinelor vidanjabile exterioare pentru decantarea și stocarea apelor menajere uzate. 16,48% din respondenți o considera bună, iar 14,29% respectiv 13,18% o considera nici proastă, nici bună respectiv proastă.

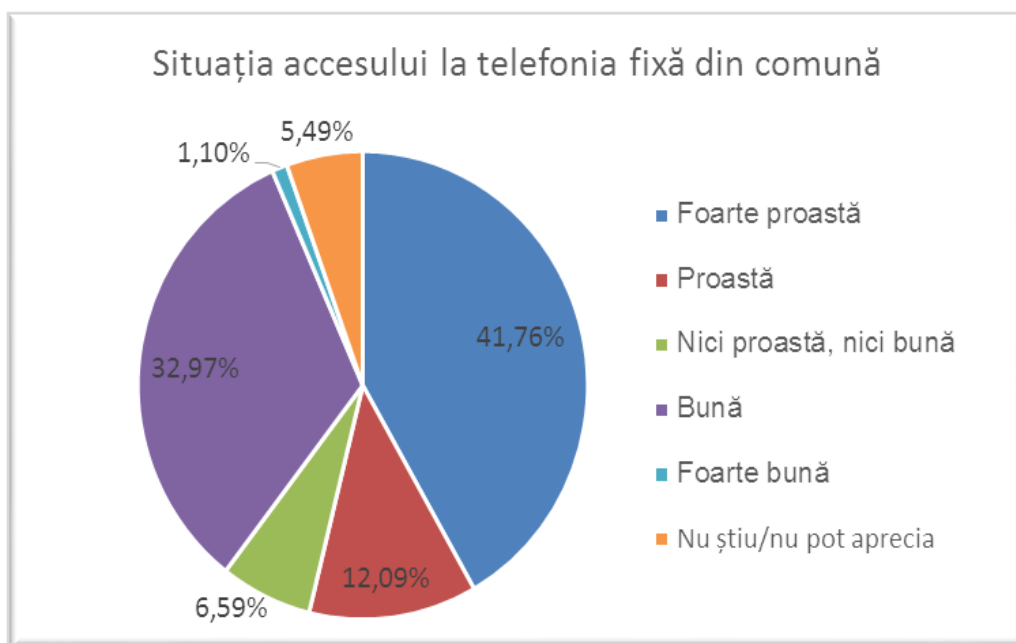

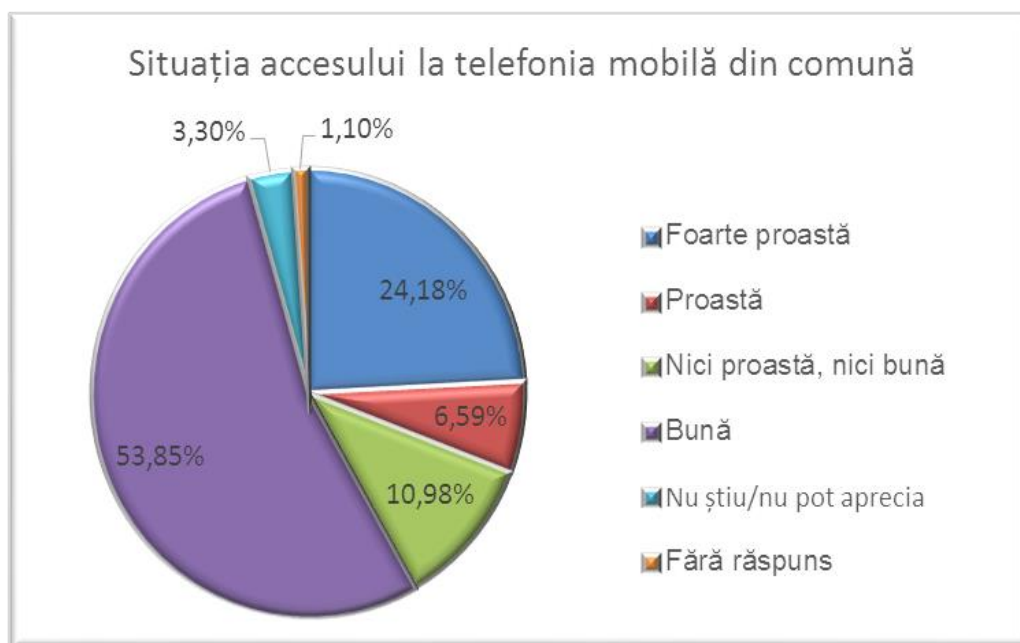
Cumulat, situația iluminatului public este considerată bună 64,84% și nici proastă nici bună de către 18,68% dintre intervievații din comună.

Doar 32,97% dintre cei investigați apreciază că situația accesului la telefonie fixă în comună este bună, în timp ce 41,76% consideră că accesul în comună la telefonie fixă este foarte proastă.

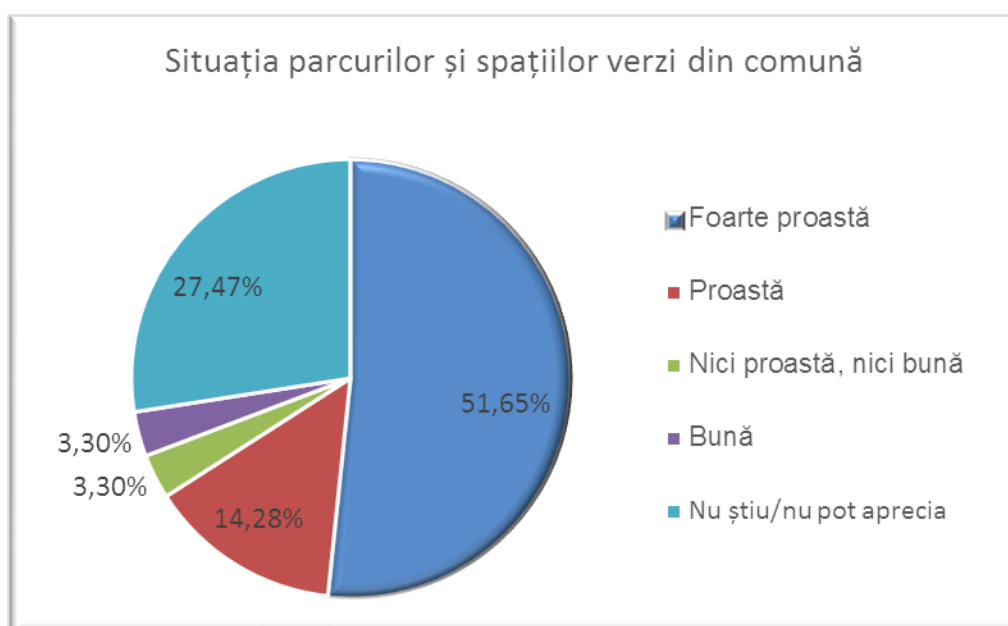

Se poate afirma că toți respondenții sunt mulțumiți de accesul la telefonie mobilă pe care îl au în comună, întrucât 61.11% dintre ei consideră că situația accesului la telefonie mobilă este foarte bună, iar 38.89% o califică a fi bună.

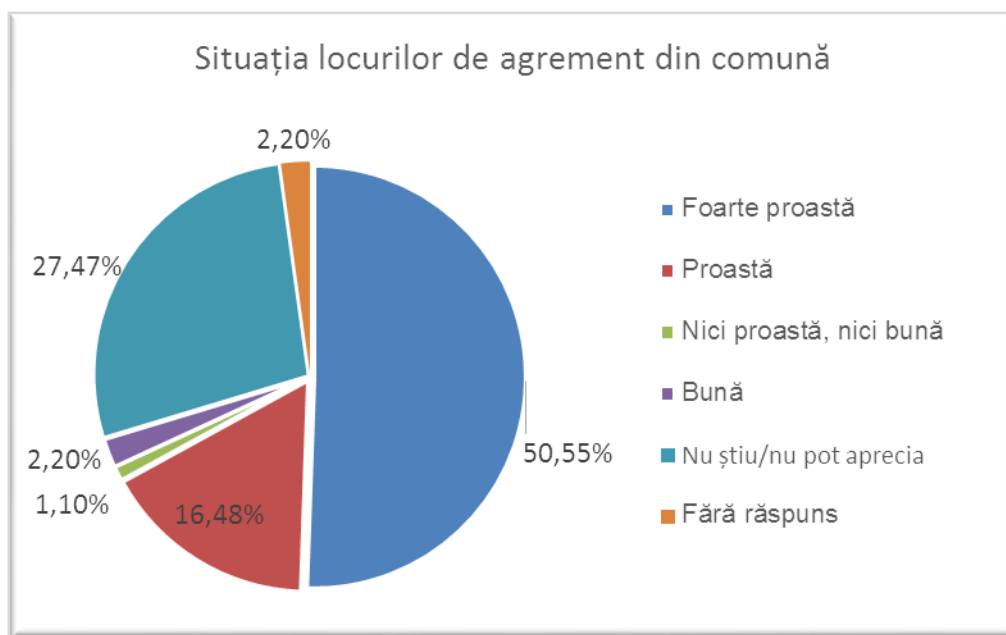

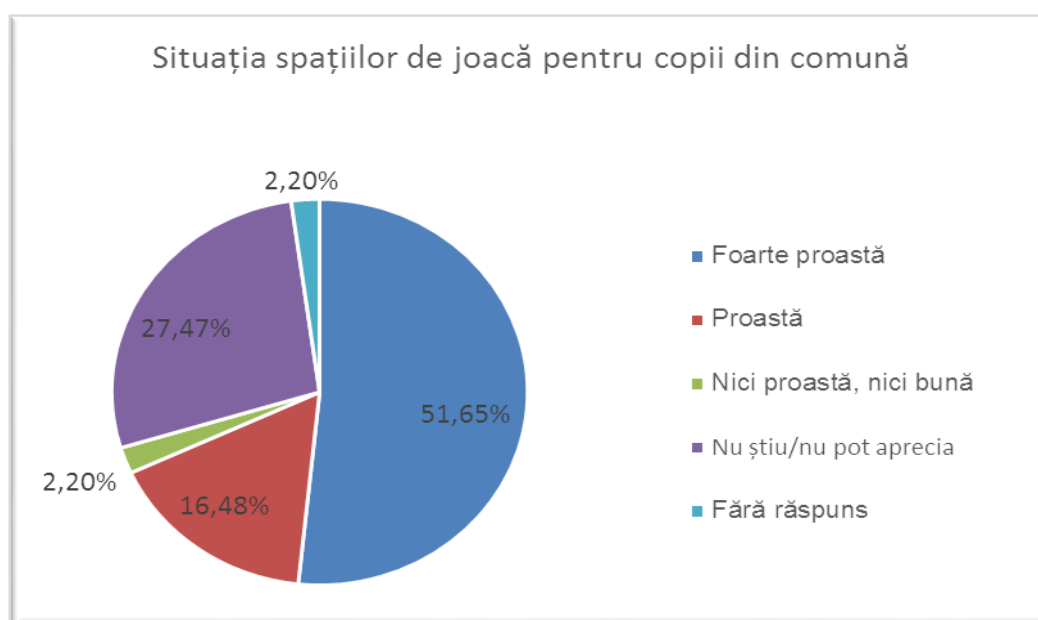
În ceea ce privește situația parcurilor și a spațiilor verzi existente în comună, se constată că peste jumătate dintre reprezentanții comunei nu au o opinie favorabilă relativ la acest aspect și anume: 51,65% dintre respondenți susțin că situația este foarte proastă, iar 14,28% apreciază că situația parcurilor și a spațiilor verzi din comună este proastă.

Jumătate dintre respondenți consideră că situația locurilor de agrement din comună este foarte proastă, iar o treime a acestora apreciază situația locurilor de agrement existente în comună ca fiind proastă. Cumulat, 67,03% dintre persoane nu au o opinie favorabilă față de acest aspect al infrastructurii.

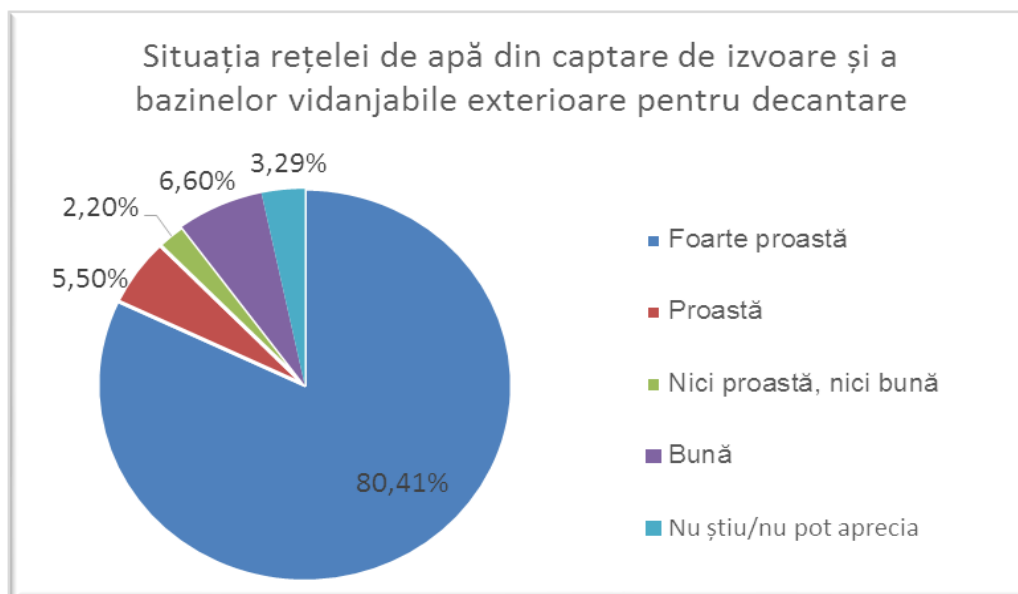

Conform opiniei a două treimi dintre cei investigați, situația spațiilor de joacă pentru copii existente în comună nu este favorabilă, întrucât 51,65% dintre respondenți consideră că situația acestora este foarte proastă, iar alți 16,48% o consideră proastă.

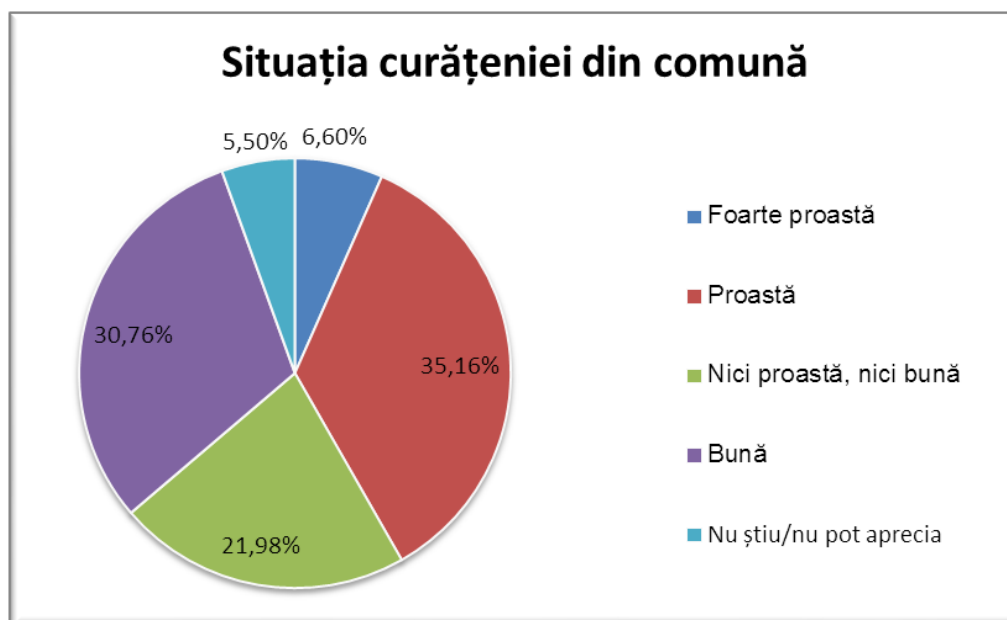

Situația din comuna Ciurila privind aspectele specifice domeniului Mediu

Cea mai mare parte a subiecților investigați, 80,41% apreciază rețeaua apei potabile captate din izvoare precum și situația bazinelor vidanjabile exterioare pentru decantarea și stocarea apelor menajere uzate ca fiind foarte proastă, în timp ce 6,60% dintre respondenți consideră că este bună.

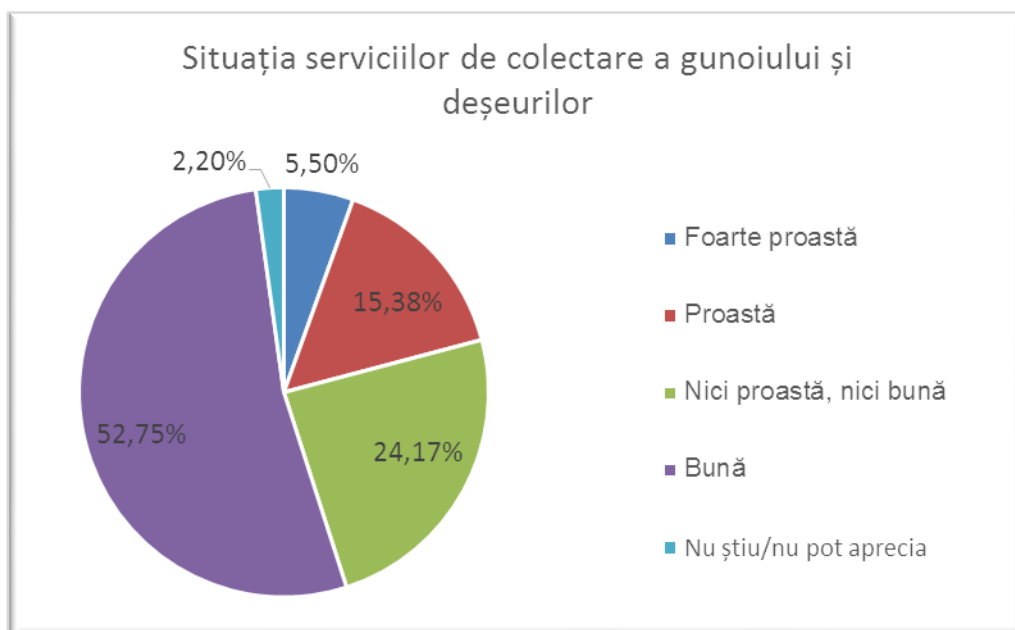

Curățenia din comună este bună în opinia a 30,76% dintre reprezentanții comunității și proastă în opinia altor 35,16%. Dintre cei investigați 21,98% apreciază curățenia din comună ca fiind nici bună, nici proastă.

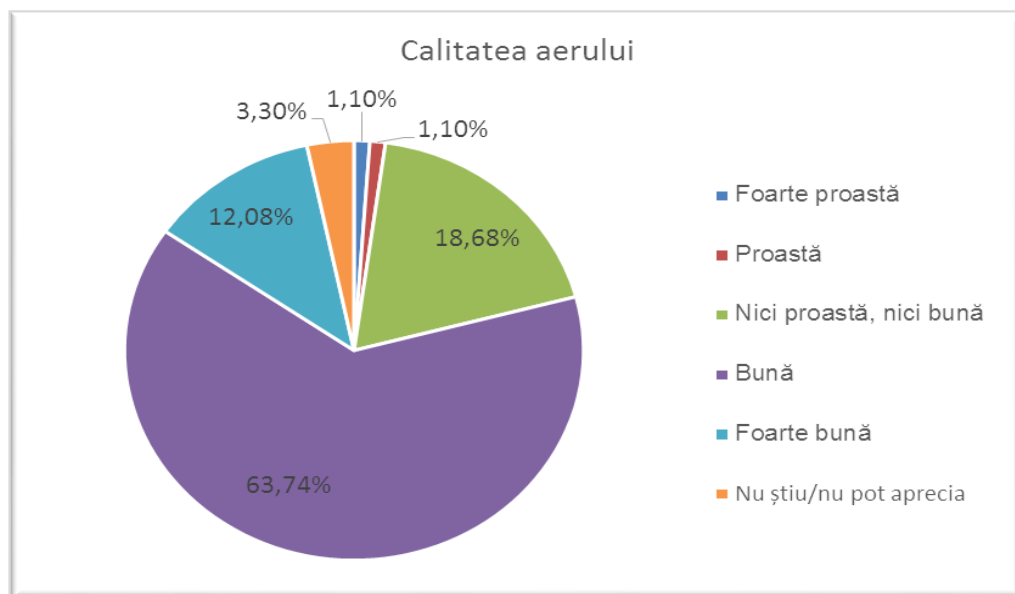

Serviciile de colectare a gunoiului și deșeurilor sunt bune în opinia a 52,75% dintre cei investigați, respectiv nici proaste, nici bune conform aprecierii altor 24,17% dintre respondenți.

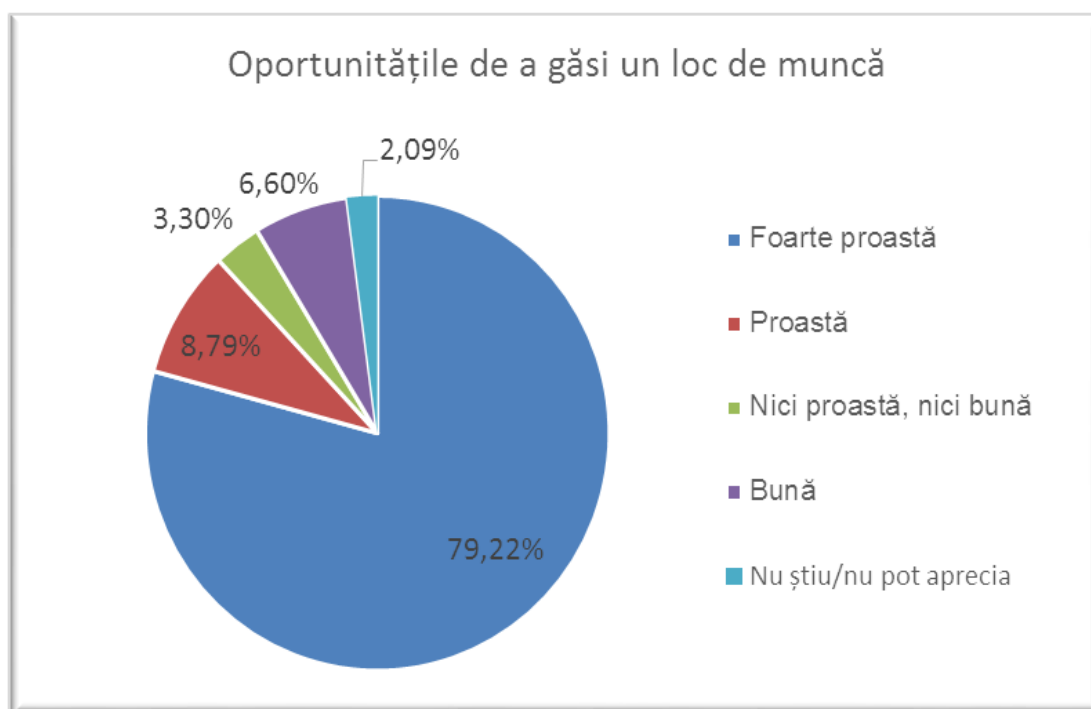

Calitatea aerului în comună este considerată bună de către 63,74% dintre cei investigați și nici proastă, nici bună de către 18,68% dintre respondenți.

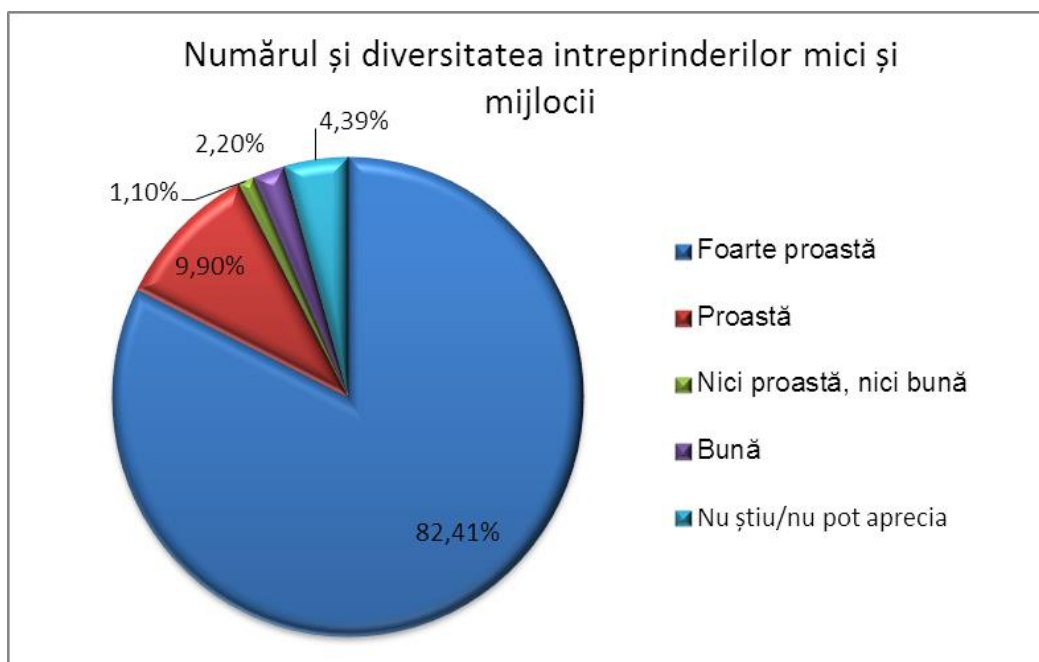

Situația din comuna Ciurila privind aspectele specifice domeniului Economie

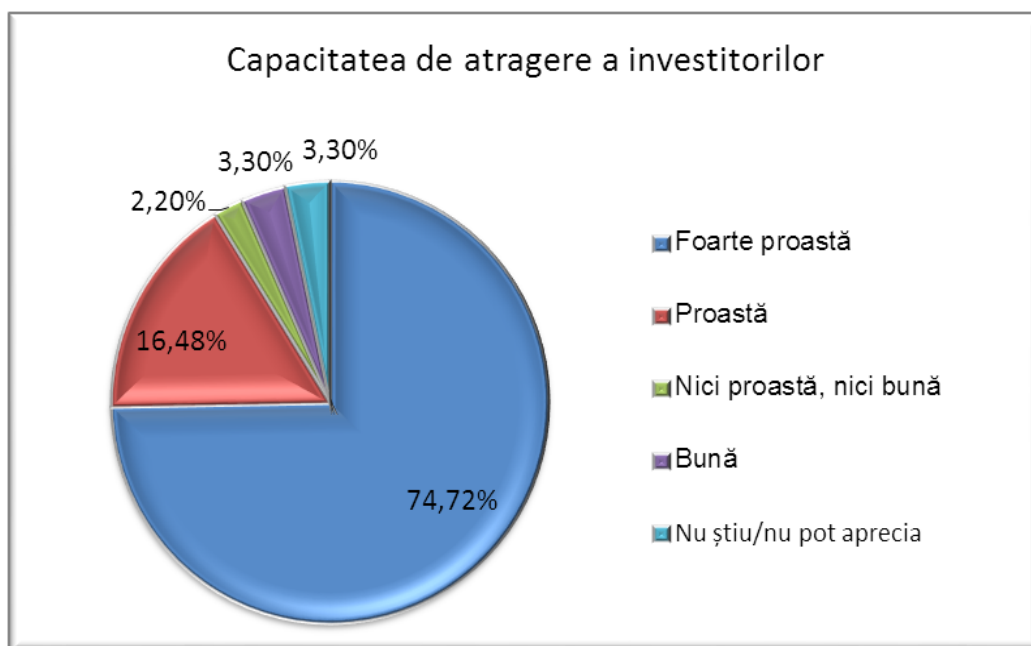
Din numărul total de persoane investigate, mai mult de jumătate sunt de părere că situația privind oportunitățile de a găsi un loc de muncă în comuna Ciurila este foarte proastă, iar 8,79% clasifică această situație drept proastă.

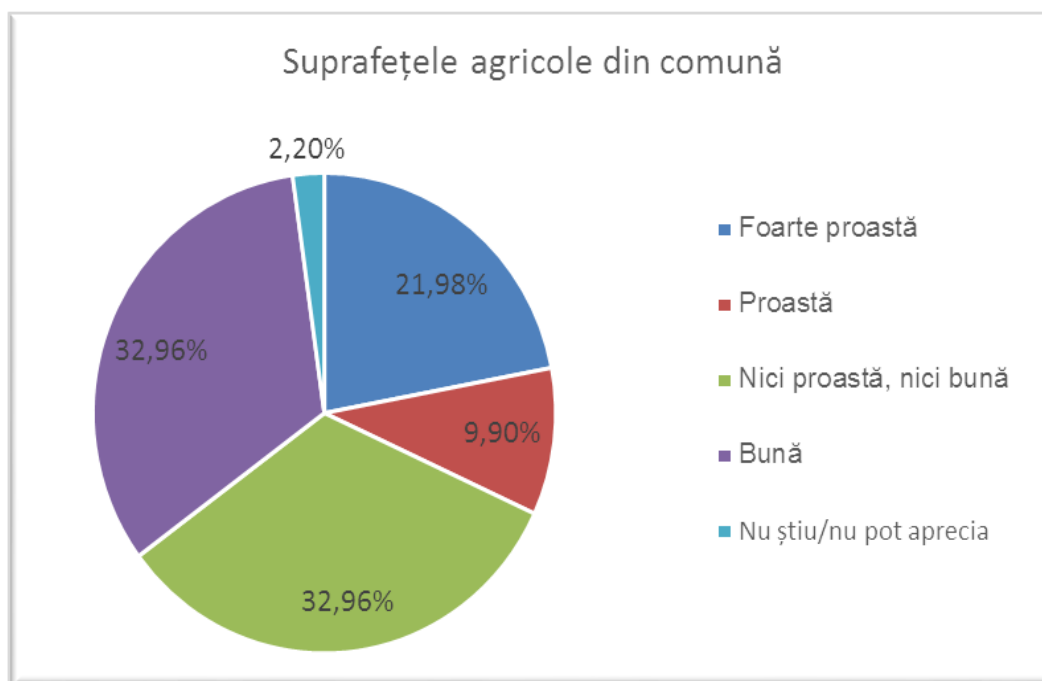
Mai mult de o treime a celor investigați 82,41% apreciază că situația referitoare la numărul și diversitatea IMM-urilor existente în comună este foarte proastă și 9,90% clasifică această situație ca fiind proastă.

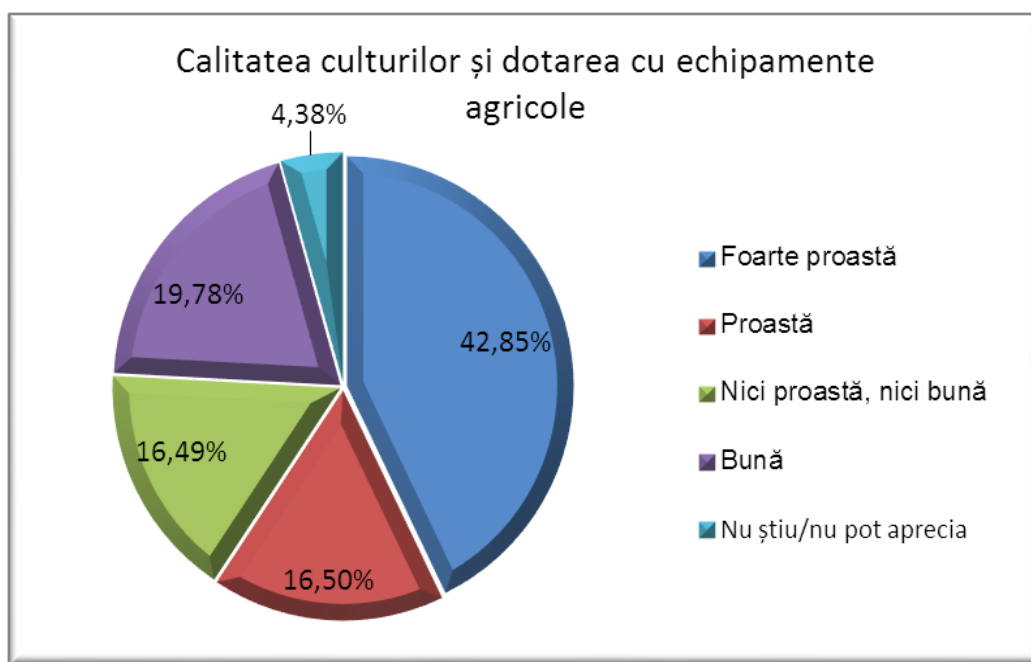
Capacitatea de atragere a investitorilor în comună este foarte proastă în opinia a mai mult de jumătate dintre persoanele investigate (74,72%), în timp ce o altă pondere semnificativă, de 16,48%, este deținută de cei care apreciază capacitatea de atragere a investitorilor în comună ca fiind nici proastă, nici bună.

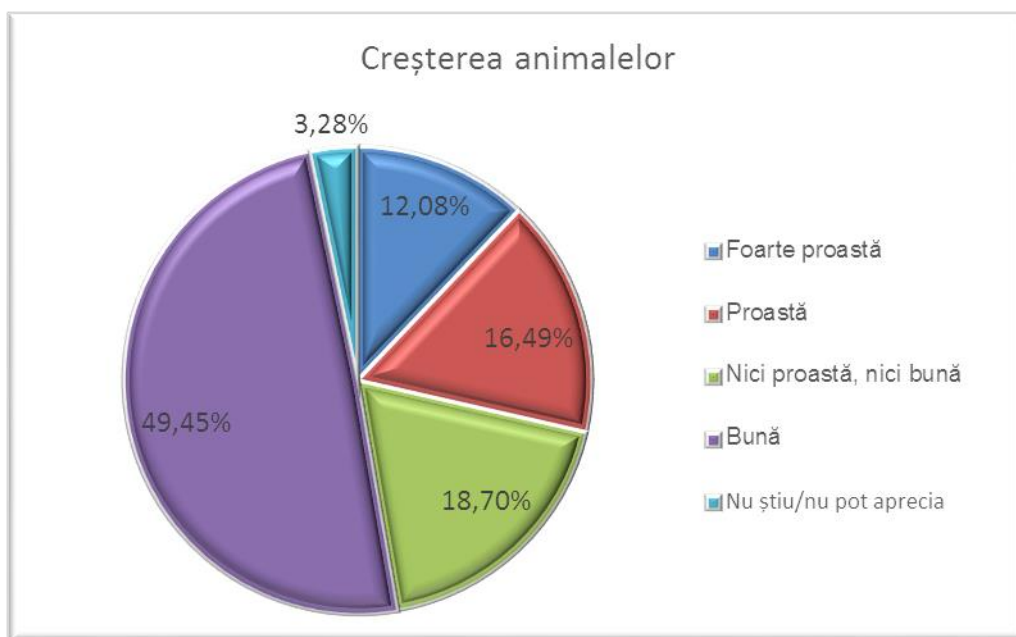
Un sfert dintre persoanele anchetate 32,96% consideră că situația suprafețelor agricole din comună este bună, 32,96% consideră situația ca fiind nici bună, nici proastă, iar 21,98% apreciază această situația ca fiind foarte proastă.

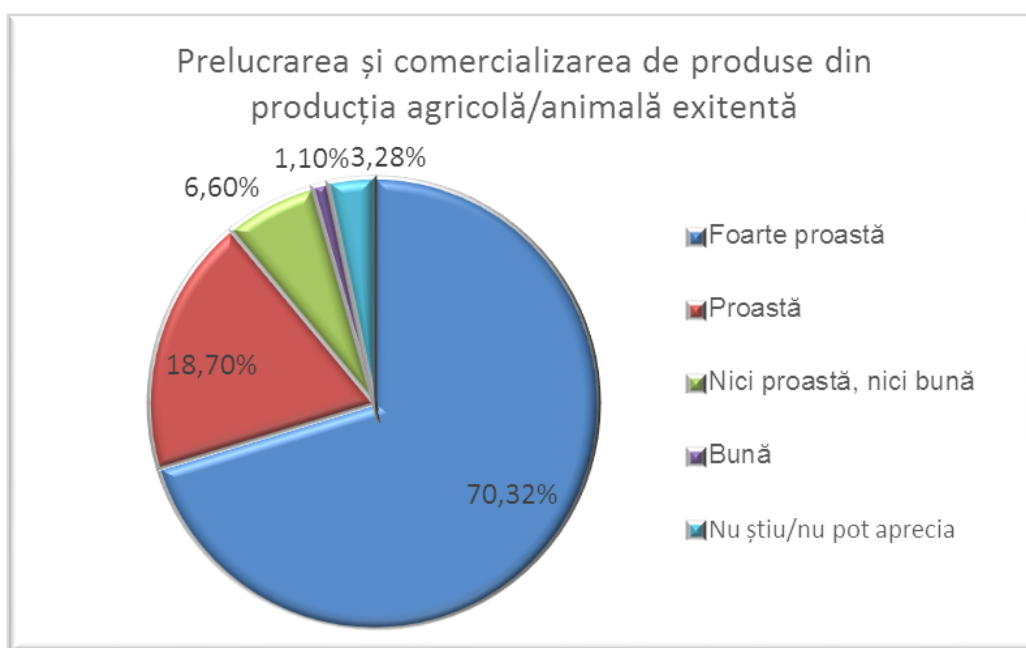
În ceea ce privește calitatea culturilor și dotarea cu echipamente agricole, aproape jumătate dintre reprezentanții comunității 42,85% cred că situația comunei din acest punct de vedere este foarte proastă, 19,78% consideră că situația este bună, iar 32,99% apreciază ca fiind o situație nici bună, nici proastă respectiv proastă.

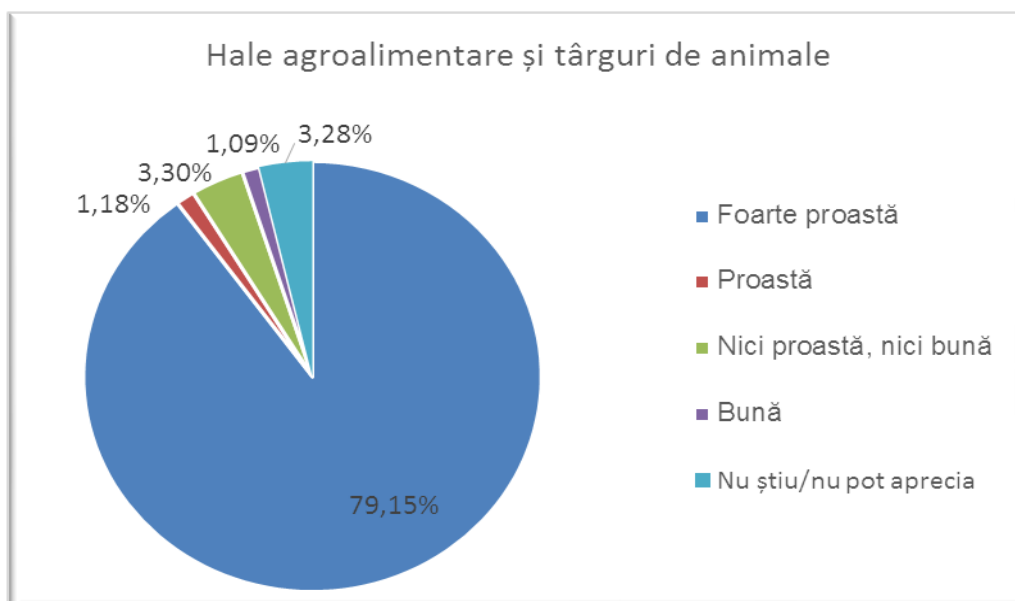
Situația comunei referitor la creșterea animalelor este bună în opinia a 49,45% dintre cei investigați, 18,70%, apreciază că situația comunei din această perspectivă nu este nici proastă, nici bună, iar 16,49% consideră că situația comunei referitor la creșterea animalelor este proastă.

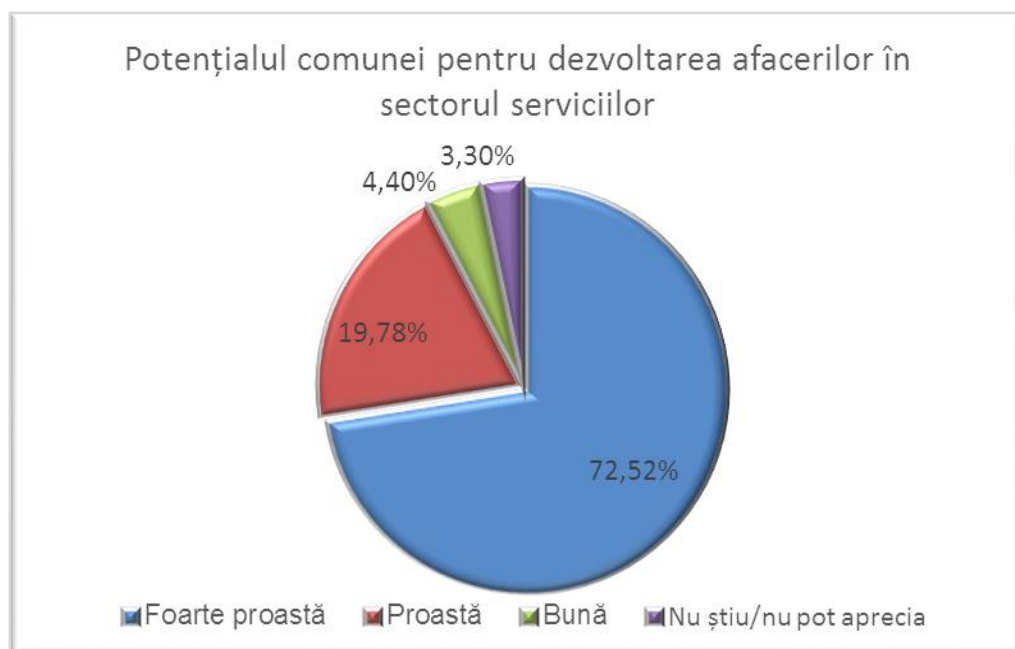
Cumulat, mai mult de jumătate dintre persoanele investigate consideră că situația comunei referitoare la prelucrarea și comercializarea de produse din producția agricolă/animală existentă este foarte proastă (70,32%) sau proastă (13,18%).

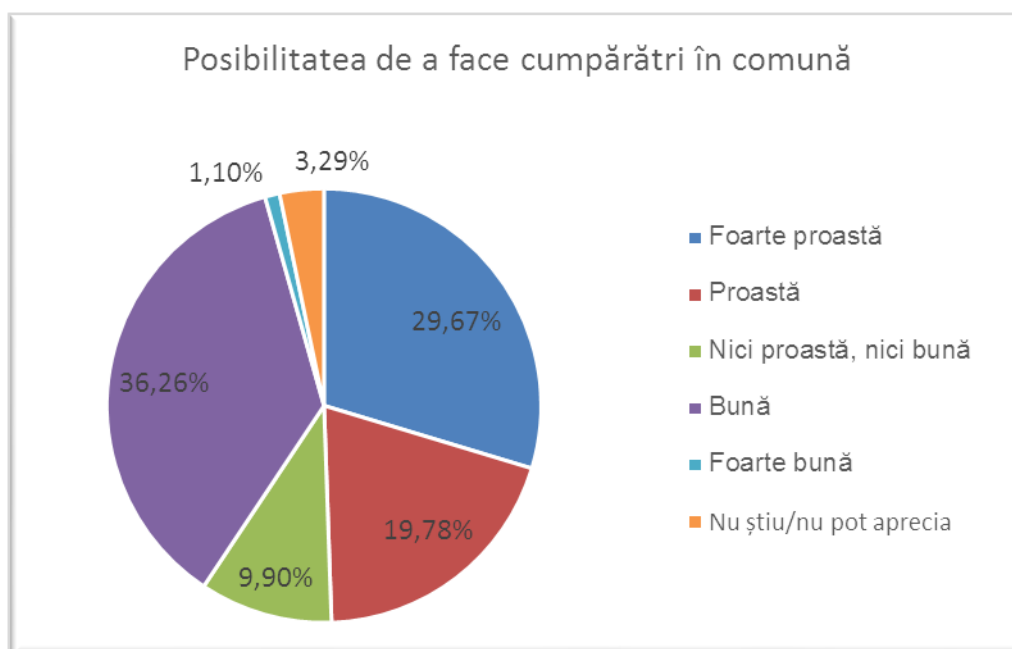
Situația halelor agroalimentare și a târgurilor de animale din comună este foarte proastă în opinia a 79,15% dintre cei chestionați și foarte proastă conform părerii altor 13,18%.

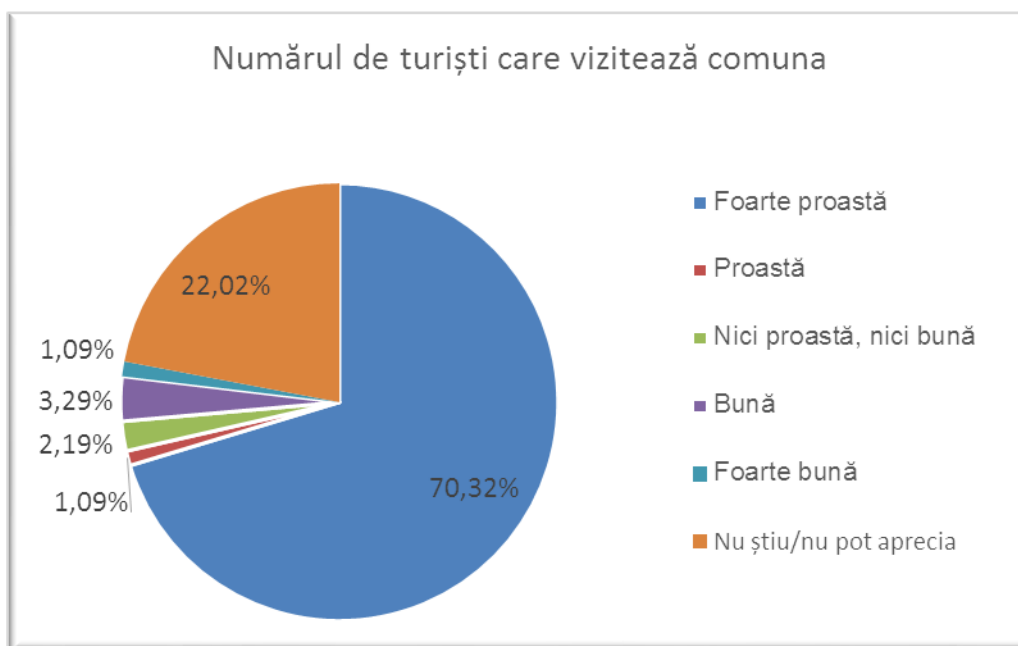
Referitor la potențialul comunei pentru dezvoltarea afacerilor în sectorul serviciilor, cele mai multe dintre persoanele investigate, reprezentând 72,52% din totalul celor investigați, cotează acest potențial drept foarte prost, urmate de ponderea celor care apreciază că situația comunei din acest punct de vedere proastă 19,78%.

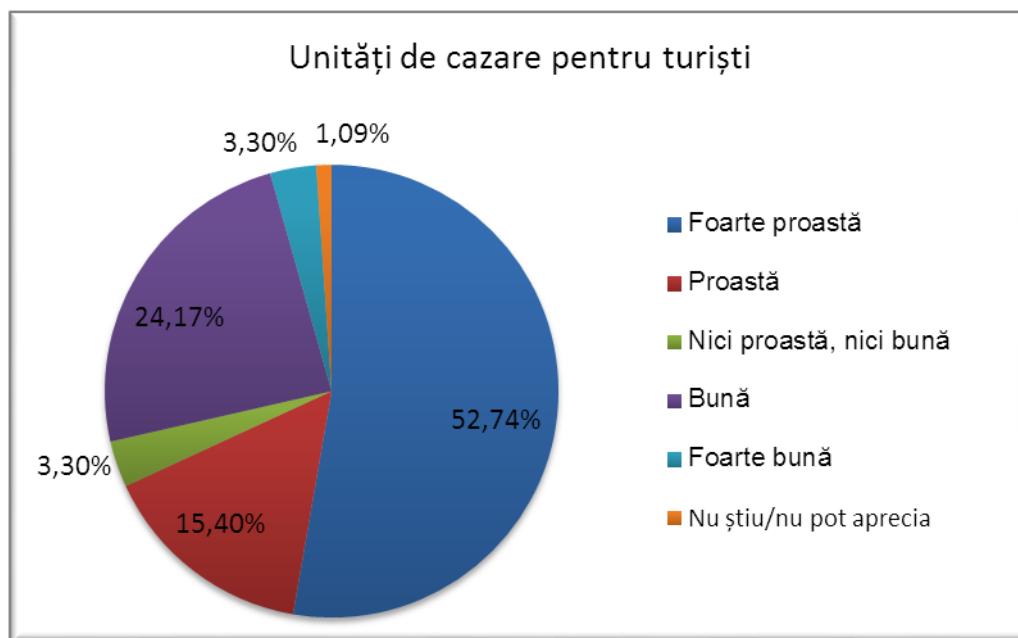
O treime dintre subiecții investigați, 36,26%, consideră că posibilitatea de a face cumpărături în comună este bună, iar un procent aproximativ egal 29,67% apreciază că posibilitatea de a face cumpărături în comună este foarte proastă.

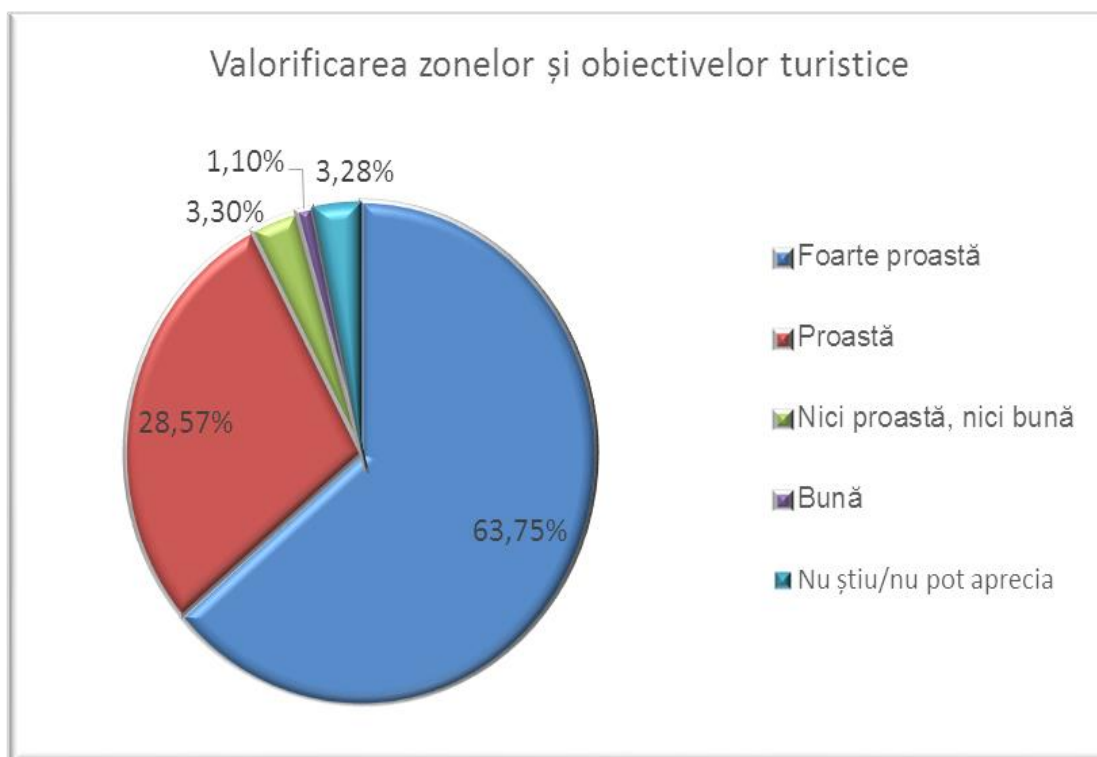
Marea majoritate a persoanelor chestionate, în procent de 70,32%, apreciază că situația comunei în privința numărului de turiști care o vizitează este foarte proastă. În ponderi aproximativ egale, 3,29% respectiv 2,19% din totalul subiecților consideră că situația comunei din acest punct de vedere, este bună, respectiv nici bună, nici proastă.

Cumulat, peste 68,14% dintre persoanele investigate sunt de părere că situația comunei referitor la calitatea și numărul unităților de cazare pentru primirea turiștilor este proastă (15,40%) respectiv foarte proastă (52,74%).

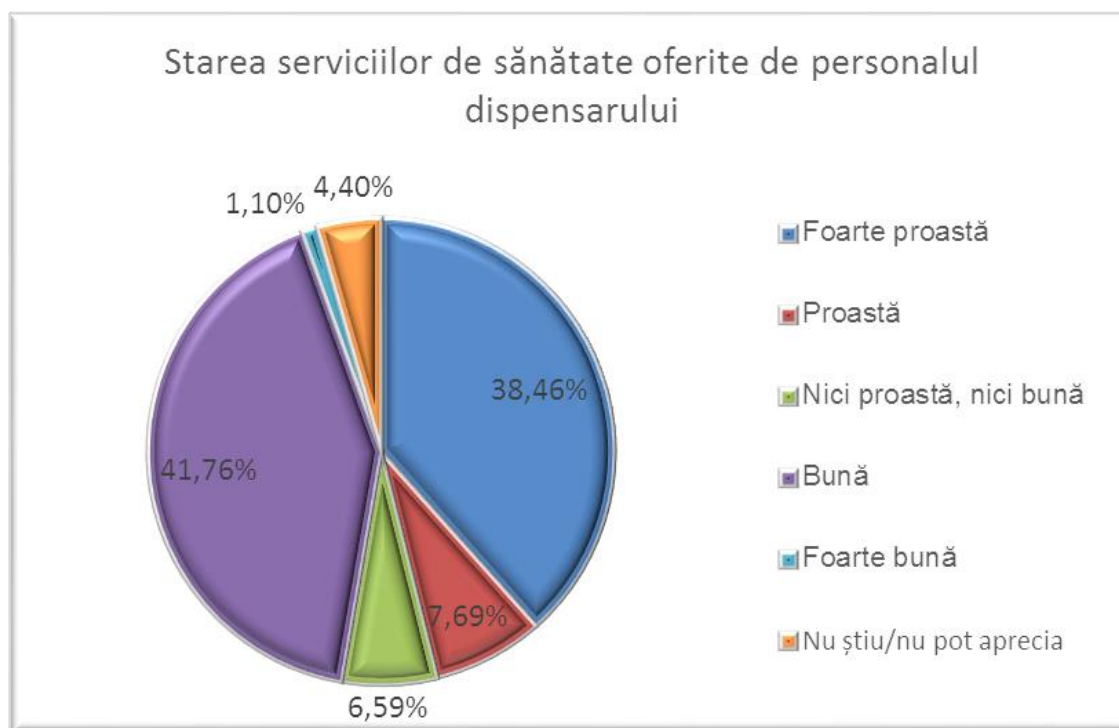

Situația comunei în privința valorificării zonelor și obiectivelor turistice este foarte proastă în opinia a peste jumătate dintre cei investigați (63,75%), respectiv proastă în opinia altor 28,57% dintre respondenți.

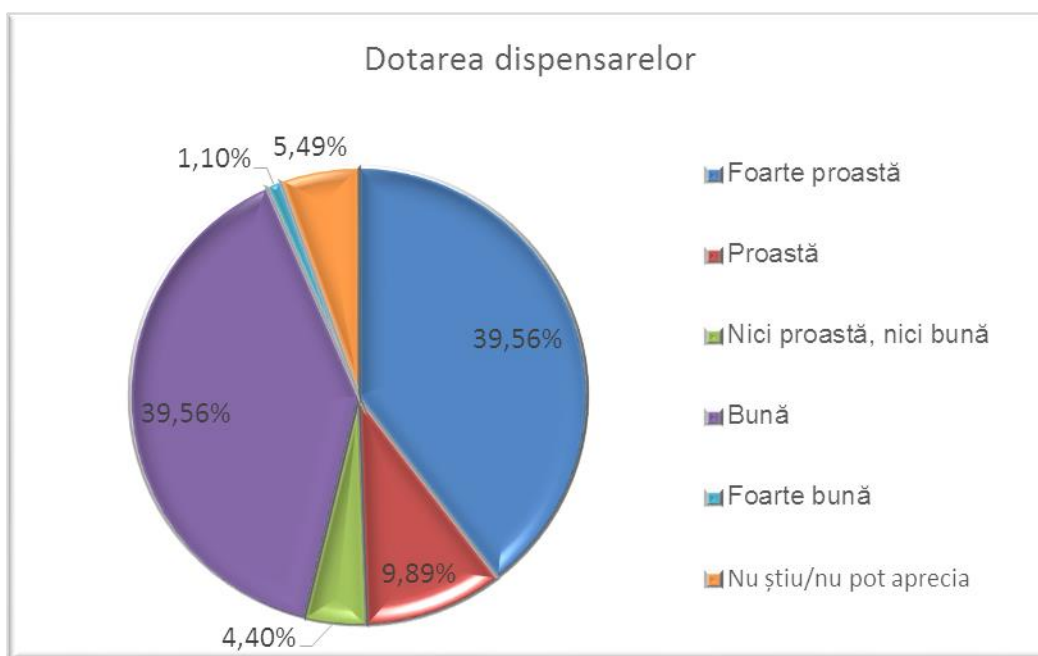

Situația din comuna Ciurila privind aspectele specifice domeniului Social

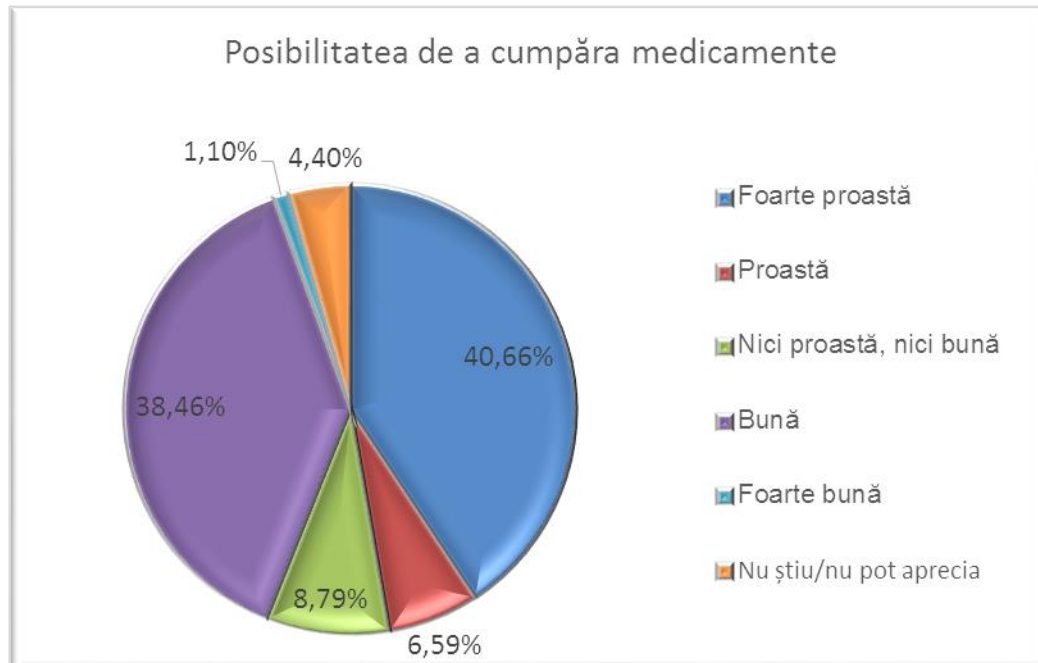
Marea majoritate a persoanelor investigate (41,76%) apreciază că starea serviciilor de sănătate oferite de personalul dispensarului din comună este bună, iar un procent de 38,46% dintre cei chestionați evaluează calitatea acestor servicii drept foarte proastă.

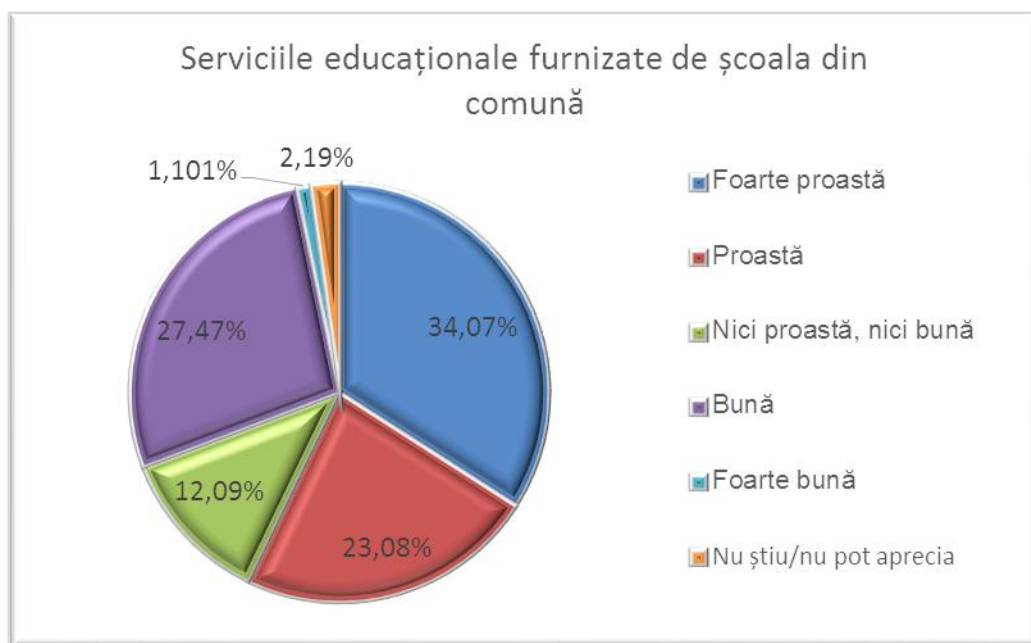
În aceeași măsură dotarea dispensarului din comună este bună respectiv foarte proastă în opinia a 39,56% dintre persoanele chestionate și proastă conform părerii exprimate de alți 9,89% dintre cei anchetați.

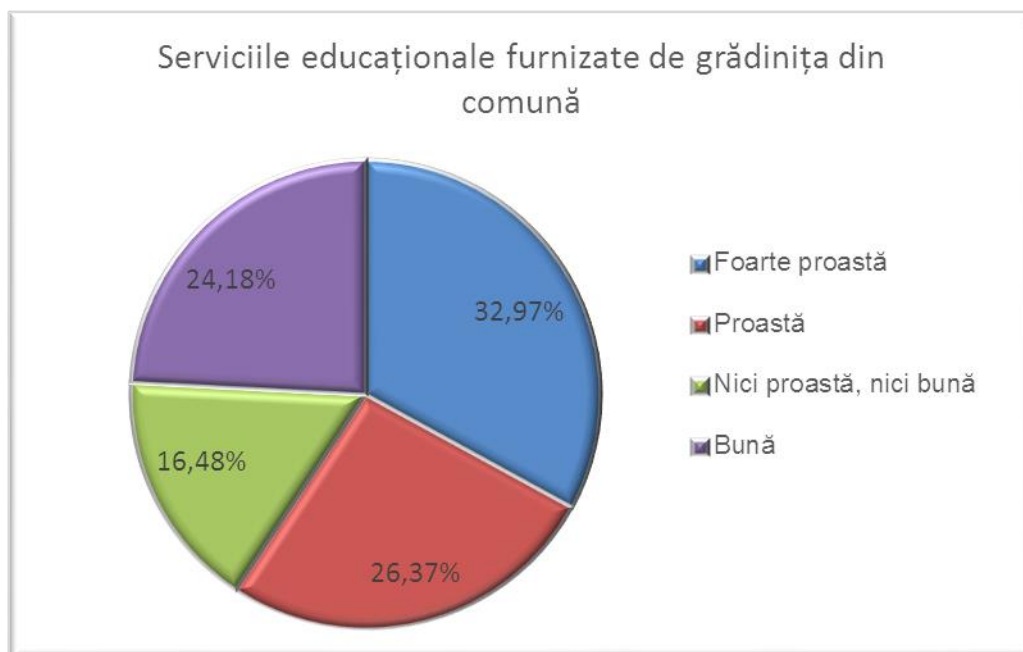
40,66% dintre reprezentanții comunității sunt de părere că posibilitatea de cumpărare a medicamentelor din comună este foarte proastă, iar alți 38,46% cataloghează această situație drept bună.

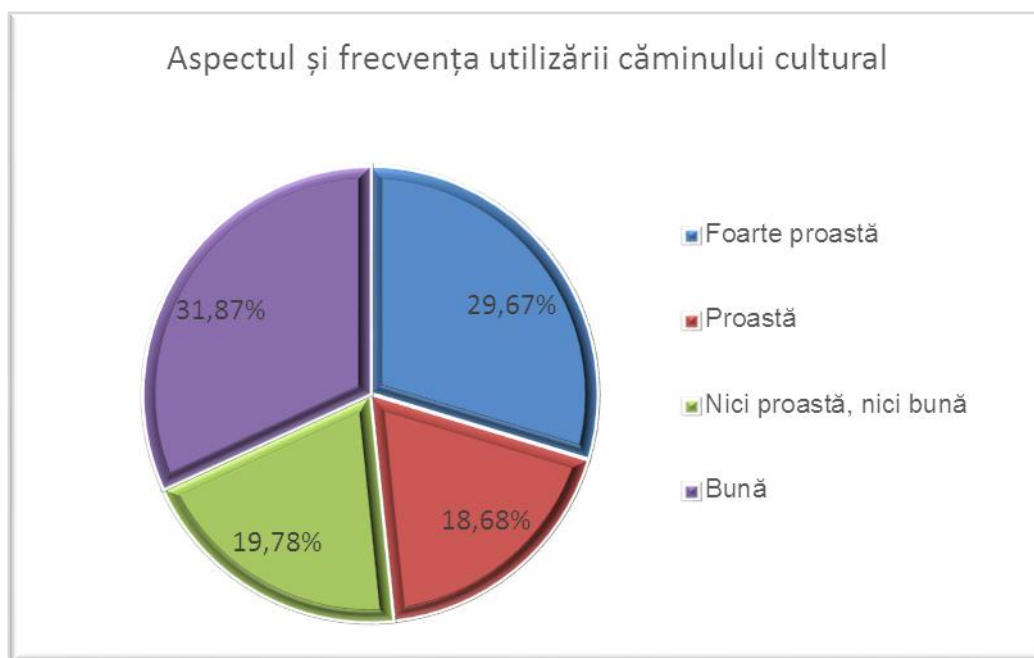
Majoritatea persoanelor investigate (34,07%) apreciază calitatea serviciilor educaționale oferite de școala din comună ca fiind foarte proastă, iar o altă treime a respondenților (27,47%) evaluează aceste servicii drept bune.

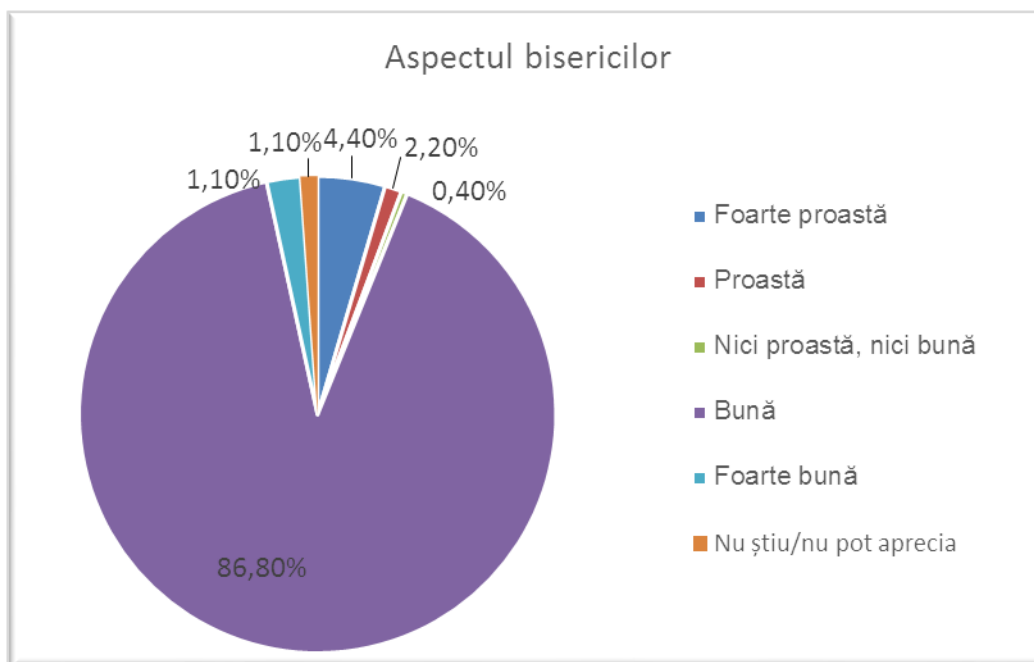
Calitatea serviciilor educaționale furnizate de grădinița din comună este foarte proastă conform părerii exprimate de 32,97% dintre reprezentanții comunei și proastă potrivit altor 26,37% dintre respondenți.

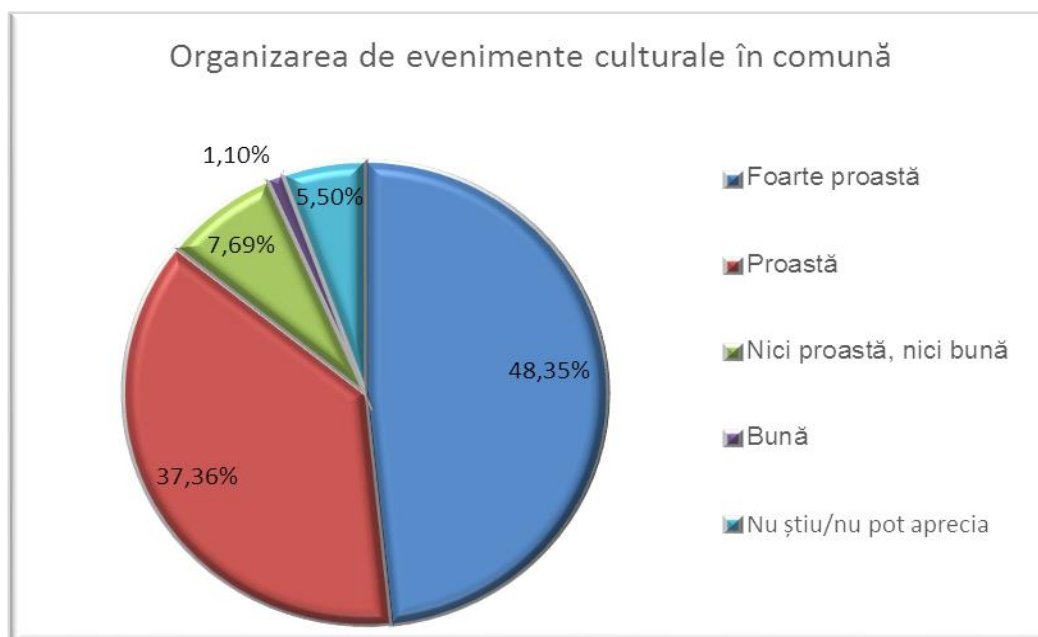
Referitor la aspectul și frecvența utilizării căminului cultural din comună, o treime dintre cei chestionați 31,87% apreciază că această situație este bună, iar alți 29,67% o consideră foarte proastă.

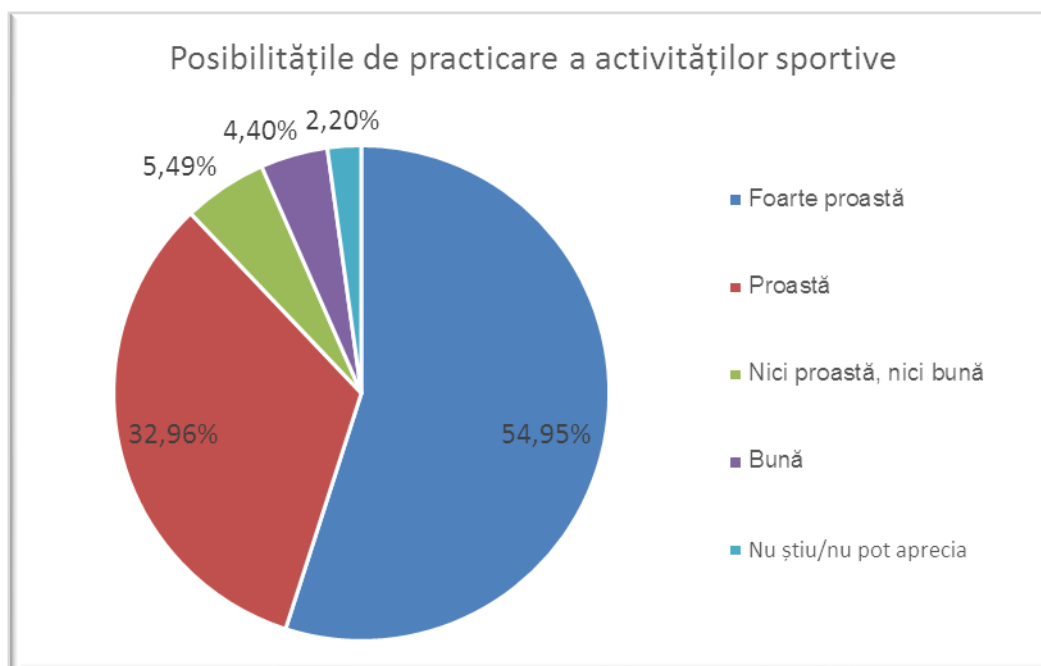
În ceea ce privește aspectul bisericilor din comună, cea mai mare parte a celor investigați (86,80%) apreciază că situația acestora este bună, în timp ce într-o proporție de 4,40% respondenții apreciază această situație drept foarte proastă.

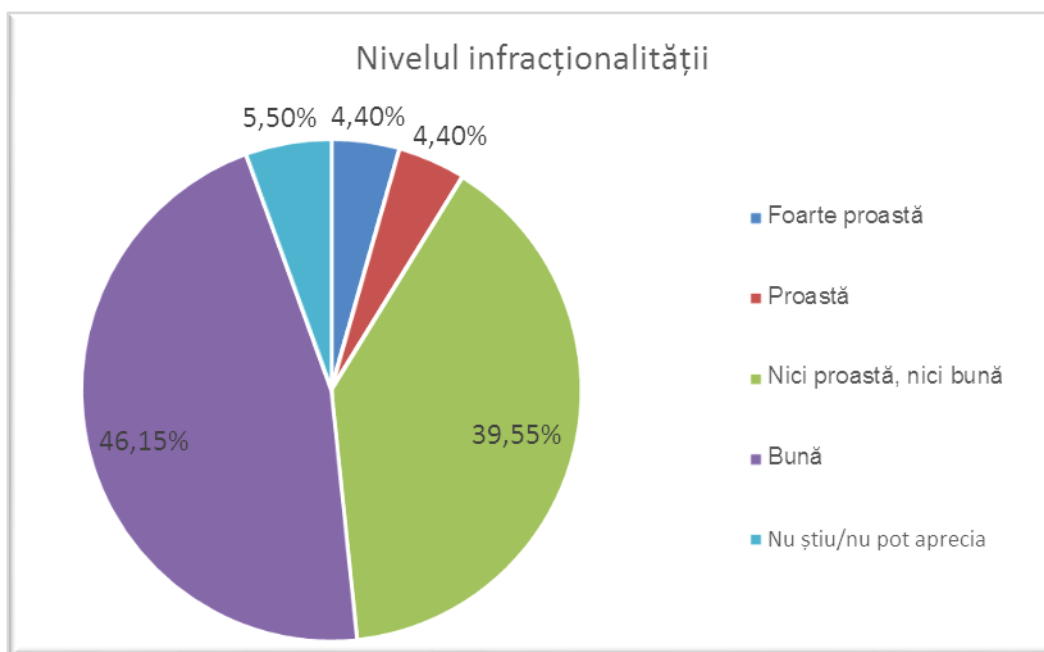
Din numărul total de persoane investigate, 48,35% consideră că organizarea de evenimente culturale în comună este foarte proastă, iar o treime 37,36% sunt de părere că situația organizării acestui tip de evenimente în comună este proastă.

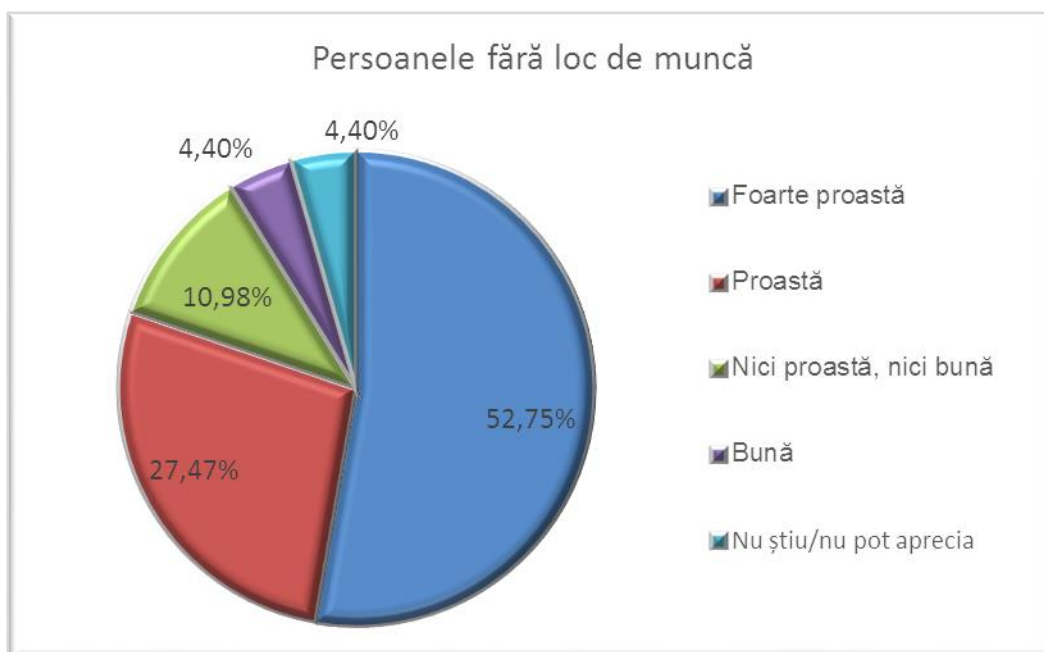
Situația comunei referitoare la posibilitățile pe care le oferă pentru practicarea activităților sportive (fotbal, tenis, volei, etc.) este foarte proastă în opinia a jumătate dintre respondenți (54,95%), iar o treime a acestora apreciază că această situație este proastă (32,96%).

46,15% dintre persoanele investigate cred că situația comunei privind nivelul infraționalității nu este nici bună, iar mai mult de o treime (39,55%) apreciază situația comunei din acest punct de vedere ca fiind nici proastă, nici bună.

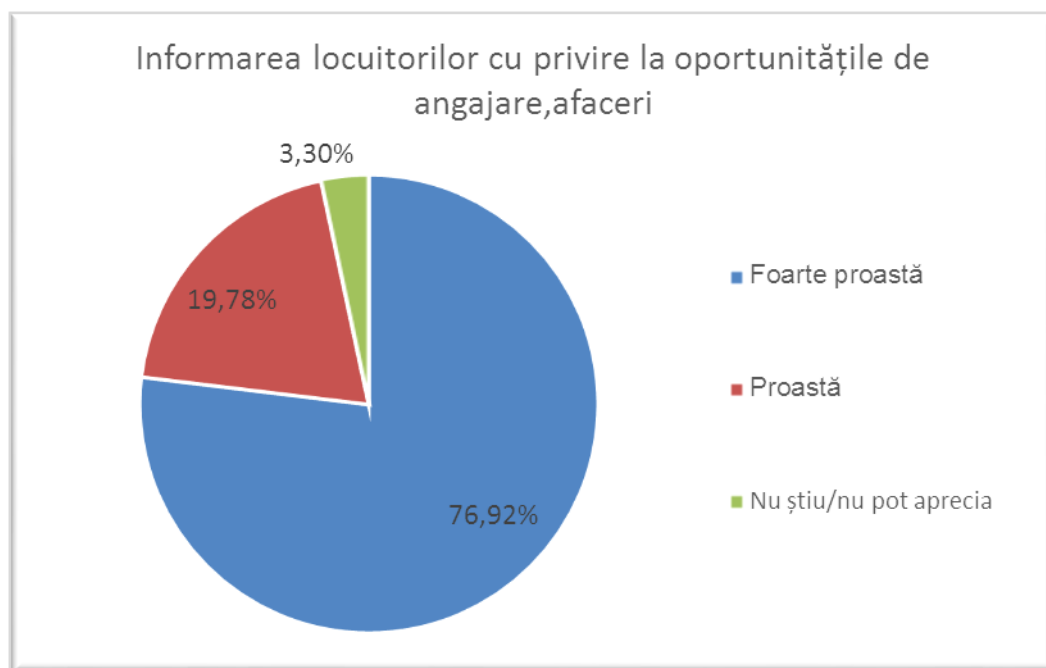

Peste jumătate dintre persoanele investigate cotează situația comunei privind persoanele fără loc de muncă ca fiind nici proastă, nici bună, iar ponderi egale, de câte 16.67% din totalul celor chestionați, apreciază această situație drept bună, respectiv proastă.

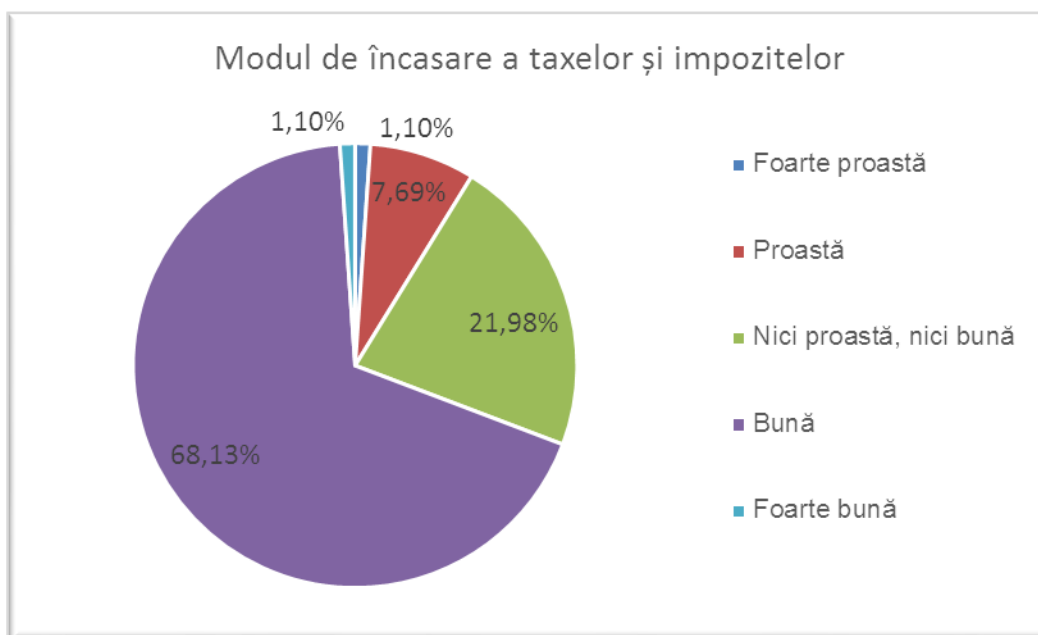

Situația din comuna Ciurila privind aspectele specifice domeniului Administrație Publică Locală

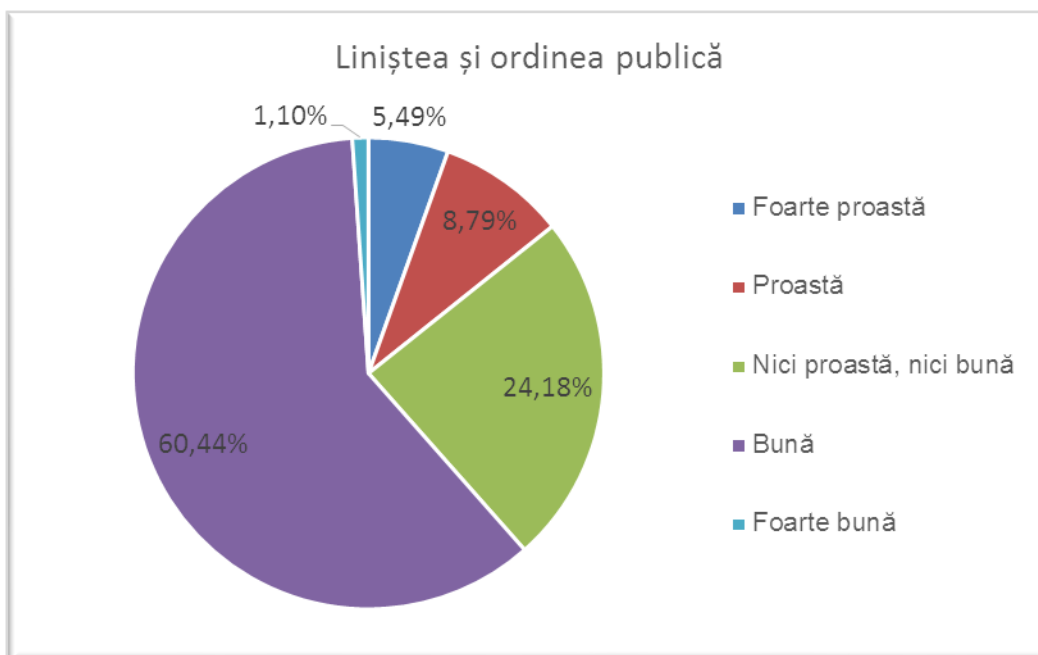
Situația din comună privind informarea locuitorilor comunei cu privire la oportunitățile existente de afaceri, de angajare etc., este cotate drept foarte proastă de 76,92% dintre respondenți și proastă de alți 19,78% dintre cei chestionați.

Două treimi a celor investigați (68,13%) consideră că situația privind modul de încasare al taxelor locale în comună este bună, iar o treime (21,98%) apreciază că aceasta este o situație intermediară, adică nici bună, nici proastă.

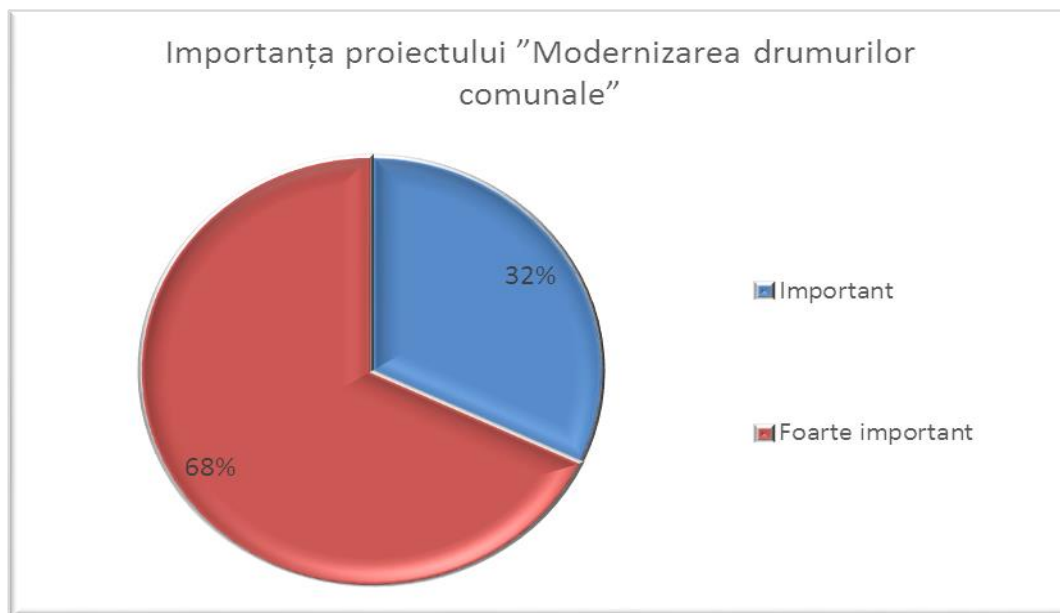

Situația referitoare la liniștea și ordinea publică din comună este bună potrivit părerii exprimate de 60,44% din cei investigați și nici proastă, nici bună în opinia a 24,18% din respondenți.

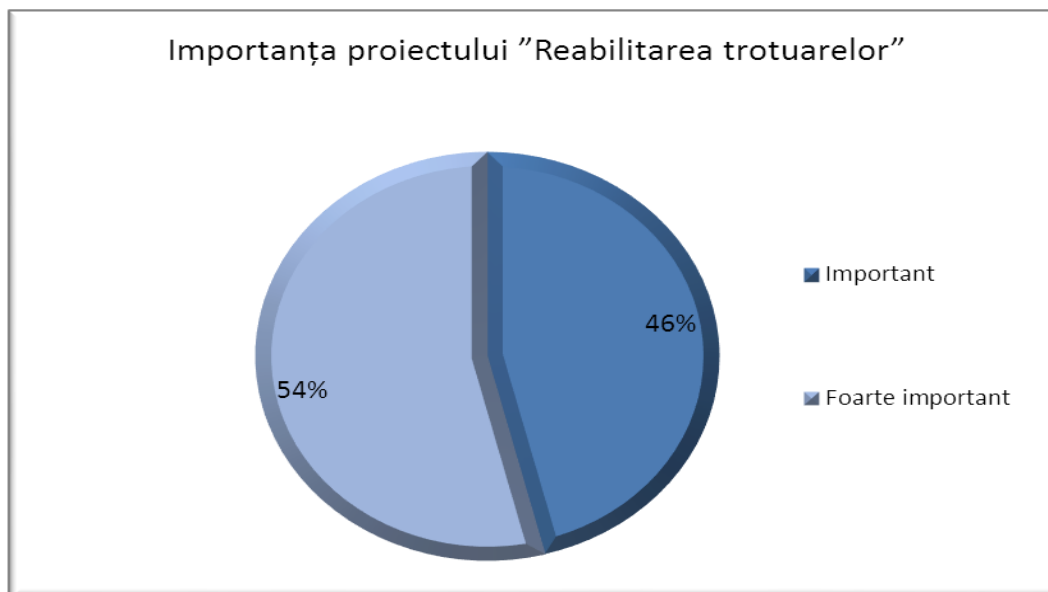

Importanța propunerilor de proiecte pentru domeniul Infrastructură

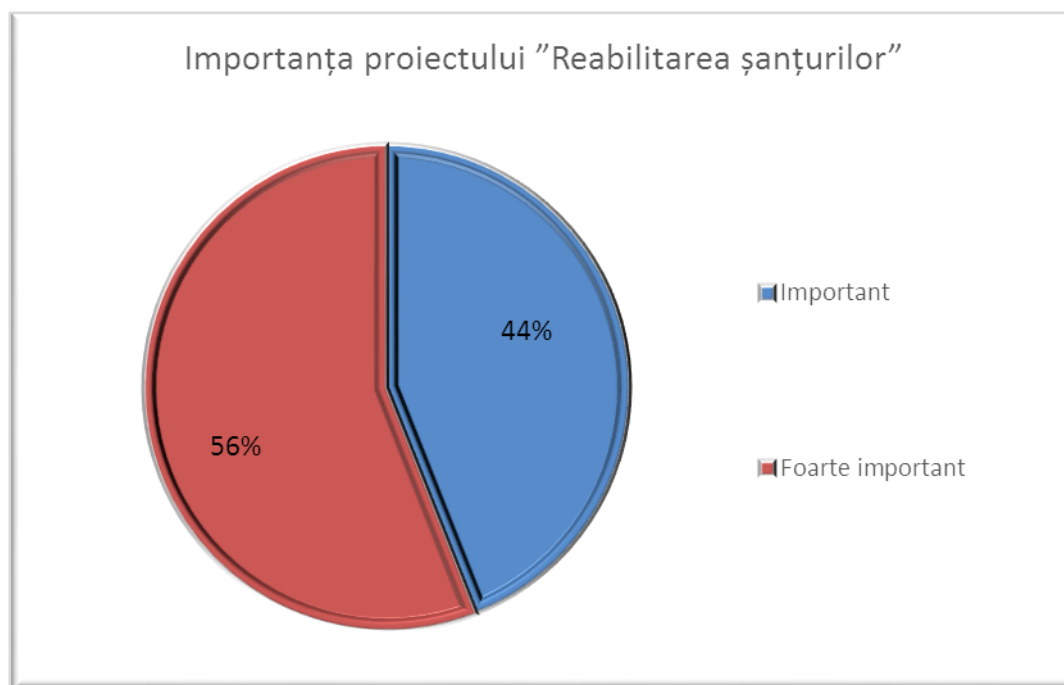
Peste jumătate dintre reprezentanții comunei care au fost investigați (68%) apreciază că “Modernizarea drumurilor comunale” este foarte importantă pentru dezvoltarea comunei Ciurila, iar o treime (32%) consideră proiectul important.

Proiectul “Reabilitarea trotuarelor” este foarte important pentru dezvoltarea comunei conform opiniei a 46% dintre cei investigați, respectiv important potrivit aprecierilor celorlalți 54 % dintre respondenți.

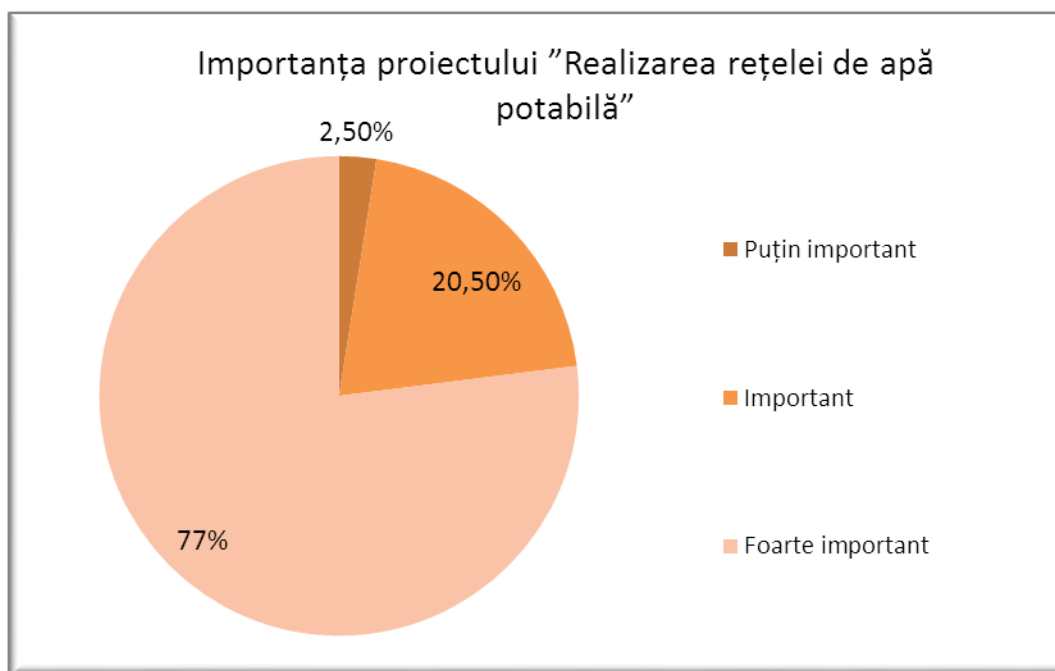

Peste jumătate dintre reprezentanții comunei care au fost investigați (56%) apreciază că proiectul “Reabilitatea șanțurilor” este foarte important pentru dezvoltarea comunei Ciurila, iar 44% consideră proiectul important.

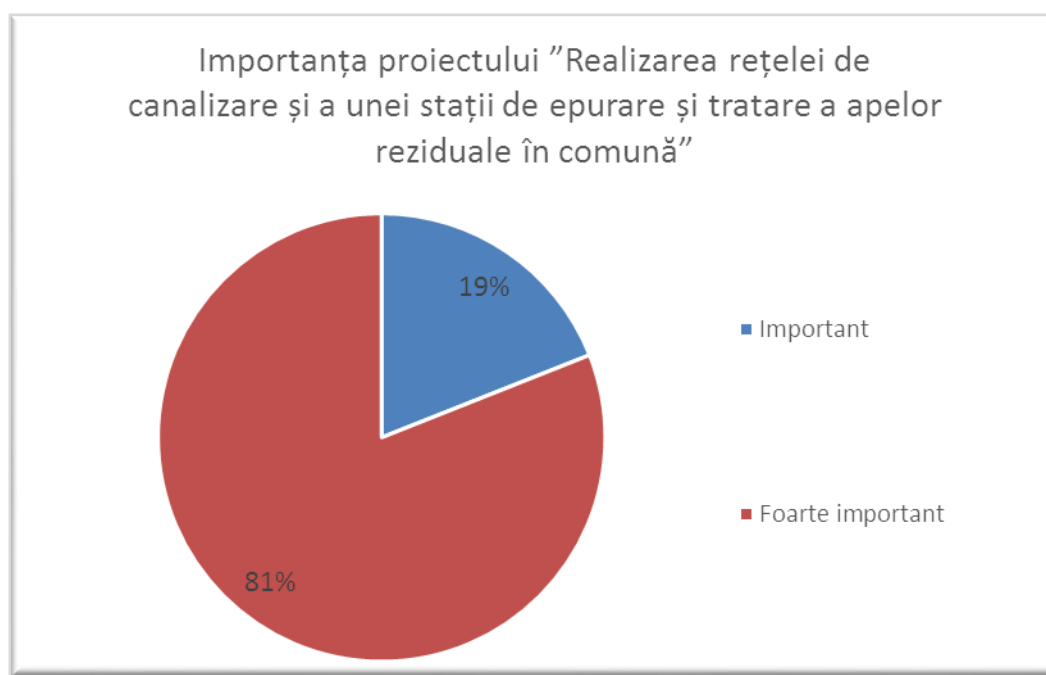

Importanța propunerilor de proiecte pentru domeniul Mediu

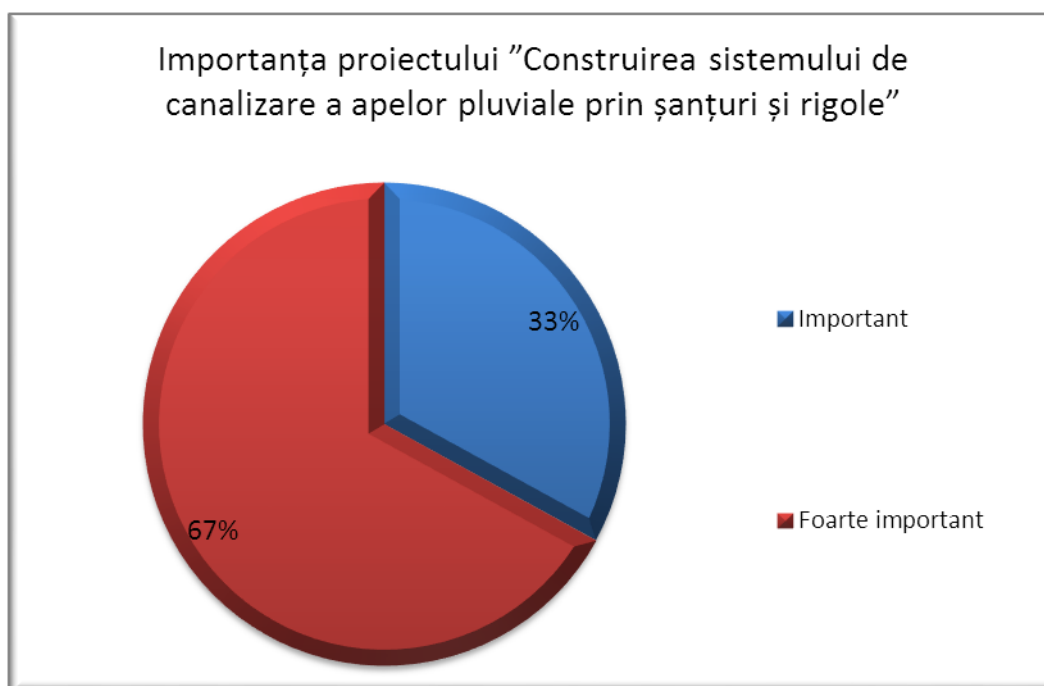
Peste două treimi dintre reprezentanții comunei (77%) consideră că proiectul “Reabilitarea rețelei de apă potabilă” este foarte important pentru dezvoltarea comunei, 20,50% apreciază că acest proiect este important, iar 2.56% consideră că proiectul are o importanță redusă.

81% dintre persoanele chestionate apreciază proiectul "Realizarea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale din comună" ca fiind foarte important pentru dezvoltarea comunei, iar 19% consideră că acest proiect este important.

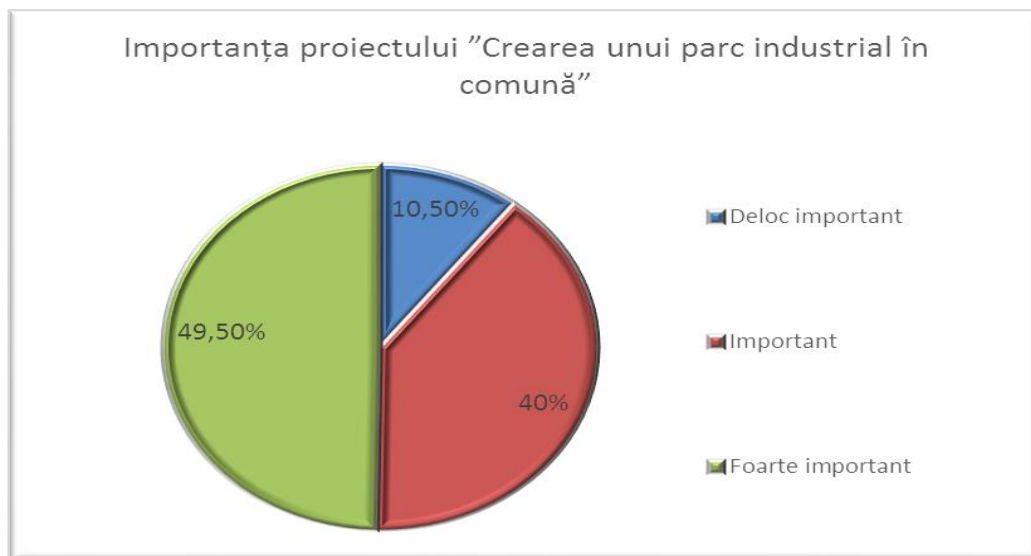

Două treimi (67%) dintre subiecți consideră că proiectul “Construirea sistemului de canalizare a apelor fluviale prin șanțuri și rigole” este foarte important în contextul dezvoltării comunei, iar cealaltă treime (33%) apreciază că acest proiect este important.

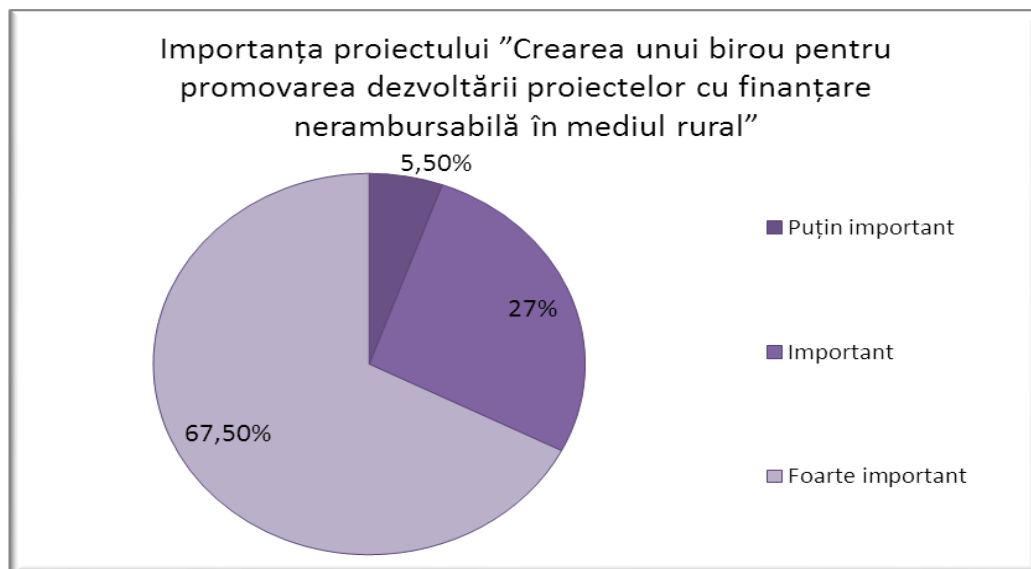

Importanța propunerilor de proiecte pentru domeniul Economie

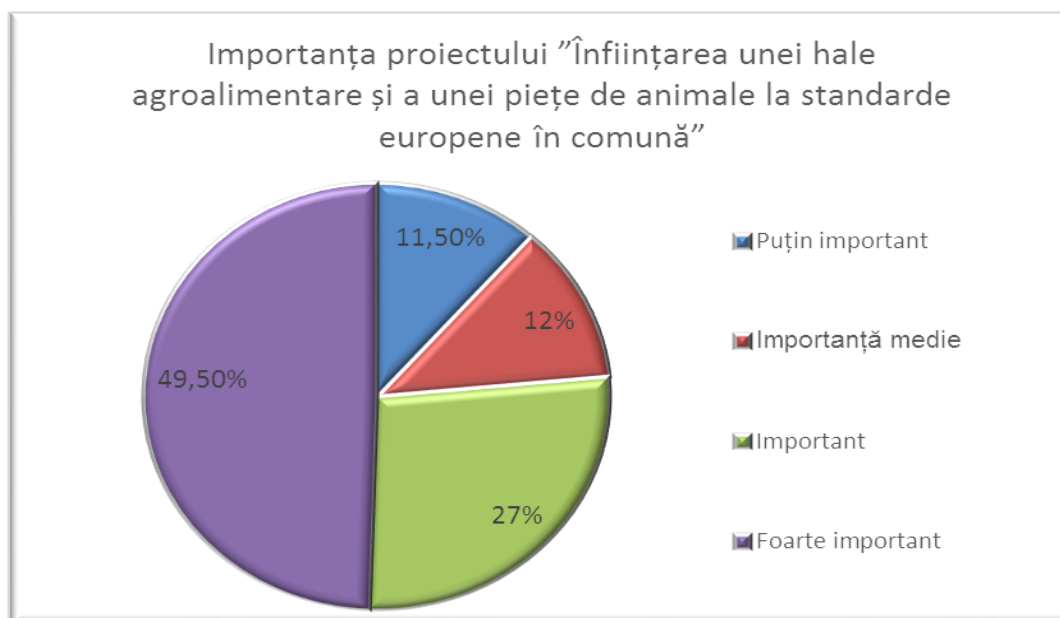
49,50% consideră că proiectul “Crearea unui parc industrial în comună” este foarte important pentru dezvoltarea comunei, 40% îl consideră important, iar 10,50% apreciază că acest proiect nu este important.

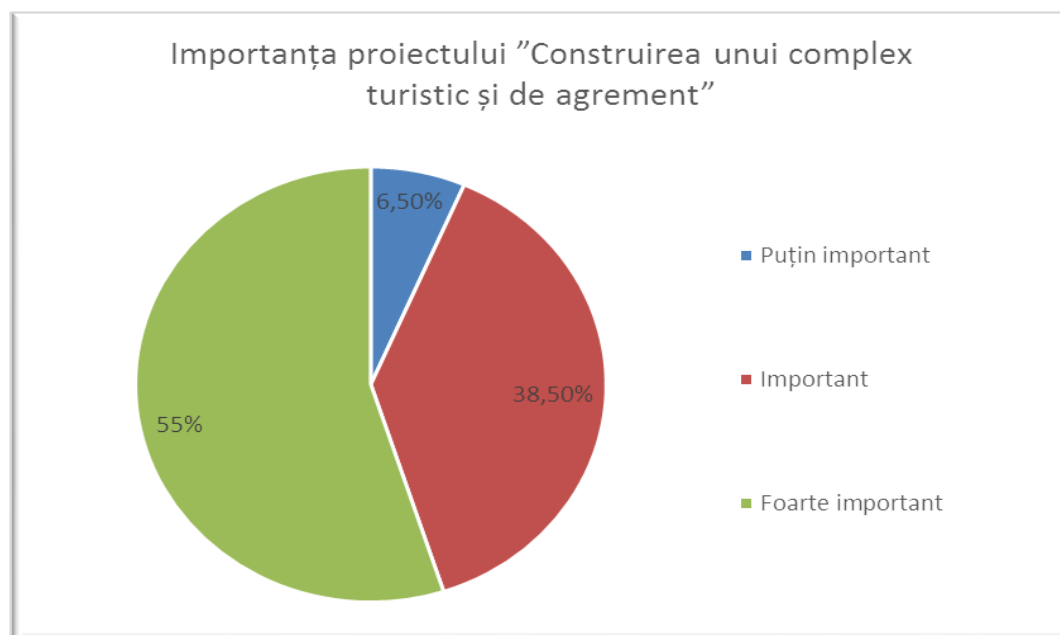
Peste jumătate dintre persoanele intervievate (67,50%) apreciază că proiectul “Crearea unui birou pentru promovarea dezvoltării proiectelor cu finanțare nerambursabilă în mediu rural” este foarte importantă pentru dezvoltarea comunei, o treime (27%) consideră acest proiect important, iar 5,50% îl consideră puțin important.

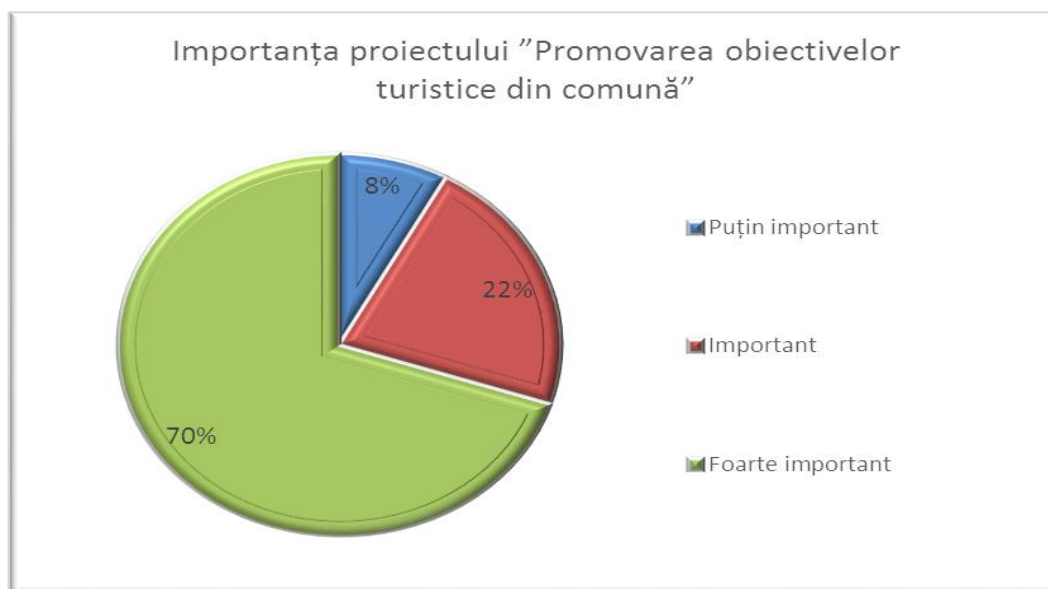
Proiectul care vizează “Înființarea unei hale agroalimentare și a unei piețe de animale la standarde europene în comună” joacă un rol foarte important pentru dezvoltarea comunei în opinia a 49,50% dintre cei intervievați, în timp ce aproape jumătate (27%) dintre respondenți consideră că proiectul este important.

55% dintre respondenți opinează că proiectul “Construirea unui complex turistic și de agrement” prezintă o importanță maximă pentru dezvoltarea comunei, în timp ce 38,50% a respondenților cotează proiectul ca fiind important.

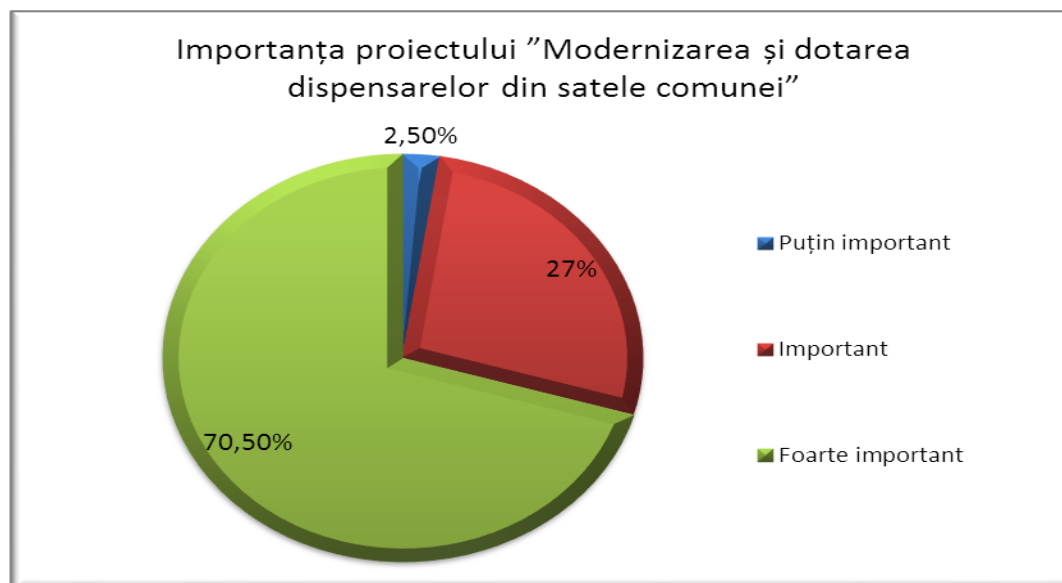

Peste jumătate dintre reprezentanții comunei (70%) atribuie nivelul maxim de importanță proiectului “Promovarea obiectivelor turistice din comună” în contextul dezvoltării comunei; 22% apreciază acest proiect ca fiind important.

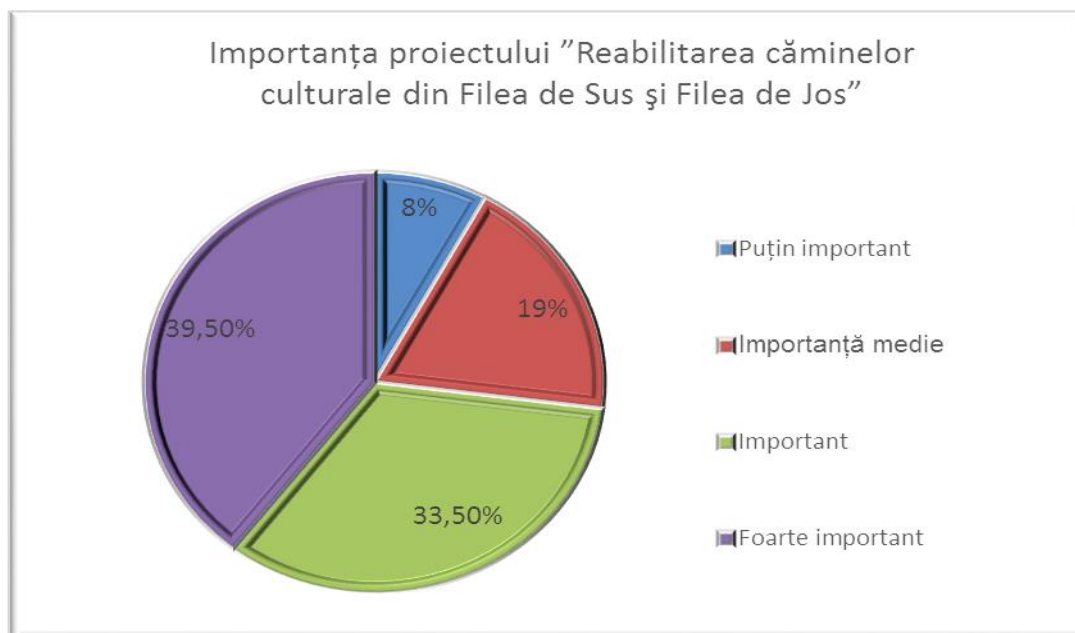

Importanța propunerilor de proiecte pentru domeniul Social

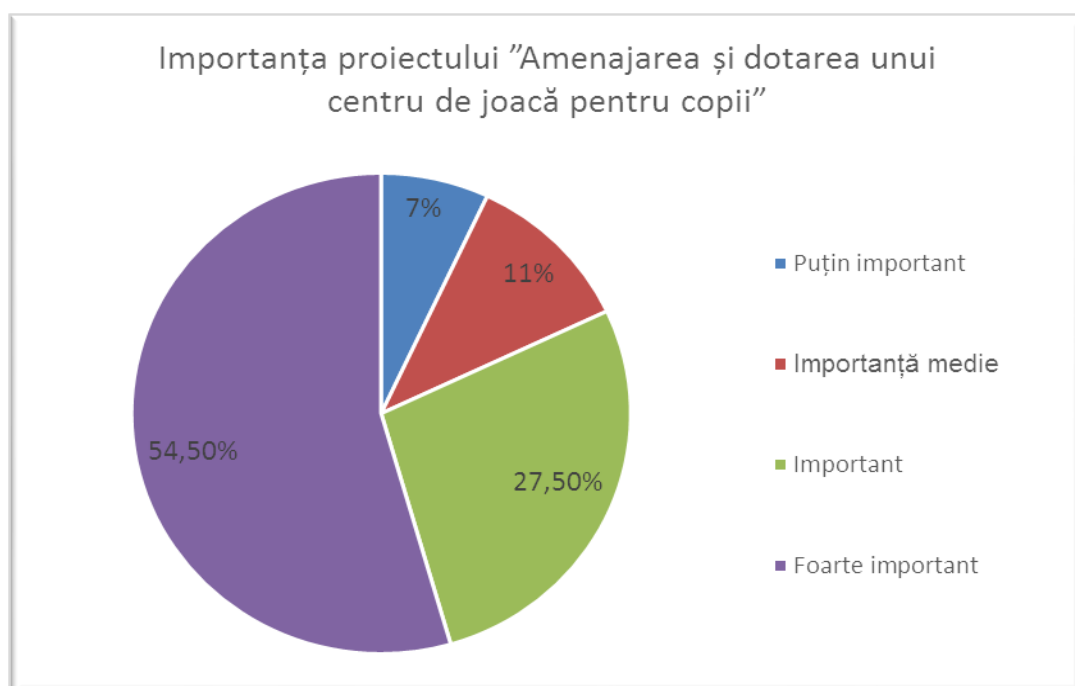
Peste două treimi din reprezentanții comunei (70,50%) consideră că proiectul “Modernizarea și dotarea dispensarelor din satele comunei” este foarte important pentru dezvoltarea comunei, iar 27% apreciază proiectul ca fiind important.

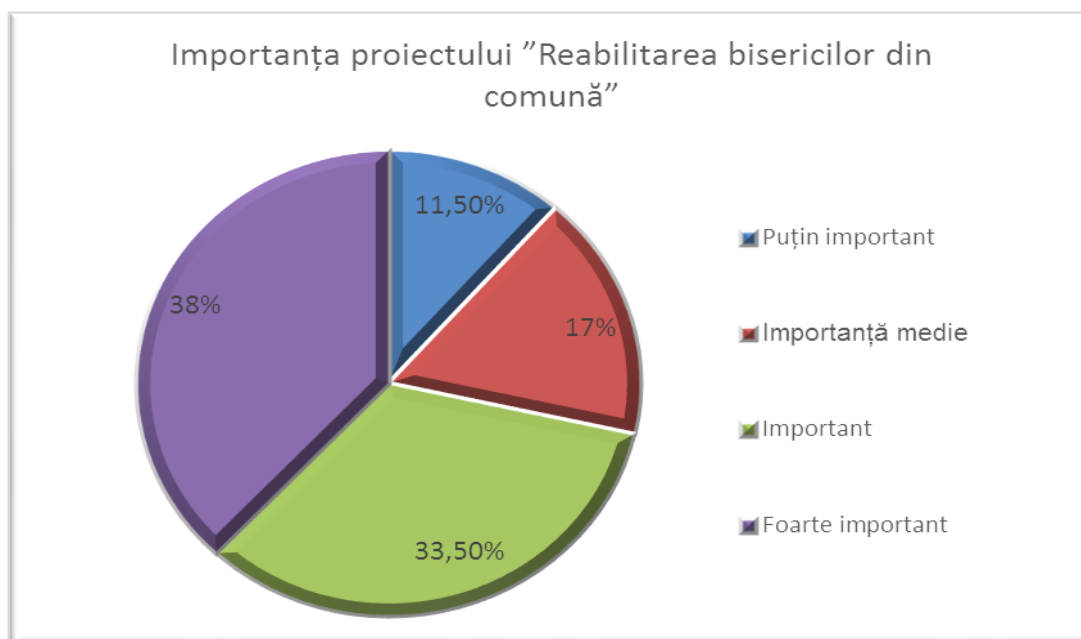
Ponderi relativ identice, de câte 39,50% respectiv 33,50% din totalul celor care au fost investigați, opinează că proiectul “Reabilitarea și extinderea căminelor culturale din satele comunei” este foarte important, respectiv important, pentru dezvoltarea comunei.

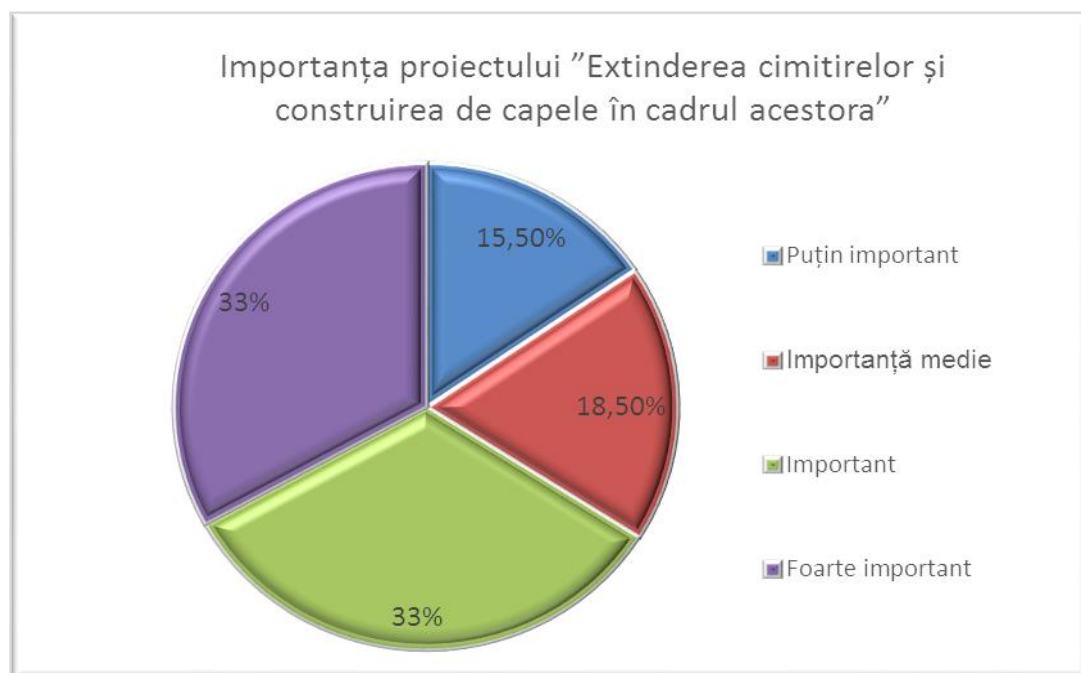
“Amenajarea și dotarea unui centru de joacă și agrement pentru copii” reprezintă un proiect foarte important pentru dezvoltarea comunei în opinia a 54,50% dintre persoanele investigate; alți 27,50 % dintre respondenți consideră proiectul important.

O treime (38%) a celor chestionați sunt de părere că proiectul “Reabilitarea bisericilor din comună” este foarte important pentru dezvoltarea comunei, în timp ce altă treime 33,50% dintre respondenți cotează proiectul ca fiind important.

Proiectul care vizează “Extinderea cimitirelor și construirea de capele în cadrul acestora” este considerat foarte important, important pentru dezvoltarea comunei de o pondere egală de 33% din cei investigați, în timp ce 18,50% a acestora apreciază că proiectul are importanță medie.

BIBLIOGRAFIE

*** (2006), „Unitățile de relief ale României, Munții Apuseni și Podișul Transilvaniei”, Ediția „Ars Docendi”, București;

Pompei Cocean (2000), „Munții Apuseni, Procese și forme carstice”, Editura Academiei Române, București;

Mihai Geanana, Traian Demeter, Iosif Ochiu (2001), „Pedogeografie, Lucrări Practice”, Editura Universității, București;

Ghindea D. (2000), „Enciclopedia Geografică a României”, Editura Enciclo-pedică, București;

Grigore Posea, Iulia Armaș (1998), „Geografia Fizică”, Editura Enciclopedică, București;

Valeria Velcea, Savu Al. (1982), „Geografia Carpaților și a Subcarpaților Românești”, Editura Didactică și Pedagogică, București;

Octavian Mândruț - Mic atlas de geografie al României, Ed. Corint, București 2006

- www.adrnord-vest.ro
- www.monitoruloficial.ro
- www.mmediu.ro
- www.apdrp.ro
- www.insse.ro

Alte surse:

Primăria Comunei Ciurila

Oficiul Județean pentru Studii Pedologice și Agrochimice Cluj;

Direcția Regională de Statistică Cluj

Planul Regional de Dezvoltare 2014-2020

NOTA: pozele folosite în această documentație sunt doar în scop informativ.